

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Prof. mr. dr. E.R. Muller

Prof. dr. U. Rosenthal

Drs. M. Zannoni

Dr. H. Ferwerda

Drs. S. D. Schaap

Beke

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Auteurs:

Prof. mr. dr. E.R. Muller
Prof. dr. U. Rosenthal
Drs. M. Zannoni
Dr. H. Ferwerda
Drs. S.D. Schaap

Met medewerking van:

J. G. H. Bos
S.J.A. van Dam
T. van Ham
B. Haselager, Msc
D.N. Jakubowski, Ba
S. van Kuppevelt
L.P. van der Varst, Msc
M. J. van der Veen, Msc

COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement & Bureau Beke

8 december 2009

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met het COT via cot@cot.nl. Zie ook www.cot.nl en www.beke.nl.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

AFKORTINGENLIJST	5
HOOFDSTUK 1 INTRODUCTIE.....	7
1.1 AANLEIDING.....	7
1.2 OPDRACHT	7
1.3 JUSTITIEEL ONDERZOEK EN ONDERZOEK RIJKSRECHERCHE	8
1.4 ONDERZOEKSMETHODEN	8
1.5 NORMENKADER	9
1.6 BEGELEIDINGSCOMMISSIE	10
1.7 WOORDEN VAN DANK	10
HOOFDSTUK 2 VOORBEREIDING VERONICA SUNSET GROOVES	11
2.1 INLEIDING	11
2.2 HET EVENEMENTENBELEID IN ROTTERDAM EN HOEK VAN HOLLAND.....	11
2.3 EVENEMENTEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN	19
2.4 VOORBEREIDINGS- EN VERGUNNINGPROCES	25
2.5 LESSEN VAN EERDERE EVENEMENTEN	35
2.6 POLITIEDRAAIBOEK EN ANDERE VEILIGHEIDSPANNEN.....	37
HOOFDSTUK 3 INFORMATIE OVER 'HOOLIGANS'	45
3.1 INLEIDING	45
3.2 INFORMATIEORGANISATIE	45
3.3 DREIGINGSANALYSE VOETBALHOOLIGANISME EN EVENEMENTEN 2007	46
3.4 INFORMATIE ALS ASPECT VAN DE BREDE AANPAK VAN HOOLIGANS	47
3.5 EERSTE INFORMATIEVERSTREKKING RID VRIJDAG.....	50
3.6 ZATERDAG 22 AUGUSTUS: TWEDE INFORMATIEVERSTREKKING	54
HOOFDSTUK 4 START, VERLOOP EN EINDE VAN HET EVENEMENT	55
4.1 INLEIDING	55
4.2 BESCHRIJVING TERREIN	55
4.3 FASE 1 13.00 – 18.00 UUR LAATSTE VOORBEREIDINGEN: SCOUW EN BRIEFING.....	57
4.4 FASE 2 18.00 – 21.00 UUR START VAN HET EVENEMENT: TOENEMENDE DRUKTE, HOOLIGANS GESPOOT.....	59
4.5 FASE 3 21.00 – 22.00 UUR VERKEERSDRUKTE EN TOENEMENDE INCIDENTEN.....	64
4.6 FASE 4 22.00 – 23.30 UUR OGENSCHIJNLIJK RUSTIGER, WEL INCIDENTEN EN VERKEERSINFARCT	68
4.7 FASE 5 23.30 – 23.45 UUR ERNSTIGE ONGEREGELDHEIDEN	70
4.8 FASE 6 23.45 – 3.30 UUR EINDE EVENEMENT: MASSALE UITTOCHT, AFSCHERMEN PLAATS DELICT	75
4.9 ZONDAG 23 AUGUSTUS OCHTEND EN MIDDAG.....	83
4.10 NASLEEP.....	86
4.11 VERBINDINGEN	88
HOOFDSTUK 5 PROFIEL GROEP.....	92
5.1 INLEIDING	92
5.2 DE INFORMATIE VOORAF	92
5.3 HOOLIGANS EN HARDE KERNEN	92
5.4 HOOLIGANISME BIJ FEYENOORD	95
5.5 AANWEZIGHEID HARDE KERN TIJDENS VERONICA SUNSET GROOVES.....	96
5.6 ANALYSE JONGE HARDE KERN	96
5.7 PROFIEL VAN DE LEDEN VAN DE JONGE HARDE KERN DIE OP VERONICA SUNSET GROOVES GEZIEN ZIJN	98
5.8 SOCIALE NETWERKANALYSE VAN DE JONGE HARDE KERN.....	99
5.9 PROFIEL VAN AANGEHOUDEN VERDACHTEN.....	102

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

HOOFDSTUK 6 SAMENVATTENDE BEVINDINGEN EN AANBEVELINGEN	105
6.1 NORMENKADER	105
6.2 HOOFDCONCLUSIES.....	106
6.3 CONCLUSIES	107
6.4 AANBEVELINGEN.....	119
BIJLAGE 1 ONDERZOEKSPROTOCOL.....	123
BIJLAGE 2 DOCUMENTEN.....	125
BIJLAGE 3 RESPONDENTEN	134
BIJLAGE 4 VERGUNNING VERONICA SUNSET GROOVES 2009.....	136

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Afkortingenlijst

AC	: Algemeen Commandant
APV	: Algemene Plaatselijke Verordening
BBZ	: Beleids- en Bestuurszaken
BBW	: Bureau Bijzondere Wetten
BCCB	: Bureau Conflict en Crisisbeheersing
BVO	: Betaald Voetbal Organisatie
BVT	: Beoordeling van Toestand
CIV	: Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme
COWA	: Commandowagen
CoPI	: Commando Plaats Incident
CPA	: Centrale Post ambulance
CS	: Centraal Station
CvD	: Chef van Dienst
CvD-G	: Chef van Dienst – Geneeskundig
Db	: Decibel
DB	: Dagelijks Bestuur
DC	: Districtschef
DCMR	: Milieudienst Rijnmond
DGBO	: Districtelijk Grootschalig Bijzonder Optreden
DHV	: Directe Hulpverlening
DMT	: Districts Management Team
DO	: Digitale opsporing
DOSA	: Deelgemeentelijk Overleg Sluitende Aanpak
dS+V	: Dienst Stedenbouw en Volkshuisvesting
EHBO	: Eerste hulp bij ongelukken
EMS	: Event Medical Services
EXO	: Executieve Ondersteuning
FIIR	: Feyenoord derde generatie Rotterdam hooligans
FTE	: Full-time equivalent
GBO	: Grootschalig Bijzonder Optreden
GDI	: Gedeconcentreerde Infodesk
GGD	: Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	: Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GNK-C	: Geneeskundige Combinatie
GRIP	: Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure
ISA	: International Security Agency
KLPD	: Korps Landelijke Politiediensten
ME	: Mobiele Eenheid
MKA	: Meldkamer Ambulance Zorg
MT	: Management Team
NS	: Nederlandse Spoorwegen
OC	: Operationeel Commandant
OM	: Openbaar Ministerie
OO&V	: Openbare Orde en Veiligheid
OvD-G	: Officier van Dienst – Geneeskundig
OvD-R	: Officier van Dienst – ProRail
PD	: Plaats Delict
RBI	: Regionaal Beleids Incidententeam
RET	: Rotterdamse Elektrische Tram
RHRR	: Regionale Hulpverleningsdienst Rotterdam-Rijnmond
RID	: Regionale Informatie Dienst
RIO	: Regionale Informatie Organisatie
ROG	: Regionale Ondersteunings Groep
RJK	: Rotterdam Jongeren Kern

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

RR	: Rijksrecherche
RVC	: Regionale Verbindings Centrale
SCF	: Sportclub Feyenoord
SEH	: Spoedeisende Hulp
SPS	: Sociaal Preventief Supportersbeleid
THE	: Team Horeca en Evenementen
VBE	: Voetbaleenheid
VHR	: Veiligheidsregio
VJAP	: Vijfjarenactieprogramma Veilig
VRR	: Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
VSG	: Veronica Sunset Grooves
VVS	: Voetbal Volg Systeem
WRZO	: Wet Rampen en Zware Ongevallen
WTC	: World Trade Centre (Beurs Rotterdam)

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Hoofdstuk 1 Introductie

1.1 Aanleiding

Zaterdag 22 augustus 2009 had het vrij toegankelijke dance-evenement Veronica Sunset Grooves plaats op het strand van Hoek van Holland. Voordat het evenement zaterdagavond begon, giste het buiten en op het evenemententerrein. In de loop van de avond waren er verschillende hevige incidenten. Laat op de avond moesten op het terrein aanwezige politiemensen bij confrontaties met hen belagende hooligans en andere ordeverstoorders handelen in een uitzonderlijk gewelddadige en door hen als levensbedreigend ervaren situatie. De mate van geweld van de kant van de belagers was ongekend. De beelden van dit geweld, de verklaringen van betrokken politiemensen en documenten getuigen van geweldsgebruik van voor Nederlandse begrippen vrijwel ongekende hevigheid en intensiteit. Leden van de harde kern van Feyenoord die zich onder de belagers bevonden, traden in georganiseerd verband op bij het testen, uitdagen en aanvallen van de politie. Tijdens de ongeregelde heden heeft de politie vele malen geschoten. Daarbij zijn verschillende (zwaar)gewonden en één dodelijk slachtoffer gevallen. De burgemeester van Rotterdam, de hoofdofficier van justitie en de korpsleiding werden pas na middernacht over de ernstige ordeverstoringen geïnformeerd.

1.2 Opdracht

Het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement en Bureau Beke hebben - in opdracht van de burgemeester van Rotterdam en in overeenstemming met de driehoek - een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de gebeurtenissen in Hoek van Holland rond het evenement Veronica Sunset Grooves op zaterdag 22 augustus 2009. Het onderzoek bestrijkt ten eerste een reconstructie van het optreden van politie, justitie, gemeente, hulpdiensten en particuliere organisaties voor, tijdens en na het evenement Veronica Sunset Grooves – met inbegrip van de gang van zaken tijdens de ongeregelde heden op het evenemententerrein op zaterdagavond. Ten tweede omvat het onderzoek het formuleren van bevindingen, conclusies en aanbevelingen gericht op het voorkomen van ordeverstoringen en andere onveilige situaties bij toekomstige evenementen in Rotterdam.

Het onderzoek bestrijkt de periode van voorbereiding van Veronica Sunset Grooves tot en met de nafase van het incident (tot en met de afloop van de schouw van de driehoek op zondag 23 augustus 2009 om 11.00 uur). Indien relevant, heeft het COT feiten van na 23 augustus meegenomen in het onderzoek. Een selectie van eerdere momenten maakt onderdeel uit van het onderzoek. Dit dient als context voor het duiden van de voorbereiding van Veronica Sunset Grooves.

In de onderzoeksoopdracht zijn de volgende thema's benoemd:

- eerdere vergelijkbare incidenten (als context: wat is er toen gedaan);
- de informatiepositie van de politie;
- informatie aan bestuur, justitie en politie voor, tijdens en na het evenement;
- de vergunningverlening van grootschalige evenementen in Rotterdam;
- de rol van de organisator van het evenement;
- de voorbereiding en planning van dit evenement;
- de organisatiestructuur rond het evenement;
- het functioneren van de politie, justitie, gemeente, organisator, brandweer en medische hulpverlening tijdens het evenement (functioneren crisisbeheersingsorganisatie);
- het alarmeren, opschalen en functioneren van COPI, etcetera;
- de toepassing van het beschikbare instrumentarium, waaronder de beschikbare interventiestrategieën en geweldsmiddelen op politieel en justitieel gebied, generiek en specifiek ten aanzien van dit evenement;

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- de activiteiten en karakteristieken van bezoekers en (groepen) ordeverstoorers voorafgaand, tijdens en na (de terugreis) het evenement, inclusief aantallen;
- het ongekend hevige geweldsgebruik van de kant van bezoekers en hooligans tegen de politie (en hulpverleners): ontstaansgeschiedenis, aard en omvang van het gewelddadige gedrag van betrokken dadergroepen;
- de rol van drugs, farmaca en alcohol;
- de communicatie tussen politiefunctionarissen onderling en tussen de politie en anderen, en de communicatie met bezoekers;
- de rol van beschikbare middelen voor communicatie (o.a. C2000) tijdens het evenement;
- de locatie van het strand in Hoek van Holland;
- nazorg en nafase;
- mediavorlichting.

In de gemeenteraad werden aanvullende thema's genoemd:

- aard en omvang van incidenten tijdens en na evenement (aanrandingen, verkrachtingen, overlast, vernieling);
- nazorg aan betrokken politiefunctionarissen;
- handelen Spoorwegpolitie/NS voor en na het evenement;
- meer informatie over de rol van het beveiligingsbedrijf;
- meer informatie over de wijze waarop gewoonlijk wordt omgegaan met signalen over hooligans;
- de rol van de Voetbaleenheid van de politie.

1.3 Justitieel onderzoek en onderzoek Rijksrecherche

De onderzoekers hebben inzage gehad in dossiers van het Openbaar Ministerie alsmede in dossiers van de Rijksrecherche. Zij hebben hiervan veel profijt gehad bij de feitenreconstructie.

In dit onderzoek worden geen uitspraken gedaan over de rechtmatigheid van het optreden van de politie. De Rijksrecherche doet hier een eigen onderzoek naar en rapporteert daarover separaat.

1.4 Onderzoeksmethoden

Het onderzoek heeft plaatsgehad conform een specifiek onderzoeksprotocol. Daarin staat onder welke voorwaarden informatie verstrekt kon worden en op welke wijze interviews gehouden zouden worden. In bijlage 1 staat het onderzoeksprotocol.

Het COT en Beke hebben gebruik gemaakt van verschillende onderzoeksmethoden. In de eerste plaats zijn veel schriftelijke documenten ontvangen en bestudeerd. In bijlage 2 staat een overzicht van de beschikbare documenten. De onderzoekers hebben de beschikking gekregen over alle relevante documenten van betrokken organisaties.

In de tweede plaats zijn gesprekken gevoerd met 61 respondenten. In bijlage 3 staat een overzicht van de respondenten. Allen die wij benaderden voor een interview, hebben daarin bewilligd.

In het onderzoek zijn alleen verwijzingen naar expliciete documenten aangegeven. De rapportage in de verschillende hoofdstukken is steeds gebaseerd op een combinatie van de bovengenoemde bronnen. Wij hebben ervan afgezien expliciet naar specifieke respondenten te verwijzen.

Vanzelfsprekend betreft het onderzoek een reconstructie van de feiten en gebeurtenissen, dus gedeeltelijk kennis achteraf. Wij hebben zoveel mogelijk geprobeerd de situatie waarin betrokkenen op specifieke momenten verkeerden, als vertrekpunt voor de reconstructie te gebruiken.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

1.5 Normenkader

Voor de beoordeling van de feiten die in dit onderzoek zijn verzameld, hebben wij een aantal normen gehanteerd. Deze normen zijn gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving en op de uitgangspunten die voor de organisatie en het verloop van een veilig evenement van belang zijn.

1. *Evenementen- en vergunningenbeleid*

Het evenementenbeleid dient te voorzien in toereikende personele, materiële en organisatorische voorzieningen voor een veilig verloop van alle evenementen die voor een bepaalde periode (kalenderjaar) op de agenda worden gezet. De evenementlocatie dient een geschikte fysieke infrastructuur te hebben.

De vergunning dient aan duidelijke voorwaarden gebonden te zijn. Zij dient binnen een afgesproken termijn en tijdig te zijn verleend. De bij de vergunningverlening betrokken verantwoordelijke autoriteiten en diensten dienen hun inspanningen daadwerkelijk te coördineren. De primaire verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening dient in één hand te liggen. De vergunning dient gebaseerd te zijn op een expliciete, integrale risicoanalyse.

2. *Vorbereidingen*

Bij de voorbereidingen van een evenement dient rekening gehouden te worden met alle relevante risicofactoren. Er dient informatie te worden verzameld en te worden verwerkt in de organisatie en maatregelen. Er dient duidelijkheid te bestaan over het aantal en samenstelling van de bezoekers. Er dienen expliciete, door allen gedeelde scenario's voor mogelijke gebeurtenissen te zijn. De voorbereidingen dienen operationeel en bestuurlijk te worden goedgekeurd.

3. *Organisatie*

Er dienen heldere draaiboeken te zijn die doorleefd zijn door betrokkenen. De commandostructuren ten behoeve van het evenement moeten duidelijk zijn. De taakverdeling tussen betrokken diensten dient in duidelijke afspraken vastgelegd te zijn. Er dienen toereikende inhoudelijke en organisatorische maatregelen getroffen te zijn om het evenement veilig te laten verlopen. In de gehele organisatie dient een voortdurende alertheid te bestaan ten aanzien van relevante informatie en onverwachte gebeurtenissen.

4. *Informatie*

Er dient doeltreffend informatie te worden verzameld en verspreid over risico's en dreigingen. Bestuurlijk, justitieel en politieel verantwoordelijken dienen tijdig ingelicht te worden in geval van dreigingsinformatie. Relevante informatie moet een rol spelen bij de voorbereidingen van het evenement.

5. *Uitvoering*

De betrokken diensten dienen tijdens het evenement intensief samen te werken. Er dient een duidelijke communicatiestructuur en een toereikend communicatiesysteem te zijn. Er dient organisatorische en capacitaire opschaling plaats te kunnen vinden indien informatie dat noodzakelijk maakt. Bestuurlijk, justitieel en politieel verantwoordelijken dienen meteen ingelicht te worden wanneer zich ernstige onverwachte verstoringen van het evenement voordoen. De betrokken diensten dienen voldoende veerkracht en scherpte aan de dag te leggen teneinde doeltreffend om te gaan met onverwachte signalen en gebeurtenissen. Beleidsbeslissingen dienen uitgevoerd te worden, op schrift vastgestelde regels dienen gehandhaafd te worden schriftelijke en mondelinge afspraken dienen nagekomen te worden.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

6. *Nafase*

De onmiddellijke en latere nazorg en de evaluatie dienen zorgvuldig en serieus aangepakt te worden. Alle betrokkenen dienen van het succes en falen van een evenement te leren en aantoonbaar uitkomsten van eerdere evaluaties serieus te nemen.

1.6 Begeleidingscommissie

Het onderzoek is begeleid door een begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie bestond uit drs. W.J. Deetman (voorzitter), mr. P. Vogelzang en mr. L.J.A.M. de Wit. Zij is vier keer met de onderzoekers bijeengewees.

De begeleidingscommissie stemt in met het rapport.

1.7 Woorden van dank

De onderzoekers danken de opdrachtgever voor het vertrouwen dat met het verlenen van deze opdracht in hen gesteld is. Zij hopen dit vertrouwen waard te zijn geweest.

Vele instanties zijn bijzonder bereidwillig geweest bij het ter beschikking stellen van documentatie. Wij zijn hen erkentelijk voor de vaak tijdrovende inspanningen.

Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de respondenten, in het bijzonder de politiemensen. Voor velen van hen kwam het ons toegestane interview bovenop wat zij al tegenover anderen aan informatie hadden moeten aanreiken. Een deel van de interviews ging gepaard met de nodige emoties. Wij hopen ook bij hen het vertrouwen dat zij met het toestaan van het vraaggesprek tot uitdrukking brachten, niet beschaamd te hebben.

De onderzoekers spreken dank uit aan de begeleidingscommissie. De gemeenplaats dat de commissie hen voor fouten heeft behoed, is een te beperkte voorstelling van zaken. Op belangrijke punten heeft de commissie ons geholpen bij de feiten te blijven en tot oordelen en aanbevelingen te komen die hopelijk de toets der kritiek kunnen doorstaan en zowel in Rotterdam als elders van nut zullen blijken te zijn.

Hoofdstuk 2 Voorbereiding Veronica Sunset Grooves

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven wij de voorbereiding van Veronica Sunset Grooves. Wij plaatsen dit in de bredere context van het evenementenbeleid in Rotterdam. Ook geven wij achtergrondinformatie over het beleid tegen hooligans en over de politieorganisatie.

2.2 Het evenementenbeleid in Rotterdam en Hoek van Holland

2.2.1 Evenementenstad

Het aantal grote evenementen is in Rotterdam in de laatste zeven jaar gestegen van ongeveer dertig naar ruim zestig. Het gemeentebestuur heeft zich jarenlang hard gemaakt voor Rotterdam als evenementenstad, een stad die zich kenmerkt door sportieve en op jongeren gerichte evenementen.

Veel grote evenementen in Rotterdam hebben jaarlijks opnieuw plaats. Evenementen die al lange tijd worden georganiseerd in Rotterdam zijn de Fortis Marathon (sinds 1991), het Zomercarnaval (sinds 1984) en de Wereldhavendagen (sinds 1978). Meer recente evenementen zijn Bavaria City Racing (sinds 2005) en de Red Bull Airrace, die in 2008 voor de tweede keer in Rotterdam plaatsvond.

In 2009 vonden in totaal 57 grote evenementen plaats. De zes mega-evenementen (meer dan 50.000 bezoekers) waren: de Wereldhavendagen, de Fortis Marathon, zomercarnaval, Bavaria City Racing, Dance Parade en het Dunya Festival. Ook voetbalwedstrijden van Feyenoord, Sparta en Excelsior zijn evenementen. Daarnaast hebben er wedstrijden plaatsgevonden van het Nederlands elftal en Jong Oranje en was de KNVB Bekerfinale in Rotterdam.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Algemene Plaatselijke Verordening

Het lokale beleidskader waar binnen evenementen in Rotterdam plaatsvinden wordt allereerst gevormd door de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Een evenement wordt in artikel 1.1 van de APV 2008 gedefinieerd als "elke voor publiek kosteloos dan wel tegen betaling toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van onder andere markten, kansspelen, betogingen, samenkomsten en vergaderingen." Er wordt onderscheid gemaakt tussen klein- en grootschalige evenementen. Voor de landelijke kaders verwijzen wij naar de relevante literatuur.¹

Evenementenbeleid

Het evenementenbeleid in Rotterdam is vastgelegd in verschillende documenten: de Veiligheidswijzer, alcoholnotities en in jaarrapportages. Het huidige Rotterdamse evenementenbeleid is inmiddels in concept beschreven in één "nota evenementenvergunningenbeleid". Deze conceptnota was begin 2009 al grotendeels gereed, maar is nog niet vastgesteld door de gemeenteraad. De concept-nota wordt nog besproken met organisatoren en andere betrokken partijen. De gemeente voert het beleid conform de concept-nota in de praktijk al wel uit. Deze concept-nota is vooral een verzameling van regels en procedures die voorheen in andere documenten stonden. De concept-nota bevat procedurele informatie en beleidsuitgangspunten. Een belangrijk uitgangspunt is de eigen verantwoordelijkheid van organisatoren van evenementen voor het goed voorbereiden van zijn eigen evenement. De burgemeester heeft – als daartoe voldoende aanleiding bestaat – steeds het recht de vergunning alsnog niet te verlenen, of deze als zij al verleend is, in te trekken of te voorzien van beperkingen of extra vergunningvoorschriften.

Rotterdam Festivals en Rotterdam Topsport

Een belangrijk voorportaal voor organisatoren van veel evenementen is Rotterdam Festivals. Samen met Rotterdam Topsport kan deze stichting, die gesteund wordt door de gemeente, bepaalde evenementen ondersteunen, zowel financieel als door middel van hulp bij de organisatie en promotie van het evenement. Rotterdam Festivals beoordeelt op gronden van kunst en cultuur welke evenementen wenselijk zijn. De kaders die Rotterdam Festivals hanteert voor de subsidiëring of de promotie van evenementen, zijn mede bepalend voor welke evenementen uiteindelijk gerealiseerd worden en succesvol zijn in Rotterdam. Rotterdam Festivals adviseert de gemeente ook over het evenementenbeleid.

Indeling evenementen

De gemeente Rotterdam maakt in het beleid een onderscheid tussen kleinschalige en grootschalige evenementen. Grootschalige evenementen worden onderverdeeld in grote evenementen en mega-evenementen. Dit onderscheid wordt gemaakt op basis van het bezoekersaantal. De indeling heeft gevolgen voor de eisen die aan een evenement worden gesteld, voor de manier waarop het evenement wordt voorbereid, en voor de leges die voor het evenement worden geheven.

Kleinschalige evenementen

1. Zeer klein evenement, onder 250 bezoekers, alleen een kennisgeving aan de deelgemeente nodig (voor centrumgebied Team Horeca en Evenementen);
2. Klein evenement, tussen 250 en 5.000 bezoekers, vergunning nodig, vergunningverlening verloopt via de deelgemeente (voor centrumgebied Team Horeca en Evenementen).

¹ E.R. Muller en Th.A. de Roos, Tekst en Commentaar Openbare Orde en Veiligheid, Kluwer 2006.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Grootschalige evenementen

1. Groot evenement, tussen 5.000 en 50.000 bezoekers, vergunningverlening verloopt via de gemeente Rotterdam;
2. Mega-evenement, boven 50.000 bezoekers en/of grote impact², vergunningverlening verloopt via de gemeente Rotterdam.³

Bezoekersaantallen

Het bepalen van het aantal bezoekers van een evenement is in de praktijk moeilijk. Dit geldt vooral voor gratis evenementen. Vaak worden er geen tellingen gehouden. Niet alle evenemententerreinen zijn geschikt om goede tellingen te kunnen houden. Schattingen van bezoekersaantallen lopen dan ook nogal eens uiteen. Voorafgaand aan een evenement hebben organisatoren een belang om het aantal bezoekers hoog in te schatten in verband met te realiseren sponsorbedragen. Anderzijds betekent een hoge schatting van het aantal bezoekers dat veiligheidsmaatregelen intensiever zullen moeten zijn. De gemeente en de adviserende diensten gaan in principe uit van het aantal bezoekers dat de organisator van tevoren in de vergunningaanvraag vermeldt. Als zij dat zelf niet realistisch vinden, volgt hier overleg over met de organisator.

Vergunningseisen

Alle evenementen met een te verwachten aantal bezoekers van 250 of meer hebben in Rotterdam een vergunning van de gemeente nodig. In de vergunningaanvraag moet informatie zijn opgenomen over de locatie, de aard van het evenement, het verwachte bezoekersaantal en de datum. Hiervoor moet een standaardformulier worden ingevuld.

De burgemeester kan bij het ontbreken van bovenstaande informatie of het niet betalen van de leges besluiten de aanvraag niet te behandelen. Negatieve adviezen van de politie, brandweer of veiligheidsregio zijn reden om de vergunning niet te verlenen. In de praktijk gebeurt dit zelden. Met organisatoren van evenementen wordt intensief gesproken over de voorwaarden voor een vergunning zodat een evenement toch door kan gaan.

2.2.2 Ambitie in Hoek van Holland en Veronica Sunset Grooves

Het Dagelijks Bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland heeft sinds 2007 de ambitie geformuleerd om Hoek van Holland te positioneren als dé evenementenbadplaats van Nederland. Er wordt daarom onder meer geïnvesteerd in de boulevard en nieuwe strandpaviljoens. Ondernemers worden gestimuleerd om de kwaliteit en uitstraling van hun horecagelegenheden te verbeteren. Op een zomerse dag komen er op dit moment maximaal ongeveer 40.000 tot 60.000 bezoekers naar het strand, verspreid over de dag.

Het Dagelijks Bestuur van de deelgemeente spant zich in om meer evenementen in Hoek van Holland te laten plaatsvinden. De voorzitter van de deelgemeente is de trekker van het evenementenbeleid.

Om dit te bereiken is de stichting 'Get Hoekt' opgericht. Deze stichting onderhoudt contact met de centrale stad in Rotterdam. De deelgemeente heeft het bestaande promotiebudget fors verhoogd. Daarnaast is het budget voor evenementen verhoogd door subsidies van Rotterdam Festivals. De deelgemeente heeft een concept nota evenementenbeleid ontwikkeld, daarin ondersteund door een medewerker van Directie Veiligheid van de gemeente Rotterdam. Vanwege de gebeurtenissen tijdens Veronica Sunset Grooves is dit beleid nog niet ingevoerd.

² Hierbij is aangegeven: geluidsniveau boven 85 dB, omvangrijke politie-inzet en/of veel impact op het verkeer.

³ Het is voor geen van de betrokken medewerkers van diensten bekend waarom de grens tussen groot en mega-evenement op 50.000 bezoekers is gesteld. In de praktijk trekken de mega-evenementen vaak meer dan 100.000 bezoekers en hebben ze ook een grote impact op de stad.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Een aandachtspunt blijft de slechte bereikbaarheid van het strand bij Hoek van Holland. Het parkeerterrein bij het strand biedt ruimte aan 3000 tot 4000 auto's. Parkeren gebeurt dan ook veel in de wijken in de gemeente.

Tot 2007 is beperkt ervaring opgedaan met grotere evenementen. Op 28 mei 2005 is het hardcore house evenement 'Nightmare Outdoor' georganiseerd op het strand. De ervaringen met 'Nightmare Outdoor' waren, voorzover nog bekend bij de diensten, niet erg positief.

Het Dagelijks Bestuur ging in 2007 op zoek naar geschikte organisatoren voor nieuwe evenementen op het strand van Hoek van Holland. Tridee BV is een organisator van evenementen uit Amsterdam die door Rotterdam Festivals in Rotterdam werd geïntroduceerd om het evenement tijdens de jaarwisseling aan de voet van de Erasmusbrug te organiseren. Rotterdam Festivals verzamelde destijds informatie over de achtergrond van de organisator. Tridee gaf een presentatie aan de burgemeester over dit evenement. Het nieuwjaarsfeest op de Boompjes beviel goed en daarom werd Tridee door Rotterdam Festivals voorgesteld aan het Dagelijks Bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland. Het Dagelijks Bestuur besloot vervolgens met Tridee in zee te gaan.

Uit deze contacten volgt dat op 23 augustus 2008 het evenement Veronica Sunset Grooves voor het eerst wordt georganiseerd op het strand van Hoek van Holland. Het betreft een gratis toegankelijk dance-evenement in de open lucht. Veronica Sunset Grooves past prima in de programmering van activiteiten in Hoek van Holland, omdat het evenement mikt op een wat oudere doelgroep. Ook de keuze voor een gratis evenement wordt bewust gemaakt, omdat het evenement naast leuk ook een sociaal (gemakkelijk en toegankelijk) aspect heeft.

Een feest met dit concept had Tridee voor Veronica Sunset Grooves 2008 al twaalf keer eerder georganiseerd, steeds in samenwerking met beveiligingsbedrijf ISA. Eerdere locaties waren onder meer Noordwijk, Wijk aan Zee, Renesse, IJmuiden. Ook de naam van het evenement verschilt door de tijd heen. Wel gaat het om hetzelfde type programmering, het vrij toegankelijk zijn en de strandsfeer.

Het evenement wordt op 24 september 2008 met alle betrokken diensten geëvalueerd. De betrokken partijen zijn in het algemeen positief over het verloop. Ook de politie is tevreden; er was een goede sfeer op het evenement en er zijn slechts enkele aanhoudingen verricht wegens dronkenschap. De locatie – het strand van Hoek van Holland – is goed bevallen. De aard van de bezoekers was divers: allochtoon en autochtoon, jongens en meisjes. Er zijn wel enkele verbeterpunten:

- de capaciteit van de treinen en het treinpersoneel moet omhoog;
- er moet beter voorkomen worden dat bezoekers de zee in gaan;
- er is meer terreinverlichting nodig, zodat er geen donkere hoeken meer bestaan.

Er bestaat een meningsverschil tussen de politie en de organisatie over het aantal bezoekers dat op het evenement is afgekomen. De politie schat dit aantal op 30.000 tot 35.000.⁴ Organisator Tridee en beveiligingsdienst International Security Agency stellen vast dat er ongeveer 18.000 bezoekers op het evenement zijn afgekomen. Zij menen dat de politie teveel mensen heeft meegeteld die naar het strand toe kwamen zonder het evenement te bezoeken. Het strand van Hoek van Holland trekt bij mooi weer immers altijd toeristen.

⁴ Er worden verschillende getallen genoemd door respondenten vanuit diverse diensten en organisaties.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De positieve indruk uit de evaluatie van Veronica Sunset Grooves 2008 wordt niet helemaal gedeeld door de NS. De indruk van de NS was dat bezoekers veelal zeer dronken waren, vermoedelijk pillen gebruikten en zich baldadig gedroegen. Daarbij was het erg druk op het station. Het evenement is vanuit NS-perspectief dan ook helemaal niet vlekkeloos verlopen.

Spanning tussen ambitie en mogelijkheden

In de deelgemeente Hoek van Holland is veiligheid op dat moment een breder issue. In het Bestuurlijk Justitieel Overleg van district Waterweg-Noord, op 9 juli 2009, vertelt de portefeuillehouder van de deelgemeente Hoek van Holland dat in Hoek van Holland de problematiek met betrekking tot de jeugd toeneemt. Er komt ook veel jeugd uit het Westland en de uitbreiding van de strandtenten trekt veel jongeren aan. Hij zegt dat hiervoor een oplossing gezocht dient te worden.⁵

Vooraf de politie begint problemen te krijgen met de evenementen in Hoek van Holland. Er ontstaan in deze periode ook enige spanningen tussen met name de politie en het Dagelijks Bestuur van Hoek van Holland over andere evenementen, waaronder het plannen van de Volvo Ocean Race, een optreden van Gerard Joling en het muziek-evenement 100% NL.

De districtschef van politiedistrict Waterweg-Noord meldt in een interne notitie op 20 juli dat het soms lijkt alsof de deelgemeentelijke ambitie om Hoek van Holland op de kaart te zetten soms groter is dan het bestuurlijke en ambtelijke vermogen om het proces in goede banen te leiden." De districtschef geeft aan dat het ontbreekt aan capaciteit om om te gaan met het sterk toegenomen aantal bezoekers aan strand en evenementen, zowel in beleidsvoorbereidende zin als in uitvoerende zin.⁶ In juni spreken de wijkteamchef, een andere politiemedewerker met de secretaris en de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van Hoek van Holland af dat de samenwerking ten aanzien van de vergunningverlening voor evenementen moet verbeteren.⁷

In het driehoeksoverleg van 21 juli wordt gesproken over evenementen in Hoek van Holland en de rol van de deelgemeente. Het blijkt dat de deelgemeente vaak laat met nieuwe zaken en evenementen komt die niet zijn opgenomen op de evenementenkalender. De driehoek stelt voor dat de deelgemeente een duidelijk evenementenbeleid ontwikkelt en zich daaraan houdt. De Directie Veiligheid kan de deelgemeente helpen om dit evenementenbeleid op te stellen.⁸ De deelgemeente kan de inzet van de politie beperken door bij evenementen particuliere beveiliging te vereisen en duidelijke afspraken te maken met de organisatie.

Punt van bespreking is de kwaliteit en kwantiteit van de inzet op veiligheid door de deelgemeente. Een ander punt is de door Hoek van Holland gevraagde inzet door Directie Veiligheid en door de politie.

Het blijkt elke keer weer dat er nieuwe zaken en evenementen opkomen, bijvoorbeeld het evenement 100% NL op 15 augustus. Dit werd ingebracht buiten de evenementenkalender om als klein evenement, maar nu wordt het toch weer groter dan dat. De Directie Veiligheid stelt voor om iemand te laten helpen met het opstellen van het evenementenbeleid. Directie Veiligheid geeft aan dat bij het evenement 100% NL niet alleen het bezoekersaantal hoog is, maar ook de uitstraling van het evenement groot is, waardoor veel mensen in de duinen blijven hangen. De politie benadrukt dat ze in het district een voor evenementen vooraf gereserveerde hoeveelheid capaciteit beschikbaar

⁵ Verslag van het Bestuurlijk Justitieel Overleg in district Waterweg-Noord, gehouden op 9 juli 2009 in het stadhuis te Maassluis.

⁶ Notitie Districtschef Waterweg – Noord aan Korpschef, op 20 juli 2009

⁷ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

⁸ Verslag zomerzagsdriehoek 21 juli 2009

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

heeft op basis van de totale regionale evenementen-planning. Dat gegeven moet onderdeel zijn van het evenementenbeleid van de deelgemeente. De kernboodschap is dat met de toename van horeca in Hoek van Holland ook het aantal evenementen is toegenomen. Dit heeft effect op de inzet van politie. De deelgemeente kan de inzet van de politie beperken door bij evenementen particuliere beveiliging te vereisen en duidelijke afspraken te maken met de organisatie.

In de gezagsdriehoek van 4 augustus wordt teruggeblikt op het evenement 'RTL viert de Zomer in Hoek van Holland'.⁹

Het evenement 'RTL viert de zomer' in Hoek van Holland heeft meer bezoekers getrokken dan verwacht. Circa 25.000 mensen kwamen op het evenement af. Het evenement is rustig verlopen. Er zijn vier arrestaties verricht. De bereikbaarheid en ontsluiting van Hoek van Holland is een belangrijk aandachtspunt bij evenementen in Hoek van Holland.

De politie meldt dat het verkeersprobleem bij dit soort grootschalige evenementen in Hoek van Holland niet opgelost kan worden met de inzet van verkeersregelaars. Dit betreft het structurele probleem dat al het publiek over één dijk moet worden afgevoerd en zolang daar geen aanpassing is zul je dezelfde problemen houden.

In het overleg tussen burgemeester, deelgemeentevoorzitter Hoek van Holland en Directie Veiligheid, op 17 augustus 2009, geeft de burgemeester aan dat de deelgemeente een helder evenementenbeleid moet opstellen.¹⁰

De Directie Veiligheid heeft aangeboden ondersteuning te bieden bij de totstandkoming van het evenementenbeleid. De burgemeester adviseert de deelgemeente om met de diensten, politie en VRR, vroegtijdig afspraken te maken omtrent evenementen en zich daar ook aan te houden. De deelgemeente zal de ambtelijke organisatie reorganiseren, zodat het vergunningsproces voor evenementen adequaat en kundig kan worden doorlopen.

In de gezagsdriehoek op 18 augustus 2009 wordt gemeld dat er geen bijzonderheden zijn met betrekking tot de overige komende evenementen.¹¹

2.2.3 Ervaring met evenementen

De gemeente Rotterdam schrijft jaarlijks een 'jaarrapportage evenementen'. Doel van deze rapportage is enerzijds te komen tot een kritische evaluatie en anderzijds om het evenementenbeleid verder te professionaliseren.¹² De jaarrapportage 2005 stelt dat het op dat moment nodig is om het evenementenbeleid te herijken. Overlast en hinder moeten worden teruggedrongen. Enkele van de verbeterpunten zijn:

- Getracht wordt om acht weken voor het evenement de vergunning te verlenen.
- Er zal strakker vastgehouden worden aan de evenementenkalender en zodoende zal ook de spreiding van evenementen over de stad worden bevorderd.
- Aanvragen die niet binnen de APV-termijn vallen worden niet behandeld.
- Het aantal commerciële mega-evenementen zal worden begrensd.¹³

⁹ Verslag zomergezagsdriehoek 4 augustus 2009

¹⁰ Gespreksverslag gezagsdriehoek Hoek van Holland

¹¹ Verslag zomergezagsdriehoek 18 augustus 2009

¹² Gemeente Rotterdam, Jaarrapportage Evenementenseizoen 2006, p. 3.

¹³ Gemeente Rotterdam, Jaarrapportage Evenementenseizoen 2005, 6 februari 2006.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

In de jaarrapportage 2006 staat dat er niet alleen gekeken moet worden naar aantrekkelijkheid van bezoekersaantallen, maar dat ook gewaakt dient te worden voor overbelasting van de stad, bewoners en diensten. Ten aanzien van de evenementen in deelgemeenten constateert de gemeente dat er, ondanks de afgesproken structuur, geen frequente communicatie plaatsvindt over evenementen met deelgemeenten. Er is centraal geen overzicht van de evenementen in deelgemeenten en er is geen zicht op de mogelijkheden om invloed te hebben op de belasting van de infrastructuur en met name het wegennet. Directie Veiligheid stelt zich ten doel om ieder kwartaal af te stemmen met deelgemeenten door middel van een deelgemeentelijk evenementenoverleg. Het rapport behandelt één incident: een ernstig incident op het VIP-terrein bij Bavaria City Racing, waarbij een dodelijk slachtoffer viel na een schermutseling tussen een bezoeker en beveiligers.¹⁴

De jaarrapportage over evenementenseizoen 2007 kent een gelijksoortige strekking. Er vonden 45 grootschalige evenementen plaats in de stad. Voor vier evenementen is uiteindelijk geen vergunning afgegeven: Caz! Blended on the Beach in Hoek van Holland, de Loveparade, Champ Car en het TROS Muziekspektakel. De redenen waren financieel van aard of gerelateerd aan de late aanmelding van het evenement. Een terugkerend aandachtspunt is de belasting voor de diensten die voortkomt uit de extra aanvragen voor grootschalige evenementen. Verder lijken er steeds minder locaties beschikbaar voor het organiseren van evenementen in Rotterdam. Bij het bespreken van de Dance Parade wordt aangehaald dat zich een beperkt aantal incidenten langs de route heeft voorgedaan, waarbij de sfeer soms grimmig was. Na het evenement bleef het rustig. Een aandachtspunt voor 2008 is onder meer het onderzoeken van de haalbaarheid van een uniforme deelgemeentelijke evenementenvergunning. Tot 2008 verschilden de formats en procedures per deelgemeente.¹⁵

Het verslag over evenementenseizoen 2008 geeft aan dat er dat jaar zo'n 1.600 kleinschalige sportieve en culturele evenementen en 59 grootschalige in Rotterdam hebben plaatsgevonden. De samenwerking tussen betrokken diensten en organisatoren is verder geprofessionaliseerd. In 2008 is een uniform format evenementenvergunning ontwikkeld en geïmplementeerd, in samenwerking met de deelgemeenten.

Aandachtspunt blijft het aantal geschikte locaties. Als positieve ontwikkeling wordt genoemd dat in toenemende mate ook grootschalige evenementen worden georganiseerd in verschillende deelgemeenten, waaronder 'Get Hoekt!' in Hoek van Holland. Er worden in de rapportage geen veiligheidsincidenten bij evenementen in 2008 genoemd. Aandachtspunten voor de Dance Parade zijn bereikbaarheid voor hulpdiensten, start- en eindtijden en het alcoholbeleid.¹⁶

Positieve ervaringen maar ook hoge werkdruk

Organisatoren vinden de procedures in Rotterdam rond evenementen goed. Dit komt doordat de gemeente, samen met de organisatoren, helpt zoeken naar mogelijkheden en naar oplossingen om een evenement te kunnen laten plaatsvinden, samen met de organisatoren. Ook wordt gewaardeerd dat er een centraal dienstenoverleg is, zodat de organisator niet langs alle diensten hoeft te gaan 'shoppen'. De organisatoren zijn door de nieuwe evenementennota wel bang voor extra regulering en nieuwe verplichtingen.

Het aantal professionals bij de verschillende diensten die zich bezighouden met evenementen is klein. Veel diensten hebben één of enkele medewerkers die zich met grootschalige evenementen bezighouden. Het voordeel hiervan is dat zij elkaar goed kennen, elkaar gemakkelijk weten te vinden en weten wat zij aan elkaar hebben. Omdat een groot deel van hen al lang erbij betrokken is, beschikken zij over veel ervaring. Een risico is dat de diensten op dit gebied sterk afhankelijk zijn van de betreffende personen.

¹⁴ Gemeente Rotterdam, Jaarrapportage Evenementenseizoen 2006, p. 3.

¹⁵ Gemeente Rotterdam, Jaarrapportage Evenementenseizoen 2007, januari 2008.

¹⁶ Gemeente Rotterdam, Jaarverslag Evenementenseizoen 2008, januari 2009.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Daarbij speelt mee dat de werkdruk op het gebied van evenementen bij diverse diensten groot is. Een van de risico's is dat 'de klad' erin kan komen. Door het grote aantal grootschalige evenementen dat ieder jaar weer wordt georganiseerd, ontstaat het risico dat er minder zorgvuldig naar ieder van deze evenementen gekeken wordt.

Criminaliteit en evenementen

De RIO voert in 2009 een analyse uit van de criminaliteit rondom de belangrijke evenementen binnen het politiedistrict Centrum. Doel is om op basis hiervan een goede inschatting te kunnen maken van de methode van inzet van personeel en materieel. Er wordt gekeken naar zes grote evenementen: nieuwjaarsdag, de Marathon van Rotterdam, Koninginnedag, het Zomercarnaval, de Dance Parade en Bavaria City Racing. De RIO concludeert op basis van de cijfers dat met name de marathon en Bavaria City Racing in 2009 een cijfermatig minder crimineel gedrag laten zien, ten opzichte van 2008. Het Zomercarnaval en de Dance Parade vertonen juist een aanzienlijke stijging. De totale stijging op de zes evenementen is 17%, waarmee deze zes evenementen qua criminaliteit op hetzelfde peil zitten als in 2006.¹⁷

Na Sunset Grooves 2009 kijkt de RIO naar de openbare orde tijdens eerdere evenementen in Hoek van Holland. Specifiek wordt gekeken naar de evenementen 100% NL en RTL Viert de Zomer omdat deze beide evenementen kort voor Veronica Sunset Grooves plaatsvonden op dezelfde strandlocatie. Op het evenement RTL Viert de Zomer (1 augustus 2009) zouden volgens RTL 30.000 bezoekers zijn afgekomen. De RIO houdt het op tussen de 20.000 en 25.000 bezoekers, terwijl er 15.000 bezoekers werden verwacht. Er waren tijdens dit evenement 81 incidenten, waaronder ook voorvallen die niet gerelateerd kunnen worden aan het evenement. Er werden vijf personen aangehouden, van wie drie voor belediging en twee voor mishandeling. De RIO trekt de volgende lijnen:

- Er waren meer bezoekers dan verwacht.
- Er zijn geen aanwijzingen dat aan- en afvoerstromen problematisch verliepen.
- Er was een vrij beperkt aantal meldingen van openbare orde-incidenten.
- Bij de meeste aanhoudingen was sprake van alcoholgebruik.

Op het evenement 100% NL (15 augustus 2009) zouden 6000 bezoekers binnen, 2000 bezoekers buiten en enkele honderden bezoekers in de duinen af zijn gekomen. Bij dit evenement werden 73 voorvallen geregistreerd, maar het ging uiteindelijk slechts om tien losstaande voorvallen. Vijf daarvan hadden te maken met openbare orde. Er werden zes aanhoudingen verricht: drie voor openlijke geweldpleging, een voor openbare dronkenschap, een voor mishandeling en een voor rijden onder invloed. Verschillende ongevallen ontstonden door alcoholgebruik. De RIO trekt voor dit evenement de volgende lijnen:

- 100% NL was een veel kleinschaliger evenement dan Sunset Grooves of RTL Viert de Zomer.
- Het evenemententerrein was op een andere locatie.
- Er waren geen problemen met het verkeer.
- De beperkte beschikbaarheid van openbare toiletten is een bron van spanningen geweest.
- Er is geen beeld van Bijzondere Wetten over het aantal beveiligers.
- Alcoholgebruik speelde een belangrijke rol bij de meeste aanhoudingen.¹⁸

¹⁷ Politie Rotterdam-Rijnmond, Gegevensvergelijking evenementen 2008 – 2009 binnen district Centrum, augustus 2009.

¹⁸ Politie Rotterdam-Rijnmond, Openbare orde rondom evenementen RTL viert de zomer en 100% NL in Hoek van Holland, september 2009.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Door de jaren heen wordt de inzet van de politie ten behoeve van grote evenementen in Rotterdam regelmatig besproken. Er is discussie over het totale aantal evenementen in relatie tot de politiecapaciteit die hiervoor nodig is. In de praktijk is het aantal voor evenementen gereserveerde uren bij de politie op jaarbasis nog nooit volledig uitgenut. Het gereserveerde aantal uren is 150.000, of 120fte's. De politie verwacht niet dat dit totaal wordt uitgenut voor 2009. Capaciteitsvraagstukken zijn vooral aan de orde in de zomerperiode omdat er dan relatief veel grote evenementen kort na elkaar of gelijktijdig plaatsvinden.

2.3 Evenementen en verantwoordelijkheden

2.3.1 De organisator

De gemeente Rotterdam geeft de organisator van een evenement een belangrijke eigen verantwoordelijkheid voor het slagen van het evenement. Het is in de eerste plaats een beleidsuitgangspunt: degene die het evenement wil organiseren, moet hiervoor zijn verantwoordelijkheid nemen. De eigen verantwoordelijkheid wordt uitgedrukt in de procedures die worden gevolgd. De organisator moet het dienstenoverleg organiseren, voorzitten en verslag maken van het overleg. Aan de organisator worden de volgende eisen gesteld:

- Er is één persoon die als contactpersoon fungeert voor de verschillende diensten.
- De organisator is ervoor verantwoordelijk dat niet meer bezoekers worden toegelaten dan de brandweer toestaat.
- De organisatie zorgt voor een aantal beveiligers dat in verhouding staat tot het aantal bezoekers van het evenement en de aard en het karakter van het evenement. De politie adviseert de vergunningverlener over het aantal beveiligers dat de organisator heeft voorgesteld als onderdeel van het veiligheidsplan.
- De organisator is verantwoordelijk voor een adequate bereikbaarheid van het evenement voor politie, brandweer en ambulance.
- De organisator is verantwoordelijk voor voorzieningen zodat bezoekers het evenement snel kunnen verlaten in geval van calamiteiten.
- De organisator wordt verantwoordelijk gesteld voor afdoende fysieke veiligheidsmaatregelen ten aanzien van bijvoorbeeld brandveiligheid; afsluiting en poortjes; deugdelijke fouillering; aanwezigheid EHBO; afchecken van het terrein.

Naast veiligheidsmaatregelen moet de organisator conform het evenementenbeleid voldoende maatregelen nemen om alcohol- en drugsmisbruik tegen te gaan. Maatregelen zijn onder meer: adequate toegangscontrole, geen extra alcoholvoorzieningen buiten het evenemententerrein, bezoekers mogen geen alcohol en/of glaswerk meenemen, niet schenken aan minderjarige, aangeschoten of dronken bezoekers.

2.3.2 De gemeente

Twee gemeentelijke afdelingen zijn verantwoordelijk voor het evenementenbeleid en de vergunningverlening voor evenementen in Rotterdam. Onder de afdeling Vergunningen van de Dienst Stedenbouw en Volkshuisvesting (dS+V) valt het Team Horeca en Evenementen (THE). Binnen dit team behandelen twee senior adviseurs de vergunningaanvragen van alle grote evenementen in Rotterdam (1,7 FTE).¹⁹ Ook is er externe ondersteuning met 1 FTE. Het Team Horeca en Evenementen legt de vergunningaanvraag voor aan de relevante diensten. Het Team Horeca en Evenementen beoordeelt vervolgens een aanvraag op basis van adviezen van de diensten en brengt één totaaladvies uit. Ook moet het tegenstrijdigheden constateren in de adviezen van diensten.

¹⁹ Dit zijn de evenementen van meer van 5000 bezoekers, en/of met een (deelgemeente)grensoverschrijdend karakter en/of met een grote impact op de stad.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Het Team Horeca en Evenementen kan de volgende diensten om advies vragen in verband met een vergunningaanvraag voor een evenement:

☐ d09 evenementenbureau (politie)	☐ Politie BCCB
☐ Evenementenbureau Centrum (politie)	☐ Zeehavenpolitie
☐ Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	☐ Deelgemeenten
☐ Wijkraad voor Pernis	☐ Centrumraad
☐ Werven	☐ Bewonersverenigingen
☐ dS+V Evenementen	☐ Brandweer (RHRR evenementen)
☐ GGD, cluster Milieu & Hygiëne	☐ Evenementen Stadhuis
☐ Nederlands Architectuurinstituut	☐ WTC
☐ Ondernemersfederatie Rotterdam City	☐ Hoogheemraad Delfland
☐ Directie Veiligheid	☐ DCMR Evenementen
☐ Dienst Stadstoezicht	☐ Havenbedrijf
☐ GHOR	☐ RET
☐ NS	☐ Bureau Netwerk Verkeersmarinier
☐ Roteb Evenementenbureau	☐ Deelgemeente Hoek van Holland Strandaanvragen

De Directie Veiligheid van de Bestuursdienst heeft vooral een beleidsmatige rol op het gebied van evenementen. De directie is adviseur van de burgemeester op het gebied van openbare orde en veiligheid. Bij de Directie Veiligheid werken in totaal drie medewerkers aan de evenementenportefeuille, onder wie één coördinator. Het gaat hierbij om 1 tijdelijke FTE, 1 halve FTE en nog een halve FTE (de andere helft is bestemd voor de Tour de France). In totaal gaat het om 2 FTE. De Directie Veiligheid is geen standaardpartner in het dienstenoverleg, maar wordt erbij betrokken als dat nodig is. Dit wordt escalatie of opschaling genoemd. In de praktijk wordt de Directie Veiligheid betrokken bij alle mega-evenementen vanwege de grote impact, en bij de evenementen waarover een negatief advies is uitgebracht door één of meerdere diensten. Ook kan de Directie Veiligheid bemiddelen tussen diensten als die er onderling niet uitkomen. Door de positie dichtbij de burgemeester kan de Directie Veiligheid druk op het besluitvormingsproces uitoefenen. Er is bij de Directie Veiligheid geen piket voor evenementen, maar medewerkers zijn bereikbaar.

Vanwege het grote aantal en de complexiteit van evenementen is er onvoldoende capaciteit bij zowel het Team Horeca en Evenementen als bij de Directie Veiligheid. Voor het Team Horeca en Evenementen bepaalt de hoogte van de leges vermenigvuldigd met het aantal grote evenementen de personele capaciteit die voor evenementen beschikbaar is. In de praktijk blijkt dat de grote evenementen meer capaciteit vergen. De leges zouden slechts 26% van de capacitaire inzet dekken.²⁰ In verhouding met bijvoorbeeld een gebruiksvergunning van een café betekent een vergunning voor een evenement relatief veel meer werk.²¹ Daarbij komt dat de toename van het aantal evenementen de werkdruk heeft vergroot en dat de komst van de Tour de France naar Rotterdam in 2010 al sinds het voorjaar van 2009 extra een beslag legt op de capaciteit. Dit geldt ook voor de Directie Veiligheid.

²⁰ De prognose voor evenementen in 2010 is dat de dekkingsgraad daalt naar 13%. Bron: notitie DS+V

²¹ De kostendekkendheid van de leges zou momenteel voor de behandeling van grote evenementen maar 28% zijn.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

In de quick scan van de Bestuursdienst na het incident in Hoek van Holland is geconstateerd dat de taakafbakening tussen Directie Veiligheid en het Team Horeca en Evenementen onduidelijk is. De betrokkenen zelf constateren dat het in de dagelijkse praktijk op zich wel helder is wie waarvoor verantwoordelijk is. Aandachtspunt is vooral de afwezigheid van een inhoudelijk coördinerende functie voor alle evenementen. Het Team Horeca en Evenementen coördineert het proces en integreert adviezen van de diensten in de vergunning. De Directie Veiligheid ziet niet alle aanvragen. De formele procedure die erin voorziet dat ieder advies van het Team Horeca en Evenementen aan de burgemeester wordt voorgelegd "door tussenkomst van de Directie Veiligheid", wordt in de praktijk enkel bij risico-evenementen gevolgd. Voor de overige evenementen geldt dat de aanvraag, voorzien van een advies, rechtstreeks van de senior adviseur van het Team Horeca en Evenementen naar de burgemeester gaat. Wel komen alle vergunningaanvragen aan de orde in het clusteroverleg tussen het Team Horeca en Evenementen en de Directie Veiligheid.

2.3.3 De politie

Het regiokorps Rotterdam-Rijnmond staat onder leiding van de korpschef, plaatsvervangend korpschef, Directeur Politie en de Directeur Bedrijfsvoering. Zij vormen gezamenlijk de korpsleiding. District Waterweg-Noord is één van de gebiedsgebonden units die rechtstreeks onder de korpsleiding vallen. Binnen het District Waterweg-Noord zijn er tien wijkteams in Vlaardingen, Maassluis, Hoek van Holland en Schiedam. Ieder wijkteam valt onder een Chef Wijkteam, daarnaast kan elke chef binnen een wijkteam optreden als Chef van Dienst. Deze chefs vallen onder het Hoofd Wijkpolitie, en de plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie. Op zijn beurt valt deze weer onder de districtschef en plaatsvervangend districtschef. Voor het district Waterweg-Noord is de organisatie als volgt ingedeeld:

- Schiedam: Wijkteam Nieuwland / Wijkteam Schiedam Noord / Wijkteam Schiedam Centrum-west / Wijkteam Schiedam Oost / Zuid / Spaanse Spolder
- Vlaardingen: Wijkteam Centrum / Wijkteam Holy / Wijkteam West
- Maassluis: Wijkteam Oost / Wijkteam West
- Hoek van Holland: Wijkteam Hoek van Holland

De afdeling Beleids- en Bestuurszaken (BBZ) is als stafafdeling betrokken bij evenementen. BBZ voert geen nieuwe risicoanalyse uit, maar denkt mee over specifieke maatregelen zoals fouilleren tijdens een evenement. Bureau Bijzondere Wetten (BBW) houdt toezicht op de Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus. Deze afdeling kan een evenement bezoeken om een controle uit te voeren

De samenwerking van de gemeente met de politie bij evenementen verloopt via de politiedistricten, al dan niet met Bureau Bijzondere Wetten of met de staf Grootchalig Bijzonder Optreden (GBO). Het Bureau Evenementen van de politie district Centrum draagt zorg voor de politieke voorbereiding van alle evenementen in het centrumgebied. Voor de evenementen in andere districten zijn de districten zelf verantwoordelijk. Het gaat onder meer om het opstellen van een politiedraaiboek, het opstellen van een Beoordeling van Toestand, het aanvragen van eventuele bijstand van buiten het district of ME-inzet aan de korpsleiding. De omvang van de politie-inzet bij evenementen wordt uiteindelijk bepaald door de korpsleiding op basis van een Beoordeling van Toestand. Deze Beoordeling van Toestand wordt gemaakt door lokale politiemedewerkers. De districten kennen geen aparte evenementenmedewerkers. Deze lokale politiemedewerkers schuiven dan ook aan in het dienstenoverleg over het evenement.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Drie politiemedewerkers bereiden samen evenementen in Hoek van Holland voor: de bureaucoördinator, de buurtagent en de wijkteamchef. Dit geldt ook voor Veronica Sunset Grooves. Dit is zo afgesproken met het Hoofd Wijkpolitie.²² De wijkteamchef was in 2008 ook Operationeel Commandant tijdens Sunset Grooves en heeft ervaring met de jaarwisseling en met een andere regeling ('kerstboomoorlog'), maar heeft verder geen ervaring met evenementen van deze omvang. Ook heeft hij geen ervaring met ordeverstoringen of hooligans, en heeft hij geen GBO-opleiding of COPI-opleiding gehad.

Grootschalig Bijzonder Optreden

De grootste evenementen in Rotterdam worden separaat besproken en toegelicht in de driehoek. Dit waren er zes in 2009. In de zomer zijn er 'zomerdriehoeken'. Daarin wordt vooruitgeblift op komende evenementen en worden evenementen die hebben plaatsgevonden geëvalueerd. Deze zomerdriehoeken vinden wekelijks plaats met de burgemeester en de loco-burgemeester. Dit zijn ook evenementen waar een structuur voor Grootschalig Bijzonder Optreden (GBO) actief is tijdens het evenement. Het gaat om de eerder genoemde mega-evenementen.

De politie kan indien nodig werken met een staf Grootschalig Bijzonder Optreden (GBO). De GBO regeling kan worden toegepast bij ernstige incidenten, calamiteiten of bijzondere activiteiten die door hun aard of impact een bijzonder organisatieverband op regionaal niveau nodig maken. De volgende criteria spelen bij de besluitvorming tot instelling van een GBO een rol:

- een substantiële dreiging ten opzicht van de veiligheid van personen en/of goederen;
- een relatief grote onzekerheid over de te verwachten gebeurtenissen door een nog matige informatiepositie daarover;
- een (al dan niet continue) hoge tijdsdruk ten aanzien van de te nemen besluiten en te treffen maatregelen;
- de noodzaak van een inhoudelijk buitengewone aanpak, die niet of erg moeilijk in de reguliere organisatie valt in te passen;
- de noodzakelijke kwaliteit en kwantiteit van de in te zetten medewerk(st)ers;
- districtsoverstijgende regelingen (primair criterium).

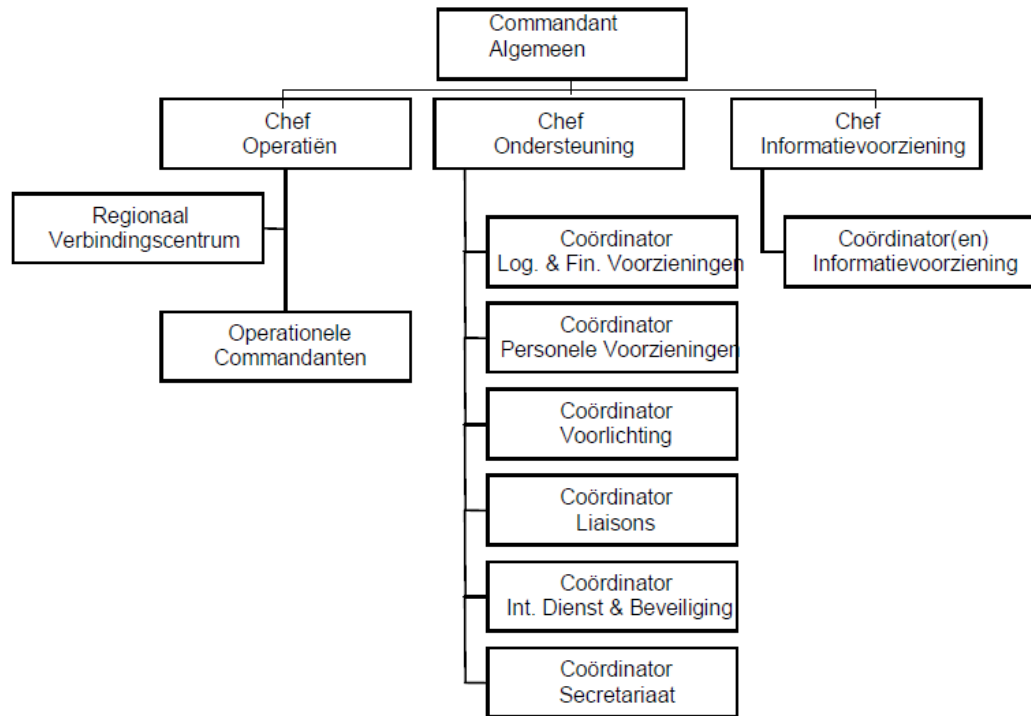
Hierbij wordt gedacht aan:

- incidenten met een hoofdzakelijk openbare orde karakter zoals rellen, bommeldingen, grootschalige festiviteiten of evenementen zoals voetbalwedstrijden, popconcerten e.d.;
- incidenten met een hoofdzakelijk justitieel karakter, al dan niet met een terroristische achtergrond;
- incidenten met het predikaat rampen en zware ongevallen.

²² Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De basisopzet van de commandostructuur GBO ziet er in schema als volgt uit:

In voorkomende gevallen kan er een Districtelijk Grootschalig Bijzonder Optreden (DGBO) ingesteld worden. Het betreft dan de gecoördineerde aanpak van grotere evenementen of mogelijke verstoringen van de openbare orde met een sterk districtelijk karakter.

Er zijn ook evenementen waarvoor geen specifieke commandostructuur zoals het GBO of DGBO ingesteld wordt. Binnen politiedistrict Waterweg-Noord, waaronder ook Hoek van Holland valt, is het gebruikelijk dat de wijkteamchef van de wijk waarin het evenement plaatsvindt, zorg draagt voor het draaiboek, de aanvraag van eventueel extra personeel binnen het district en indien nodig het opstellen van een Beoordeling van Toestand. Bij vrijwel alle evenementen zonder verhoogd risico is de wijkteamchef ook de Operationeel Commandant tijdens het evenement. De rol van Algemeen Commandant is voor het lid van het District Management Team dat piketdienst heeft. In de praktijk is deze piketmedewerker bij het evenement aanwezig. De bevelvoering bij een evenement is als volgt: een Algemeen Commandant geeft leiding aan de totale inzet van personeel en materiaal. Onder de Algemeen Commandant opereren de Operationeel Commandant en de Commandant Verkeer voor respectievelijk de openbare orde en het verkeer. De Algemeen Commandant en Operationeel Commandant opereren vanuit de Commandowagen buiten het evenemententerrein.

Indien er een GBO is, is er waar nodig telefonisch contact vanuit het GBO met de Directie Veiligheid. Indien er geen GBO stad is, dan kan de directie Veiligheid indien nodig contact hebben met de AC of OC. De GBO staf onderhoudt contact met de korpschef. Indien nodig kan de korpschef overleggen met de burgemeester. Ook als er geen GBO is, is er overleg naar behoefte. Indien nodig kan een DMT lid het piket korpsleiding informeren. Er heeft altijd een lid van de korpsleiding piket. Het piket informeert vervolgens de (waarnemend) korpschef. De korpschef is indien noodzakelijk beschikbaar. Indien hij niet beschikbaar is wordt hij vervangen door een waarnemer.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Voor Veronica Sunset Grooves is gewerkt met een Algemeen Commandant, een Operationeel Commandant en een commandant Verkeer. In het politiedraiboek wordt uitgegaan van opschaling naar een DGBO indien nodig. Vooraf is niet gekozen voor het werken met een GBO of DGBO.

2.3.4 Gezagsdriehoek en Bestuurlijk-Justitieel Overleg

Voor de handhaving van de openbare orde valt de politie onder het gezag van de burgemeester. De strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde valt onder het gezag van de officier van justitie. Burgemeester en hoofdofficier van justitie kunnen de politie terzake opdrachten geven die moeten worden opgevolgd. Om voldoende overleg en afstemming over de inzet van de politie te waarborgen, vindt overleg plaats in de lokale gezagsdriehoek in Rotterdam, bestaande uit de burgemeester, de hoofdofficier van justitie en de korpschef (art. 14 Politiewet). Dit staat los van reguliere contacten tussen afzonderlijke leden van de driehoek. De onderwerpen die worden besproken kunnen door elk van de drie partners worden ingebracht. De lokale gezagsdriehoek komt regulier een maal per twee weken bij elkaar. Indien nodig komt de lokale gezagsdriehoek tussentijds bijeen in geval van acute openbare orde- en veiligheidsvraagstukken. In de lokale gezagsdriehoek moeten de grootschalige evenementen behandeld worden die bij de voorbereiding qua aard, omvang, ernst en historie (trends) risico's met zich meebrengen voor de veiligheid, gezondheid, het milieu en/of ide aandacht van media en/of politiek krijgen.

Per politiedistrict is er Bestuurlijk-Justitieel Overleg. Dit is een overleg tussen de (deel)gemeente vertegenwoordigd door de burgemeester of de voorzitter van de deelgemeente, de districtschef en een gebiedsofficier van Justitie. In het Bestuurlijk-Justitieel Overleg worden afspraken gemaakt over het uitvoeren van de politietaak binnen het district. In het Bestuurlijk-Justitieel Overleg kunnen ook gezamenlijke aspecten van het evenementenbeleid worden besproken. Elk van de partners kan agendapunten aandragen.

Het evenement Veronica Sunset Grooves wordt tot 22 augustus 2009 niet expliciet besproken in het driehoeksoverleg of in het Bestuurlijk-Justitieel Overleg. Wel is het algemene evenementenbeleid in Hoek van Holland uitgebreid besproken (zie paragraaf 2.1.2).

2.3.5 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (brandweer en GHOR)

De brandweer geeft in de fase van vergunningverlening en voorbereiding adviezen over brandveiligheid en brandweertechnische maatregelen (zoals bluspunten). De brandweer verleent de gebruiksvergunning van een gebouw, constructie of speciaal afgehekt terrein waar het evenement in/op plaatsvindt en ziet toe op naleving van de vergunningvoorwaarden (gebruiksvergunning en evenementenvergunning) voor deze aspecten. De adviezen van de brandweer voor grootschalige evenementen verlopen via de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). De preventiemedewerker van de brandweer in het district werkt daarin samen met de coördinator grootschalige evenementen van de VRR. Voor kleine evenementen verloopt de vergunningverlening via het district van de brandweer. Voorafgaand aan het evenement doet de preventiemedewerker van de brandweer de schouw van het evenemententerrein. Bij grootschalige evenementen waarvoor de politie werkt met een GBO, schuift de coördinator grootschalige evenementen van de VRR aan in het GBO.

De adviezen van de GHOR verlopen via het bureau GHOR, onderdeel van de VRR. De organisator moet betalen voor deze adviezen. Vanuit de GHOR is de Officier van Dienst Geneeskundig (OvD-G) aanwezig tijdens het evenement. Bij opschaling is de OvD-G

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

verantwoordelijk voor het leidinggeven aan de hulpverlening en de opvang van gewonden ter plaatse.

De veiligheidsregio heeft een verantwoordelijkheid voor de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. In navolging van artikel 3 lid 5c van de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo), moet bij een daadwerkelijk incident of crisis aan de doelstellingen van een gecoördineerd optreden worden voldaan. Door de operationele diensten en de gemeente wordt hiervoor op vier niveaus (coördinatiealarmen) leiding gegeven volgens het principe van de Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP). Deze opschalingniveaus bij een daadwerkelijk incident zijn achtereenvolgens:

- GRIP 1: Bronbestrijding. Incident van beperkte afmeting. Afstemming tussen de verschillende disciplines nodig.
- GRIP 2: Bron- en effectbestrijding. Incident met duidelijke uitstraling naar de omgeving.
- GRIP 3: Bedreiging van het welzijn van (grote groepen van) de bevolking binnen één gemeente.
- GRIP 4: Gemeenten, of regio- of provincieoverschrijdend (of nabij grens tussen regio's) en dreiging van uitbreiding.

De GRIP-procedure kan in werking worden gesteld door de vaste leden van het Commando Plaats Incident (CoPI), elke operationeel leidinggevende op officiersniveau die betrokken is bij de bestrijding van het incident.

De procedure kan gestart worden indien sprake is van incidenten zoals bijvoorbeeld bij een luchtvaartongeval op of buiten het vliegveld van Rotterdam Airport, maar ook in geval van incidenten zoals paniek in menigten, grootschalige ordeverstoringen e.d. Overige incidenten waarbij één van de leidinggevende functionarissen van een betrokken dienst duidelijk de behoefte heeft om te komen tot een gestructureerde coördinatie, of sprake van een concrete dreiging van een crisis mogen ook leiden tot start van de procedure.

De procedure kan worden op een tweetal manieren worden opgestart:

- Operationele opschaling. Door de vaste leden van het CoPI, de dienstdoende functionarissen op officiersniveau en de leden van de Veiligheidsstaf (GRIP-1 en 2).
- Bestuurlijke opschaling. Door de bij het incident betrokken burgemeester(s) of de coördinerend burgemeester. (GRIP-3 en 4) of door het activeren van één of meerdere sirenegebieden van het waarschuwingstelsel door de daarvoor aangewezen functionaris. Dit betreft GRIP-3.

Beëindiging van de procedure wordt gedaan door de functionaris die deze heeft opgestart, in overleg met de andere diensten. Het daadwerkelijk operationeel melden en opheffen van een CoPI, Regionaal Operationeel Team en Gemeentelijke Veiligheidsstaf geschiedt eveneens in overleg met de betrokken deelnemers. Alle mededelingen over het stopzetten van de alarmering, het operationeel melden en opheffen van de commando-organen geschieden bij de gemeenschappelijke meldkamer.

2.4 Voorbereidings- en vergunningproces

2.4.1 Vergunningaanvraag

Het Team Horeca en Evenementen vraagt advies aan relevante betrokken diensten en organisaties over de aanvraag en adviseert – bij risico-evenementen in samenwerking met Directie Veiligheid - de burgemeester over toekenning van de evenementenvergunning. Uitgangspunt is dat besluit binnen vier tot acht weken wordt genomen, afhankelijk van de grootte van het evenement. Om een onderbouwd advies te kunnen geven voeren de diensten ieder afzonderlijk een risicoanalyse uit.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De vergunningverlening van evenementen in Rotterdam kent de volgende stappen:

- aanvragen vergunning;
- plaatsen aanvraag op evenementenkalender en vaststellen kalender;
- aanvragen advisering door diensten;
- vaststellen veiligheidsplan;
- beoordelen vergunningaanvraag op basis van adviezen;
- opstellen evenementenvergunning door Team Horeca en Evenementen;
- verlenen vergunning door de burgemeester;
- stellen van eventuele aanvullende voorwaarden in de vergunning.

De deadline voor het indienen van een vergunningaanvraag voor een grootschalig evenement is acht weken voor aanvang van het evenement. Rotterdam heeft echter jaarlijks met heel veel grote evenementen te maken en een nieuw evenement past dus niet zomaar op 'de agenda'.

De procedure in Rotterdam voorziet erin dat organisatoren van grote evenementen hun aanvraag indienen bij het Team Horeca en Evenementen voor 1 december van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het evenement plaats moet vinden. Dit garandeert dat het evenement wordt meegenomen in het bepalen van de evenementenkalender van het volgende jaar. Aanvragen die voor 1 december binnen zijn krijgen voorrang op aanvragen die daarna binnenkomen. Aanvragen die na 1 december binnenkomen worden in de driehoek besproken. Daar wordt besloten of een evenement alsnog een plaats kan krijgen op de evenementenkalender.

Aanvraag Veronica Sunset Grooves

Organisator Tridee BV is van plan om het evenement Sunset Grooves in 2009 opnieuw te organiseren. Het Dagelijks Bestuur van de deelgemeente steunt de plannen, want dit grootschalige evenement past goed in het evenementenbeleid. Tridee besluit in overleg met het Dagelijks Bestuur van de deelgemeente om ook een aanvraag in te dienen voor het evenement RTL viert de zomer, dat op 1 augustus 2009 moet plaatsvinden op het strand van Hoek van Holland. Op dit evenement treden vooral Nederlandse artiesten op. Het aantal verwachte bezoekers voor dit evenement is 20.000.²³ De indeling van het evenemententerrein is gelijk aan dat van Sunset Grooves.

Op 20 september 2008 dient Tridee BV bij de gemeente Rotterdam de aanvraag in voor de tweede editie van het evenement Sunset Grooves. De aanvraag wordt ingediend met het standaard aanvraagformulier. Hierin is opgenomen:

- de beoogde datum van het evenement is zaterdag 22 augustus 2009.²⁴ Het evenement zal duren van 18.00 uur tot 01.00 uur;
- een particulier beveiligingsbedrijf (ISA) zal het aantal bezoekers dat zich gelijktijdig op het terrein bevindt bijhouden;
- de organisator verwacht dat er 20.000 bezoekers zullen komen, waarvan maximaal 15.000 gelijktijdig.

De aanvraag is niet volledig ingevuld. Zo is bij de vraag over de verhouding tussen bezoekers met auto en bezoekers met openbaar vervoer niets ingevuld en is het aantal beveiligers volgens de aanvrager 'nader te bepalen'.

Tridee zal voor Veronica Sunset Grooves 2009 opnieuw samenwerken met particulier beveiligingsbedrijf ISA en met de private medische dienst EMS. Organisator Tridee krijgt van EMS in de aanloop naar het evenement een inventarisatierapport. Hierin staat wat EMS verwacht nodig te hebben gezien de aard en omvang van het evenement. Dit kan Tridee bespreken met de diensten.

²³ Evenementenvergunning RTL viert de Zomer, op 1 augustus 2009

²⁴ Aanvraag vergunning voor grootschalige evenementen; Veronica Sunset Grooves 2009, ontvangen op 10 oktober 2008.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De vergunningaanvraag voor Veronica Sunset Grooves 2009 wordt op 10 oktober 2008 in behandeling genomen door het Team Horeca en Evenementen van de gemeente Rotterdam. Het Team Horeca en Evenementen beoordeelt Sunset Grooves gezien de vergunningaanvraag als een groot evenement. De categorisering wordt gebaseerd op het verwachte bezoekersaantal van 15.000 dat in de aanvraag is opgenomen. Het Team Horeca en Evenementen ziet geen reden om te verwachten dat er sprake is van een grote impact, zoals in de definitie van een mega-evenement is opgenomen. De gemeente verwacht in Hoek van Holland minder snel problemen dan in de binnenstad van Rotterdam, waar zich altijd wel groepjes ophouden die problemen kunnen veroorzaken. Volgens de vergunningaanvraag zal het geluidsniveau wel voldoen aan 'grote impact', namelijk 100 Db (15 boven de norm). Maar het evenement wordt niet beschouwd als een evenement dat verhoogde politie-inzet vergt en/of veel impact zal hebben op het verkeer.

Medio oktober krijgt de wijkteamchef van Hoek van Holland tijdens een regulier overleg met de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de deelgemeente Hoek van Holland informatie over de nieuwe aanvraag voor Sunset Grooves, inclusief het verwachte bezoekersaantal van 15.000 en de duur van het evenement. Tijdens een later overleg wordt besproken dat er twee gratis muziek-evenementen op het strand van Hoek van Holland in de planning staan: RTL Viert de Zomer en Sunset Grooves. Het evenement zal op een gelijke manier als in 2008 worden georganiseerd, zo is het voornemen.²⁵

2.4.2 Spoorboekje

De gemeente brengt jaarlijks een 'Spoorboekje grootschalige evenementen' uit. Het bevat de planning voor de tien grootste evenementen en sinds 2009 ook de standaardplanning voor alle grootschalige evenementen. Het Spoorboekje grootschalige evenementen bevat informatie over:²⁶

- welke termijnen gelden voor de organisatoren van de grootschalige evenementen (geteld in aantal weken voor het evenement);
- op welke momenten dienstenoverleg plaatsvindt;²⁷
- de werkwijze van dienstenoverleg (inclusief verantwoordelijkheid organisator);
- de eisen aan het informeren van bewoners over het evenement;
- een lijst van contactpersonen;
- een checklist Veiligheid, gebaseerd op het evenementenvergunningenbeleid;²⁸
- het gemeentelijk beleid ten aanzien van commerciële mega-evenementen, freeriders en de om-niet-regeling voor grootschalige evenementen in de buitenruimte.²⁹

Of de deadlines uit het spoorboekje gehaald worden, hangt vooral af van de organisatoren van evenementen. Veel informatie van organisatoren komt later dan gewenst en regelmatig veranderen er nog belangrijke onderdelen van een evenement. De werkdruk voor medewerkers van de adviserende diensten wordt verhoogd doordat zij constant organisatoren moeten herinneren aan toezeggingen.

In december 2008 brengt het Team Horeca en Evenementen het jaarlijkse Spoorboekje grootschalige evenementen uit. Hierin is opgenomen welke termijnen gelden voor de organisatoren van de grote evenementen in 2009.³⁰ De tien grootschalige evenementen die in het spoorboekje 2009 staan zijn de volgende: CHIO Rotterdam (Concours

²⁵ Brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord, aan het hoofd wijkpolitie

²⁶ Spoorboekje grootschalige evenementen 2009

²⁷ Het betreft de dienstenoverleggen voor de tien grootste evenementen.

²⁸ Deze checklist is ook onderdeel van de nota evenementenvergunningenbeleid.

²⁹ Deze regeling houdt in dat organisatoren van gratis evenementen in de buitenruimte geen kosten hoeven te dragen voor vereiste aanpassingen in het wegareaal, voorzieningen om het publieke domein te beschermen, het leveren van materialen voor de schoonmaak en de schoonmaak van het evenemententerrein aan het einde van het evenement.

³⁰ Spoorboekje grootschalige evenementen 2009

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Hippique), De Parade, North Sea Jazz Festival, Metropolis, Zomercarnaval, Dance Parade, Bavaria City Racing, Wereldhavendagen, Road Races (Fortis ½ marathon en Rotterdam on Wheels), Wereld van Witte de With.

2.4.3 Evenementenkalender

De gemeente Rotterdam werkt met een gemeentelijke evenementenkalender. Hierop staan alle grote evenementen die in een jaar in de gemeente plaatsvinden. Doel van deze evenementenkalender is te komen tot een tijdige spreiding van evenementen over het jaar. Zo kan voorkomen worden dat evenementen gelijktijdig op één locatie plaatsvinden, gelijktijdig met wegwerkzaamheden plaatsvinden of teveel capaciteit van de betrokken diensten vergen; dit laatste geldt voornamelijk voor de politie.

De evenementenkalender wordt besproken met alle betrokken diensten. In het driehoeksoverleg van burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpschef wordt de evenementenkalender besproken. De evenementenkalender wordt uiteindelijk door de burgemeester vastgesteld en aangeboden aan het college van Burgemeester en Wethouders. Naast de lokale evenementenkalender van Rotterdam hanteert de politie ook een regionale evenementenkalender. De regionale evenementenkalender wordt geagendeerd in het Regionaal College. De regionale evenementenkalender wordt besproken met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

De concept-evenementenkalender wordt op 20 januari 2009 door de Directie Veiligheid van de Bestuursdienst ter vaststelling aangeboden aan de burgemeester. Ook Veronica Sunset Grooves staat hierop vermeld. Over dit evenement wordt in de bijgevoegde notitie verder geen bijzonderheden vermeld. Op 27 januari wordt de evenementenkalender vastgesteld door de burgemeester. Veronica Sunset Grooves wordt in december 2008 ook meegenomen in het behandelen van de evenementenkalender. Daarbij wordt de aanvraag³¹ op 18 december door het Team Horeca en Evenementen uitgezet bij de verschillende diensten.³²

Na 1 december vindt de toetsing van de aanvragen voor grootschalige evenementen in de driehoek plaats. Hierbij wordt beoordeeld of er geen conflicterende belangen zijn.

³¹ Email van DS+V Team Horeca en Evenementen aan de diensten

³² Waar hier over 'diensten' wordt gesproken, worden in feite alle gemeentelijke diensten, regionale hulpdiensten en andere organisaties bedoeld die een rol spelen bij het adviseren, voorbereiden en uitvoeren van een evenement. Dus bijvoorbeeld ook de Nederlandse Spoorwegen, de RET en het Havenbedrijf Rotterdam.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

2.4.4 Advies

Nadat de evenementenkalender is vastgesteld, vraagt het Team Horeca en Evenementen adviezen aan de relevante diensten over de inhoud van de vergunningaanvragen. Het verschilt per evenement welke diensten om advies worden gevraagd en of er een deelgemeente bij betrokken is.

☐ d09 evenementenbureau (politie)	☒ Politie BCCB
☐ Evenementenbureau Centrum (politie)	☐ Zeehavenpolitie
☐ Wijkraad voor Pernis	☒ Deelgemeenten
☐ Werven	☐ Centrumraad
☒ dS+V Evenementen	☐ Bewonersverenigingen
☐ GGD, cluster Milieu & Hygiëne	☒ Brandweer (RHRR evenementen)
☐ Nederlands Architectuurinstituut	☐ Evenementen Stadhuis
☐ Ondernemersfederatie Rotterdam City	☐ WTC
☐ Directie Veiligheid	☐ Hoogheemraad Delfland
☐ Dienst Stadstoezicht	☒ DCMR Evenementen
☒ GHOR	☐ Havenbedrijf
☒ NS	☒ RET
☒ Roteb Evenementenbureau	☐ Bureau Netwerk Verkeersmarinier
	☒ Deelgemeente Hoek van Holland Strandaanvragen

= advies voor Veronica Sunset Grooves

Het Team Horeca en Evenementen verzamelt de adviezen van de betrokken diensten en vergelijkt de eisen die zij stellen aan een evenement met elkaar, om te voorkomen dat er tegenstrijdigheden ontstaan. Het formuleert vervolgens de eisen aan de vergunning. Vervolgens legt het Team Horeca en Evenementen – bij risico-evenementen in overleg met Directie Veiligheid - de conceptvergunning voor aan de burgemeester. De burgemeester geeft de vergunning op grond van de adviezen en na afwegen van de verschillende belangen al dan niet af. Feitelijk weigert de burgemeester in deze fase een vergunning zeer zelden.

Voor verschillende diensten blijkt het soms onduidelijk of een advies over de plaatsing van een evenement op de evenementenkalender ook een advies over de vergunning is. Feitelijk zijn het twee trajecten. In de praktijk geeft een aantal diensten al direct een advies over de aanvraag zelf.

Verloop adviestraject Veronica Sunset Grooves

Op 18 december ontvangt het Team Horeca en Evenementen een advies van het Havenbedrijf Rotterdam over Sunset Grooves. Op 12 januari laat de Roteb (reinigingsdienst) schriftelijk weten akkoord te zijn met de aanvraag. Op 20 januari volgt Bedrijfsbureau Exploitatie en op 22 januari volgt nog een advies van de Nederlandse Spoorwegen over Sunset Grooves. Het is het Team Horeca en Evenementen niet duidelijk of deze diensten op dit moment – in verband met de evenementenkalender – alleen over de datum adviseren of dat zij een totaaladvies over het gehele evenement uitgeven (inclusief de vergunningvereisten). Op 20 januari 2009 stuurt het Team Horeca en Evenementen de diensten aanvullende informatie inzake de aanvraag voor een vergunning voor Veronica Sunset Grooves.³³

³³ Quick scan gemeente.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Medio april bespreekt het hoofd wijkpolitie van de districtsleiding de Beoordeling van Toestand met de districtschef van het politiedistrict Waterweg-Noord. De districtschef stuurt de Beoordeling van Toestand nog diezelfde dag naar de korpsleiding. Die geeft korte tijd later akkoord op de assistentieaanvraag.³⁴

Op 23 april vindt er een veiligheids- en verkeersoverleg met de organisatoren plaats op het politiebureau Hoek van Holland.

De districtschef meldt op 27 april aan het Bureau Vergunningen van dS+V dat hij positief adviseert op de vergunningaanvragen voor Sunset Grooves en RTL Viert de Zomer, mits aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan.³⁵

Op 5 mei krijgt Rotterdam te maken met ongeregelheden tijdens het Bevrijdingsfestival. Naar aanleiding van dit incident stelt Directie Veiligheid een notitie op waarin een aanscherping van beleid en maatregelen op enkele specifieke evenementen in de nabije toekomst kort wordt beschreven.³⁶ Veronica Sunset Grooves wordt door geen van de betrokken diensten genoemd als evenement waarvoor extra aandacht vereist is.

Eind mei heeft overleg plaats tussen vertegenwoordigers van de beveiligingsorganisatie ISA, Van der Linden evenementenservice (ingeschakeld voor de verkeersregulering), de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, de politie Rotterdam-Rijnmond en de brandweer district Waterweg. In dit overleg wordt het veiligheidsplan voor Sunset Grooves minutieus doorgenomen.

Op 19 juni stuurt Tridee aan de gemeente Rotterdam een kennisgeving voor het gebruik van een inrichting met betrekking op de brandveiligingsverordening. Hierin maakt Tridee melding van 28.000 bezoekers.

Op 25 juni verstrekt de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond advies aan het Team Horeca en Evenementen met betrekking tot het evenement Veronica Sunset Grooves. Het advies is gebaseerd op 25.000 bezoekers.³⁷ De brandweer geeft advies over calamiteiten en over de eisen voor de gebruiksvergunning voor het evenemententerrein. Voor de brandweer geldt dat Hoek van Holland diverse knelpunten kent. Cruciaal is dat er slechts één toegangsweg is, waar normaal al tienduizenden bezoekers over naar het strand gaan. Een tweede toegangsweg moet nog afgemaakt worden. De brandweer zet in verband met de veiligheid op het strand een extra voertuig in op het strand. De locatie is namelijk relatief ver van de kazerne en vrij lastig bereikbaar. Ook vereist de brandweer een extra calamiteitenroute voor de aan-en-afvoer bij calamiteiten. Locaties op het evenemententerrein moeten te allen tijde vanaf twee zijden voor de hulpverlenende diensten bereikbaar zijn.

In de lokale gezagsdriehoek van 4 augustus wordt teruggeblikt op het evenement 'RTL viert de Zomer in Hoek van Holland'.³⁸ In de driehoek wordt ook besproken dat het verstandig is als de burgemeester en de deelgemeentevoorzitter een gesprek hebben, onder meer over evenementen.

De GHOR Rotterdam-Rijnmond geeft op 5 augustus aan dat het akkoord gaat met de vergunningverlening voor het evenement. De GHOR noemt een aantal randvoorwaarden waaraan de organisator moet voldoen.³⁹ Het advies is nog steeds gebaseerd op 25.000 bezoekers. De GHOR adviseert 30 zorgcontactpunten. Ook stelt zij een tweetal scenario's op, voor warm en koud weer. Voor de GHOR Rotterdam-Rijnmond is Hoek

³⁴ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

³⁵ Advisering evenementen aan Bureau Vergunningen. Politiedistrict Waterweg Noord Wijkteam Hoek van Holland op 27 april 2009. Team Horeca en Evenementen is onderdeel van Bureau Vergunningen.

³⁶ Notitie Extra maatregelen na Bevrijdingsdag 2009.

³⁷ Advies Veronica Sunset Grooves 2009, van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond op 25 juni 2009.

³⁸ Verslag zomergezagsdriehoek op 4 augustus 2009

³⁹ Advies Veronica Sunset Grooves, van de GHOR Rotterdam-Rijnmond op 5 augustus 2009.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

van Holland een lastige locatie. De GHOR heeft in Hoek van Holland vanwege de ligging standaard bijstand uit Haaglanden nodig en werkt dan met twee meldkamers.

De politie hoek van Holland werkt verder aan het opstellen van het draaiboek. Het particuliere beveiligingsbedrijf werkt, in afstemming met de Tridee, verder aan het veiligheidsplan.

Het Team Horeca en Evenementen print op 12 augustus de vergunningaanvraag uit, en biedt deze op 17 augustus aan aan de burgemeester. Dit nadat het geluidsadvies van de DCMR is binnengekomen bij het Team Horeca en Evenementen.⁴⁰ Dit is nodig om nog tijdig de vergunning te kunnen verstrekken.⁴¹ Het gebeurt niet door tussenkomst van de Directie Veiligheid, hoewel in de bijgevoegde memo is aangegeven dat dit wel is gebeurd.⁴² In de notitie van het Team Horeca en Evenementen aan de burgemeester worden geen verdere opmerkingen geplaatst met betrekking tot veiligheidsaspecten van het evenement.

De burgemeester heeft op 17 augustus een gesprek met de deelgemeentevoorzitter van Hoek van Holland over verscheidene onderwerpen.⁴³

In de gezagsdriehoek op 18 augustus wordt aangegeven dat er geen bijzonderheden te vermelden zijn met betrekking tot de overige komende evenementen.⁴⁴

2.4.5 Dienstenoverleg

De gezamenlijke voorbereiding van grootschalige evenementen vindt plaats in het dienstenoverleg per evenement. Per evenement worden de nodige betrokken diensten uitgenodigd. De gemeente, de politie, de brandweer, de GHOR en diverse stedelijke diensten zijn bij het dienstenoverleg over vrijwel ieder groot evenement aanwezig. Het team van betrokken medewerkers is klein: het zijn bijna altijd dezelfde personen, met veel ervaring op het gebied van evenementen in Rotterdam.

De Directie Veiligheid organiseert het integraal dienstenoverleg om met de organisatoren van grootschalige evenementen en alle betrokken diensten de belangrijkste evenementoverstijgende knelpunten te bespreken. De diensten geven een eerste advies over de voorgestelde evenementen. Dit is nog niet het advies over de vergunning, maar in het advies worden wel zaken meegenomen zoals: evaluaties van vorig jaar van een evenement, eventuele goede of slechte ervaringen met organisatoren, en eventueel een intakegesprek met een nieuwe organisator. Eind januari moet alles compleet zijn. Dan worden de vergaderschema's voor het dienstenoverleg bepaald.

Dienstenoverleg Veronica Sunset Grooves

Op 11 maart 2009 heeft het eerste dienstenoverleg over Sunset Grooves plaats. Aanwezig zijn: medewerkers van Tridee, twee medewerkers van de politie (wijkteam Hoek van Holland), Strandzaken, de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Evenementen en Ontheffingen, Van der Linden Evenementenservice, ISA, het Team Horeca en Evenementen, de GHOR, de Roteb, de Reddingsbrigade en de afdeling Toerisme en Economie. Er wordt besproken dat het evenement conform de aanvraag zal worden opgezet voor 15.000 tot 20.000 bezoekers.⁴⁵

⁴⁰ Geluidsadvies t.b.v. evenementenvergunning Veronica Sunset Grooves Hoek van Holland op 17 augustus 2009.

⁴¹ Notitie Team Horeca en Evenementen aan de burgemeester op 12 augustus 2009.

⁴² Memo bij vergunning

⁴³ Gespreksverslag gezagsdriehoek Hoek van Holland

⁴⁴ Verslag (zomer)gezagsdriehoek 18 augustus 2009

⁴⁵ Email adviesaanvraag evenementenvergunning Veronica Sunset Grooves

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Het tweede dienstenoverleg, dat gepland stond op 14 april, wordt wegens ziekte afgelast. Op 15 april wordt Veronica Sunset Grooves alsnog besproken in een dienstenoverleg dat bedoeld was voor RTL Viert de Zomer. Sunset Grooves komt summier aan de orde. Van dit overleg worden achteraf geen notulen rondgestuurd.

Op 13 mei vindt het derde en laatste dienstenoverleg plaats over Sunset Grooves en RTL Viert de Zomer. Mede op verzoek van de deelgemeentevoorzitter presenteert organisator Tridee kaarten waarop het podium op een andere wijze is gepositioneerd ten opzichte van de eerdere informatie. Geen van de betrokken ambtenaren wist hier van tevoren iets van. De wijziging brengt volgens de diensten risico's met zich mee voor de calamiteitsroute. Uiteindelijk gaat deze wijziging niet door. Dit levert enige spanningen op tussen de voorzitter van de deelgemeente enerzijds en de politie en de brandweer anderzijds.⁴⁶

2.4.6 Risicoanalyse en bezoekersaantallen

Ten behoeve van de advisering over de vergunningaanvraag voert iedere betrokken dienst in meer of mindere mate een eigen risicoanalyse uit. De indeling van evenementen in de vier genoemde categorieën (zeer klein, klein, grootschalig en mega) heeft veel met de risico's te maken: in het algemeen geldt dat meer risico's ook inhoudt dat er meer maatregelen nodig zijn. De indeling is gebaseerd op bezoekersaantal, wat te maken heeft met de risico's die uitgaan van de aanwezigheid van mensenmassa's op een evenement. Ook andere factoren kunnen spelen een rol spelen waarbij een klein evenement toch als risicovol kan worden beoordeeld. Voor de politie is de openbare orde van groot belang. Voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond heeft 'grote impact' meer te maken met de impact op de openbare wegen. Iedere dienst is zich ervan bewust dat zij bij de risicoanalyse echt moet kijken naar andere aspecten dan alleen bezoekersaantallen.

De nota evenementenvergunningenbeleid benoemt als standaardaspecten van een risicoanalyse:

- inschatten van historische gegevens (verloop van eerdere edities, vergelijkbare evenementen, ook in andere steden);
- aard van het evenementen;
- samenloop;
- beheersbaarheid van de locatie (fysieke omgevingskenmerken, verkeerssituatie, voorzieningen);
- ervaringen met de organisator en de kwaliteit van zijn veiligheidsplan;
- type bezoekers (verwachte opkomst en massaliteit, leeftijdsopbouw, kennis over en ervaring met bezoekers, aanwezigheid van rivaliserende groepen, eventueel gebruik van verdovende middelen en alcohol, doel/verwachting van het publiek, mogelijk individueel of groepsgedrag, gedrag van bezoekers, geestelijke en emotionele condities van bezoekers);
- tijdstip aanvang en beëindiging;
- weersomstandigheden/seizoen.

Voor de diensten is het belangrijk dat de vergunningaanvraag de juiste informatie bevat over onder meer bezoekersaantallen, doelgroep, locatie, organisatie en programmering. Dit zijn factoren die van invloed kunnen zijn op de risicoanalyse en daarmee op de maatregelen die de organisator en de diensten moeten nemen om de veiligheid te waarborgen. De diensten maken ieder apart een risicoanalyse. Er is geen integrale risicoanalyse voor een evenement.

Het bepalen van het aantal bezoekers van een evenement is in de praktijk moeilijk. Dit geldt vooral voor gratis evenementen. Vaak worden er geen tellingen gehouden. Niet alle evenemententerreinen zijn geschikt om goede tellingen te kunnen houden. Schattingen

⁴⁶ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

van bezoekersaantallen lopen dan ook nogal eens uiteen. Voorafgaand aan een evenement hebben organisatoren een belang om het aantal bezoekers hoog in te schatten in verband met te realiseren sponsorbedragen. Anderzijds betekent een hoge schatting van het aantal bezoekers dat veiligheidsmaatregelen intensiever zullen moeten zijn. De gemeente en de adviserende diensten gaan in principe uit van het aantal bezoekers dat de organisator van tevoren in de vergunningaanvraag vermeldt. Als zij dat zelf niet realistisch vinden, volgt hier overleg over met de organisator.

Bezoekersaantallen Veronica Sunset Grooves

Op 27 april stuurt de districtschef van Waterweg-Noord⁴⁷ de Beoordeling van Toestand naar de directeur Politie. Hij vraagt om goedkeuring van de assistentieaanvraag voor Sunset Grooves. Hij maakt melding van een bezoekersaantal van 35.000 in de vorige editie 2008 en een maximum capaciteit van 30.000 voor dit evenement. De Beoordeling van Toestand geeft aan:

"Beide evenementen (RTL viert de Zomer en Veronica Sunset Grooves) zullen naar verwachting diverse soorten bezoekers trekken. Het te verwachten aantal bezoekers is moeilijk in te schatten en zal mede beïnvloed worden door het weer. Vorig jaar waren er op de editie van Veronica Sunset Grooves naar schatting 35.000 bezoekers.

Op het afgezette terrein kunnen ongeveer naar de maatstaven van 0,3 vierkante meter per persoon 30.000 bezoekers. Er zijn geen aanwijzingen dat er bepaalde groeperingen zouden komen die de orde zouden kunnen verstoren."

De totale gevraagde personele inzet voor de politie is 64.⁴⁸ Noch in de Beoordeling van Toestand noch in de assistentieaanvraag is aangegeven op welke wijze de inzet is bepaald. In de assistentieaanvraag is niet aangegeven op basis van welk verwacht aantal bezoekers is uitgegaan. In de assistentieaanvraag wordt uitgegaan van dezelfde capaciteit voor RTL viert de Zomer als voor Veronica Sunset Grooves. Er wordt niet aangegeven waarom de gevraagde inzet hetzelfde is.

Tijdens dit overleg geeft de organisator aan dat er gezien de omvang van het evenemententerrein maximaal plaats is voor 28.000 bezoekers op een vast moment.⁴⁹ Het verslag bevat verder geen analyse of conclusies over wat dit betekent voor het verwachte aantal bezoekers en de benodigde veiligheidsmaatregelen. Dit verslag wordt niet meer geaccordeerd; er volgt geen dienstenoverleg meer.

De betrokken partijen beoordelen na dit laatste dienstenoverleg de verwachte bezoekersaantallen verschillend:

- Organisator Tridee en beveiliging ISA (als adviseur van Tridee) zijn van mening dat het sterk afhangt van het weer en andere omstandigheden hoeveel bezoekers er uiteindelijk zullen komen. Als alles meezit, verwacht Tridee dat er meer dan 15.000 mensen zullen komen. Tridee verwacht dat het terrein groot genoeg is om alle bezoekers ruimte te kunnen bieden, aangezien er gezien de omvang van het terrein plaats is voor 28.000 (een soort veiligheidsbuffer).
- Het Team Horeca en Evenementen gaat ervan uit dat er maximaal 15.000 of 20.000 personen gelijktijdig op het evenement zullen zijn, op basis van de ingevulde vergunningaanvraag.⁵⁰

⁴⁷ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

⁴⁸ Assistentieaanvraag evenementen van 27 april 2009. Beoordeling van Toestand Tridee/Editie Veronica Sunset Grooves.

⁴⁹ Notulen dienstenoverleg RTL viert de zomer / Veronica Sunset Grooves. Woensdag 13 mei 2009 om 13.30

⁵⁰ Gemeente Rotterdam, dS+V dossier, kenmerk ev.T.0043181.2008. Deze bron spreekt de ingevulde vergunningaanvraag, waar het op gebaseerd is, tegen. Hierin staat 15.000 gelijktijdig.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de GHOR gaan uit van de 25.000 bezoekers die volgens de brandweerberekening en gezien de afmeting van het evenemententerrein maximaal mogen komen. Zij baseren hier hun eisen en maatregelen op en verwachten dat de organisator ervoor zorgt dat er niet meer bezoekers het terrein op komen.
- De wijkteamchef van Hoek van Holland, verantwoordelijk voor het bepalen van de benodigde maatregelen, heeft met zijn twee collega's van het wijkteam het beeld dat er 15.000 bezoekers komen, maar dat dit bij mooi weer kan oplopen tot 30.000 bezoekers. De betrokken agenten bereiden hun maatregelen toch voor op een komst van maximaal van 15.000 bezoekers. In 2008 was de schatting vooraf dat er 15.000 mensen zouden komen. Ondanks dat er meer mensen kwamen, was de politiecapaciteit toereikend zo was de inschatting. In 2009 is ervan uitgegaan dat dit aantal ook voor 2009 voldoende zou zijn. Het laatste dienstenoverleg geeft hen geen aanleiding om deze voorbereiding aan te passen. beveiligingsbedrijf ISA heeft het aantal bezoekers ruw geschat op 15.000. ISA acht het voor de beveiliging van het evenement minder van belang hoeveel bezoekers er precies zullen komen. Op basis van de indeling van het terrein bepaalt ISA zijn inzet. Bij het visiteren van de inkomende bezoekers in de eerste fase van het evenement gaat ISA uit van een verhoogde inzet voor deze taak. Voor de rest van de beveiliging van het evenement maakt het naar het oordeel van ISA niet veel uit hoeveel bezoekers er precies komen. ISA betreft in deze beoordeling ook de eerdere ervaringen met Sunset Grooves (onder meer in 2008) en andere evenementen. ISA werkt tijdens een evenement met stand-by teams die flexibel, naar behoefte kunnen worden ingezet.

Gelijktijdig met Veronica Sunset Grooves vindt van 31 juli tot en met 22 augustus 2009 in Vlaardingen het evenement Zomerterras plaats. Dit evenement vergt ook de nodige capaciteit van de politie. De gelijktijdigheid van deze twee grote evenementen zal leiden tot een grotere aanvraag van personeel buiten het district, zo constateert de politie.⁵¹

2.4.7 Vergunning

Het uitgangspunt van de gemeente is om de vergunning van grootschalige evenementen acht weken na het indienen van de vergunningaanvraag voor het evenement te verlenen. Dit sluit aan op de "redelijke termijn" die is gesteld in de Algemene Wet Bestuursrecht.⁵² In de praktijk gebeurt dit vaak later. Dit komt mede doordat de gemeente en de burgemeester er belang bij hebben om te wachten met het verlenen van de definitieve vergunning. Er kunnen in de aanlooperperiode nog ontwikkelingen zijn die in de vergunning moeten worden opgenomen. Later in het voorbereidingstraject gebeurt er vaak nog veel in de programmering van een evenement, zo blijkt in de praktijk. Dit kan op zijn beurt weer van invloed zijn op de aard en omvang van het publiek. Deze zaken kunnen nog leiden tot nadere eisen. Formeel moeten aanpassingen in de aanvraag leiden tot het opnieuw doorlopen van de vergunningprocedure. Juist om te voorkomen dat de vergunningaanvraag steeds gewijzigd moet worden, wordt er vaak gewacht met het verstrekken van de definitieve vergunning tot kort voor het evenement. Daarnaast speelt onderbezetting bij het Team Horeca en Evenementen ook een rol bij de langere doorlooptijd van een vergunningverleningstraject.

⁵¹ Assistentieaanvraag evenementen van 27 april 2009. Beoordeling van Toestand Tridee/Editie Veronica Sunset Grooves

⁵² Awb artikel 4:13.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

In de praktijk wordt voor ieder grootschalig evenement waarvan de vergunningaanvraag voor 1 december is ingediend uiteindelijk een vergunning verleend. Het Team Horeca en Evenementen probeert altijd om – indien nodig samen met Directie Veiligheid – met de organisator en de betrokken diensten tot een oplossing te komen zodat het evenement door kan gaan. Betrokken diensten ondersteunden hiermee het actieve beleid van het gemeentebestuur om evenementen in de stad mogelijk te maken.

Vergunning Veronica Sunset Grooves 2009

De burgemeester verleent aan Tridee, organisator van het evenement Veronica Sunset Grooves, op 17 augustus zowel de evenementenvergunning⁵³ als de ontheffing van de drank- en horecawet.⁵⁴ Het Team Horeca en Evenementen stelt vervolgens alle betrokkenen op de hoogte van de vergunningverlening.⁵⁵ De gebruiksvergunning voor het evenemententerrein wordt op dat moment nog niet verleend. Dit is een separaat traject dat via de brandweer loopt.

Er worden in de definitieve vergunning op diverse vlakken aanvullende eisen aan Veronica Sunset Grooves gesteld in vergelijking met de editie 2008:

- algemeen, zoals het opvolgen van bevelen van de burgemeester met betrekking tot afgelasting;
- bereikbaarheid/verkeer, zoals het beter specificeren van de calamiteitenroutes;
- evenemententerrein, zoals de toegankelijkheid van gebouwen en objecten voor hulpverlenende diensten;
- communicatie, zoals het plaatsen van informatie over bereikbaarheid van de evenementlocatie;
- beveiliging en toezicht, zoals het inzetten van 60 beveiligers, ten opzichte van de 50 beveiligers van het evenement in 2008;
- gezondheidszorg, zoals het inzetten van een extra verpleger en extra EHBO'er. Er zal in 2009 slechts 1 ambulance stand-by zijn in plaats van 2 ambulances in 2008. Ook is het warm-weer-scenario aangepast: een lagere maximum temperatuur en het inzetten van meer zorgcontacten ten opzichte van 2008;
- opstijgen/landen helikopters, zoals de aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar.

De organisator moet controleren op wapens, alcohol en drugs. Dit is een extra maatregel naar aanleiding van de gebeurtenissen op 5 mei 2009 in de stad.

2.5 Lessen van eerdere evenementen

2.5.1 Bevrijdingsfestival

Het Bevrijdingsfestival in Rotterdam wordt op 5 mei 2009 vervroegd beëindigd. De menigte keert zich tegen de agenten. De politie ziet zich genoodzaakt om waarschuwingsschoten in de lucht te lossen. Er vindt een extra tussenevaluatie plaats naar aanleiding van de gebeurtenissen tijdens het bevrijdingsfestival. Naar aanleiding van de gebeurtenissen tijdens het bevrijdingsfestival wordt gekeken naar grote evenementen waar incidenten hadden plaatsgevonden.

⁵³ Brief Gemeente Rotterdam aan Tridee B.V. op 17 augustus 2009

⁵⁴ Ontheffing drank en horecawet voor het evenement Veronica Sunset Grooves op 17 augustus 2009.

⁵⁵ Email van dinsdag 18 augustus 2009 om 11:16, van Team Horeca en Evenementen aan betrokkenen

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Uit deze inventarisatie komt naar voren dat het er weinig zijn:

- Zomercarnaval (rond 2002): problemen met een groep Antillianen in IJsselmonde. Daarop is een preventieve fouilleeractie gestart, dit is succesvol geweest;
- problemen door warm weer bij de marathon van 2007;
- een incident met een beveiliging bij Bavaria City Racing 2006;
- een voorwerp dat van de Erasmusbrug werd gegooid tijdens de Volvo Ocean Race 2006.

Er heeft een evaluatiebijeenkomst van het bevrijdingsfestival plaats waaraan de Directie Veiligheid, de politie en de beveiliging deelnemen. Het betreft geen officiële evaluatie, maar een ambtelijk overleg. In dit ambtelijk overleg worden enkele stellingen en aandachtspunten benoemd:⁵⁶

- Het al dan niet gratis zijn van een evenement.
- Fouilleren, wanneer wel, wanneer niet.
- Programmering, kijken naar de risico's die verbonden zijn aan een bepaalde programmering.
- Andere locatie voor het bevrijdingsfestival.

Verbeterpunten zijn:

- De operationele commandanten bij de politie waren niet op de hoogte van het veiligheidsplan van de organisator/beveiliging – dit moet voortaan wel gebeuren.
- De politie moet goed kijken naar de programmering en op basis daarvan risico's bepalen. Eventueel kan het programma over meerdere podia verspreid worden.

Er wordt naar aanleiding van 5 mei door de gemeente een notitie opgesteld, waarin een aanscherping van beleid en maatregelen op evenementen wordt beschreven. Deze notitie is tot op heden nog niet vastgesteld. Het concept was nagenoeg gereed toen Veronica Sunset Grooves plaatsvond. De notitie bevat een beschrijving van specifieke maatregelen voor evenementen die aanvullend zijn op het totale evenementenbeleid. In de notitie maakt de gemeente een onderscheid in evenementen tussen gratis/betaald en besloten/open. Per type evenement wordt aangegeven wat er moet gebeuren.

Naam evenement	Datum	Maatregelen
Dunya Festival	31 mei	Aangescherpte toegangscontrole: politie door Directie Veiligheid verzocht om strengere controle beveiliging
Musica Republica	6 juni	Visitatie alle bezoekers bij de ingang (opgenomen als vergunningvoorwaarde)
Caribbean Festival	7 juni	Visitatie alle bezoekers bij de ingang (opgenomen als vergunningvoorwaarde)
Nelson Mandela Festival	28 juni	Verbod om alcohol te schenken
Keti Koti Festival	1 juli	Afhekken eindterrein als vergunningsvoorwaarden, ondanks dat er geen alcohol werd geschonken
Your World zomerevenement	3 juli	Visitatie alle bezoekers bij de ingang (opgenomen als vergunningvoorwaarde)
TMF Awards	4 juli	Visitatie alle bezoekers bij de ingang (opgenomen als vergunningvoorwaarde)
Metropolis Festival	5 juli	Aangescherpte toegangscontrole door extra hekken te plaatsen bij ingang met tassencontrole
Dance Parade	8 augustus	Instellen afgesloten start- en eindterrein met visitatie bezoekers door beveiliging, lik op stuk beleid alcohol, aanpassing route, forse opschaling politie-inzet (waaronder ME) => 134 arrestaties

⁵⁶ De gespreksnotitie is niet officieel vastgesteld.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De Dance Parade krijgt als mega-evenement verhoogde aandacht van de betrokken diensten. In de bijeenkomsten van de zomerdriehoek wordt aandacht besteed aan de nieuwe maatregelen die voor dit evenement zijn getroffen. Tijdens de Dance Parade Dance 2009 wordt de openbare orde verstoord op de Oude Binnenweg in het centrum van Rotterdam.

In 2009 is TMF Awards een nieuw evenement in Rotterdam. Vooraf wordt in de driehoek besloten dat op dit evenement volledig moet worden gefouilleerd. Dit wordt in de vergunning opgenomen. Ook mag een bepaalde band, vanwege de effecten op het gedrag van het publiek en de daaruit voortkomende veiligheidsrisico's, niet 's avonds laat optreden. De politie analyseert onder meer de programmering, het type verwacht publiek, etcetera.

2.5.2 Lessen RTL viert de Zomer

Het evenement RTL Viert de Zomer vindt op 1 augustus plaats. Het evenement wordt op 7 augustus in klein verband geëvalueerd. Gezien de ervaringen bij dit evenement wordt besloten dat bij Veronica Sunset Grooves de beveiliging verhoogd wordt en er visitatie zal plaatsvinden. In de notulen staat de mededeling van de kant van Tridee dat bij Veronica Sunset Grooves poortjes zullen worden geplaatst bij de ingang. Op deze manier zou beter kunnen worden omgegaan met opstandige groepen. Daarnaast kan met deze wijzigingen eenvoudig gevisiteerd of gefouilleerd worden.⁵⁷ Dit creëert bij de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond het beeld dat het maximale bezoekersaantal daarmee ook strikt zal worden gehandhaafd. Op 12 augustus vindt een aanvullende evaluatie van RTL Viert de Zomer plaats. Aan de hand van de evaluatie worden verbeterpunten voor Veronica Sunset Grooves benoemd. Het plaatsen van poortjes bij de ingang wordt in deze notulen bevestigd.⁵⁸

2.6 Politiedraaiboek en andere veiligheidsplannen

2.6.1 Politiedraaiboek

Het operationeel draaiboek van de politie, dat wordt opgesteld door de buurtcoördinator van Hoek van Holland, wordt op 17 augustus afgerond. Dit draaiboek bepaalt de rolverdeling binnen de politieorganisatie en benoemt de totale inzet van de politie tijdens het evenement. Het draaiboek vermeldt dat er gerekend wordt op 15.000 bezoekers:

Het strandfeest vindt plaats tussen 18:00 en 01:00 en er worden 15.000 bezoekers verwacht.

Er wordt afgesproken dat voor de inzet van beveiliging wordt gewerkt met de formule van één beveiliger op 250 bezoekers (1/250).⁵⁹ Dit is een formule die vaker wordt gebruikt en past bij een evenement met een laag risico. Met 15.000 verwachte bezoekers komt dit uit op 60 beveiligers.⁶⁰ De betrokkenen zijn zich ervan bewust dat naar schatting van de politie in 2008 35.000 mensen naar het evenement zijn gekomen. De inschatting van Tridee en ISA is een andere. Zij gaan uit van een veel kleiner aantal bezoekers (17.000). Voor zowel ISA als de politie geldt dat zij vast stellen dat de inzet van het eigen personeel en de beveiliging toen voldoende is gebleken en het evenement t zonder noemenswaardige problemen heeft plaats kunnen vinden.⁶¹

⁵⁷ Tussenevaluatie RTL Viert de Zomer Concert, op 7 augustus

⁵⁸ Evaluatie RTL Viert de Zomer Concert, op 12 augustus 2009.

⁵⁹ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

⁶⁰ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

⁶¹ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

In de assistentieaanvraag van het district wordt een totale inzet van 64 medewerkers benoemd.⁶² Dit aantal is gebaseerd op de inzet in 2008.⁶³

Eigen inzet D1:	20
Assistentie:	18
Executieve ondersteuning:	26
Totale inzet:	64

Bij Veronica Sunset Grooves 2008 was een deel van het operationele team hetzelfde als tijdens de 2009 editie. De Operationeel Commandant, Commandant Verkeer, liaison van politie, brandweer en het hoofd beveiliging waren bij beide evenementen aanwezig.⁶⁴

Daarnaast is een vijftal scenario's opgesteld voor incidenten tijdens het evenement.

In het geval van een worst-case scenario:

- zal moeten worden overgestapt op gestructureerde DGBO-inzet, waarbij inzet van ME moet worden overwogen;
- zullen vanuit het bevoegd gezag maatregelen worden genomen t.a.v. noodmaatregelen voor bepaalde wegen en/of (een gedeelte van) wijken.

De volgende scenario's zijn in het operationeel draaiboek gedefinieerd:

- Worst case scenario 1: Verstoring van openbare orde op het evenemententerrein. Een soortgelijk scenario kan zich voordoen als zich op het evenemententerrein een gewelddadige confrontatie voordoet tussen (groepen) bezoekers
- Worst case scenario 2: Verstoring van openbare orde buiten het evenemententerrein. Een dergelijk scenario kan ontstaan door stagnatie van aan en/of afvoer van bezoekers die reizen met het openbaar vervoer, bijvoorbeeld door stremming van treinen, noodrem of stroomuitval
- Worst case scenario 3: Ontruiming in rust. Een dergelijk scenario kan ontstaan bij bijvoorbeeld een bommelding of steekpartij.
- Worst case scenario 4: Ontruiming met spoed (zonder slachtoffers). Een dergelijk scenario kan zich voordoen als zich één of meerdere incidenten gelijktijdig of achtereenvolgens op het evenemententerrein voordoen, bijvoorbeeld door een massale vechtpartij of brand
- Worst case scenario 5: Ontruiming met spoed (met gewonden). Een dergelijk scenario kan zich voordoen als zich één of meerdere ongevallen op het evenemententerrein voordoen. Bijvoorbeeld door een massale vechtpartij, verdrukking met meerdere slachtoffers, brand of ontploffing.

In het draaiboek is een bepaling opgenomen over de aanwezigheid van de politie op het evenemententerrein.⁶⁵

"Tijdens het evenement zal de politie in principe niet op het festivalterrein aanwezig zijn. Slechts een liaison van de politie bevindt zich op het festivalterrein. Deze loopt rond met het hoofd van het beveiligingsteam van de organisatie en zal de OC adviseren over de situatie op en rond het evenemententerrein en indien nodig over eventuele politie-inzet op en rond het evenemententerrein."

⁶² Operationeel draaiboek Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond District Waterweg Noord Wijkteam+ Hoek van Holland

⁶³ Bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

⁶⁴ Operationeel draaiboek Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond, district waterweg noord, Veronica Sunset Grooves 2008

⁶⁵ Operationeel draaiboek 2009, p. 9

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

In het politiedraaiboek staat over de taakverdeling tussen politie en organisator/particuliere beveiliging het volgende:⁶⁶

- De organisator zal zelf mensen inzetten voor het regelen van het verkeer ten behoeve van de in- en uitstroom van bezoekers van het treinstation Hoek van Holland strand en de parkeerplaatsen naar het festivalterrein.
- De organisator zal voor Sunset Grooves 60 mensen inzetten voor beveiliging bij het evenement. Ook worden er 20 verkeersregelaars door de organisator geleverd gedurende en na het festival.
- De organisator heeft het beveiligingsbedrijf ISA ingehuurd dat zorg draagt voor de beveiliging op het festivalterrein en in de onmiddellijke omgeving van dat terrein. De beveiliging zorgt er tevens voor dat bezoekers van het festival niet de zee in gaan.⁶⁷
- De handhaving van de orde op en rond het festivalterrein is primair de verantwoordelijkheid van de organisator van het evenement. De ingehuurde beveiligingsmensen zullen bij wangedrag optreden en de ordeverstoorers verwijderen of zo nodig overdragen aan de politie. Als de orde niet meer door de beveiligingsmensen kan worden gehandhaafd zal de politie ingezet worden.
- Het is de taak van de politie om toezicht te houden op de organisatoren van de festiviteiten voor wat betreft de nakoming van de met hen gemaakte afspraken en de vergunningsvoorwaarden.

De strafrechtelijke beleidsuitgangspunten van de politie zijn in het draaiboek opgenomen:

- Bij geweld tegen personen wordt overgegaan tot aanhouding. Zo nodig kan hiertoe ook zonder voorafgaande waarschuwing geweld worden aangewend. Bij dreigend geweld tegen personen worden daders gesommeerd hun gedragingen te staken en zich te verwijderen in een door de politie te bepalen richting. Zij die aan dit bevel geen gehoor geven worden aangehouden
- Personen die zich schuldig maken aan openlijke geweldpleging 141 Sr – groepsgewijs, in het publieke domein – worden aangehouden.
- Bij ordeverstoringen wordt overgegaan tot aanhouding van de (groepen) individuen. Het politieoptreden is erop gericht confrontaties tussen rivaliserende groepen te voorkomen of waar dat niet is gelukt deze onmiddellijk te beëindigen, desnoods door aanwending van geweld.
- Aanhoudingen van groepen personen of individuele personen die deel uitmaken van een als zodanig herkenbare groep vindt in principe alleen plaats na toestemming van de operationeel commandant.

Dit zijn standaardvoorwaarden. Er heeft specifiek voor Veronica Sunset Grooves geen afstemming plaatsgehad met het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie vertrouwt erop dat de politie de gebruikelijke voorwaarden volgt en dat de wet wordt gehandhaafd, met oog voor het vermijden van onnodige escalatie.

Het draaiboek wordt nader ingevuld tot kort voor het evenement. Dit betreft het invullen van de personele bezetting: de namen en functies. De scenario's en de commandostructuur worden niet aangepast.

⁶⁶ Operationeel draaiboek Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond District Waterweg Noord Wijkteam+ Hoek van Holland, p.5.

⁶⁷ Idem

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Omgevingsanalyse	3
1.2 Samenloop met andere evenementen	4
2. Beleidskaders, juridische kaders en tolerantiegrenzen	5
2.1 Doelstelling van het politieoptreden	5
2.2 Tolerantiegrenzen	5
2.2.1 Openbare orde	5
2.2.2 Alcoholbeleid	6
2.2.3 Drugsbeleid	6
2.3 Strafrechtelijke beleidsuitgangspunten	6
2.4 Taken van de politie	7
2.5 Beleidsprioriteiten	7
3. Uitvoering	9
3.1 Bevelvoering	9
3.2 Veiligheidsteam	9
3.3 Calamiteiten	9
3.4.1 Surveillance	11
3.4.2 Aanhoudingen en opvolgorganisatie	11
3.4.3 Gewelgebruik	11
3.4.4 Melding en registratie van gewonden / zieken	11
3.4.5 Verdeling ziekenhuizen	11
3.4.6 Bejegening	11
3.4.7 Bewapening en uitrusting	12
3.4.8 Verslaglegging en evaluatie	12
3.5 Scenario's	12
4. Ondersteuning	13
4.1 Personele inzet	13
4.1.1 Openbare ordegroepen en statische verkeersposten	13
4.1.2 Mobiele verkeerseenheden	13
4.1.3 Videoteam	13
4.1.4 Bijzondere wetten	13
4.1.5 ROG	13
4.1.6 Opvolgorganisatie	13
4.2 Bedrijfsopvang en nazorg	13
4.3 Catering	14
5. Verbindingen	15
Bijlage A Surveillancekoppels en surveillanceroutes	16
Bijlage B Verbindingschema	20
Bijlage C Telefoonlijst	21
Bijlage D Scenario's	23

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

2.6.2 Andere veiligheidsplannen en gebruiksvergunning

Ook de Spoorwegpolitie maakt een werkplan voor Sunset Grooves. De Spoorwegpolitie geeft in het werkplan aan dat er geen risicoanalysemodel voor dit evenement bestaat, maar dat de verwachting is dat de bezoekers van het evenement mogelijk veel alcohol en drugs tot zich zullen nemen en daardoor enigszins onberekenbaar zijn.⁶⁸

Tridee informeert het Team Horeca en Evenementen op 19 augustus over een aantal verschillen tussen de gestelde eisen in de vergunning en de daadwerkelijke uitvoering. De wijzigingen hebben betrekking op het plaatsen van hekken; deze zullen niet helemaal geplaatst worden tot aan de Noorderpier. In overleg met de politie is besloten dat er in plaats van 20 slechts 12 verkeersregelaars zullen zijn en 54 beveiligingsmedewerkers in plaats van de genoemde 60 in het veiligheidsplan. Het Team Horeca en Evenementen meldt dat de genoemde wijzigingen akkoord zijn, indien dit met de politie is afgestemd.⁶⁹

De Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond verstrekt op 20 augustus een gebruiksvergunning voor het evenemententerrein op het strand van Hoek van Holland. Hierin bepaalt de brandweer de eisen voor het plaatsen van nooduitgangen en uitbreekhekken. Met het oog op de brandveiligheid geeft de brandweer een gebruiksvergunning af voor maximaal 25.000 bezoekers. In de gebruiksvergunning stelt de brandweer onder meer eisen aan het plaatsen van nooduitgangen en uitbreekhekken. Met het oog op de brandveiligheid geeft de brandweer een gebruiksvergunning af voor maximaal 25.000 bezoekers. In de vergunning worden de door de organisator aangeleverde tekeningen voorzien van richtlijnen voor de installatie van vlammenwerpers. De vergunning vermeldt nadere randvoorwaarden met de volgende thema's:

- Voorkomen en beperken van brand
 - Toestellen en installaties
 - Verbod op roken en open vuur
 - Brandveiligheid stands, krampen, schappen, podia en andere inrichtingselementen
- Vluchten bij brand
 - Ruimten met stands, krampen, schappen, podia en andere inrichtingselementen
 - Vluchtrouteaanduidingen
- Handmatig bestrijden van brand
 - Blusmiddelen en draagbare en verrijdbare blustoestellen
 - Aanduiding blusmiddelen
 - Brandgevaarlijke stoffen
- Voor de brandweer noodzakelijke voorzieningen
 - Bereikbaarheid bouwwerk voor brandweer
- Blusvoorzieningen
 - Brandkraan en blusvoorzieningen
- Overige bepalingen brandveilig gebruik
- Voorkomen van belemmeringen en hinder

Veiligheidsplan

Het veiligheidsplan van Veronica Sunset Grooves is opgesteld door de particuliere beveiligingsorganisatie van het evenement. Het plan omschrijft een evenement van 15.000 bezoekers, waarvan de doelgroep personen in de leeftijd van 20-34 jaar is. Het dance evenement is een vrij toegankelijk evenement.

⁶⁸ Werkplan Spoorwegpolitie Popevenement Strand Hoek van Holland "Veronica Sunset Grooves" op zaterdag 22 augustus 2009.

⁶⁹ Email van Team Horeca en Evenementen aan Tridee B.V.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

VERTROUWELIJK

Inhoudsopgave		Pagina
1.	Inleiding	3
2.	Contactgegevens betrokken partijen	4
3.	Beschrijving evenement	6
3.1	Omschrijving evenement	
3.2	Programma	
3.3	Faciliteiten	
4.	Risicoanalyse	8
5.	Beveiliging en veiligheid	12
5.1	Beveiliging	
5.2	EHBO	
5.3	Communicatie	
5.4	Toegangsbeleid	
5.5	Drankbeleid	
6.	Calamiteiten	14
6.1	Procedures bij brand	
6.2	Procedures bij ongeval/letsel	
6.3	Procedures bij verstoring van de openbare orde	
6.4	Procedures bij instortingsgevaar	
6.5	Procedures bij weersinvloeden	
6.6	Procedures bij bommelding	
6.7	Procedures bij een ontruiming	
Bijlage		30
1.	Plattegrond	
2.	Rastertekening	
3.	Inzetschema beveiliging	
4.	Bommeldingsformulier	

De hoofdpunten van het veiligheidsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- Bij de entree zal er visueel gecontroleerd worden op personen, tassen etc.
- Er worden poortjes geplaatst bij de ingang.
- Bezoekers zullen door middel van een visitatie op de meegebrachte goederen worden gecontroleerd op glas, drank voedsel, wapens, drugs en enig andere voorwerpen welke in deze categorieën geplaatst kunnen worden.
- Indien er wapens of drugs worden aangetroffen zullen de betreffende personen worden aangehouden en worden overgedragen aan de politie. Tevens zullen de wapens en/of drugs in beslag worden genomen. Het aantal bezoekers zal worden geteld, zodat op elk moment het aantal bezoekers duidelijk is.
- Voor het evenement is voorzien in een veiligheidsteam.
- Tijdens het evenement zal er een inzet zijn van 54 beveiligingsbeambten.
- Bij Veronica Sunset Grooves bestaat de inzet van EMS uit 1 arts, verpleegkundigen (onder wie 1 ambulanceverpleegkundige) en EHBO'ers, en een ambulancechauffeur, in totaal 11 mensen.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Er is voorzien in een calamiteitenplan. De volgende scenario's worden behandeld:

- Brand/personen te water
- Ongeval/letsel/overmatig drugs/drankgebruik
- Verstoring van de openbare orde
- Instortingsgevaar
- Weersinvloeden
- Bommelding
- Ontruiming (als gevolg van één van de voorgaande factoren).

Voor het visiteren bij de entree is het uitgangspunt van ISA vooraf dat er geen fouillering van jassen en broeken zal plaatsvinden. Er wordt in tassen gekeken om te controleren op glas of meegebrachte drank. ISA acht het niet mogelijk om mensen uitgebreid te fouilleren bij de entree van een gratis evenement.

Met betrekking tot openbare orde verstoring wordt in veiligheidsplan benoemd dat bij een massale vechtpartij op het evenemententerrein, met zwaargewonden, de politie en beveiligers samen de leiding hebben. Het politiedraaiboek is daarbij leidend.⁷⁰ In het veiligheidsplan zijn de taken van de diverse betrokken organisaties bij openbare ordeverstoring beschreven.

DISCIPLINE	TAKEN
Veiligheidsteam	<ul style="list-style-type: none"> • Beslissing nemen of er ontruimd dient te worden • Indien nodig politie alarmeren
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning geven aan de hulpdiensten • Bij ontruiming overschakelen naar het ontruimingsplan (zie hoofdstuk 6.7)
Brandweer/ strandwacht	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning bieden aan hulpdiensten
Politie	<ul style="list-style-type: none"> • Opschaling conform GRIP-structuur • Handhaven openbare orde • Bij ontruiming overschakelen naar het ontruimingsplan (zie hoofdstuk 6.7)) • Aanhouden en afvoeren van verdachte personen • Indien nodig strafrechtelijk onderzoek verrichten • Begeleiden en binnenleiden voertuigen van hulpdiensten
GHOR/GHOR	<ul style="list-style-type: none"> • Opschaling conform GRIP-structuur • Geneeskundige hulp verlenen bij slachtoffers • Het stabiliseren van slachtoffers en deze naar het ziekenhuis vervoeren
EHBO	<ul style="list-style-type: none"> • Mobiel EHBO-team naar plaats incident sturen • Geneeskundige hulpverlening • Indien nodig GHOR inlichten via het veiligheidsteam • Ondersteuning geven aan de GHOR
International Security Agency	<ul style="list-style-type: none"> • Op de plaats van het incident de ernst van de situatie inschatten • Openbare orde proberen te herstellen • Bij ontruiming overschakelen naar het ontruimingsplan (zie hoofdstuk 6.7)) • Gewonde personen in veiligheid stellen • Aanhouden verdachte personen en zo spoedig mogelijk overdragen aan politie

⁷⁰ Veiligheidsplan Veronica Sunset Grooves 2009. Versie 5.0 door International Security Agency

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De 54 beveiligers zijn verspreid opgesteld op 33 locaties op het evenemententerrein. Het evenement is vrij toegankelijk. Iedereen kan het evenemententerrein vrij betreden.

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond ziet geen tijd meer om goed naar de laatste versie van het veiligheidsplan te kijken, omdat dit zo laat beschikbaar is. Het veiligheidsplan wordt na afronding niet naar de medewerkers van hulpdiensten en/of de gemeente toegestuurd die tijdens het evenement ter plaatse worden ingezet.

Schouw

Kort voor het begin van een groot evenement vindt altijd een schouw plaats. Tijdens de schouw lopen de erbij betrokken diensten – meestal brandweer, Bouw- en Woningtoezicht, de politie, etc – de eisen na die in de vergunning(en) zijn opgenomen. Bureau Bijzondere Wetten van de politie kan een controle uitvoeren op de beveiliging. Soms is Directie Veiligheid ook bij de schouw aanwezig. Het Team Horeca en Evenementen is hier niet bij betrokken. Iedere dienst afzonderlijk laat de organisator weten of er nog zaken moeten worden aangepast. Alles moet in orde zijn voor het evenement daadwerkelijk begint.⁷¹

Evaluatie

Na afloop moet ieder groot evenement met de organisator en de betrokken diensten geëvalueerd worden. Er moet dan teruggeblikt worden op het verloop van het evenement en er moeten verbeterpunten worden benoemd. Bij de afsluiting van het evenementenseizoen wordt een totaalevaluatie van het seizoen gehouden. Daarbij kijken de betrokken diensten vooral naar het verloop van de grootste evenementen.⁷²

⁷¹ Zie voor schouw bij Veronica Sunset Grooves hoofdstuk 4.

⁷² Zie voor evaluaties van specifieke evenementen voor Veronica Sunset Grooves hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 3 Informatie over 'hooligans'

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de informatieverstrekking vanuit Regionale Inlichtingen Dienst (RID) en de Regionale Inlichtingen Organisatie (RIO) centraal. Met informatieverstrekking bedoelen wij de officiële informatie die na interne weging wordt vrijgegeven aan geselecteerde ontvangers. Wij beschrijven chronologisch op welke wijze welke informatie aan wie is gedeeld. Hierbij geven wij zoveel als mogelijk aan hoe de informatie vervolgens geïnterpreteerd is. Na een korte toelichting op de informatieorganisatie beschrijven wij de uitkomsten van een dreigingsanalyse uit 2007 waarin het onderwerp hooliganisme en evenementen centraal stond. Deze notitie geeft een goed beeld van de bij de RIO beschikbare kennis over hooligans en evenementen. Ook schetsen wij kort wat de brede aanpak van hooligans inhoudt, mede in relatie tot het informatieaspect.

3.2 Informatieorganisatie

Binnen een Regionale Informatie Organisatie (RIO) zijn doorgaans de Regionale Inlichtingendienst (RID), de Criminele Inlichtingen Eenheid (CIE), Infodesk, analyse, projectvoorbereiding en de informatie-knooppunten ondergebracht. Het korps Rotterdam-Rijnmond beschikt over een RIO. Het hoofd RIO maakt onderdeel uit van het managementteam van het korps. De informatievoorziening verloopt via de centrale infodesk van de RIO. In de districten zijn informatiemakelaars werkzaam die werken binnen de Gedeconcentreerde Infodesk (GDI). Dit is voor het district het interne loket.

De Regionale Informatie Dienst (RID) werkt met zogenoemde verstrekkingformulieren. Deze formulieren bevatten de naam van de aanvrager, het volgnummer en de verstrekking- en betrouwbaarheidscode. Daarnaast bevat het een korte notitie waarin kort de lijnen beschreven worden die gevolgd moeten worden.

Verstrekking vindt altijd plaats via de infomakelaar van het betreffende district. De volgende stappen worden hierbij gezet:

- De RID maakt na afweging van betrouwbaarheid/bruikbaarheid een verstrekkingformulier op.
- De RID neemt telefonisch contact op met chef van dienst van de Infodesk. De RID heeft middels deze regeling dus één, altijd bereikbaar loket en de chef van dienst Infodesk kan optimaal invulling geven aan het fenomeen infocoördinatie.
- De chef van dienst Infodesk zoekt in eerste aanleg contact met de infomakelaar van het district waar de verstrekking betrekking op heeft. Mocht deze door omstandigheden niet bereikbaar/inzetbaar zijn dan zal de chef van dienst contact zoeken met de betrokken GID en daar nadere afspraken maken over eventuele verdeling en de route van de verstrekking binnen het district. Is de infomakelaar wel beschikbaar dan zal hij/zij voor verdere afhandeling zorgen.
- Nadat de chef van dienst Infodesk is geïnformeerd, zal de RID een aantal specifieke dienstonderdelen zoals de Korpsleiding en BBZ informeren. Dit is wenselijk gezien de vaak specifieke beleidsmatige vragen die vanuit deze dienstonderdelen worden gegenereerd.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

3.3 Dreigingsanalyse voetbalhooliganisme en evenementen 2007

In 2007 besteedt de Regionale Informatie Dienst (RID) aandacht aan de veiligheidsrisico's die voortkomen uit gedrag van hooligans bij evenementen.⁷³ Voetbalhooliganisme en evenementen zijn in dat jaar benoemd als taakvelden voor de RID. Op basis van de RID-informatie schrijft de Regionale Informatie Organisatie (RIO) een dreigingsanalyse. Deze analyse wordt vervolgens in de beheersdriehoek besproken vastgesteld door het regionaal college (bestaande uit de burgemeester in de regio).

De RIO geeft aan dat de aanpak van voetbalvandalisme en hooligans binnen het korps Rotterdam-Rijnmond hoog op de agenda staat. In vergelijking met 'rampjaar' 2005 is het aantal incidenten met hooligans in 2006-2007 beperkt gebleven, mede doordat veel incidenten door tijdig ingrijpen in de kiem zijn gesmoord. De RIO constateert dat "deze hooligans zich steeds meer buiten de aan voetbal gerelateerde evenementen manifesteren en zich schuldig maken aan ernstige geweldsdelicten." De RIO maakt onderscheid tussen:

- spontaan geweld naar aanleiding van gebeurtenissen in relatie met de voetbalwedstrijd zelf;
- gepland geweld, dat op voorhand in enigerlei mate is georganiseerd en niet noodzakelijkerwijs afhankelijk is van een voetbalwedstrijd.

De RIO karakteriseert de hooligans. Basiskenmerken van hooligans zijn:

- een permanente bereidheid tot het uitlokken van geweld;
- een permanente zoektocht naar gelegenheden om geweld uit te lokken en te gebruiken.

De RIO beschrijft de organisatorische kenmerken van groepen hooligans en concludeert dat:

- er verschillende type harde kernen zijn binnen de groep Feyenoord hooligans, onder meer op basis van leeftijd (oud – jong);
- er binnen de harde kern van Feyenoord, geschatte omvang ongeveer 412 personen, drie 'groepen' actief zijn: SCF, FIIR en RJK. Er is een specifieke jeugdgroep Por la Vida, uit Hoogvliet die zich als hooligan profileren;
- hooligans veelvuldig gebruik maken van mobiele telefoons en Internet onder meer om elkaar te wijzen op relmogelijkheden en op te roepen tot aanwezigheid bij een bepaalde locatie met als doel om te rellen;
- hooligans veelvuldig gebruik maken van verkenningmethoden en verkenners, met inbegrip van contra-observaties gericht op het doen en laten van de politie.

De RIO constateert dat de aanwezigheid van hooligans vooral op grote evenementen een bedreiging van de openbare orde en veiligheid vormt.

*"Vooral tijdens grote evenementen vormt de aanwezigheid van hooligans een bedreiging van de openbare orde en veiligheid. Zonder ogenschijnlijk enige aanleiding plegen zij vaak zware mishandelingen en openlijk geweld tegen andere groepen, burgers en politie."*⁷⁴

De RIO presenteert een lijst van incidenten, met daarbij diverse evenementen:

- de aanwezigheid van Feyenoordhooligans bij grote feesten als Dance Valley zorgt daar elk jaar voor ordeverstoringen;
- het verstoren van een optreden van rappers in Hoogvliet op 6 juli 2007;
- het verstoren van een optreden van rappers tijdens het evenement Trailerpop in 2006;
- het voortijdig verstoren van een optreden van rapgroep Jeugd van Tegenwoordig in Barendrecht, begin 2007;

⁷³ RIO, Dreigingsanalyse Voetbalhooliganisme en evenementen, November 2007.

⁷⁴ Idem, p. 16

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- jarenlange structurele aanwezigheid van hooligans en door hen veroorzaakte verstoringen van de orde tijdens de Dance Parade en op Koninginnedag. Vooral in de Witte de Withstraat leidt dit tot confrontaties met de politie;
- confrontaties tussen hooligans en extreem-rechtse demonstranten in maart en april 2007.

De RIO concludeert dat de gewelddadigheden qua aard veranderen en wijst op de volgende ontwikkelingen:

- de verjonging van de harde kern hooligans – met een grote aanwas van jeugdigen in de leeftijdscategorie 15- en 16-jarigen;
- enorme toename van drank- en drugsgebruik onder de hooligans;
- verplaatsing van incidenten van voetbal evenementen naar andersoortige evenementen en georganiseerde, zware criminaliteit;
- een groeiend lerend vermogen en zelfbewustzijn van hooligans tegenover de bestrijding door opsporingsdiensten. Dit bemoeilijkt de aanpak van hooliganisme aanzienlijk.

De RIO voorspelt een toenemende manifestatie van deze jongeren en een toename van overmatig gebruik van alcohol en drugs. *"Dit zal waarschijnlijk zorgen voor een toename van geweld en ordeverstoringen,"* zo stelt de RIO.⁷⁵ Deze einde 2007 benoemde trends hebben zich doorgezet, zo meldt de RIO in deze evaluatie. Incidenten in 2008 en 2009 bevestigen de genoemde trends. Zowel de verjonging als de verharding, onder invloed van onder meer alcohol en drugs, zet zich door.

3.4 Informatie als aspect van de brede aanpak van hooligans

Het beleid van de Rotterdamse politie ten aanzien van voetbalvandalisme vindt plaats op basis van het rapport 'Hooligans in Beeld'. Het beleid is gefocust op het verbeteren van de kennis- en informatiepositie van betrokken partners. Op basis van de verkregen informatie wordt een dader(groep)gerichte aanpak geformuleerd waarbij preventie en vroegtijdige interventie van belang zijn. De afgelopen jaren zijn de bevoegdheden om op te treden ten behoeve van handhaving van de openbare orde uitgebreid. Handhaving van de openbare orde vraagt aandacht bij evenementen, voetbalwedstrijden en demonstraties. Om voetbalwedstrijden in goede banen te leiden wordt door de drie Betaald Voetbal Organisaties (BVO's) binnen Rotterdam samengewerkt met gemeente, politie en justitie.

In een convenant tussen de betrokken partijen is vastgelegd dat de clubs verantwoordelijk zijn voor de veiligheid in het stadion en dat de politie buiten het stadion zorg draagt voor de veiligheid. Daarnaast hebben clubs de verantwoordelijkheid voor het gedrag van hun supporters. Zo is Feyenoord in samenspraak met de Directie Veiligheid met een project begonnen dat tot doel heeft het voetbalvandalisme en geweld van Rotterdamse Feyenoord-hooligans in de leeftijd van 12 tot 23 jaar te verminderen. Maatregelen zijn het inzetten van (techno)preventieve, repressieve en juridische maatregelen. Maatregelen die inspelen op nieuwe ontwikkelingen, zijn een zogenoemde 'meer-sporen-aanpak' van voetbalvandalisme en –geweld, een geïntegreerde aanpak van voetbal-, uitgaans- en geweldscriminaliteit en een doorstart van de pilot biometrie en gezichtsherkenning.⁷⁶

⁷⁵ Idem, p. 13

⁷⁶ VJAP 2010-2014, 2009

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

In het convenant 2008-2009 worden vijf partijen onderscheiden: de Betaald Voetbal Organisatie (BVO) (Feyenoord Rotterdam), Stadion Feyenoord, de gemeente Rotterdam, de regiopolitie Rotterdam-Rijnmond en het Openbaar Ministerie. Hieronder gaan we kort in op de verantwoordelijkheden van genoemde partijen met betrekking tot hooliganisme en voetbalvandalisme.

De Betaald Voetbal Organisatie

De Betaald Voetbal Organisatie draagt zorg voor een overzicht van het geregistreerde supportersbestand. Daarnaast brengt de club haar eigen supportersgroepen en indien nodig individuele probleemsupporters in beeld. Andere verantwoordelijkheden hebben betrekking op de veiligheid van bezoekers en op de binding van Feyenoord-supporters. In het kader van laatstgenoemde heeft Feyenoord een actief sociaal preventief supportersbeleid dat de clubbinding bevordert. Verder levert Feyenoord een actieve bijdrage aan het bestrijden van wangedrag van hooligans: Feyenoord conformeert zich aan het landelijk beleid ten aanzien van stadionverboden en heeft daarnaast aanvullende maatregelen getroffen. Personen die stelselmatig voor wanordelijkheden zorgen kunnen voor bepaalde tijd de toegang tot het stadion worden ontzegd. Tot slot draagt Feyenoord er in het huidige seizoen zorg voor dat pasfoto's van eigenaren op de 'uitkaarten' worden geactualiseerd en gedigitaliseerd.

Stadion Feyenoord

Stadion Feyenoord verleent medewerking aan en biedt faciliteiten voor de uitvoering van Feyenoord-gerelateerde trajecten, die begeleid worden door de Feyenoord Fancoach. De Feyenoord fancoach wordt vanuit de Directie Veiligheid gesubsidieerd.

De gemeente Rotterdam

De gemeente Rotterdam monitort de preventieve aanpak van risicosupporters in en rondom het voetbal. Deze aanpak van risicogedrag in en rondom het voetbal (van koppeling van bestanden tot intensieve trajectbegeleiding door een fancoach) moet de aanwas van harde kern leden en recidive bij *first offenders* doen afnemen. De gemeente levert tevens inzet van Deelgemeentelijk Overleg Sluitende Aanpak (DOSA)-regisseurs om het zicht op de doelgroep van Feyenoord-harde kern leden te verbeteren vanuit de wijk en deelgemeente en financiert één fancoach die zich bezig zal houden met intensieve trajectbegeleiding.

Het Sociaal Preventief Supportersbeleid (SPS) kent drie doelen. Allereerst heeft het fancoach-project het vergroten van de clubbinding en het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef bij Rotterdamse Feyenoord-supporters in de leeftijd van 12 tot 23 jaar tot doel. Daarnaast wordt een afname van voetbalvandalisme en –geweld bij deze groep supporters beoogd. Tot slot is het verminderen van recidive bij Rotterdamse *first soccer offenders* in de leeftijd van 12 tot 23 jaar een doel.⁷⁷

Binnen het project wordt onderscheid gemaakt tussen drie doelgroepen, te weten 1) *first soccer offenders* met een stadionverbod, 2) potentiële *first soccer offenders* in de wijken en 3) welwillende supporters. Het is belangrijk om de twee laatstgenoemde groepen alternatieven te bieden die ervoor moeten zorgen dat zij minder aansluiting bij hooligans zullen gaan zoeken. Om dit te bewerkstelligen is er niet alleen op wedstrijddagen maar ook daarbuiten contact met de doelgroep door zogeheten fancoaches. In een evaluatie van het Sociaal Preventief Supportersbeleid wordt het project door deelnemende jongeren positief geëvalueerd.⁷⁸ Ook in het huidige seizoen (2009/2010) worden fancoaches ingezet. De Directie Veiligheid van de gemeente Rotterdam heeft hiertoe de afgelopen drie voetbalseizoenen een subsidie verstrekt.¹ Ook de Voetbaleenheid (VBE) van de politie wordt bij dit project betrokken.

⁷⁷ Notie Directie Veiligheid, 10 september 2007.

⁷⁸ Instituut Jeugd en Welzijn, 2006

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond

De politie richt zich actief op de zogenoemde leden van de harde kern. Zij verzamelt informatie en spreekt en houdt leden van deze groep aan teneinde deze groep zoveel mogelijk te isoleren en uit de anonimiteit te halen. Ook buiten de sfeer van voetbalwedstrijden wordt het gedrag van deze groep en van voetbalvandalen in beeld gebracht om vroegtijdig in te kunnen spelen op eventuele verstoringen van de openbare orde. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van informatie en analyses van andere politiekorpsen en het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV).

De Voetbaleenheid (VBE) van de politie zorgt voor een goede informatiepositie binnen supportersgroep(en) en besteedt daarbij aandacht aan eventuele nieuwe aanwas van probleemsupporters. Jongeren die in verband met voetbalgerelateerde incidenten worden aangehouden, worden door de Voetbaleenheid bij de jeugdcoördinatoren gemeld. Deze jongeren worden vervolgens ingebracht in het afstemmingsoverleg met de DOSA-regisseur en een functionaris van Jeugdzorg. Omgekeerd kunnen jongeren ook via afstemmingsoverleg bij de Voetbaleenheid gemeld worden. Daarnaast wordt door de politie aandacht besteed aan hinderlijke, overlastgevende of criminele jeugdgroepen met een Feyenoord-kenmerk. *First offenders* krijgen thuis een lid van de Voetbaleenheid langs. Daarnaast is de Voetbaleenheid aanwezig bij cursussen van fancoaches voor de jongeren. Contacten die de Voetbaleenheid tijdens deze cursussen opdoen, zijn van groot belang voor het principe van 'kennen en gekend worden'. Daarnaast heeft de Voetbaleenheid contact met fancoaches over voorvallen en over individuele jongeren.⁷⁹

Het Openbaar Ministerie

In samenwerking met de politie wordt een effectief opsporings- en vervolgingsbeleid nagestreefd. Transacties en dagvaardingen in persoon voor zittingen op korte termijn en in persoon zijn daarbij sleutelbegrippen. Wanneer er sprake is van ernstig strafbare feiten of van verdachten die meermalen betrokken zijn bij voetbalgerelateerde strafbare feiten, wordt een (deels) voorwaardelijke straf geëist met als bijzondere voorwaarde een strafrechtelijk stadionverbod die gekoppeld is aan een meldingsplicht. Daarnaast zorgt het Openbaar Ministerie ervoor dat alle strafrechtelijke stadionverbodhouders in het Voetbal Volg Systeem (VVS) terecht komen. Door het Openbaar Ministerie wordt toegezien op de daaraan gekoppelde meldplicht en indien nodig overgegaan tot vervolging. Tot slot is het Openbaar Ministerie betrokken bij het ontwikkelen van Feyenoord-gerelateerde trajecten voor diegenen die risico's met zich meebrengen. Het Openbaar Ministerie geeft veel aandacht aan de ontwikkeling van sanctie-instrumenten.

Gezamenlijke brede aanpak

Er wordt veel aan gedaan om de openbare orde te handhaven tijdens voetbalwedstrijden. Aan de andere kant wordt geconstateerd dat geweld zich verplaatst van de voetbalstadions en hun directe omgeving naar onder andere grootschalige evenementen.

De verplaatsing van geweld naar grootschalige evenementen is voor de gemeente reden geweest het vergunningenbeleid voor evenementen in Rotterdam per 2010 aan te scherpen.⁸⁰ Wanneer evenementen plaatsvinden, wordt door de politie bekeken welke artiest optreedt, en wordt een inschatting gemaakt van het aantal en type mensen dat op het evenement afkomt. Tevens vindt vooroverleg plaats tussen de politie, de gemeente, andere overheidsdiensten en de organisator.

In het Openbare Orde en Veiligheid 2-overleg (OO&V-2) wordt informatie uit verschillende onderdelen van de politie Rotterdam-Rijnmond (Voetbaleenheid, Regionale Inlichtingen Dienst) gecombineerd en specifiek overleg gevoerd over hooligans. Tijdens evenementen die (mogelijk) door een groep hooligans bezocht worden, is het de taak van de Voetbaleenheid hooligans 'uit de anonimiteit te halen'. In principe werkt de Voetbaleenheid tijdens niet aan voetbal gerelateerde evenementen alleen op verzoek van de Algemeen Commandant.

⁷⁹ Instituut Jeugd en Welzijn, 2006

⁸⁰ VJAP 2010-2014, 2009

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Vanuit de regionale infodesk wordt vooral bekeken wat er aan operationele informatie is. De RID stelt - wanneer informatie kwalitatief goed is en toegevoegde waarde heeft voor de eindontvanger - een verstrekking op. Onderwijl blijft het de RIO informatie aanleveren. De RIO geeft echter geen operationeel advies met betrekking tot de inzet. Indien de persoon die met het operationaliseren van de verkregen informatie is belast, het lastig vindt zo'n advies te geven, kan contact gezocht worden met specialisten van operationeel ondersteunende eenheden. Mensen binnen deze instanties kunnen advies geven, op basis waarvan een beslissing omtrent operationele inzet genomen kan worden. Deze advisering kan zowel mondeling als schriftelijk plaatsvinden.

3.5 Eerste informatieverstrekking RID vrijdag

Op donderdag 20 augustus 2009 komt informatie binnen bij de Regionale Informatie Dienst (RID). De informatie luidt dat harde kernleden van Feyenoord het evenement Veronica Sunset Grooves willen gaan bezoeken. De informatie wordt intern besproken. Er wordt besloten om niet tot verstrekking over te gaan, maar om meer informatie te verzamelen.

Op vrijdag 21 augustus komt bij de RID aanvullende informatie binnen. De aanvullende informatie luidt dat de harde kern naar Veronica Sunset Grooves wil komen om daar 'los te gaan'. Deze informatie wordt gewogen en als meestal betrouwbaar beoordeeld binnen de RID. Het hoofd RID besluit een schriftelijke informatieverstrekking te laten opstellen.

Vanuit de RID wordt tussen 10.15 uur en 10.30 uur contact opgenomen met de Chef van Dienst van de infodesk van de RIO. Hierbij wordt aangegeven dat er gewerkt wordt aan een schriftelijke verstrekking. De RID vertelt hem dat het gaat om de komst van een groep Feyenoord hooligans naar Veronica Sunset Grooves in Hoek van Holland, om daar los te gaan. De Chef van Dienst Infodesk vraagt om aanvullende informatie over de groep (type, omvang) maar die krijgt hij op dat moment niet. De RID geeft aan dat de verstrekking zal worden gegeven aan de Voetbaleenheid, het centrale front-office van de RIO en aan de informatiemakelaar van district 1 (RIO medewerker in het district).

De Chef van Dienst Infodesk realiseert zich vervolgens dat de informatiemakelaar van het desbetreffende district niet beschikbaar is. Hij belt terug naar het front-office van de RID en geeft aan dat hij zelf informatie wil doorgeven. Hij verzoekt het front-office van de RID om de verstrekking te sturen naar twee andere collega's van de Gedeconcentreerde Informatiedesk (GDI) in het district. Dat wordt door het front-office van de RID toegezegd.

De Chef van Dienst Infodesk belt het centrale front-office van de RIO en meldt dat er een verstrekking komt. Hij verzoekt het centrale front-office na te gaan of de verstrekking inderdaad ook naar de Voetbaleenheid en naar de RIO-collega's in het district is verstuurd. De Chef van Dienst Infodesk vraagt ook zelf om een mail cc en om een mail cc naar de Chef van Dienst Infodesk die de dienst over zal nemen vanaf 14.30 uur.

Betrouwbaarheid: meestal betrouwbaar

Inhoud verstrekking:

Informatie ontvangen dat op zaterdag 22 augustus 2009, een grote groep van de harde kern van Feyenoord naar het feest gaat op het strand van Hoek van Holland. Er wordt gesproken om daar dan 'los te gaan'.

Noot:

Op zaterdag 22 augustus 2009, tussen 18.00 uur en 01.00 uur, wordt er op het strand van Hoek van Holland een standfeest gegeven. De naam van het feest is Veronica Sunset Grooves. De locatie Badweg/Rivierkant in Hoek van Holland en de entree is gratis'.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De Chef van Dienst Infodesk belt vervolgens met de Chef van Dienst Directe Hulpverlening van district 1. Hij leest het verstrekingsbericht voor. Ook wijst hij erop dat de informatie binnen een half uur waarschijnlijk bij de Gedeconcentreerde Infodesk in het district binnenkomt. Hij adviseert de Chef van Dienst Directe Hulpverlening ook na te gaan of de informatie is aangekomen. Ook geeft de Chef van Dienst Infodesk hem het advies om de eigen mensen te vragen op zoek te gaan naar meer/aanvullende operationele informatie. Dit gebeurt rond 10.45 uur.

De Chef van Dienst Directe Hulpverlening vraagt de RIO om de informatie in ieder geval ook te mailen aan de Algemeen Commandant, de Operationeel Commandant en de bureaucoördinator. De Chef van Dienst Directe Hulpverlening belt vervolgens met piket Districts Management Team, het Hoofd Wijkpolitie die tevens als Algemeen Commandant tijdens Veronica Sunset Grooves zal functioneren. Dit gebeurt kort na 10.30 uur. De Chef van Dienst vertelt het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant dat er informatie is binnengekomen van de RID. Hij geeft aan dat het gaat om een grote groep harde kern leden van Feyenoord die naar Sunset Grooves komen om daar los te gaan. De Chef van Dienst geeft aan dat het betrouwbare informatie is. Het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant stelt aanvullende vragen over aantallen en type groepen, maar die informatie heeft de Chef van Dienst Directe Hulpverlening niet. Het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant geeft aan dat hij meer informatie wil hebben, onder meer vanuit de Voetbaleenheid. Hij neemt de informatie serieus, maar zijn ervaring is ook dat er vaker geruchten zijn. Op dat moment realiseert hij zich niet het verschil tussen geruchten en een officiële informatieverstrekking van de RID met informatie die als meestal betrouwbaar is gekwalificeerd.

De Chef van Dienst Directe Hulpverlening belt niet met de wijkteamchef, die de rol van Operationeel Commandant voor het evenement vervult, omdat hij weet dat hij uit de nachtdienst komt. De Chef van Dienst Directe Hulpverlening heeft de wijkteamchef eerder die ochtend zelf afgelost.

De Chef van Dienst Infodesk belt ondertussen met de Gedeconcentreerde Informatiedesk in het district om de informatie aan te kondigen. De desbetreffende medewerkster is onderweg naar bureau Hoek van Holland voor andere zaken. Zij vraagt de Chef van Dienst Infodesk om te bellen met een collega. Ook vraagt zij hem de bureaucoördinator Hoek van Holland te informeren omdat hij nauw betrokken is bij de voorbereiding van Veronica Sunset Grooves. Dat doet hij en hij vraagt de collega van de Gedeconcentreerde Informatiedesk om zelf op zoek te gaan naar eventuele aanvullende informatie die de RID informatie kan ondersteunen. De collega van de Gedeconcentreerde Informatiedesk mailt de verstrekking kort voor 11.00 uur aan de bureaucoördinator.

De Chef van Dienst Infodesk belt enige tijd later met het centrale front-office om te vragen of de verstrekking binnen is en of deze is doorgestuurd. Ook controleert hij of de informatie in het district is aangekomen. De informatie is inmiddels via twee wegen bij het district binnen gekomen: via de RID en via het centrale front-office van de RIO. Ook heeft de Gedeconcentreerde Informatiedesk contact gehad met de Chef van Dienst Directe Hulpverlening. Daarnaast is de informatie doorgegeven aan de bureaucoördinator. De Chef van Dienst Infodesk belt met het hoofd RID en deze bevestigt de informatie. Ook controleert de Chef van Dienst Infodesk of er contact met de Voetbaleenheid is geweest. Dat wordt bevestigd.

De bureaucoördinator Hoek van Holland belt na het horen van de informatie met de wijkteamchef. Hij krijgt zijn voicemail en spreekt deze in met het verzoek om terug te bellen. De bureaucoördinator belt ook met het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant. Het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant zegt een aantal maatregelen te willen treffen. Hij wil twee man van de Voetbaleenheid inzetten om de boel 'stuk' te maken: mogelijke probleemzoekers uit de anonimiteit halen. Hij laat ook weten het videoteam ter plaatse te willen hebben.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De bureaucoördinator neemt contact op met de Voetbaleenheid. Hij verzoekt om inzet van leden van de Voetbaleenheid tijdens het evenement om te spotten. In reactie op dit verzoek besluit het hoofd Voetbaleenheid tot inzet van twee medewerkers. Dit wordt bevestigd per mail aan de bureaucoördinator.

Rond 13.30 uur belt de Chef van Dienst Infodesk met zijn collega die de dienst over zal nemen en informeert hem over de verstrekking, zowel mondeling als aangepast per mail. Rond 14.30 uur wordt het piket Chef van Dienst Infodesk overgenomen.

Tussen 13.30 uur en 14.00 uur ziet de wijkteamchef/Operationeel Commandant dat hij een oproep heeft gemist op zijn telefoon. Hij hoort de voicemail van de bureaucoördinator en belt hem terug. De bureaucoördinator vertelt hem dat hij informatie heeft gekregen vanuit de RIO/RID. De wijkteamchef/Operationeel Commandant begrijpt uit de informatie dat er Feyenoord-supporters naar Veronica Sunset Grooves komen om los te gaan. De bureaucoördinator laat hem weten dat hij het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant heeft gesproken. Hij informeert hem over de beslissingen van het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant. De bureaucoördinator geeft aan dat hij werkt aan het uitvoeren van de beslissingen. Zo heeft hij contact gehad met het hoofd Voetbaleenheid. De Chef van Dienst Directe Hulpverlening belt met het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant. Zij spreken onder meer over de inzet van de Voetbaleenheid.

Nadat de namen van de medewerkers van de Voetbaleenheid door de coördinator van de Voetbaleenheid per mail zijn doorgegeven aan de bureaucoördinator, ziet het hoofd van de Voetbaleenheid dat hij een oproep heeft gemist. Hij heeft een voicemailbericht van de wijkteamchef om 13.51 uur. Het hoofd Voetbaleenheid belt terug op het ingesproken nummer. In het gesprek dat volgt geeft het hoofd Voetbaleenheid onder meer het advies om een sectie flex-ME beschikbaar te hebben tijdens het evenement.⁸¹ Dit advies bereikt het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant niet.

Na het contact met de bureaucoördinator belt de wijkteamchef/Operationeel Commandant met het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant. Het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant bevestigt de beslissingen die de bureaucoördinator eerder al noemen tegen de wijkteamchef. Het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant bepaalt de volgende te ondernemen acties:⁸²

- contact opnemen met RIO met het verzoek om op informatie vanuit e-mail verkeer te zoeken en alle informatie betreffende mogelijke (openbare) orde verstoringen te melden;
- de contactpersoon van de organisatie op de hoogte (laten) stellen van de ontwikkelingen en afspraken te maken voor ophoging van het aantal beveiligers op het evenemententerrein;
- alles in het werk stellen om (meer) zicht te krijgen op mogelijke (openbare) orde verstoringen tijdens het muziek evenement;
- de wijkteamchef stappen laten zetten om meer medewerkers vanuit de Regionale Ondersteuningsgroep en/of de reguliere dienst naar Hoek van Holland te krijgen.

⁸¹ Op dit punt zijn ter tegengestelde verklaringen. De OC zegt geen advies te hebben gehad van de VBE over inzet van flex ME. Hij herinnert zich niet dat hij met de VBE heeft gesproken. De VBE verklaart dat er wel contact geweest is met de OC en dat het advies gegeven is. In ieder geval heeft de OC de voicemail ingesproken van het hoofd VBE.

⁸² Verslag Voorbereiding (Preparatie) en Uitvoering Veronica Sunset Grooves

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De wijkteamchef/Operationeel Commandant vraagt de Regionale Ondersteunings Groep om extra personeel in te zetten.⁸³ Er kan één eenheid worden ingezet omdat een andere eenheid reeds ingezet wordt op een ander evenement: de Zomerterrassen in Vlaardingen. De chef van de Regionale Ondersteunings Groep besluit niet meer personen in te zetten omdat het in een te vroeg stadium speelt en deze zaken normaliter via de officiële kanalen dienen te verlopen. Hij neemt vervolgens contact op met Dienst Management Team Executieve Ondersteuning om zijn besluit over het aantal in te zetten personen mee te delen. Het Hoofd Executieve Ondersteuning wordt geïnformeerd.⁸⁴

De medewerkster van de Gedeconcentreerde Informatiedesk in het district spreekt met de wijkteamchef. Deze vraagt meer informatie te zoeken op internet over groepen/bewegingen. Zij belt met een ervaringsdeskundige van district 9 die daar zicht op heeft, maar die is op vakantie. Zij belt met het front-office van de RIO, maar daar kan niemand haar verder helpen. Zij zegt tegen de wijkteamchef/Operationeel Commandant dat zij verder zal zoeken. Zij neemt contact op met de RID en vraagt of zij nog websites zullen volgen, maar dat is niet het geval. Zij verwijst de wijkteamchef/Operationeel Commandant naar de Chef van Dienst Infodesk die op zaterdag dienst zal doen. Zij adviseert hem deze Chef van Dienst zaterdag te benaderen. Ook adviseert zij hem contact leggen met de Voetbaleenheid. De wijkteamchef/Operationeel Commandant zegt dat hij reeds contact heeft met de Voetbal Eenheid.⁸⁵ De medewerkster van de Gedeconcentreerde Informatiedesk zoekt zelf naar meer informatie. Zij komt tot de conclusie dat de DJ's die zullen draaien tijdens Sunset Grooves, geen hard style draaien maar wat rustiger muziek.

De wijkteamchef/Operationeel Commandant neemt contact op met een van de medewerkers van Hoek van Holland (verkeer) en verzoekt hem contact op te nemen met het beveiligingsbedrijf International Security Agency. Het beveiligingsbedrijf moet worden geïnformeerd over de RID informatie en over het verzoek om extra beveiligers in te zetten. In een gesprek rond 15.00 uur tussen de organisator en de politie (verkeer) geeft de politie te kennen dat er mogelijk hooligans zullen komen om los te gaan. De politie meldt aan welke maatregelen zij werkt. Dit overleg wordt rond 16.00 uur vervolgd waarbij ook de beveiliging aanschuift. De verkeersverantwoordelijke van de politie vraagt de beveiliging om een uitbreiding van het aantal beveiligers vanwege de mogelijke komst van hooligans. De accountmanager van het beveiligingsbedrijf laat weten dat dit geen taak is voor de beveiliging. Volgens Tridee en de accountmanager van ISA zegt de politie dat er 75 a 80 man personeel van de politie, flex-ME en de Voetbaleenheid worden ingezet. Het doel van de Voetbaleenheid is om hooligans te spotten teneinde te voorkomen dat zij het strandfeest zullen binnenkomen.⁸⁶ De beveiliging en de organisator begrijpen uit de woorden van de politie dat hooligans worden gespot en worden aangehouden voordat zij het feest kunnen bereiken.

Op vrijdagavond hebben het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant en de wijkteamchef/Operationeel Commandant telefonisch contact. Zij bespreken de stand van zaken. Zij constateren dat er geen aanvullende informatie is gekomen. Zij stellen vast dat de beveiliging werkt aan extra mensen, dat de beveiliging 'strak' moet handelen en dat er extra inzet bij het station zal plaatsvinden.

⁸³ Analysedocument Quickscan, pagina 20

⁸⁴ Bestuurlijke tijdslijn evaluatie Hoek van Holland, RIO-infoteam, uitgebreide versie, nr. 46

⁸⁵ Dagjournaal Gedeconcentreerde Infodesk district Waterweg-Noord

⁸⁶ Bestuurlijke tijdslijn evaluatie Hoek van Holland, Rio-infoteam, uitgebreide versie, nr. 49

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

3.6 Zaterdag 22 augustus: tweede informatieverstrekking

De Chef RID heeft zaterdag om 14.10 uur contact met de Chef van Dienst Infodesk over een tweede verstrekking vanuit de RID.

Inhoud mondelinge verstrekking

A: Informatie ontvangen van meerdere bronnen dat de informatie door de RID verstrekt op vrijdag 21 augustus 2009, omtrent het feest Veronica Sunset Grooves, door hen bevestigd wordt.

B: Informatie ontvangen dat een deel van de genoemde groep zich tussen 17.00 uur en 18.00 uur zal verzamelen op diverse plekken te Rotterdam en met het openbaar vervoer richting Hoek van Holland zal afreizen. De rest van de groep zal met eigen vervoer richting Hoek van Holland afreizen.

In dit gesprek zegt de Chef RID dat er geen aantallen genoemd kunnen worden, omdat elk aantal onzeker is. Het kunnen er 80 tot 100 zijn, maar ook veel minder of meer, zo zegt hij. Een dergelijk getal kan volgens de Chef RID echter niet als informatie worden doorgegeven omdat deze informatie niet hard is. De Chef van Dienst Infodesk zegt dat dergelijke informatie belangrijk is voor de operationeel leidinggevendenden en dat hij deze schatting zal doorgeven indien er om aantallen wordt gevraagd.

De Chef van Dienst Infodesk belt met de Chef van Dienst Directe Hulpverlening van het district om de informatie door te geven. De Chef van Dienst Directe Hulpverlening meldt dat de Chef van Dienst Infodesk beter kan bellen met de wijkteamchef als dienstdoend Operationeel Commandant om hem direct de informatie te geven. Voordat de Chef van Dienst Infodesk de informatie heeft kunnen mededelen, belt hij met de wijkteamchef/Operationeel Commandant. De Chef van Dienst Infodesk zegt dat er geen officiële informatie is over het aantal mogelijke hooligans. Wel is er een schatting maar die mag hij eigenlijk niet melden. Het gaat om naar schatting 70 tot 80 personen, maar dit kunnen er ook veel minder zijn. Ook noemt hij tijdstippen waarop de harde kern vermoedelijk zal verzamelen, en laat hij weten dat ze vermoedelijk met name met de trein zullen komen.⁸⁷ De wijkteamchef/Operationeel Commandant informeert het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant over het gesprek met de RIO. Hij informeert de hem over de komst van naar schatting 35 tot 80 hooligans. Het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant geeft te kennen dat de situatie goed gemonitord moet worden en dat er inzet plaats moet vinden op het station.⁸⁸ Het Hoofd Wijkpolitie/Algemeen Commandant besluit niet tot aanvullende maatregelen.

De Chef van Dienst Directe Hulpverlening informeert de wijkteamchef/Operationeel Commandant over het feit dat de avonddienst van de districten Noord en West ter beschikking staat tijdens het evenement.⁸⁹ De voor verkeer verantwoordelijke politiemann adviseert de wijkteamchef om in ieder geval het videoteam op station Hoek van Holland Strand te plaatsen.⁹⁰

Rond 16.00 uur bereikt de bureaucoördinator het bericht dat Feyenoord-hooligans zich tussen 17.00-19.00 uur verzamelen op Rotterdam CS. Vanuit de Gedeconcentreerde Informatiedesk wordt contact gelegd met de Chef van Dienst Infodesk. Deze meldt dat de bureaucoördinator en de Chef van Dienst zijn geïnformeerd. Er is volgens de Chef van Dienst Infodesk geen nieuwe informatie.

⁸⁷ In interviews zijn verschillende tijdstippen genoemd die in dit contact benoemd zouden zijn. Het zou gaan om om het verzamelen rond 19.00 uur danwel om het aankomen rond 19.30 uur.

⁸⁸ Verslag Voorbereiding (Preparatie) en Uitvoering Veronica Sunset Grooves Hoofd Wijkpolitie

⁸⁹ Bestuurlijke tijdlijn evaluatie Hoek van Holland, Rio-infoteam, uitgebreide versie, nr. 54

⁹⁰ Bestuurlijke tijdlijn evaluatie Hoek van Holland, Rio-infoteam, uitgebreide versie, nr. 56

Hoofdstuk 4 Start, verloop en einde van het evenement

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij een reconstructie van de gebeurtenissen tijdens en na Veronica Sunset Grooves op 22 augustus 2009. De beschrijving loopt tot en met zondag 23 augustus 11.00 uur. Dit is het moment waarop overleg tussen burgemeester, hoofd officier van justitie en lid korpsleiding eindigt.

De beschrijving is chronologisch. Ten behoeve van de leesbaarheid wordt de chronologie op onderdelen onderbroken. De reconstructie is gebaseerd op interviews en schriftelijke bronnen. Op onderdelen zijn er tegenstrijdige mededelingen aan ons gedaan. Deze onderdelen zijn ook als zodanig benoemd, waarbij wij de meest plausibele lezing opgenomen hebben in de reconstructie. In de voetnoten staat welke eventuele andere mededelingen zijn gedaan.

Wij hebben de reconstructie opgedeeld in een aantal tijdvakken:

-	Fase 1	13.00 – 18.00 uur	Laatste voorbereidingen: schouw en briefing
-	Fase 2	18.00 – 21.00 uur	Start van het evenement: toenemende drukte, hooligans gespot en incidenten
-	Fase 3	21.00 – 22.00 uur	Verkeersdrukke en toenemende incidenten
-	Fase 4	22.00 – 23.30 uur	Ogenschijnlijk rustiger
-	Fase 5	23.30 – 23.45 uur	Ernstige ongeregelde heden
-	Fase 6	23.45 – 03.30 uur	Einde evenement: massale uittocht, afschermen plaats delict

4.2 Beschrijving terrein

Het evenemententerrein ligt op het strand van Hoek van Holland. In de nabije omgeving zijn meerdere parkeerplaatsen. Het dichtstbijzijnde station is Hoek van Holland Strand. Er zijn twee calamiteitenroutes die beschikbaar zijn ten behoeve van het evenement.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Het evenemententerrein zelf bestaat uit een hoofdingang, een omhekt terrein, een hoofdpodium, verscheidene tenten aan de duinzijde en aan de Zeezijde (munten, eten en drinken). Aan de duinzijde is het VIP-podium met een backstage ruimte.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

4.3 Fase 1 13.00 – 18.00 uur Laatste voorbereidingen: schouw en briefing⁹¹

Medewerkers van Tridee zijn zaterdag 22 augustus aanwezig in de portocabins in Hoek van Holland. Zij verblijven daar sinds woensdag. In de loop van de middag van 22 augustus arriveren medewerkers van verschillende organisaties die de laatste werkzaamheden verrichten ter voorbereiding op Sunset Grooves.

Niet het gewenste aantal extra beveiligers

De liaison van de beveiliging meldt de Operationeel Commandant dat het niet gelukt is om extra beveiligers te regelen. Het is een drukke dag voor de beveiliging in verband met andere grote evenementen in het land. Ook kwam het verzoek hiertoe dusdanig laat dat er weinig mogelijkheden meer waren, aldus de liaison. Hij zegt dat er twee extra mensen komen.

Schouw

Om 13.00 uur begint de schouw van het evenemententerrein en de calamiteitenroutes. Tijdens deze schouw kijken de deelnemende organisaties of aan de voorwaarden van de vergunning is voldaan. Aan de schouw nemen in ieder geval deel de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond; de GHOR Rotterdam-Rijnmond; de bureaucoördinator en buurtagent; de liaison van politie die de afstemming verzorgt met de beveiliging; drie medewerkers van Tridee; de projectleider van ISA. Zij constateren dat aan nagenoeg alle voorwaarden is voldaan. Als aandachtspunt wordt het verleggen van de calamiteitenroute bij de ingang van het terrein benoemd. Er wordt afgesproken de toegangspoorten te verkleinen. De toegangspoorten worden omgezet van twee maal zes meter in meerdere smalle doorgangen. Op deze wijze wordt het makkelijker om binnenkomend publiek te controleren.⁹²

Na de schouw wordt de coördinator evenementen van de Directie Veiligheid gebeld in verband met een bouwwerk waar een negatief advies over wordt gegeven door Bouw- en Woningtoezicht. Ook is er discussie over enkele 'vuurspuwers' die geplaatst moesten worden bij het podium. De buurtagent die op die plaats aanwezig is, informeert de Operationeel Commandant hierover. De Operationeel Commandant besluit naar het terrein toe te gaan om de situatie zelf te beoordelen. Hij is er rond 16.30 uur.

Twee evenementen

Om 13.30 uur spreken de Algemeen Commandant en het plaatvervangend Hoofd Wijkpolitie af om elkaar die avond om 19.00 uur in het bureau Vlaardingen te ontmoeten bij de beginactiviteiten van de afsluiting van het feest Zomerterassen in Vlaardingen. Hierna zullen zij samen naar Hoek van Holland gaan, om daar een deel van de avond te blijven en vervolgens weer naar Vlaardingen te gaan en daar het resterende deel van de avond door te brengen.⁹³ Het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie heeft geen operationele functie, maar gaat uitsluitend mee om te kijken hoe het gaat.

Briefings

Voor de middag staat een aantal briefings gepland. De briefings worden verzorgd door de bureaucoördinator. In de briefings worden de hoofdpunten uit het draaiboek gepresenteerd met behulp van een powerpoint presentatie.

De eerste briefing is om 17.00 uur. Aan de briefing nemen de Voetbaleenheid, de eerste ploeg van de Regionale Ondersteunings Groep en de liaison van de politie deel. Er zijn ook briefings voor politieagenten die tot de zogenoemde openbare orde groepen behoren. Er zijn vier groepen agenten die surveilleren in de omgeving van het evenemententerrein. Tijdens de briefings worden twee actiekkanalen benoemd voor het

⁹¹ Vanaf dit moment worden de wijkteamchef en het hoofd wijkpolitie aangeduid als respectievelijk Operationeel Commandant en Algemeen Commandant.

⁹² Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves 31 augustus 2009 p. 6.

⁹³ Verslag Voorbereiding (Preparatie) en Uitvoering Veronica Sunset Grooves

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

portofoonverkeer en worden er werkinstructies gegeven. Tijdens de briefing wordt de rolverdeling tussen politie en particuliere beveiliging vermeld.

Deelnemers hebben verschillende interpretaties van wat er tijdens de briefing wordt gezegd over het wel of niet het terrein op gaan. Meerdere respondenten melden dat gezegd is dat de politie niet eerder op het terrein zou mogen, dan na toestemming van de Algemeen Commandant of – namens de Algemeen Commandant – de Operationeel Commandant. Anderen hebben dit niet in expliciete bewoordingen gehoord. De beveiliging zal zorgen voor eventuele aanhoudingen. De desbetreffende personen zullen buiten het terrein worden overgedragen aan de politie. Eventueel kunnen aangehouden personen naar bureau Hoek van Holland worden gebracht, waar ook een hulpofficier van justitie aanwezig is.

De bureaucoördinator meldt dat er informatie is dat er mogelijk hooligans naar het evenement zullen komen om daar los te gaan. Deze informatie wordt door verschillende aanwezigen verschillend geïnterpreteerd. Een deel van hen maakt zich onmiddellijk zorgen over mogelijke ongeregelde heden op grond van ervaring in het verleden. Bij anderen blijft het beeld hangen dat het vooral gaat om geruchten.

Tijdens de briefing constateert de commandant van de Regionale Ondersteunings Groep dat er geen sectorindeling is gemaakt van het terrein. Een dergelijke indeling maakt het gemakkelijker om een inzet te bepalen, zo meldt de commandant in de briefing. Tijdens de briefing wordt op een overzichtkaart van het terrein, zoals gebruikt bij RTL Viert de Zomer, een sectorindeling gemaakt. Verscheidene betrokken functionarissen schrijven mee.

Tijdens de briefing vraagt een van de aanwezigen of er (flex-)ME aanwezig is. De bureaucoördinator geeft een antwoord dat door verschillende aanwezigen zo wordt geïnterpreteerd dat er (flex-)ME is. Anderen interpreteren de informatie op andere wijze - dat er ME op afroep beschikbaar zal zijn en dus in de buurt klaar zal staan. De bureaucoördinator zelf heeft bedoeld te zeggen dat er geen (flex-)ME was. Tijdens en na afloop van de briefing geeft de Voetbaleenheid het advies aan de bureaucoördinator (flex-)ME in te zetten. Om 17.30 uur geeft de bureaucoördinator zijn tweede briefing. Om 18.00 uur worden de laatste collega's door hem gebriefd.

Tijdens de briefing meldt de bureaucoördinator dat het bij het aantal van 15.000 verwachte bezoekers dat wordt vermeld in de powerpoint presentatie van de briefing, eerder om 35.000 zal gaan. In de briefing wordt ook ingegaan op de handhaving. Er wordt gemeld dat softdrugsgebruik toegestaan is. Ook wordt gemeld dat er niet ingegrepen zal worden op drankgebruik op openbare weg en op wildplassen. Het valt enkele politiefunctionarissen op dat een deel van de collega's geen ervaring heeft met grote evenementen. Dit blijkt uit de gesprekken die zij onderling voeren. Andere collega's hebben daarentegen veel ervaring.

Na de briefing ontmoeten de projectleider beveiliging en de politieliaison elkaar. Zij hebben tijdens Veronica Sunset Grooves 2008 in dezelfde rollen samengewerkt. Het is de bedoeling dat zij gedurende het evenement als koppel blijven optrekken, zodat de afstemming en samenwerking tussen politie en beveiliging optimaal verloopt. Gedurende de avond zullen zij zich als koppel over het terrein bewegen. Zij zullen op meldingen over incidenten af gaan, zodat de liaison kan beoordelen of beveiligingsinzet gepast is of dat er politie-inzet nodig is.

De commandant van de Regionale Ondersteunings Groep voert na de briefing een verkenning uit van het terrein. De commandant wil zich een eigen oordeel vormen over het terrein zodat hij weet hoe hij eventueel moet optreden. Bij het verkennen van het terrein neemt de commandant personen waar die hij zelf herkent als harde kern van Feyenoord. Ook neemt hij enkele incidenten waar van luidruchtige en provocerende bezoekers die op weg zijn naar de hoofdingang van het terrein. De bedoeling is dat de

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Regionale Ondersteunings Groep richting het station gaat om daar zicht te houden op de stroom bezoekers van het station naar het evenemententerrein. Hierbij is er speciale aandacht voor de mogelijk aanwezige harde kern leden. De verkenning van het terrein kost echter meer tijd dan verwacht en ook de incidenten kosten tijd. Er is geen tijd meer om in de richting van het station te gaan, zo oordeelt de commandant. Hij geeft dit door aan de Commandowagen (COWA) van de politie.

Instructies briefing KLPD Spoorwegpolitie⁹⁴

De spoorwegpolitie houdt een eigen briefing. De medewerkers van de Spoorwegpolitie ontvangen informatie over bezoekersaantallen (ongeveer 20.000 bezoekers) en het type publiek (gevarieerd publiek vanuit het land) dat wordt verwacht. Het precieze aantal bezoekers is niet bekend. Er is geen specifiek risicoprofiel voor dit evenement voorhanden, hoewel rekening wordt gehouden met een bepaalde mate van onberekenbaarheid vanwege naar verwachting veel alcohol en drugsgebruik - zo wordt in de briefing gezegd.

Volgens de reguliere dienstregeling staat de laatste trein voor vertrek vanaf Hoek van Holland Strand gepland om 01.27 uur. Er worden nog drie extra treinen ingezet, waarvan de laatste om 01.45 uur zal vertrekken. Bekend is dat de politie Rotterdam- Rijnmond geen structuur voor Grootschalig Bijzonder Optreden heeft ingericht. De instructie luidt dat in principe deëscalerend wordt opgetreden, maar indien nodig repressief. Doel is het waarborgen van de orde, rust en veiligheid, in het bijzonder de veiligheid van reizigers en het NS personeel. Optreden, bijvoorbeeld bij misdrijven, dient altijd in overleg te gebeuren met Chef van Dienst.

Commandowagen (COWA)

De Commandowagen is opgesteld enkele honderden meters van de hoofdingang van het evenement. In de Commandowagen zijn twee medewerkers aanwezig die de verbindingen en logboekfunctie verzorgen. Zij ondersteunen de Operationeel Commandant. De Operationeel Commandant is net voor 18.00 uur aanwezig in de Commandowagen om van daaruit de start van het evenement mee te maken.

4.4 Fase 2 18.00 – 21.00 uur Start van het evenement: toenemende drukte, hooligans gespot

Rond 18.00 uur start de muziek. De eerste mensen worden toegelaten tot het terrein. Bij de ingang van het evenement worden binnenkomende bezoekers geteld. Beveiligingsmaatregelen bij de toegang zijn gericht op het tegengaan van het binnenbrengen van glaswerk. Het gaat er hierbij zowel om te voorkomen dat er glas binnenkomt als om overmatig drankgebruik tegen te gaan. Er vindt controle plaats van tassen. Uitgangspunt is een honderd procent visitatie van tassen. Beveiligers moeten fouilleren. Dit gebeurt oppervlakkig en is selectief. Beveiligers letten op specifieke bezoekers. Beveiligers controleren ook op het bezit van wapens of drugs, dit laatste om drugshandel tegen te gaan.

Drukke op het station

De treinen die vanaf 18.00 uur arriveren, zitten vol. Er blijken meer mensen met de trein te komen dan verwacht werd door de NS. Op het station Rotterdam CS is het erg druk. De Spoorwegpolitie houdt daarom twee mensen in Rotterdam om toezicht te houden. De treinen die vertrekken richting Hoek van Holland Strand, puilen uit. Iedere trein naar Hoek van Holland Strand bevat 500 á 600 mensen. NS-personeel merkt dat het dit jaar drukker is dan tijdens het evenement in 2008. Sommige treinen kunnen niet vertrekken omdat mensen de trein in blijven komen.⁹⁵

⁹⁴ KLPD Spoorwegpolitie, Werkplan, Typ LRH 02-10-09.

⁹⁵ De NS is uitgegaan van 15.000 bezoekers, waarvan gemiddeld 25 procent met de trein komt

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Vanaf het station lopen grote groepen mensen richting het evenemententerrein. Een deel van de bezoekers is luidruchtig op het station. NS-medewerkers nemen waar dat enkele personen zich agressief gedragen en de provocatie zoeken met anderen. Een groepje scandeert: 'Feyenoord, hooligans'. Een deel van het publiek is al sterk onder de invloed van drank in de trein. NS personeel vindt veel achtergebleven sterke drankflessen in de treinen. Deze worden opgeruimd om de kans op incidenten op de terugweg te verkleinen. Medewerkers van de NS nemen waar dat een groepje in een van de eerste treinen door de ramen naar buiten klimt, terwijl de trein het station binnenrijdt en nog niet tot stilstand is gekomen.

Foto's: dansend publiek

Controle beveiliging

Politiefunctionarissen van het Bureau Bijzondere Wetten van de politie bezoekt het evenemententerrein even na 18.00 uur. Zij voeren een controle uit op de naleving van de regels met betrekking tot inzet particuliere beveiliging. Zij doen een honderd procent controle en zij gaan na of alle beveiligers in het bezit zijn van een geldig en benodigd certificaat en correct gekleed gaan. Zij vernemen dat er mogelijk nog extra beveiligers komen, omdat er ondersteuning is aangevraagd.

Foto: controle beveiliging

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Melding van overlast voor Albert Heijn

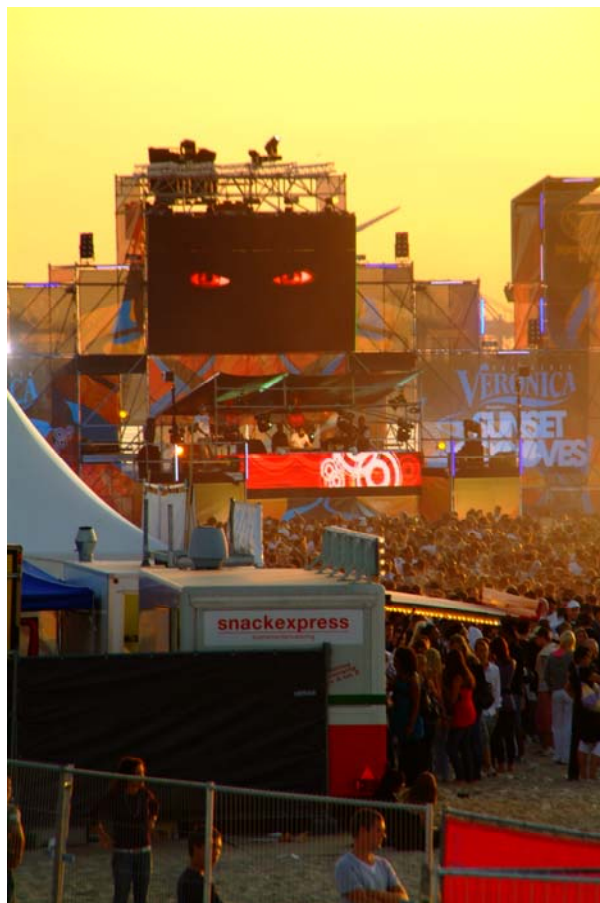
Om 18.00 uur wordt een melding gedaan van vernieling en overlast in Hoek van Holland dorp. Een politieagent neemt bij de Albert Heijn een groep jongeren waar die luidruchtig zijn en provocerend over komen. De agent is op dat moment vrij. De agent herkent vanuit de eigen werkervaring enkele personen die volgens hem tot de harde kern van Feyenoord behoren. Hij geeft dit door aan de commandant van de beredenen. Deze geeft dit door aan de Commandowagen. De jongeren hebben drank gekocht en hebben meerdere tassen drank bij zich. Zij lijken de confrontatie te zoeken met aanwezige jongeren uit Hoek van Holland. Zij scanderen "Rotterdam hooligans."

Eerste hooligans gespot en het aantal groeit

Medewerkers van de Voetbaleenheid kijken gericht uit naar de bekende leden van de harde kern. Kort na de start van het evenement herkennen zij enkelen van hen. Zij fotograferen hen en geven de namen door aan de Commandowagen. Op deze wijze kunnen aanwezige politiemensen meeluisteren en krijgen en houden zij een beeld van het aantal leden van de harde kern dat op het terrein aanwezig is. Ook wil de Voetbaleenheid op deze manier namen van notoire onruststokers doorgeven. Hierdoor kunnen de collega-agenten en de Operationeel Commandant en de Algemeen Commandant in staat worden gesteld om eventuele maatregelen te treffen. In de Commandowagen zorgt de notulist ervoor dat de namen die door de Voetbaleenheid worden genoemd, worden vastgelegd.

De bezoekers die zich bij de ingang van Veronica Sunset Grooves melden, lijken zich redelijk te gedragen. Een groep mogelijke hooligans staat een tijdje voor de ingang van het terrein stil. Ze praten met elkaar en belemmeren door hun positie enigszins de doorstroming van bezoekers die het terrein op willen. De commandant van de Regionale Ondersteunings Groep herkent enkelen van hen als harde kern leden en vraagt de Voetbaleenheid en het

videoteam ter plaatse. Het groepje bij de ingang wordt herkend door de Voetbaleenheid. Zij herkennen in de groep van ongeveer vijftien jongeren enkele leden van de harde kern. De Voetbaleenheid gaat ervan uit dat als deze personen er zijn, anderen ook zullen komen. Dit omdat zich in deze groep enkele leiders van de harde kern bevinden. Later komen nog acht personen bij deze groep. De groep van acht wordt door de Voetbaleenheid herkend als leden van de oude harde kern. Weer later volgt een groep van vijftig personen waaronder zich ook harde kern leden bevinden. De Voetbaleenheid constateert gedurende de avond dat de oude kern niet als groep aanwezig is. De Voetbaleenheid signaleert vooral personen die behoren tot de jonge harde kern. Ook worden enkele leden van de

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

FIIIR groep (Feyenoord derde generatie Rotterdam hooligans) herkend. Na enige tijd stopt de Voetbaleenheid met het doorgeven van namen en het fotograferen. Op dat moment is bekend dat de harde kern leden er zijn en dat het volgens de Voetbaleenheid om een grote groep gaat. Het lukt niet meer om iedereen te fotograferen en om alle namen door te geven.

Overleg met organisator en beveiliging

Rond 19.00 uur is er overleg tussen organisator Tridee, beveiligingsbedrijf International Security Agency en de politie. De politie meldt dat zich hooligans op het terrein bevinden. Hoeveel dat er zijn, is op dat moment niet duidelijk. De organisator en de projectleider van het beveiligingsbedrijf vragen de politie hoe dat mogelijk is. Zij wijzen de politie op wat zij eerder hadden begrepen: hooligans zouden worden gespot en dan worden tegengehouden.

Tridee en de beveiliging krijgen, in hun herinnering, geen duidelijk antwoord. Wel wordt hen duidelijk dat het niet gelukt is. Zowel Tridee als het beveiligingsbedrijf concludeert dat er dus een probleem is. Over eventuele aanwezigheid van ME wordt niet gesproken; Tridee noch het beveiligingsbedrijf vraagt hier verder naar.

Vanaf dat moment is de aanwezigheid van harde kernleden een van de aandachtspunten voor de beveiliging, en ook voor de liaison van de politie. Op verschillende momenten die avond observeren zij deze groep en monitoren zij hun gedrag. De liaison onderhoudt regelmatig contact met de Voetbaleenheid. Zij zien dat de groep groeit. Ook zien zij dat personen die tot de groep behoren, betrokken zijn bij een deel van de incidenten die zich voordoen.

Incidenten

Rond 19.30 uur wordt een opstootje op het evenemententerrein gemeld, in de omgeving van de JägerMeister container. De Voetbaleenheid laat weten dat er harde-kern-leden bij betrokken zijn. Het blijkt bij nader inzien om tegen elkaar aan springende personen te gaan.⁹⁶ Aan de voorzijde van het evenement is er een incident. Om 19.48 uur wordt een arrestatie verricht op grond van verboden wapenbezit. De arrestant wordt naar het bureau in Hoek van Holland afgevoerd.⁹⁷

De Regionale Ondersteunings Groep opereert buiten het terrein en loopt langs de hekken. Indien nodig kan de Regionale Ondersteunings Groep via een van de nooduitgangen het terrein op. De Regionale Ondersteunings Groep gaat op meerdere incidenten af waarbij zij buiten de hekken blijft staan. De commandant van de Regionale Ondersteunings Groep heeft contact met de liaison over het wel of niet optreden, buiten of desnoods op het terrein. De drukte, de aanwezigheid van de harde kern en de verschillende incidenten maken dat de commandant van de Regionale Ondersteunings Groep rekening houdt met mogelijke ongeregeldeheden. De commandant van de bij het evenement aanwezige Regionale Ondersteunings Groep heeft contact met zijn collega commandant die met zijn ploeg naar Hoek van Holland zal komen. Hij vraagt hem om schilden, helmen en lampen mee te nemen. Omstreeks 20.30 uur sluit de tweede ploeg van de Regionale Ondersteunings Groep zich bij de eerste ploeg aan. Deze ploeg krijgt geen briefing. Hier zou geen tijd voor zijn in verband met de drukte rond incidenten. Wel wordt de ploeg geïnformeerd door de reeds aanwezige collega's.

De Regionale Ondersteunings Groep bestaat dan uit 10 man, van wie 2 in burger en 1 persoon met bodycam. Zij opereren vanuit hun positie backstage. De groepscommandant van de Regionale Ondersteunings Groep overlegt voortdurend met de liaison over wel of niet optreden op het terrein. Zij gaan verscheidene malen ter plaatse, maar het is telkens weer rustig. De twee leden van de Regionale Ondersteunings Groep in burger lopen rond het terrein. Zij hebben als taak om te spotten. In reactie op berichten over incidenten gaan zij in de loop van de avond enkele malen ter plaatse op het terrein. Zij zijn op dat

⁹⁶ COWA- jaartal 22-08-2009, p.1

⁹⁷ COWA- jaartal 22-08-2009, p.1- 2

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

moment niet op de hoogte van afspraken over het niet betreden van het terrein anders dan na toestemming van de Algemeen Commandant. Zij zijn ook niet op de hoogte van de aanwezigheid van een liaison van de politie op het terrein.

De bereden politie is onderweg naar Veronica Sunset Grooves. Rond 20.30 uur komt zij aan in de buurt van het evenement. De commandant beredenen neemt tientallen mensen met veel drankgebruik waar. Zijn oordeel op dat moment is dat veel van de daar aanwezige mensen onder invloed zijn van drank en drugs. Een deel van de aanwezigen scandeert leuzen en scheldt de beredenen uit. Rond 20.30 uur zorgt een grote groep die loopt vanaf het station naar het evenemententerrein, voor overlast. Zij misdragen zich, zo luidt een bericht van een van de politiemensen aan de Commandowagen. De aanwezige agenten oordelen dat ingrijpen op dat moment escalerend kan werken. Vanuit de Commandowagen komt het verzoek aan de beredenen om in de richting van deze groep te gaan.

De politieliaison en beveiligers zien dat de groep met harde-kern-leden is gegroeid. Zij stellen voor zichzelf vast dat het gaat om een groep die ook daadwerkelijk als groep opereert. Zowel de liaison als de projectleider beveiliging wordt steeds bezorgder. De agent die eerder de groep bij de Albert Heijn zag, ziet dezelfde groep nu bij het evenemententerrein staan. Nu is het aantal echter flink gegroeid van naar schatting vijftien tot vijftig.

Rond 20.30 uur heeft organisator Tridee overleg met de beveiliging. Er wordt besproken dat het feest misschien wel eerder zou moeten stoppen, rond 23.00 uur of 00.00 uur. Dit zou het risico met zich brengen dat een heel grote groep op hetzelfde moment weg zal gaan, in plaats van een normale fade-out. Hoe langer er wordt doorgefeest, hoe meer er zal worden gedronken. Ze besluiten daarom het in de gaten te houden maar als het zo doorgaat en verergert, eerder te stoppen. Dit zou bijvoorbeeld bij een DJ-wissel (22.30 uur) kunnen gebeuren. Dit zal Tridee, als de stemming zo blijft, ook inbrengen in het overleg met de politie.

De Commandant Verkeer spreekt op de Badweg met de Algemeen Commandant en de plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie plaatsvervanger. Zij zijn naar Veronica Sunset Grooves gegaan om te kijken hoe het gaat. Hun voornemen is vanuit Veronica Sunset Grooves op weg te gaan naar het Zomerterras in Vlaardingen. De Commandant Verkeer zegt hen dat hij een grimmige sfeer ervaart. Het is drukker dan in 2008. Hij merkt dat het niet goed gaat. De Algemeen Commandant antwoordt dat hij even gaat kijken.

De Algemeen Commandant ervaart op dat moment zelf ook een grote toeloop van bezoekers op de weg naar het evenemententerrein. Hij heeft onderweg naar het evenement zowel op de weg als bij het station al ervaren dat er heel veel mensen op weg zijn naar Hoek van Holland. Hij ziet met eigen ogen dat veel bezoekers drank bij zich hebben en dit nuttigen voor dat zij het evenemententerrein betreden. Hij heeft twijfels over het functioneren van de beveiliging. Hij vindt dat er geen structuur zit in het fouilleren of visiteren van bezoekers. Er lijkt alleen te worden gekeken in tassen van vrouwelijke bezoekers. De sfeer is wat broeierig. Veel toestromende bezoekers geven de indruk drank of drugs te hebben gebruikt. Tenslotte valt hem op dat de kwaliteit van het hekwerk te wensen over laat. Hij weet dat dit soort hekken, geplaatst op betonblokken, op droog zand zorgen voor de nodige instabiliteit. Omstreeks 21.00 uur gaan beide politiefunctionarissen terug naar de Badweg en bezoeken ze de Commandowagen.⁹⁸

⁹⁸ bijlage bij brief Politie Rotterdam Rijnmond, district Waterweg-Noord

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De commandant bereiden overlegt met de commandant van de Regionale Ondersteunings Groep. Zij delen hun zorgen en twijfels over het ogenschijnlijke tekort aan politiepersoneel en het risico van verstoringen vanwege de harde-kern-leden. Zij spreken onder meer over hoe te handelen als het mis gaat.

Eerste mensen gaan weer weg

De bezoekers die het festivalterrein in Hoek van Holland verlaten, doen dit veelal op vergelijkbare wijze als bij aankomst. Zij gaan via het openbaar vervoer, in het bijzonder met de trein die vanuit station Hoek van Holland Strand vertrekt naar Rotterdam Centraal via Maassluis. Of zij gaan op eigen gelegenheid, en dan vooral met auto's. Al vrij vroeg op de avond, circa 20.30 uur, verlaten de eerste bezoekers het festivalterrein en keren per trein huiswaarts. Op dat moment is de aanvoer van bezoekers per trein nog in volle gang. Met elke trein komen ongeveer 500 tot 600 bezoekers aan op het station Hoek van Holland Strand. In de treincoupees worden nog steeds lege flessen en veel vuilnis aangetroffen. De massale drukte in de treinen vormt aanleiding extra capaciteit beschikbaar te houden voor de afvoer van bezoekers later die avond.

4.5 Fase 3 21.00 – 22.00 uur Verkeersdrukte en toenemende incidenten

Een van de agenten komt een gewonde jongen tegen die vertelt in elkaar geslagen te zijn door ADO Den Haag hooligans. Zelf is de jongen herkenbaar als Feyenoord-fan. Hij zegt dat hij zelf met een groep vrienden is en dat er een grote groep harde kern is. De politiefunctionarissen geven dit door aan de Commandowagen. Via de Gedeconcentreerde Infodesk wordt informatie opgevraagd over de mogelijke aanwezigheid van ADO Den Haag hooligans. Uiteindelijk wordt dit via de Regionale Inlichtingendienst gecheckt, maar er is geen harde informatie. Vanuit deze organisaties wordt het advies gegeven iedereen op beeld vast te leggen via videoteams. Dit zou een preventieve werking kunnen hebben. Rond dezelfde tijd meldt een andere politiefunctionaris dat het videoteam van de politie nabij de JägerMeister-tent is gezien door de groep hooligans.⁹⁹

De Operationeel Commandant neemt waar dat de drukte toeneemt, en vooral dat de toevoer richting Hoek van Holland nagenoeg onmogelijk is geworden. De treinen zijn vol en ook de wegen zijn niet meer begaanbaar door de drukte. De Operationeel Commandant bespreekt zijn zorgen met de Algemeen Commandant die aanwezig is in de Commandowagen. Zij spreken onder meer over de eventuele inzet van extra personeel.

⁹⁹ COWA- journaal 22-08-2009, p.3

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

'Klankborden' met horizontaal vervangend districtschef

De Algemeen Commandant besluit contact te zoeken met de districtschef van een ander district die de eigen districtschef 'horizontaal' vervangt. Deze districtschef heeft ruime ervaring met grootschalig optreden en ordeverstoringen. Rond 21.10 uur hebben zij telefonisch contact. De waarnemend districtschef hoort van de komst van hooligans, maar ook van een bezoekersaantal dat groter is dan op basis van de vergunning werd verwacht. De Algemeen Commandant meldt dat hij voldoende man personeel ter beschikking heeft, onder wie de Regionale Ondersteunings Groep. Vervolgens wordt een aantal alternatieven doorgenomen, waaronder de rol en taak van de beveiliging, de muziekkeuze, het oproepen van het videoteam, de beschikbaarheid van voldoende ambulances en het al dan niet beëindigen van het evenement. De Algemeen Commandant en de districtschef komen tot de conclusie dat ME-inzet, gezien het tijdstip, eigenlijk geen optie meer is maar dat die ook niet functioneel is gelet op de duisternis en het rulle zand. De ME zou nog kunnen dienen ter bescherming van collega's, maar niet langer preventief. De Algemeen Commandant besluit daarop geen ME op te roepen. Zij bespreken dat de taak van de beveiliging duidelijk is, het terrein groot genoeg is ten opzichte van de mensenmassa, de muziek niet te agressief is, het evenement niet stil gelegd hoeft te worden en het videoteam al aanwezig is. Er worden extra ambulances gevraagd en er wordt afgesproken dat de politie in verband met herkenning niet op het terrein mag komen. De Algemeen Commandant zegt ook dat er geen ME ingezet hoeft te worden. De Algemeen Commandant neemt geen contact op met de plaatsvervangend districtschef.

Twijfels bij de Officier van Dienst Geneeskundig

Twijfels zijn er ook bij de Officier van Dienst Geneeskundig. Hij heeft het beeld dat het evenement anders verloopt dan verwacht. Rond 21.00 uur besluit hij op het evenement te blijven na de controle, vanwege de reeds gebeurde incidenten. Normaliter is hij als Officier van Dienst Geneeskundig niet gedurende het hele evenement aanwezig. Hij onderhoudt vooral contact met de EHBO-post en is bereikbaar bij vragen of incidenten. De Officier van Dienst Geneeskundig oordeelt dat zich op dat moment reeds meer incidenten hebben voorgedaan dan hij gewend is op vergelijkbare evenementen.¹⁰⁰

Illustratie: overzicht geregistreerde incidenten tot 21.00 uur

17.25 uur	1 persoon gestabiliseerd en overgedragen aan de Ambulance bij een ongeval op de openbare weg
18.35 uur	1 persoon met wespensteek
20.20 uur	1 persoon met wondje voet
20.30 uur	1 persoon met algehele malaise na inname alcohol
20.35 uur	1 persoon met contusie schouder
20.45 uur	1 persoon met duizeligheidsklachten na inname drugs
20.45 uur	1 persoon met algehele malaise na inname alcohol
21.00 uur	1 persoon met gezwollen handen
21.00 uur	1 persoon met ondiepe steekwond bovenbeen

De Algemeen Commandant koppelt de uitkomsten van het gesprek met de waarnemend districtschef terug naar de Operationeel Commandant. De Officier van Dienst Geneeskundig is dicht in de buurt en met hem bespreekt de Operationeel Commandant het verzoek meer ambulances te sturen. De Officier van Dienst Geneeskundig doet een verzoek hiertoe bij de Centrale Post Ambulance om 21.28 uur. De aanleiding voor hem is 'de situatie en de informatie over hooligans van ADO Den Haag en Feyenoord.'¹⁰¹

¹⁰⁰ Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 7

¹⁰¹ Logboek OvD-G, pagina 1

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Drank en drugs

Meerdere politiefunctionarissen nemen drugsgebruik waar, zowel softdrugs als incidenteel cocaïne. Een van de aanwezige politiemensen ziet dat mensen van buiten het terrein flessen drank doorgeven aan mensen op het terrein, door de hekken heen. De liaison en de projectleider beveiliging komen een groepje bezoekers tegen die een krat met drank bij zich blijken te hebben. Zij sturen de jongens terug naar de beveiliging en zij wijzen ook de beveiliging op het feit dat deze krat er doorheen heeft kunnen komen. Ook NS-personeel blijft veelvuldig drankgebruik waarnemen op het perron en in de treinen.

Groepsvorming

De liaison en de projectleider beveiliging lopen over het terrein, richting het toilettenblok aan de zee kant. Zij gaan kijken hoe het met de groep gaat waartussen eerder harde kern leden zijn gespot. Zij horen dat een groepje 'Rotterdam, Hooligans' scandeert. Dit komt op de liaison intimiderend over. Het lijkt alsof zij elkaar aan het oppeppen zijn, zo is de indruk van de liaison en de projectleider beveiliging. Eerder op de avond hebben zij personen uit de groep al regelmatig zien bellen en heen en weer zien lopen. De liaison en projectleider trekken voor zichzelf de conclusie dat er inderdaad sprake is van een groep. Een groep die groeit in omvang. Zij maken zich zorgen over mogelijke ongeregelheden. De liaison vraagt via de portofoon vier extra Openbare Orde groepen aan, een op iedere hoek van het festivalterrein. De aanleiding hiervoor is zijn eigen beoordeling van de situatie in combinatie met de situatie bij het toilettenblok. Hij roept deze hulp in uit preventief oogpunt opdat de groep zal zien dat er politie is. Een andere reden is dat hij dan weet waar de mogelijke ondersteuning zich bevindt voor het geval het mis mocht gaan.

Beeldbepalende incidenten: hekken gaan neer en het incident bij Jägermeister tent

Rond 21.10 uur gaan mensen aan de buitenkant aan hekken trekken aan de linkerkant van de hoofdingang. Ook bij de toiletten proberen mensen over de hekken het terrein te bereiken. De achterste noodingang wordt geopend en uiteindelijk worden enkele hekken neergehaald. Hierop komt een groep mensen via het ontstane gat in de hekken het terrein op. Enkele leden van deze groep lopen luid scheldend en schreeuwend naar binnen. Anderen volgen niet en sluiten zich aan bij de groep wachtende mensen bij de hoofdingang. De groep met hierin harde-kern-leden die op het terrein aanwezig is, rent richting de neergehaalde hekken en beweegt er als in een halve boog voorlangs. De beredenen maar ook een openbare orde groep van de politie begeven zich in de richting van de hekken. Meerdere politiemensen beschouwen dit als een zogenoemde hit-en-run actie: een bewuste provocatie vanuit de groep die voor problemen zorgt. De hekken worden vervolgens provisorisch hersteld. De liaison ziet een van personen die herkend is als een leider binnen de harde kern, weer naar de hekken toegaan. Samen met anderen rammelt hij aan deze hekken. De liaison interpreteert dit als mogelijke afleidingsmanoeuvre zodat de binnengekomen personen zich over het terrein kunnen verspreiden. De commandant beredenen vraagt de Operationeel Commandant via de portofoon om instructies. De beredenen staan bij de neergehaalde hekken. Hierop komt geen instructie.

Rond 21.20 uur doet zich een incident voor bij de Jägermeister tent. Er zou een bebloede man staan. Het blijkt te gaan om een man die kort hiervoor bij een opstootje betrokken was. Hierna was hij belaagd door onder meer enkele leden van de harde kern. De man lijkt volgens aanwezige beveiliging onder invloed van alcohol en/of drugs. De man is woedend. De liaison van de politie heeft contact met de commandant van de Regionale Ondersteunings Groep. Leden van de Regionale Ondersteunings Groep begeven zich in de richting van het incident en maken zich klaar voor een eventuele aanhouding. Dit zou in groepsverband moeten gebeuren. De commandant beredenen besluit om naar de leden van de Regionale Ondersteunings Groep te komen om assistentie te leveren. Ook de leden van de Regionale Ondersteunings Groep in burger begeven zich naar het incident. De aangekomen politieliaison komt op de plek aan. Op dat moment is de situatie rustiger. Hij constateert dat er geen strafbare feiten plaatsvinden. Hij besluit niet tot aanhouding over te gaan, mede om escalatie te voorkomen.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Extra capaciteit politie

De Chef van Dienst Directe Hulpverlening heeft gedurende de avond op momenten meegeluisterd met het portofoonverkeer rond Veronica Sunset Grooves. Hij maakt zich zorgen en heeft telefonisch contact met het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie en vertelt hem over de mogelijkheid van extra capaciteit in de vorm van de avonddienst van het district. Het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie koppelt dit terug aan de Algemeen Commandant en Operationeel Commandant. De reactie van de Algemeen Commandant is voorzichtig, dit omdat er voldoende capaciteit in het district moet zijn in verband met mogelijke inzet.

De Chef van Dienst Directe Hulpverlening belt met collega's in de districten Noord en West. Zij zijn direct bereid capaciteit vast te houden uit de avonddienst. Korte tijd later belt de Chef van Dienst Directe Hulpverlening opnieuw met het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie en geeft aan dat ook twee andere districten hun avonddienst willen vasthouden. Dit koppelt het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie terug naar de Algemeen Commandant. Uit de discussie die dan volgt, maakt het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie op dat de Algemeen Commandant de extra capaciteit niet volledig nodig acht. Het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie geeft voor één district aan dat de capaciteit wel moet komen, en voor het andere district niet. De Chef van Dienst besluit toch alle beschikbare extra politiemensen te vragen om naar Hoek van Holland te komen. Hij vraagt om ervaren collega's die ingezet kunnen worden onder moeilijke omstandigheden. Later verzamelen zij zich en rijden ze via een binnendoorroute naar Hoek van Holland. Ondertussen is er contact met de Operationeel Commandant. De Chef van Dienst meldt dat hij bijna dertig politiemensen heeft weten te verzamelen.

Op enig moment noemt een van de aanwezigen in de Commandowagen de mogelijkheid van het benaderen van een parate eenheid ME in Haaglanden. Na contact van de Operationeel Commandant met de meldkamer van Haaglanden blijkt het te gaan om zes man flex-ME. De Operationeel Commandant koppelt dit terug naar de Algemeen Commandant. Dit is niet de extra politie-inzet die de Algemeen Commandant zoekt, en hij besluit niet te vragen om de inzet van de zes man flex-ME. Rond deze tijd komt bij de gemeenschappelijke meldkamer de vraag binnen hoe lang het zou duren voordat eventueel ME aanwezig zou kunnen zijn. De supervisor politie zegt dat het al snel ongeveer anderhalf uur kan duren.

Rond 21.30 uur neemt de chef van de Regionale Ondersteunings Groep contact op met de afdelingschef van de Regionale Ondersteunings Groep om hem te informeren dat inzet van de Regionale Ondersteunings Groep afgelost kan worden conform afspraak omdat er 30 agenten uit het district kunnen komen.¹⁰² Daarnaast belt de Operationeel Commandant met de chef van de Regionale Ondersteunings Groep en deelt hem mee dat de Regionale Ondersteunings Groep daar moet blijven. De chef van de Regionale Ondersteunings Groep zegt dat dit niet door de Operationeel Commandant beslist kan worden, omdat dit toestemming van de korpsleiding vergt. Vervolgens beslist de chef van de Regionale Ondersteunings Groep samen met het hoofd van de Regionale Ondersteunings Groep om daar in eerste aanleg tot 03.00 uur te blijven. Dit wordt doorgegeven aan de Operationeel Commandant.¹⁰³

Verkeersdrukke: stoppen toevoer van bezoekers

Er is grote drukke op de wegen. Het verkeer naar Hoek van Holland staat vast. Het blijkt niet mogelijk om op de verkeersinformatieborden ('drips') een boodschap te plaatsen voor weggebruikers. Het idee was om mensen te waarschuwen dat Hoek van Holland onbereikbaar was.

De bureauchef van Westland informeert de burgemeester van Westland vanwege de drukke op de weg die door de gemeente Westland loopt.

¹⁰² Bestuurlijke tijlijn evaluatie Hoek van Holland, Rio-infoteam, uitgebreide versie, nr. 179

¹⁰³ Bestuurlijke tijlijn evaluatie Hoek van Holland, Rio-infoteam, uitgebreide versie, nr. 164

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Rond 21.45 uur volgt het verzoek aan de spoorwegpolitie om de aanvoer van bezoekers per trein richting Hoek van Holland te staken. De bureaucoördinator heeft contact met de spoorwegpolitie. Op het station blijft het druk. De drukte en de nog te verwachten piek aan het einde van het evenement zijn aanleiding voor de Officier van Dienst Rail van ProRail om de calamiteitenorganisatie te activeren. Hij verzoekt onder meer om het later laten starten van gepland onderhoud.

Steekwond

Er blijven zich incidenten voordoen. Om 21.20 uur meldt zich een slachtoffer met snijwonden aan de hand.¹⁰⁴ Om 21.42 uur wordt een melding gedaan van een steekwond in het been van een bezoeker.¹⁰⁵ Dit gebeurt aan de zeekant van de dijkzijde. Meerdere politiemensen komen een jongen tegen die gestoken is in zijn been. De jongen zou weggaan, maar blijft uiteindelijk. Agenten verwijzen hem naar de EHBO-post. De jongen die herkenbaar is als Feyenoord-supporter, zegt dat hij met een grote groep is van naar schatting 150 man. De commandant van de tweede eenheid van de Regionale Ondersteunings Groep hoort van de Voetbaleenheid dat een van de hooligans nadrukkelijk aanwezig is en onrust probeert teweeg te brengen door hard heen en weer te rennen tussen de bezoekers. Hij vraagt de leden van de Regionale Ondersteunings Groep in burger om extra aandacht aan deze persoon te geven. Aanhouden is niet wenselijk in verband met mogelijke escalatie, observeren wel.

Groep blijft op één plaats

Ondertussen zijn de eerder neergehaalde hekken provisorisch hersteld.¹⁰⁶ Het aantal bezoekers blijft toenemen. Volgens meerdere ooggetuigen wordt het steeds drukker op het terrein. De Voetbaleenheid neemt waar dat de groep harde-kern-leden en aanhang zich concentreren op een en dezelfde plaats, nabij de blauwe lampen midden op het terrein. Meerdere politiefunctionarissen nemen waar dat personen in de groep regelmatig telefoneren en op de uitkijk lijken te staan. Het aantal incidenten lijkt af te nemen. Het lijkt alsof de groep zich minder gemakkelijk kan bewegen in de drukte. Hierover hebben de Voetbaleenheid en de politieliaison contact. De politieliaison stemt de informatie af met de projectleider van de beveiliging.

4.6 Fase 4 22.00 – 23.30 uur Ogenshijnlijk rustiger, wel incidenten en verkeersinfarct

Einde feest wordt gehaald

De organisator oordeelt rond 22.00 uur dat het relatief rustig is. Omstreeks 22.10 uur heeft de organisator contact met de politieliaison en vraagt hem hoe het gaat. Op dat moment is ook zijn oordeel dat het wat rustiger is en dat het relatief goed gaat. Zij constateren dat het einde van het feest gehaald zal worden. Dit beeld wordt bevestigd in een volgend overleg tussen organisator en beveiliging: het aantal incidenten lijkt af te nemen en de groep lijkt rustiger te worden.

Staken aanvoer bezoekers per spoor

Er doen zich echter nog wel meerdere incidenten voor. Om 22.12 uur is er een melding aan de meldkamer dat er bezoekers met messen zouden zijn gezien aan de achterzijde van het podium.¹⁰⁷ Rond kwart over tien meldt de spoorwegpolitie aan ProRail dat er vechtpartijen op het strand zijn en dat er grote onrust is onder feestgangers. Hierop worden twee treinenritten vanuit Rotterdam naar Hoek van Holland Strand niet uitgevoerd. Tien minuten later volgt het bericht dat er geen treinverkeer meer mogelijk is in verband met agressieve reizigers tussen Maassluis en Hoek van Holland Strand.¹⁰⁸ Vanaf dat moment mogen er alleen nog lege treinen rijden vanuit Maassluis naar Hoek van Holland Strand, om vanaf daar de reizigers af te voeren. Op deze manier is er geen nieuwe aanvoer meer, maar is er alleen afvoer. Perron 1 op Rotterdam Centraal wordt

¹⁰⁴ Logboek OvD-G, pagina 1

¹⁰⁵ Rapport Incident, pagina 4

¹⁰⁶ COWA- jaartal 22-08-2009, p.5

¹⁰⁷ Rapport Incident, pagina 4

¹⁰⁸ Informatiesysteem spoor; verslag PBT-NSR, p. 3

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

vrij gehouden om gecontroleerd uitstappen mogelijk te maken.¹⁰⁹ Alle reizigers vertrekken vanaf spoor 1 op station Hoek van Holland Strand.¹¹⁰

Het geplande onderhoud voor de nacht wordt opgeschort en er worden extra afvoertreinen geregeld met een zwaardere personele bezetting. De extra treinen moeten eerder ingezet worden dan verwacht. Een bijkomend probleem is dat er een ploegwisseling gepland staat tussen 22.00 en 23.00 uur. Dit zorgt ervoor dat er niet onmiddellijk voldoende personeel waaronder machinisten, aanwezig is om de nieuw ingezette treinen te bemannen. Er moet extra personeel worden ingeschakeld.

Meerdere geweldsincidenten

De medische post ontvangt meerdere meldingen van incidenten. Om 22.19 uur is er vermoedelijk iemand in de rug gestoken. Dit wordt later bevestigd.¹¹¹ Om 22.20 uur meldt zich een gewonde bij de medische post die bewusteloos is geweest na een geweldsincident. Een andere gewonde heeft een klap op het oog gekregen bij een geweldsincident.¹¹² Om 22.22 uur wordt een drenkeling met de ambulance weggebracht.¹¹³ Om 22.31 uur wordt opnieuw een vechtpartij gezien, ditmaal met een kleine groep.¹¹⁴ Deze vechtpartij stopt kort hierna.¹¹⁵ Een man wordt geslagen waarop een bezoeker probeert tussenbeide te komen. Vervolgens wordt de bezoeker aangevallen door dezelfde man.

Om 22.49 uur komt de melding dat een meisje met pepperspray is bespoten.¹¹⁶ Zij meldt dit bij de hoofdingang.¹¹⁷ Omstreeks 22.52 uur worden er bij de ingang van de strandtent stoelen uit de grond getrokken en vernield. Er worden agenten naar toe gestuurd.¹¹⁸ Om 23.00 uur meldt zich een bezoeker met een wond aan de linker wenkbrauw. Twintig minuten later meldt zich een gewonde met buiktrauma naar aanleiding van een geweldsincident. Het slachtoffer wordt per ambulance naar de Spoedeisende Hulp vervoerd. Een andere bezoeker meldt zich met hoofdpijn na een klap op het hoofd te hebben gekregen.¹¹⁹

Instructies, capaciteit en geruchten

Vanuit de Commandowagen wordt gemeld dat indien er opgetreden moet worden op het terrein, dit gedaan zal worden door de Regionale Ondersteunings Groep en door de hondenteams. Omstreeks 22.32 uur wordt vanuit de Commandowagen doorgegeven dat er zoveel mogelijk per telefoon moet worden gecommuniceerd zodat de portofoon vrij blijft.¹²⁰

Er blijven berichten komen dat er mogelijk harde-kern-leden van ADO Den Haag aanwezig zijn. Een van de berichten luidt dat hooligans op zoek zijn naar "de harde kern van Den Haag".¹²¹ Hierop wordt vanuit de COWA gemeld dat er geen harde kern van Den Haag aanwezig is. Later volgt een nieuwe melding dat er ADO harde kern is gespot.¹²²

Om 22.37 uur vertrekken de 24 door de Chef van Dienst verzamelde agenten vanuit Vlaardingen naar Hoek van Holland.¹²³ Zij arriveren ongeveer rond 23.00 uur. Daar bespreekt de Chef van Dienst met het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie de prioriteiten

¹⁰⁹ Informatiesysteem spoor, p. 1

¹¹⁰ Pro Rail, pagina 4

¹¹¹ Rapport Incident, pagina 4

¹¹² Logboek OvD-G, pagina 1

¹¹³ Rapport Incident, pagina 4

¹¹⁴ Rapport Incident, pagina 4

¹¹⁵ COWA- jaarnaal 22-08-2009, p.7

¹¹⁶ Rapport Incident, pagina 5

¹¹⁷ COWA- jaarnaal 22-08-2009, p.7

¹¹⁸ Portofoon Meldkamer: 22.52.47

¹¹⁹ Logboek OvD-G, pagina 1

¹²⁰ Portofoon Meldkamer: 22.32.41

¹²¹ Rapport Incident, pagina 5

¹²² Rapport Incident, pagina 6

¹²³ Rapport Incident, pagina 5

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

die de Chef van Dienst ziet: de afvoer van mensen die weg willen, en de positionering van de extra politiemensen. De Chef van Dienst deelt de agenten in meerdere groepen in: een van acht en vier groepen van vier mensen. Zij worden om 23.19 uur ingezet.¹²⁴ Deze inzet is in het bijzonder bedoeld voor het bieden van ondersteuning bij de verkeersafhandeling. De verkeersdrukke is inmiddels zo groot dat de A20 vanuit Vlaardingen West richting Hoek van Holland om 23.27 uur wordt afgesloten.¹²⁵

4.7 Fase 5 23.30 – 23.45 uur Ernstige ongeregelheden

De twee op het terrein aanwezige leden van de Regionale Ondersteunings Groep in burger lopen rond 23.30 uur richting een incident dat zich heeft voorgedaan. Het ging om een vechtpartij. Als zij er zijn, zien zij dat de groep met hierin harde-kern-leden betrokken is bij de vechtpartij. Een van de leden van de Regionale Ondersteunings Groep probeert via de portofoon contact te maken met de Commandowagen, maar de verbinding komt niet tot stand. De beide leden van de Regionale Ondersteunings Groep merken dat personen uit de groep hun richting opkijken en druk met elkaar spreken. Zij hebben de indruk dat zij herkend zijn. Hierop willen de medewerkers weggaan maar personen uit de groep komen om hen heen staan. Ook worden er dingen gegooid zoals led lampjes, maar ook andere voorwerpen.

De beide leden van de Regionale Ondersteunings Groep voelen zich ernstig bedreigd. Zij maken zich kenbaar als politie en roepen de groep meermalen op om afstand te nemen. De groep komt op hen af en personen uit de groep schreeuwen dat ze hen dood zullen maken. De twee leden van de Regionale Ondersteunings Groep vragen via de portofoon om spoedassistentie. Mede vanwege de eerdere slechte ervaringen met de verbindingen weten zij niet of de roep om hulp is aangekomen. Een van de twee lost een waarschuwings-schot dat even effect heeft: de afstand tussen hen en de groep wordt iets groter. Maar vervolgens komen enkele ordeverstoorers opnieuw op hen af, nu met gebalde vuisten. In de waarneming van de twee leden van de Regionale Ondersteunings Groep is een deel van de mensen uit de groep die zij konden waarnemen, onder invloed van drugs. Een tweede waarschuwingsschot volgt. De groep blijkt niet onder de indruk van dit waarschuwingsschot.

Ondertussen heeft een van de leden van de Voetbaleenheid via de portofoon de melding 'vechtpartij' gehoord. Het is voor de beide functionarissen van de Voetbaleenheid moeilijk te zien waar het gebeurt, maar een van hen spot de plek waar de vechtpartij moet zijn. Zij lopen ernaartoe en zij proberen zo snel mogelijk door de menigte heen te komen. Zij komen op kracht en met gebruik van ellebogen dichterbij. Zij zien de in het nauw gedreven politiecollega's staan en ze horen schoten. De twee leden van de Voetbaleenheid gaan bij hun collega's staan. Nadat de groep aanvankelijk achteruit gaat in – ogenschijnlijk – een reactie op de waarschuwingsschoten, komt zij vervolgens opnieuw op de politiemensen af.

Ook de commandant van de Regionale Ondersteunings Groep hoort de noodoproep en hij herkent de stem van zijn medewerker. Samen met rest van de Regionale Ondersteunings Groep en andere agenten besluit hij het terrein op te gaan. Ook andere politiemensen gaan in meerdere 'treintjes' (met handen op elkaars schouder) het evenemententerrein op. Er zijn drie politietreintjes. Vanaf de ingang en de nooduitgang aan de duinzijde komen twee groepjes politiemensen die halverwege richting de blauwe lichtbak samenkomen. Een derde groepje dat vanaf de zuidzijde bij het podium buiten het terrein om naar de nooduitgang aan de zuidzijde beweegt, gaat vervolgens ook richting de blauwe lichten. Daarvandaan gaan de politiemensen gezamenlijk richting de VIP-tent, waar ze een linie vormen. Bij het betreden van het terrein worden de politiemensen onmiddellijk verbaal en fysiek belaagd door een deel van het publiek. Hierbij wordt met flessen gegooid. Wel is er ruimte om door te lopen.

¹²⁴ Rapport Incident, pagina 6

¹²⁵ Rapport Incident, pagina 6

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

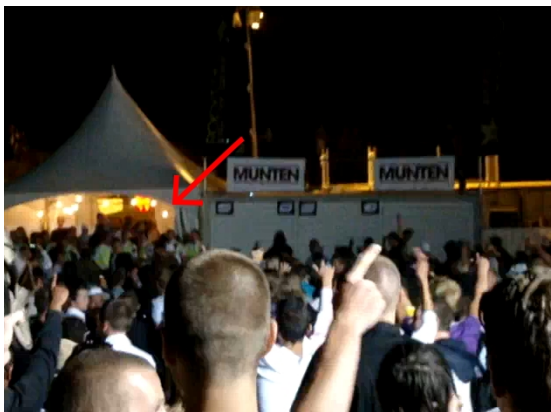

Foto's: vier agenten omsingeld en in het nauw gedreven nabij de 'blauwe lampen'

De vier agenten die omsingeld zijn door de groep, gaan met de ruggen tegen elkaar staan en laten hun badges zien. Zij houden de groep om hen heen in de gaten en draaien om elkaar heen. Een van de functionarissen van de Voetbaleenheid krijgt een klap. Zij lopen richting het VIP-podium. Er wordt gegooid met spullen, en het schreeuwen en schelden gaat door.

De vier agenten bereiken met moeite het VIP-podium, onder meer vanwege de grote drukte. De groep vernielt het VIP-podium.

Op het VIP-podium zien zij de collega's die het terrein op zijn gekomen. Zij zien dat die collega's nu belaagd worden. De groep belagers lijkt inmiddels in omvang gegroeid. De groep agenten maakt het voor de twee medewerkers van de Voetbaleenheid en voor de twee leden van de Regionale Ondersteunings Groep mogelijk om weg te komen. Een van de leden van de Voetbaleenheid wordt gewaarschuwd door een hem bekend lid van de harde kern van Feyenoord dat de politie zich beter uit de voeten kan maken omdat een grote groep hooligans weet dat er geen ME is.

Foto's: politie verlaat het terrein via een noodhek en enkele ordeverstoorders breken het VIP-deck af

Vervolgens begint een van de belagers uit de groep ordeverstoorders met aftellen. De groep doet mee en telt af van vijf naar nul. De politiemensen interpreteren dit als een opmaat naar een uitval vanuit de groep tegen de politie. Enkele politiemensen krijgen een wapenstok van de Regionale Ondersteunings Groep (de korte wapenstok). Er worden meerdere schoten gelost. Intussen gaat het gooien van voorwerpen richting de politie door. De politiemensen worden gevolgd door de groep terwijl de politie zich achterwaarts

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

terugbeweegt langs de bar. De politiemensen trekken zich terug door de nooduitgang richting de duinen.

Het noodhek is geopend door de beveiliging en collega-agenten waardoor de politiemensen het terrein kunnen verlaten. De groep politiemensen wordt in tweeën gesplitst omdat zij om een groepje bezoekers heen moeten lopen.

Ondertussen zijn de politiemensen te paard onderweg naar de collega's in nood. Zij rijden over de Badhuisweg, temidden van de drukte. Een groot aantal bezoekers probeert via deze weg het terrein te verlaten. De bereddenen gaan naar de VIP tribune omdat daar een exit is.

Zij blijven op linie en lopen achterwaarts richting duinen. Achter de politie worden de hekken weer gesloten. De groep belagers blijft even wachten, maar vervolgens beginnen personen uit de groep te rammelen aan de hekken en in de hekken te klimmen. Enkele politiemensen denken dat het voorbij is. Maar als de hekken gesloopt worden, realiseren zij zich dat het nog niet afgelopen is. Andere belagers sluiten zich aan en de hekken worden neergehaald. Een grote groep belagers loopt vervolgens door de hekken waarbij het bekogelen en uitschelden van de politie doorgaat. De politie blijft naar achteren lopen. Meerdere agenten vrezen dat als zij vallen, zij gedood zullen worden door de groep. Nadat zij over de duintop heen zijn, gaan zij weer op linie staan.

Foto's: de politie trekt zich terug achter de hekken, waarna de hekken worden neergehaald door personen uit de groep

Het is donker en een deel van de agenten zorgt ervoor dat de groep veilig achteruit kan lopen. De groep belagers pakt alles waar mee gegooid kan worden: bloembakken, stukken bloembak, flessen gevuld met zand, fietsen, en dergelijke. De agenten moeten

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

constant uitwijken voor objecten. De waarschuwingsschoten lijken geen effect te hebben op de groep die blijft komen en blijft gooien.

De agenten trekken zich verder terug achter een strandtent. Daar volgt een nieuw treffen.

Foto: route van de groep politiemensen die de collega's willen ontzetten

Er wordt nu door enkele agenten ook gericht geschoten op benen. Er vallen gewonden, maar zij worden in de groep getild. Het lijkt alsof zodra iemand gewond is geraakt, een ander onmiddellijk diens plek inneemt. De schoten en gewonden hebben weinig tot geen effect.

Tijdens de confrontatie wordt een jongen uit de groep klaarblijkelijk geraakt. Hij valt neer. Twee mensen uit de menigte tillen hem op en brengen hem naar de politie. Hierop wordt het slachtoffer weggedragen door politiemensen en in een zogenoemde combiwagen van de politie gelegd voor transport naar een EHBO-post. De groep hervat het gooien en schreeuwen richting de politie.

De beredenen zijn ondertussen onderweg richting de politiemensen omdat zij via de portofoon horen dat collega's zich in nood bevinden. In het donker zien zij weinig tot niets, maar zij horen wel de hulpverzoeken en angstkreten van de collega's. Ook horen zij vele schoten en zien zij lichtflitsen van de afgevuurde wapens. Zij weten op dat moment niet wie er schiet. Zij gaan uit van een vuurgevecht tussen politie en belagers. Zij schatten in dat de politiecollega's zich op een afstand van tussen de 35 en 100 meter bevinden. De commandant beredenen vraagt zijn mensen of zij hem volgen bij een charge; zij geven allen aan dat te doen. De commandant ziet grote risico's, maar hij wil de collega's bijstaan. De beredenen arriveren in colonneformatie, waarbij drie koppels achter elkaar lopen. De commandant beredenen wacht met de charge tot de pistoolschoten minderen. Dan volgt een eerste charge waarbij de groep uiteen wordt gedreven. Een groot deel van de mensen gaat naar links en een wat kleiner deel naar rechts.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Na een eerste charge gaat het gooien en belagen door. Er volgt een tweede charge die nu meer gericht is omdat een deel van de groep belagers zich nabij een verlicht reclamebord bevindt en daardoor beter zichtbaar is. Met inzet van de wapenstok wordt nu gericht een charge uitgevoerd, door de zichtbare groep heen.

De beredenen worden nog steeds toegeschreeuwd en met stenen bekogeld door grote groepen belagers die op de toppen van de duinpannen staan. Hierna volgt een bekogeling door de omstanders met behulp van flessen gevuld met zand. Een deel van de groep gaat bij het verlichte reclamebord staan en scandeert "Rotterdam Hooligans." De commandant beredenen besluit een derde charge uit te voeren in de richting van het strand. De groep wordt letterlijk ondersteboven gelopen.

Foto: charge door de bereden politie

Op het strand wordt een stoel naar een van de beredenen gegooid, waarop deze van zijn paard valt. De politieman wordt afgeschermd door de groep beredenen. Wanneer zij weer klaar gaan staan voor een mogelijk nieuw treffen, blijft het rustig.

De groep belaagde politiemensen blijft na de charges van de beredenen bij elkaar en loopt een stukje verder door. Zij naderen een weg die deel uitmaakt van de calamiteitenroute. Zij weten op dat moment niet waar hun belagers zijn gebleven. Zij stellen zich op in een formatie van die in alle richtingen staan, zodat zij eventuele belagers zien aankomen. Zij vrezen dat de belagers om zijn gelopen en hen ook van achteren kunnen aanvallen.

Het busje waarin het later overleden slachtoffer ligt, is ondertussen vast komen te zitten in het zand. Een naderende auto van de GHOR wordt staande gehouden en het slachtoffer wordt verplaatst naar deze auto zodat hij naar de medische post kan worden gebracht waar een ambulance hem kan ophalen. De Officier van Dienst Geneeskundig bestuurt de auto en rijdt naar de Commandowagen waar het mogelijk veilig is en waar een ambulance staat.

Assistentieoproepen

Bij de Commandowagen komen meldingen binnen van een schietpartij, maar de berichten zijn moeilijk te verstaan. Wel maken de Algemeen Commandant, de Operationeel Commandant en centralisten eruit op dat er een wapen is getrokken, en later dat er meerdere keren is geschoten. Eerst wordt spoedassistentie in het district gevraagd, enige tijd later gevolgd door regionale spoedassistentie. Ook bij de centrale ambulance post komen meldingen binnen.

Het is de Algemeen Commandant en de Operationeel Commandant onduidelijk wat er is gebeurd en waar dit is gebeurd. Samen met de verbindingsmedewerker proberen zij contact te krijgen met de mensen ter plaatse, maar er is geen mogelijkheid om verbinding

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

te maken. Het beeld in de Commandowagen is dat er een vuurgevecht is of is geweest tussen de politie en een groep.

Vanuit de meldkamer worden eenheden opgeroepen om naar Hoek van Holland te gaan. Hierbij wordt erop gelet dat de agenten een aantal jaren werkervaring hebben, dat zij bewapend zijn en dat zij gecoördineerd naar Hoek van Holland gaan zodat de noodhulp in de regio kan doorfunctioneren. De eenheden Directe Hulpverlening hebben lange wapenstokken bij zich. Ze rijden gecoördineerd richting Hoek van Holland.¹²⁶ Alle nieuwe agenten moeten zich verzamelen bij de Commandowagen op de Badweg.¹²⁷

In de COWA blijft het onduidelijk wat er precies gebeurt. Ook is onduidelijk waar de problemen zich afspelen. Er is gelet op de omstandigheden geen commandovoering vanuit de COWA meer mogelijk. Zowel de AC als de OC heeft geen informatie op basis waarvan zij kunnen sturen. Zij ervaren een grote chaos. De berichten blijven binnenkomen en blijven slecht verstaanbaar. De mobiele telefoon werkt niet omdat het netwerk er uit ligt.

4.8 Fase 6 23.45 – 3.30 uur Einde evenement: massale uittocht, afschermen plaats delict

De ongeregeldheden leiden tot onrust bij een deel van het publiek. Een ander deel van het publiek merkt weinig tot niets van de ongeregeldheden. De oproep tot spoedassistentie resulteert in een grote toestroom van politiefunctionarissen. De toegangswegen worden afgesloten voor het publiek zodat niemand meer naar Hoek van Holland kan komen.¹²⁸ Op dat moment is het voor de Algemeen Commandant, de Operationeel Commandant en andere agenten nog steeds onduidelijk wat er precies is gebeurd. Ook is onduidelijk waar de collega's die in het nauw zaten zich bevinden.

De politie besluit tot het stopzetten van de muziek. Op advies van de beveiliging wordt even gewacht tot dat de ontruiming van het probleemgebied in gang is gezet en op meer gecontroleerde wijze mensen kunnen worden begeleid. Het grootste deel van de mensen weet nog van niets. De DJ wordt verzocht de muziek te staken. De DJ zegt dat het evenement op last van de politie moet worden gestaakt en dat een groep het voor iedereen heeft verpest.

Brandweerpersoneel gaat in verband met de eigen veiligheid terug naar de eigen post.¹²⁹ Er komen meerdere meldingen van incidenten in de omgeving van het evenemententerrein. Een van de meldingen luidt dat er bij de hoofdingang door bezoekers met stenen wordt gegooid.¹³⁰

Geneeskundige hulp

Om 23.39 uur komen bij de GHOR, via de ambulance, de eerste meldingen binnen van schoten op het backstage terrein.¹³¹ De meldingen volgen nu kort op elkaar. De meldingen gaan over verschillende hoeveelheden slachtoffers op verschillende locaties.

Om 23.49 uur kondigt de Officier van Dienst Geneeskundig GRIP 1 af gezien "het onoverzichtelijke grote terrein, de grote hoeveelheid meldingen over vele slachtoffers op verschillende locaties in combinatie met de problematiek voor wat betreft de aan- en afvoer van gewonden".¹³²

¹²⁶ Portofoon Meldkamer: 23.40.35

¹²⁷ Portofoon Meldkamer: 23.43.45

¹²⁸ COWA- jaartal 22-08-2009, p.8

¹²⁹ Logboek OvD-G, pagina 2

¹³⁰ Rapport Incident, pagina 7

¹³¹ Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 7

¹³² Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 8

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Korte tijd later verzoekt de Officier van Dienst Geneeskundig om materieel in verband met een slachtoffer met een schotwond in het hoofd. Dit slachtoffer is in zijn auto gelegd door de politie. Het betreft het slachtoffer dat was gevallen bij de confrontaties in de duinen.¹³³ Er zijn meer personen met schotwonden. Om 23.52 uur wordt aan de meldkamer ambulance een melding gedaan van vijf bezoekers met schotwonden op locatie Zeebad.¹³⁴ Twee van hen worden enige tijd later meegenomen door vrienden.¹³⁵

Om 23.54 uur laat de Officier van Dienst Geneeskundig een geneeskundige combinatie alarmeren door de meldkamer ambulance. Hiervoor wordt een tweede Mobiel Medisch Team gealarmeerd. Ook wordt een helikopter gealarmeerd.¹³⁶ Door de meldkamer ambulance wordt, in samenspraak met aanwezige eenheden, een locatie besproken voor het opstellen van de geneeskundige combinatie en het opvangen van de aankomende ambulance eenheden. Deze wordt opgezet op de Stationsweg bij het NS-station Hoek van Holland Haven.

Nadat de Officier van Dienst Geneeskundig het in het hoofd geraakte slachtoffer overdraagt aan de ambulance, verzoekt hij de meldkamer om zes extra ambulances. De meldkamer ambulance zet extra ambulances in vanuit de regio's Rotterdam-Rijnmond, Haaglanden en Zuid-Holland Zuid.¹³⁷

Structuur aanbrengen ten behoeve van de politie

De Chef van Dienst Directe Hulpverlening bevindt zich tijdens de ongeregeldheden in de Commandowagen. Na de regionale spoedoproep verlaat hij de Commandowagen om de collega's die met hem mee zijn gekomen, nieuwe instructies te geven. Hij spreekt de aanwezige agenten toe, formeert groepjes en geeft instructies. Een groepje bewaakt de Commandowagen en het terrein, een andere groep gaat kijken wat er aan de hand is op het strand. De Chef van Dienst biedt vervolgens ondersteuning in de ambulance waarin inmiddels het in het hoofd geraakte slachtoffer ligt. Wanneer de verzorging wordt overgenomen, gaat de Chef van Dienst met het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie en enkele van de aanwezige politiemensen naar het strand om zelf informatie te gaan halen. Onderweg komen zij een groepje mannen tegen van wie er een bloedt en blijkt te zijn geraakt door een kogel. De gewonde man spreekt de groep agenten op een agressieve manier aan. De politiemensen verwijzen hem naar de plaats waar een ambulance staat, niet ver van de plek waar ze zich bevinden. Hierop wil de gewonde man samen met zijn vrienden de confrontatie aangaan met de politiemensen. De politie moet de groep fysiek op afstand houden. Dat lukt uiteindelijk, waarop beide partijen hun pad vervolgen.

Het festivalterrein is bij aankomst bijna volledig leeg. De aanwezige beveiligers kunnen weinig tot niets zeggen over wat er is gebeurd, onder meer vanwege onvoldoende beheersing van het Nederlands door enkelen van hen. De Chef van Dienst en het plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie geven opdracht aan politiefunctionarissen om de tentjes af te lopen en het gehele terrein af te zetten. Zelf keert hij terug naar commandopost.

GRIP alarmering

Naar aanleiding van de opschaling tot GRIP 1 alarmeert de meldkamer verscheidene functionarissen, waaronder de piketambtenaren van de Directie Veiligheid van de gemeente Rotterdam (crisisambtenaar en waakdienstambtenaar). De crisisambtenaar heeft contact met de waakdienstambtenaar, de meldkamer, politie-piket van Beleids- en Bestuurszaken en de stafofficier Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond. De crisisambtenaar en de waakdienstambtenaar besluiten beide om naar Hoek van Holland te gaan.¹³⁸

¹³³ Logboek OvD-G, pagina 2

¹³⁴ Logboek OvD-G, pagina 2

¹³⁵ COWA- journaal 22-08-2009, p.8-9

¹³⁶ Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 8

¹³⁷ Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 8

¹³⁸ Activiteitenoverzicht (COPI) incident Veronica Sunset Grooves Beleidsadviseur directie veiligheid

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Tussen 23.57 en 00.23 uur wordt het duidelijk dat het in het hoofd geraakte slachtoffer het niet gaat redden.

Om 05.39 uur kondigt de brandweer het einde van GRIP af.¹³⁹

Informeren korpsleiding, hoofdofficier van justitie en burgemeester

Om 00.14 uur informeert de piketambtenaar van de Directie Veiligheid de burgemeester. Hij vertelt hem dat Veronica Sunset Grooves uit de hand is gelopen. Hij vertelt dat er is geschoten maar dat het niet duidelijk is door wie er is geschoten. Er zijn meerdere gewonden en zeker één persoon is door een kogel geraakt. Deze persoon is er slecht aan toe. Hoe slecht deze persoon eraan toe is, is niet bekend, zo meldt de piketambtenaar. De burgemeester vraagt of hij naar Hoek van Holland moet komen. De piketambtenaar zegt dat hij zelf naar Hoek van Holland gaat en dat hij de burgemeester op de hoogte zal houden van de situatie. In een volgend telefonisch contact geeft de burgemeester toestemming aan de piketambtenaar om een dienstauto te gebruiken.

De burgemeester wordt vanaf dat moment tussentijds telefonisch op de hoogte gehouden door de Directie Veiligheid.¹⁴⁰ Tussen 01.15 uur en 01.30 uur neemt het piket korpsleiding contact op met de burgemeester.¹⁴¹ Tijdens dit gesprek geeft het piket korpsleiding een schets van de situatie. De informatie is grotendeels dezelfde als de informatie die de burgemeester eerder van de piketambtenaar van de Directie Veiligheid heeft gekregen. Het piket korpsleiding zegt dat de politie in het nauw is gedreven. Er was sprake van een verwarrende, chaotische situatie. Het piket korpsleiding meldt dat er een slachtoffer is van wie niet zeker is of hij het gaat redden. De burgemeester zegt dat indien nodig hij naar Hoek van Holland wil komen, maar dit wordt hem afgeraden, gelet op onder meer de chaotische situatie. De burgemeester wil niet in weg lopen van de hulpverleners.

Rond 00.30 uur belt de piketofficier van het Openbaar Ministerie de hoofdofficier van justitie. De piketofficier is gebeld in verband met de GRIP 1 opschaling, als voorwaarschuwing. De piketofficier vertelt de hoofdofficier wat activiteiten van het Openbaar Ministerie vooralsnog inhouden en wat het Openbaar Ministerie van plan is. De hoofdofficier constateert dat de benodigde activiteiten zijn of worden opgestart. Hij gaat ervan uit dat de korpsleiding ook is geïnformeerd en dat de korpsleiding de burgemeester informeert. Hij wordt later in de nacht omstreeks 02.30 uur bijgepraat door de piketofficier. De piketofficier informeert hem op dat moment over het dodelijke slachtoffer, over de schoten die door de politie zijn gelost, en over de betrokkenheid van de Rijksrecherche. De volgende ochtend wordt de hoofdofficier gebeld met het bericht dat er driehoeksoverleg zal zijn om 08.00 uur.

De districtschef van district 4 hoort van de ongeregelde heden en stuurt rond 00.30 uur een sms aan de districtschef van district 1. Deze districtschef is op vakantie. De districtschef van district 4 belt om 00.58 uur met het piket korpsleiding. Deze informeert hem over de ongeregelde heden. Het piket korpsleiding belt vervolgens met de districtschef van district 1 en spreekt zijn voicemail in. De districtschef van district 1 wordt wakker van de telefoon maar is net te laat om deze op te nemen. Dan ziet hij ook de eerder door de districtschef van district 4 verstuurde sms. Hij belt terug naar het piket korpsleiding maar krijgt diens voicemail. Daarop belt hij de districtschef van district 4. Van hem hoort hij dat er geschoten is in Hoek van Holland. De districtschef belt met de plaatsvervangend districtschef en die blijkt tot dat moment nog niet op de hoogte te zijn. Zij spreken af dat de plaatsvervangend districtschef contact zoekt met de Algemeen Commandant en dat de districtschef belt met het piket korpsleiding.

¹³⁹ Rapport Incident, pagina 15

¹⁴⁰ Activiteitenoverzicht (COPI) incident Veronica Sunset Grooves Directie Veiligheid

¹⁴¹ Analysedocument Quickscan, pagina 22

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Het piket korpsleiding belt met de Algemeen Commandant maar krijgt de Algemeen Commandant zelf niet aan de telefoon. De telefoon wordt opgenomen door het hoofd Zeehavenpolitie die piketfunctionaris voor Leider Regionaal Operationeel Team (ROT) is. De plaatsvervangend districtschef besluit om naar Hoek van Holland toe te gaan. Dit geeft hij per telefoon door aan de districtschef. Hij komt enige tijd later aan bij de Commandowagen.

Rond 03.30 uur vindt telefonisch overleg plaats tussen de burgemeester en het piket korpsleiding. Dit overleg gaat onder meer over het eventueel bijeenroepen van de driehoek. De situatie is op dat moment nog steeds onoverzichtelijk, zo meldt het piket korpsleiding. Het piket korpsleiding adviseert de burgemeester om niet in de nacht nog bij elkaar te komen. De burgemeester besluit tot het bijeenroepen van de driehoek de volgende ochtend om 08.00 uur. Een van de afwegingen is dat op deze wijze de hulpverleners niet worden gehinderd door de aanwezigheid van de driehoek.

Communicatie

De directie Communicatie wordt in de nacht niet geïnformeerd. De volgende ochtend rond 05.00 uur wordt zij geïnformeerd in verband met de geplande driehoek. De politiewoordvoerder was eerder geïnformeerd in verband met GRIP 1.

Politiewerk gaat door

Van de groep belaagde politiemensen gaan verscheidene politiemensen door met hun werk. De medewerkers van de Voetbaleenheid gaan samen met de hondenteams naar de strandtenten waar de gewonden zouden liggen. Zij helpen de strandtenten veilig te maken voor de komst van ambulancepersoneel. Dit betekent dat alle bezoekers – en in de tenten gevluchte mensen – de strandtenten uit moeten. De Officier van Dienst Geneeskundig krijgt te horen dat er 20 politiemensen zullen komen om de veiligheid van ambulancepersoneel te verzekeren. Dit in verband met de ambulances die richting Zeebad komen.¹⁴²

De beredenen constateren na de derde charge op het strand dat het rustig is. De belagers zijn weggevlucht. De beredenen oordelen dat het waarschijnlijk heel druk zal zijn op het station. De commandant neemt contact op met de Operationeel Commandant met het verzoek om naar het station te gaan en daar met behulp van de paarden te 'sluizen'. Met behulp van de paarden kan een versmalling worden gecreëerd die – indien nodig – dichtgezet kan worden doordat de paarden de rijen sluiten. Er komt geen hoorbare reactie van de Operationeel Commandant. Daarop besluit de commandant beredenen zelf naar het station te gaan. Halverwege de Badweg stuiten de beredenen op boze mensen die kritiek hebben op de politie omdat deze zou zijn gevlucht. De commandant constateert dat mensen agressief worden en duwt hen opzij. Bij het station aangekomen maakt de commandant afspraken met de spoorwegpolitie. Na contact met de Operationeel Commandant maken zij verdere afspraken over de inzet van de paarden. De paarden worden vanaf dat moment benut voor crowd control acties.

De commandant van de Regionale Ondersteunings Groep reageert samen met hondenbegeleiders van de politie op een nieuwe noodoproep aan de strandzijde. Als ze daar aankomen, blijkt het rustig te zijn.

Ondertussen komen er steeds meer politiemensen richting Hoek van Holland. Dit in reactie op de regionale spoed.

Na de GRIP-alarmering gaat de politiefunctionaris die piket heeft als Leider Operationeel Team voor GRIP-2 of 3, uit voorzorg alvast rijden richting Rotterdam. Op grond van wat hij onderweg aantreft aan drukte maar ook aan verslagen politiemensen, besluit hij naar het Commando Plaats Incident te gaan om daar te proberen een beeld van de situatie te krijgen. Hij komt aan in Hoek van Holland. Hij stuurt een collega naar het Commando

¹⁴² Logboek OvD-G, pagina 2

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Plaats Incident en gaat zelf richting de Commandowagen. Dit na contact met de Algemeen Commandant. Hij rijdt achter de bureaucoördinator aan op de scooter. Aangekomen bij het station ziet hij meerdere vechtpartijen.

Inventarisatie geweldsgebruik en eerste nazorg

De piketfunctionaris Leider Operationeel Team ziet dat steeds meer politiemensen richting de Commandowagen komen. Deze collega's komen vanuit de duinen. De politiemensen maken een verslagen indruk. De piketfunctionaris spreekt met hen en schrikt van wat hij hoort. Hij hoort wat er met hen gebeurd is en ook dat veel van hen hebben geschoten. Hij spreekt de hele groep toe en geeft aan dat er nazorg geregeld zal worden en dat het zaak is om ook procedures rond geweldsgebruik goed af te handelen.

De Chef van Dienst Directe Hulpverlening die terug is gekomen van het strand, wordt door de piketfunctionaris Leider Operationeel Team gevraagd een en ander te organiseren, samen met andere collega's. De Chef van Dienst Directe Hulpverlening gaat naar de bouwkeet waar eerder de briefing heeft plaatsgevonden. Hij en een collega voeren daar één-op-één gesprekken met de aanwezige agenten. Zij vragen de politiecollega's naar wat zij hebben meegemaakt en naar het eventuele eigen geweldsgebruik. De politiemensen krijgen te horen dat zij zich moeten melden bij bureau Vlaardingen en hun wapen aldaar moeten inleveren. Op basis van de serie gesprekken wordt voor diegenen die de gesprekken voeren, stukje bij beetje duidelijk wat er is gebeurd. Het beeld is dat er in ieder geval niet enkel op de politie is geschoten, maar dat ook verschillende politieagenten schoten hebben gelost, zowel waarschuwings- als gerichte schoten. De betrokken politiemensen melden zich allen in Vlaardingen waar zij hun wapen inleveren. Daar is ook opvang voor de politiemensen geregeld.

Station

Na de ongeregelheden komt een grote groep bezoekers richting het station. Het daar aanwezige spoorpersoneel weet dat het mis is gegaan op het strand; maar wat er is gebeurd, is onduidelijk. De aanwezige spoorwegpolitie verzoekt iedereen die geen kogelvrij vest aan heeft, weg te gaan. Zij bereiden zich voor op een confrontatie. Op dat moment is voor hen niet duidelijk wie op wie heeft geschoten. De angst, ook bij spoorpersoneel, is dat de problemen zich voort zullen zetten op het station.

Rond middernacht ontstaat 'piekdrukke' bij de afvoer van bezoekend publiek. De sfeer is grimmig en onrustig op het station Hoek van Holland Strand. Een deel van de bezoekers op het perron is in paniek en emotioneel. Er is sprake van een ongecontroleerde mensenmassa. Door de NS wordt omgeroepen dat er snel treinen komen die de bezoekers richting Rotterdam Centraal zullen brengen en dat alle treinen op de tussenliggende stations zullen stoppen. Ook zijn er gewonden op het station die bebloed de trein in gaan.

Bezoekers zitten op de randen van de perrons; anderen versperren het spoor. Dan bereikt ook de Spoorwegpolitie het bericht om zoveel mogelijk treinen naar Hoek van Holland te laten komen teneinde het daar aanwezige publiek af te voeren.¹⁴³ De Operationeel Manager overlegt met de Spoorwegpolitie om de treinen uit Hoek van Holland Strand in Rotterdam Centraal binnen te laten komen op spoor 3 en 4 - dit om meer ruimte te krijgen. Hiertoe wordt besloten.¹⁴⁴

Twee medewerkers van de Spoorwegpolitie vertrekken, na een verzoek hiertoe van de Chef van Dienst van de Spoorwegpolitie Rotterdam, richting het station Hoek van Holland Strand. Zij krijgen het verzoek de daar aanwezige collega's te assisteren bij de veilige afvoer van bezoekersstromen. Vanwege de drukte en sfeer op het station zouden de collega's onder druk staan. Zij rijden in een lege passagierstrein mee naar station Hoek van Holland Strand, waar de trein rond middernacht stapvoets rijdend arriveert.

¹⁴³ Informatiesysteem spoor, p. 1

¹⁴⁴ Informatiesysteem spoor; verslag PBT-NSR, p. 4

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

De medewerkers van de Spoorwegpolitie zien een grote massa mensen op en in de omgeving van het station staan. Sommigen zitten met hun benen over de randen van het perron. Ook lopen sommige bezoekers kris-kras over de spoorbanen. De aanwezige politiemedewerkers hebben twee linies gevormd aan het uiteinde van perrons 1- 2. Zij proberen bezoekers die van het evenemententerrein komen de toegang tot het de perrons te versperren. Op een bepaald moment horen de agenten in de linie dat er vanuit de menigte wordt afgeteld: "Drie, twee, een!" waarop de menigte zich duwend naar voren werkt. Er breekt niemand door de linie. Om 0.30 uur verschijnen vier agenten te paard. Zij stellen zich voor de linie op. Later vernemen de agenten dat er in de trein ter hoogte van Maassluis wordt gevochten en vernielingen worden aangericht. Het is dan omstreeks 1.10 uur.

Op het perron van Hoek van Holland Strand worden meerdere arrestaties verricht.¹⁴⁵

Rond 02.45 uur zijn er nog zes treinen onderweg vanuit Hoek van Holland. Kort hierop vertrekt een volgende volle trein.¹⁴⁶ Politie mensen worden naar verschillende stations gestuurd om daar de orde te bewaren. Rond 03.00 uur zijn er agenten aanwezig op alle tussen gelegen stations.¹⁴⁷ Iets na drie uur zijn er geen grote groepen mensen meer aanwezig zijn op het station van Hoek van Holland Strand. Om 03.19 uur worden er op het perron van Hoek van Holland geen bezoekers meer aangetroffen. Al het aanwezige treinmateriaal is leeg.¹⁴⁸ De laatste trein met passagiers vertrekt onder politiebegeleiding om 03.31 uur.¹⁴⁹ De treinen rijden niet op volle snelheid vanwege onzekerheden of er al dan niet mensen op het spoor zijn. De laatste trein arriveert om 04.00 uur op station Rotterdam Centraal.¹⁵⁰

Vanwege de massale drukte op en in de omgeving van de treinperrons zowel voor, tijdens als na het incident ontstaan kleinere en grotere veiligheidsrisico's. Op de terugweg wordt meermalen aan de noodrem getrokken. Het is vervolgens aan het NS personeel om in de te dicht bezette treincoupés handelend op te treden. Dit leidt tot het verzoek om ondersteuning vanuit de Spoorweg of regiopolitie.

Commando Plaats Incident (COPI)

Om 00.06 uur wordt bekend dat de opstelplaats van het COPI de brandweerkazerne in Hoek van Holland is.¹⁵¹ Een (toegevoegd) lid van het COPI arriveert rond 00.20 uur ter plaatste bij het COPI. Hij is op dat moment, naast piketfunctionaris Leider Operationeel Team, de enige politieagent bij het COPI. Omstreeks 00.45 uur start het eerste COPI-overleg. Dit overleg duurt tot ongeveer 00.50 uur.¹⁵² Op initiatief van de COPI leider wordt de deelgemeente Hoek van Holland benaderd om aan te schuiven in verband met de lokale kennis.¹⁵³ Vanuit het COPI wordt ook de Algemeen Commandant opgeroepen. Deze vertelt dat de agressie zich niet meer op hulpverleners richt en dat er 5 gewonden zijn gevallen, waarvan er 1 zwaargewond is en vermoedelijk zal overlijden volgens het ambulancepersoneel.¹⁵⁴ De GHOR neemt, net als de voorlichter, geen deel aan het COPI. Op een bepaald moment sluit de Algemeen Commandant aan bij het COPI. Het is niet bekend hoe vaak, wanneer en door wie er is geschoten en of er gewonden van politiezijde zijn. De GHOR sluit aan bij latere COPI overleggen.

¹⁴⁵ COWA- jaartal 22-08-2009, p.10-11

¹⁴⁶ COWA- jaartal 22-08-2009, p. 14

¹⁴⁷ Pro Rail, pagina 4

¹⁴⁸ Informatiesysteem spoor, p. 3

¹⁴⁹ COWA- jaartal 22-08-2009, p. 15

¹⁵⁰ COWA- jaartal 22-08-2009, p. 15

¹⁵¹ Logboek OvD-G, pagina 2

¹⁵² Bestuurlijke tijlijn evaluatie Hoek van Holland, Rio-infoteam, uitgebreide versie, nr. 27276

¹⁵³ Activiteitenoverzicht (COPI) incident Veronica Sunset Grooves

¹⁵⁴ Bestuurlijke tijlijn evaluatie Hoek van Holland, Rio-infoteam, uitgebreide versie, nr. 274

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Tussen 00.32 en 00.42 uur arriveren twee ambulances op Zeebad. Bij de tent bevinden zich meerdere personen in paniek of shock toestand.¹⁵⁵ Drie andere gewonden gaan zelfstandig op zoek naar ambulances.¹⁵⁶ Ook een andere gewonde die zich bevond op de Koningin Emmaboulevard, gaat zelfstandig naar het ziekenhuis.¹⁵⁷ Er zijn nog veel mensen in de omgeving. De medewerkers van ambulances ervaren dat mensen niet goed meewerken. Om 00.39 uur geeft de meldkamer ambulance aan alle ambulances door dat zij geen slachtoffers zelfstandig mogen oppikken van straat, in verband met agressie.¹⁵⁸

Om 00.55 uur vertrekken twee ambulances vanuit Zeebad met 2 slachtoffers naar een ziekenhuis.¹⁵⁹

Gewondentrein

Om 00:40 uur bereikt ProRail het bericht dat er mogelijk een trein gevorderd zal worden waarmee gewonden vervoerd kunnen worden. ProRail geeft aan dat dit geen probleem zal zijn.¹⁶⁰ Om 01.04 uur wordt intern binnen de spoorsector toestemming gegeven om een trein te vorderen voor gewondentransport naar Rotterdam.¹⁶¹ Om 01.23 uur is er nog geen nieuwe informatie mogelijk over het gewondentransport. Op station Hoek van Holland Strand staan nog duizenden reizigers te wachten op de treinen richting Rotterdam Centraal.¹⁶² Om 01.28 uur wordt bekend dat er in het gewonden transport zal worden voorzien nadat de grote groep reizigers op het station weg is.¹⁶³ Om 2.10 uur echter, meldt het COPI dat er geen gewondentrein meer nodig is. Er zijn op dit moment zes gewonden per ambulance afgevoerd en er is een gewondennest ingericht tussen de stations Hoek van Holland Haven en Hoek van Holland Strand.¹⁶⁴

Alertheid op slachtoffers met schotwonden

Om 00.41 uur meldt de Regionale Ondersteunings Groep dat hooligans met schotwonden in hun benen in een trein zijn gestapt en zich mogelijk gaan melden bij een ziekenhuis. De meldkamer krijgt opdracht aan ziekenhuizen door te geven dat zij melding bij de politie moeten doen. Dit opdat indien verdachte personen zich bij het ziekenhuis melden, zij aangehouden kunnen worden.¹⁶⁵ Deze informatie wordt ook aan de Spoedeisende Hulp doorgegeven.¹⁶⁶

Behoeftte aan licht

Een lid van het COPI verzoekt het KLDP een helikopter met zoeklicht in te zetten (00.43 uur). Om 00.52 vraagt een lid van het COPI opnieuw om een politiehelikopter. Het gebied is onverlicht en moet worden afgezocht. Om 02.00 uur zorgen acht brandweermannen voor verlichting van het terrein.

Schoten en geruchten over Vlaardingen

Tussen 00.42 en 00.50 uur worden twee schoten gehoord in de omgeving van station Hoek van Holland Haven.¹⁶⁷ Een collega die op dat moment niet in dienst is, ontvangt signalen dat Feyenoord harde-kernleden vanuit Hoek van Holland naar de visbanken in Vlaardingen komen.¹⁶⁸ Om 01.38 uur wordt melding gemaakt van groepen jongeren die

¹⁵⁵ COWA- jaartal 22-08-2009, p.10

¹⁵⁶ Logboek OvD-G, pagina 2

¹⁵⁷ Logboek OvD-G, pagina 2

¹⁵⁸ Logboek OvD-G, pagina 2

¹⁵⁹ Rapport Incident, pagina 10

¹⁶⁰ ProRail, pagina 4

¹⁶¹ Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁶² Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁶³ Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁶⁴ ProRail, pagina 4

¹⁶⁵ Rapport Incident, pagina 10

¹⁶⁶ Logboek OvD-G, pagina 3

¹⁶⁷ COWA- jaartal 22-08-2009, p.10-11

¹⁶⁸ Rapport Incident, pagina 10

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

bij de tweede ontsluitingsweg in de richting van de Haakweg lopen. Zij zouden naar Hoek van Holland willen gaan om te vechten.¹⁶⁹ Het blijkt uiteindelijk te gaan om geruchten.

Mediaberichtgeving

Rond 0.45 uur verschijnen in verscheidene media berichten over de situatie in Hoek van Holland.

A20 afgesloten vechtpartij Hoek van Holland

23 augustus 2009, 00:26

Op last van de politie is de A20 richting Hoek van Holland kort na middernacht afgesloten. Dit is gedaan om ruimte te maken voor massaal toesnellende hulpdiensten na ernstige ongeregelde heden in Hoek van Holland. In Hoek van Holland werd het gratis strandfeest Sunset Grooves gehouden. De politie geeft aan dat er bij de ongeregelde heden waarschuwingsschoten zijn gelost. De autoriteiten hebben GRIP 1 afgekondigd en zijn massaal ter plaatse gegaan. Om circa één uur is ook de linkerrijstrook van de A20 richting Rotterdam afgesloten tussen Westerlee en het ketelplein, deze rijstrook is bedoeld voor het ambulancetransport. Dit wijst op een flink aantal gewonden. Direct na de melding van de ongeregelde heden nam de verkeersdruk op de N220, de belangrijkste verbinding vanuit Hoek van Holland, in rap tempo toe. Veel mensen probeerden naar huis te gaan, maar kwamen op de provinciale weg vast te staan. Eerder op de avond bleek de toestroom van bezoekers naar het door de televisiezender Veronica georganiseerde strandfeest zo groot dat alle parkeervoorzieningen overvol raakten. Bezoekers werden daarop door de politie terug naar huis gestuurd. Hierdoor ontstonden voor Hoek van Holland chaotische tafereelen met veel verkeershinder. Ook de treinen richting Hoek van Holland waren overvol. Laatst gewijzigd: 23 augustus 2009, 01:15. Bron www.vid.nl

Grote vechtpartij op strandfeest Hoek van Holland

Uitgegeven: 23 augustus 2009 00:44

Laatst gewijzigd: 23 augustus 2009 00:47

HOEK VAN HOLLAND - Op een feest zaterdagavond op het strand van Hoek van Holland is een grote vechtpartij uitgebroken. Daarbij heeft de politie waarschuwingsschoten gelost. Volgens een woordvoerder van de politie gebeurde dat, nadat een groep vechtjassen zich tegen de agenten keerde. Er zouden gewonden zijn gevallen, maar de woordvoerder kon hierover nog geen nadere informatie geven. De grote toeloop naar het gratis toegankelijke feest Sunset Grooves, georganiseerd door de zender Veronica, zorgde eerder op de zaterdagavond voor verkeersoverlast. De politie besloot rond half twaalf de A20 vanaf Vlaardingen richting Hoek van Holland voor alle verkeer af te sluiten, nadat het verkeer over vele kilometers muurvast was komen te zitten. Bron: NOS

108 Teletekst zo 23 aug

Dode bij vechtpartij strandfeest

Bij een vechtpartij op een feest op het strand van Hoek van Holland is een persoon doodgeschoten en een onbekend aantal mensen gewond geraakt. De politie en ME hebben ingegrepen en er zijn waarschuwingsschoten gelost. Het is nog steeds een chaos. Volgens ooggetuigen zijn bij de rellen Feyenoord-hoolligans betrokken. Politie en ME hadden moeite het strand te bereiken.'s Avonds was de A20 van Vlaardingen richting Hoek van Holland afgesloten vanwege de enorme toeloop. Op het gratis Sunset Grooves-feest traden deejays op. Het zou tot 01.00 uur duren maar werd afgebroken.

Oprichten gewondennest

Om ongeveer 01.00 uur is de Geneeskundige Combinatie aanwezig op Hoek van Holland Haven en begint met het opbouwen van de tent op de Stenaline.¹⁷⁰ In de nooddent worden binnengekomen slachtoffers behandeld. Ook de gevraagde helikopter arriveert.¹⁷¹ De melding komt binnen dat station Hoek van Holland de centrale verzamelplaats wordt voor de beoordeling van slachtoffers.¹⁷² Er rijden verschillende ambulances met slachtoffers naar ziekenhuizen in de regio.¹⁷³ De geneeskundige combinatie wordt rond 03.00 uur weer afgebouwd.

¹⁶⁹ Rapport Incident, pagina 12

¹⁷⁰ Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 8

¹⁷¹ COWA- jaartal 22-08-2009, p.11

¹⁷² Rapport Incident, pagina 11

¹⁷³ Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 8

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Er worden nog drie ambulances achtergehouden.¹⁷⁴ Enkele minuten later vertrekt er nog een ambulance naar station Hoek van Holland Strand voor een NS medewerker.¹⁷⁵ Om 01.34 uur is het festival terrein leeg.¹⁷⁶

Incident trein Maassluis duurt voort

Hoewel om 01.34 uur het festivalterrein leeg is,¹⁷⁷ zijn dan nog niet alle bezoekers afgevoerd. De problemen op het spoor blijven niet beperkt tot station Hoek van Holland. Om 01.36 wordt in de trein naar het station Maassluis- West vlak voor aankomst aan de noodrem getrokken. Een deel van de passagiers stapt uit de trein en beweegt zich over het spoor.¹⁷⁸ De Meldkamer van de Spoorwegpolitie meldt om 01.40 uur dat het gehele treinverkeer als gevolg daarvan is stilgelegd.¹⁷⁹ De sporen Maassluis West en Hoek van Holland Strand zijn buiten gebruik genomen door treindienstlijnen.¹⁸⁰

Het personeel durft de desbetreffende trein niet meer in. Er circuleren verhalen over brand in de trein, maar dat blijkt na controle niet het geval te zijn.¹⁸¹ Om 01.39 uur wordt gevraagd om politiebegeleiding.¹⁸² Als gevolg van het stilleggen van het treinverkeer stranden meerdere treinen op stations of in open terrein.¹⁸³

Om 02.00 uur gaat de machinist samen met de politie zoeken naar de noodrem waaraan getrokken is. De machinist zegt niet zeker te weten of hij het probleem kan oplossen. Om 02.03 komt de politie om de machinist te assisteren.¹⁸⁴

Om 2.21 uur vraagt de machinist van de betrokken trein toestemming om weer te gaan rijden. Nadat het spoor is "schoongeveegd", kunnen ook de andere treinen weer rijden.¹⁸⁵ Om 02.27 meldt Officier van Dienst Rail in het COPI dat er met de politie is afgesproken dat trein 4197 weer stapvoets mag gaan rijden. Ook het overige treinverkeer mag weer worden opgestart met een aanwijzing tussen Hoek van Holland en Maassluis West.¹⁸⁶ Om 02.26 uur komt de melding binnen dat zes politieagenten en tien medewerkers van de Spoorwegpolitie met de treinen meegaan. Het COPI meldt dat de treinen met last gaan rijden op een deel van het traject.¹⁸⁷ Om 02.48 uur heeft ook de laatste stilstaande trein toestemming gekregen om te gaan rijden.¹⁸⁸

Regionale Informatie Organisatie

De Chef van Dienst Infodesk wordt rond 02.30 uur gebeld door de gemeenschappelijke meldkamer. De functionaris van de meldkamer meldt dat vergeten was om de Regionale Informatie Organisatie te bellen.

4.9 Zondag 23 augustus ochtend en middag

Grootschalig Bijzonder Optreden (GBO)

Rond 06.00 uur komt de waarnemend korpschef aan in Hoek van Holland. Hij wil, vooruitlopend op de bijeenkomst van de driehoek, de locatie bekijken. Hij laat zich

¹⁷⁴ Rapportage GHOR Veronica Sunset Grooves; zaterdag 22 augustus 2009, pagina 8

¹⁷⁵ Logboek OvD-G, pagina 3

¹⁷⁶ Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁷⁷ Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁷⁸ Informatiesysteem spoor; verslag PBT-NSR, p. 4

¹⁷⁹ Rapport Incident, pagina 12

¹⁸⁰ Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁸¹ Rapport Incident, pagina 12

¹⁸² Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁸³ Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁸⁴ Informatiesysteem spoor, p. 2

¹⁸⁵ ProRail, pagina 4

¹⁸⁶ ProRail, pagina 4

¹⁸⁷ Rapport Incident, pagina 13

¹⁸⁸ Informatiesysteem spoor, p. 2

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

informereren over het verloop van de afgelopen nacht. Hij besluit in reactie op wat hij hoort over de gebeurtenissen, in een GBO-structuur te gaan werken. Dit GBO moet de afzetting van het terrein regelen en de verwachte grote toestroom van het publiek organiseren. Dit laatste vanwege het voorspelde mooie weer. De inmiddels gestarte opsporingsactiviteiten in Hoek van Holland mogen niet gehinderd worden. Via de aanwezig piketfunctionaris Leider Operationeel Team vindt contact plaats met de Algemeen Commandant GBO Piket. Om 07.16 uur laat het Bureau Conflict- en Crisisbeheersing een spoedoproep uitgaan aan de ME voor afzetting van een 'zeer omvangrijk plaats delict'. Om 07.32 uur wordt het GBO opgestart.¹⁸⁹

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg vindt plaats om 08.00 uur. Naast de burgemeester en de hoofdofficier van justitie neemt de waarnemend korpschef deel aan het overleg namens de korpsleiding. Na het driehoeksoverleg brengen de leden van de driehoek een bezoek aan het terrein. Hierna volgt een tweede overleg. Tijdens het overleg wordt onder meer gesproken over de ervaringen van betrokken politiemensen, over de nazorg, over communicatie via media en over het inmiddels opgestarte strafrechtelijk onderzoek en rijksrechercheonderzoek.

Informereren korpschef

Rond 08.45 uur wordt de korpschef gebeld. Hij is op dat moment op vakantie in het buitenland. Hij wordt gebeld door de voorzitter van de vakbond ACP. De voorzitter van de ACP kon de waarnemend korpschef niet bereiken. De ACP-voorzitter vraagt om nadere informatie over een grote vechtpartij die in Hoek van Holland zou hebben plaatsgevonden. Hij vraagt de korpschef of het klopt dat er vanwege financiële redenen geen ME-inzet is geweest. De korpschef belt hierop met de waarnemend korpschef. De telefoon wordt opgenomen door de piketfunctionaris Leider Operationeel Team. Hij vertelt de korpschef in grote lijnen wat er die nacht is gebeurd.

Na de driehoek heeft de korpschef contact met de burgemeester en de waarnemend korpschef. Uit de gesprekken met de piketfunctionaris Leider Operationeel Team en de waarnemend korpschef krijgt de korpschef een beeld van de situatie. Hij hoort dat Veronica Sunset Grooves behoorlijk uit de hand is gelopen. Er zijn verschillende vechtpartijen geweest tussen hooligans en burgers. Ook zouden er verschillende schietpartijen hebben plaatsgevonden, waarbij mogelijk ook Antillianen betrokken zouden zijn geweest. Hij hoort dat in totaal 21 politiemensen gebruik hebben gemaakt van hun vuurwapen, dat bij de vechtpartijen diverse mensen gewond zijn geraakt en dat er een dode te betreuren valt. Tevens informeert de waarnemend korpschef de korpschef over de maatregelen die tot op dat moment zijn getroffen.

De korpschef hoort op maandagmiddag hoe de bijeenkomst met betrokken politiefunctionarissen is gekomen. Hieruit komt naar voren hoe groot de impact is op de collega's. De korpschef keert dinsdag terug naar Rotterdam.

Strafrechtelijk onderzoek

In de loop van de nacht wordt de recherche ingeschakeld. De piket-officier van het Openbaar Ministerie is geïnformeerd naar aanleiding van GRIP 1. De piket-officier zorgt voor de voorbereidende activiteiten ten behoeve van het opsporingsonderzoek. De Rijksrecherche wordt gedurende de nacht geïnformeerd, waarna rechercheurs van de Rijksrecherche naar Hoek van Holland komen. De plaats delict wordt afgezet en bewaakt.

Op zondag 23 augustus worden door de rechercheofficier twee officieren van justitie aangewezen die leiding moeten gaan geven aan het opsporingsonderzoek. Deze officieren stemmen af met de piket-officier en met de hoofdofficier van justitie. De

¹⁸⁹ Rapport Incident, pagina 15

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

hoofddofficier heeft op zondag contact met de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal. Hij geeft deze een eerste schets van de situatie. Het college van PG's besluit maandag op voorstel van het parket Rotterdam dat het parket Den Haag het Rijksrecherche onderzoek verder gaat leiden.

Op maandag 24 augustus is er regelmatig contact tussen het Openbaar Ministerie Rotterdam en het Openbaar Ministerie Den Haag. In verband met het lopende onderzoek door de Rijksrecherche samen met politie Haaglanden heeft op dinsdag 25 augustus een overdracht van het parket Rotterdam aan het parket Den Haag plaats. Er is een overdrachtsbijeenkomst waarin onder meer de afbakening van het onderzoek wordt besproken. Het betreft een onderzoek naar de rechtmatigheid van het vuurwapengebruik door politiemensen van de politie Rotterdam-Rijnmond. Daartoe dient ook onderzoek te worden gedaan naar de feiten en omstandigheden die hebben geleid tot het vuurwapengebruik. Dit betreft onder meer onderzoek naar het geweld waarmee de politie is geconfronteerd. De leiding van het onderhavige onderzoek is op dinsdag 25 augustus 2009 door het parket Rotterdam overgedragen aan het parket Den Haag. Het parket Rotterdam zal zich richten op overige mogelijke strafbare feiten voor en na het evenement.

Kort na 25 augustus 2009 ontstaat enige discussie over een aantal ordeverstoorders die direct aanleiding hebben gevormd tot het geweld van de politie. Het blijkt enige tijd te gaan duren voordat het onderzoeksdeel dat betrekking heeft op mogelijke strafbare feiten van ordeverstoorders tegen de politie omvattend wordt uitgevoerd. Op 27 augustus wordt duidelijk dat het politiekorps Rotterdam-Rijnmond een separaat onderzoek instelt naar alle strafbare feiten gerelateerd aan het evenement en onderzoek te doen naar de verdachten van deze feiten. Dit omvat ook mogelijke strafbare feiten die zich hebben voorgedaan in de belaging van politieagenten op het strand en in de duinen. Op 31 augustus worden deze afspraken formeel bevestigd door de hoofddofficier van justitie van Rotterdam.

Tussen beide parketten worden afspraken gemaakt over onder meer het uitwisselen van informatie. Hiertoe is tussen de opsporingsteams van de Rijksrecherche en de recherche Rotterdam-Rijnmond een protocol opgesteld.

Plaats delict

In het Commando Plaats Incident (COPI) wordt gesproken over het mogelijk uitvaardigen van een noodverordening om het strand de volgende ochtend onbereikbaar te maken voor bezoekers. Er is uiteindelijk geen noodverordening afgegeven.¹⁹⁰ Omstreeks 03.45 uur is bekend hoe groot de plaats delict is. Er wordt een persbericht opgesteld waarin wordt aangegeven dat een groot deel van het strand afgesloten is en dat strandgasten Hoek van Holland moeten proberen te vermijden. Het bericht wordt via de politie en ProRail verspreid. De piketfunctionaris van de directie Veiligheid geeft aan de veiligheidscoördinator door dat deze de strandtenthouders moet informeren dat het strand de volgende dag grotendeels afgesloten zal zijn.¹⁹¹

Om 04.24 uur zijn het evenemententerrein, de beachclub Sand en de Jagershut bij de Badweg aangewezen als plaats delict.

Ontmoedigen komt naar Hoek van Holland

In het COPI is afgesproken dat ProRail reizigers zal ontmoedigen om op zondag naar Hoek van Holland te reizen. Daarnaast zal op teletekst gemeld worden dat een gedeelte van het strand voor onderzoek op zondag en maandag gesloten zal zijn.¹⁹²

¹⁹⁰ COWA- jaartal 22-08-2009, p. 12

¹⁹¹ Activiteitenoverzicht (COPI) incident Veronica Sunset Grooves Directie Veiligheid

¹⁹² ProRail, pagina 4

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Het COPI heeft contact opgenomen met Rijkswaterstaat om een bericht te plaatsen het strand van Hoek van Holland te mijden in verband met politieonderzoek. Gedeelten van het strand, evenals de parkeerplaats, zijn afgesloten (05.01 uur).

Media aandacht

Vanaf 05.38 uur verschijnen er berichten dat op de website YouTube filmpjes zijn opgedoken over het evenement.¹⁹³

Om 09.46 uur wordt gemeld dat er nog steeds veel publiek in de richting van Hoek van Holland gaat. De persvoorlichter onderzoekt of er een landelijke melding gedaan kan worden om de komst van bezoekers naar het strand van Hoek van Holland te ontmoedigen. Later, om 10.01 uur, wordt gemeld dat er om 11.00 uur een persmoment zal zijn waarbij mensen zullen worden opgeroepen niet naar Hoek van Holland te komen.¹⁹⁴ Om 10.36 uur wordt besloten dat er geen persconferentie zal zijn.¹⁹⁵ De burgemeester staat zondagochtend de media te woord bij het deelgemeentekantoor.

4.10 Nasleep

Nazorg

Voor de burgemeester heeft de nazorg aan de betrokken politiemensen hoge prioriteit. In zijn contacten met de korpsleiding vraagt hij hier blijvend aandacht voor. Ook de korpsleiding benoemt de nazorg als prioriteit. De nazorg is via de Bedrijfsopvangteams (BOT) 's nachts na de schietincidenten gestart. De nazorg is verder op- en uitgebouwd in de daarop volgende dagen en weken.

De districtschef heeft vanaf zijn vakantieadres op zondag 23 en maandag 24 augustus veelvuldig telefonisch contact met verscheidene politiefunctionarissen over de situatie in Hoek van Holland. Hij keert dinsdag 25 augustus vervroegd terug van vakantie. Dit vooral om nazorg te bieden en er te zijn voor de direct betrokken collega's.

De waarnemend korpschef belegt op zondag 23 augustus een bijeenkomst met zijn staf op het hoofdkantoor. In deze bijeenkomst gaat hij na wat de mogelijke vraagstukken in de nafase zijn. Daarbij wordt nazorg aan betrokken politiemensen als prioriteit benoemd. Voor direct betrokkenen moet juridische bijstand geregeld worden. In de daarop volgende dagen is er twee maal per dag een bijeenkomst van de staf om de voortgang te monitoren en de situatie opnieuw te beoordelen.

In de nafase van het incident legt de politie Rotterdam-Rijnmond een bestand aan van alle betrokken collega's. In dit bestand worden meerdere gegevens geregistreerd: op welke wijze men betrokken is geweest bij het incident, welke opvang men heeft gekregen en of men op de hoogte is van de nazorgfaciliteiten. Alleen het politiedistrict Waterweg-Noord gebruikt een eigen bestand waarin meer informatie wordt gegeven met betrekking tot de gemoedstoestand van betrokken medewerkers. Vooral vanwege de geleverde spoedassistentie uit de gehele regio is het niet eenvoudig om een omvattend beeld te krijgen.

Bij elk district binnen de politie Rotterdam-Rijnmond is een bedrijfsopvangteam actief. Onmiddellijk na het incident is aan alle collega's een bedrijfsopvanggesprek aangeboden. Ook worden er gesprekken aangeboden met het bedrijfsmaatschappelijk werk. Bedrijfsmaatschappelijk werk is aanwezig bij de latere opvangbijeenkomsten. De collega's die niet binnen een acceptabele termijn weer op de been zijn, worden doorverwezen naar gespecialiseerde hulpverleners. Daarnaast is aan alle politiemedewerkers die gehoord zijn, rechtsbijstand aangeboden via het korps

¹⁹³ Rapport Incident, pagina 15

¹⁹⁴ Rapport Incident, pagina 17

¹⁹⁵ Rapport Incident, pagina 18

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Rotterdam-Rijnmond. De politiemedewerkers krijgen later, tussen 23 en 25 november 2009, de mogelijkheid beeldmateriaal van de avond in te zien.

Tijdens een bijeenkomst op 28 augustus 2009 brengt de politie Rotterdam-Rijnmond betrokken politiemedewerkers op de hoogte van de beschikbare mogelijkheden tot psychische begeleiding, rechtsbijstand, het geweldsprotocol en het doen van aangifte. Ook wordt politiemensen de gelegenheid geboden om met hun partner naar speciale informatieavonden te komen. Aan alle geïnteresseerde politiemedewerkers wordt een boekje gegeven met de krantenartikelen over het incident; daarnaast wordt ook een boekje verspreid met alle ontvangen steun en dankbetuigingen.

Enkele betrokken politiefunctionarissen zijn kritisch over de geboden nazorg. Zij vinden dat zij op onderdelen niet goed of niet tijdig zijn geïnformeerd.

Quickscan

In reactie op alles wat hij hoort over wat er is gebeurd en ook wat de impact op de politiemensen is geweest, besluit de korpschef tot een quickscan. De burgemeester heeft de korpschef gemeld dat hij in het kader van het informeren van de raad zo snel mogelijk eerste lessen wil hebben van de politie. De korpschef zelf wil snel weten of er structurele risico's verbonden zijn aan de aanpak van de politie. Dit in het licht van de evenementen die gepland staan voor de volgende week. De korpschef belt op maandag 24 augustus de plaatsvervangend korpschef van Midden- en West-Brabant met het verzoek de quickscan uit te voeren. De plaatsvervangend korpschef van Midden- en West-Brabant stemt hiermee in.

De plaatsvervangend korpschef van Midden- en West-Brabant wordt hierin ondersteund door een GBO-team. Hij start meteen met het laten verzamelen van relevante informatie. Het onderzoeksteam houdt 29 interviews. Twee maal per dag bespreekt het team de stand van zaken en de opbrengst. Op 2 september rapporteert de plaatsvervangend korpschef van Midden- en West-Brabant in een brief aan de Korpschef van Rotterdam-Rijnmond over de resultaten van de quickscan.

Parallel aan de quickscan naar het politieoptreden geeft de gemeentesecretaris opdracht tot het laten uitvoeren van een quickscan naar de vergunningverlening. De resultaten van deze quickscan worden eveneens op 2 september aangeboden. Dit gebeurt in een brief van de onderzoekers aan de gemeentesecretaris.

De beide brieven met hierin de uitkomsten van de quickscan zijn als bijlagen toegevoegd aan een brief van de burgemeester van Rotterdam aan de gemeenteraad van 2 september 2009. In de brief van 2 september maakt de burgemeester bekend dat er verdiepend onderzoek zal plaatsvinden. De burgemeester meldt dat het COT dit onderzoek zal uitvoeren.

De korpschef besluit tot tijdelijke maatregelen tegen de wijkteamchef Hoek van Holland (Operationeel Commandant) en het Hoofd Wijkpolitie (Algemeen Commandant). De wijkteamchef mag zich voorlopig niet bezig houden met grote evenementen. Het Hoofd Wijkpolitie vervult tijdelijk een zelfde functie in een ander district.

Buitengewone vergadering gemeenteraad

Op 3 september vindt een buitengewone vergadering van de gemeenteraad plaats over de ongeregelde heden tijdens Veronica Sunset Grooves. De vergadering vindt plaats op verzoek van Leefbaar Rotterdam.

Quickscan C2000 en evaluatie COPI

In de nasleep van de ongeregelde heden worden ook andere onderzoeken uitgevoerd. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond doet onderzoek naar het functioneren van C2000 in Hoek van Holland (zie bijlage). Ook voert zij een evaluatie uit van het functioneren van het COPI.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Opsporingsonderzoek

In de dagen en weken na de ongeregelde heden wordt door de Rijksrecherche gewerkt aan het onderzoek naar de geweldstoepassing door de politie. De recherche Rotterdam-Rijnmond werkt aan het opsporen en aanhouden van ordeverstoorders die zich hebben misdragen tijdens Veronica Sunset Grooves. Er worden meermalen verdachten getoond in het televisieprogramma Opsporing Verzocht. Tot het moment van afronden van het COT-onderzoek zijn 54 personen aangehouden. Een punt dat de opsporing bemoeilijkt, is dat de politie niet kan beschikken over informatie van ziekenhuizen over slachtoffers met schotwonden die tijdens de nacht van 22 op 23 augustus en later naar het ziekenhuis zijn gekomen. Dit zouden verdachten kunnen zijn. Vanwege privacybepalingen mogen ziekenhuizen dergelijke informatie niet doorgeven.

4.11 Verbindingen

Tijdens de incidenten op het strand van Hoek van Holland deden zich de nodige problemen voor met de verbindingen. Naar aanleiding van de gebeurtenissen in Hoek van Holland op 22 augustus 2009 zijn door de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond twee onderzoeken uitgevoerd naar C2000 op en rond de evenementlocatie.^{196 197} Beide onderzoeken komen tot de volgende conclusies:

De netwerkdekking van C2000 op en rond de evenementlocatie Strand Hoek van Holland is krap binnen de gestelde norm. In het centrum van Hoek van Holland is de netwerkdekking onder norm. Hierbij moet opgemerkt worden dat de veldsterkte metingen sterk afhankelijk zijn van weersomstandigheden, seizoensinvloeden en de hoeveelheid mensen op het strand. De metingen van 26 augustus zijn op een doordeweekse dag gedaan, toen het per definitie rustiger was op het strand dan tijdens het evenement. Onbekend is welke invloed dit heeft op de metingen.

Er zijn op drie locaties metingen gedaan. Er is hierbij een correctie gedaan voor het type antenne van de telefoon.¹⁹⁸ Alle metingen blijken krap binnen de norm te zijn.

Meetlocatie	Norm	Gemeten	Conclusie
Evenemententerrein ter hoogte Zeekant	-90dBm	-86dBm	Net binnen de norm
Strandpaviljoen Zeebries ter hoogte Zeekant	-90dBm	-89dBm	Net binnen de norm
Strandopgang en duinenpartij ter hoogte Zeekant-Rivierkant	-90dBm	-90dBm	Precies op de norm

In een correctie gaan de politie Rotterdam-Rijnmond, de VRR en de Directie Veiligheid uit van dezelfde metingen, maar gebruiken de absolute waarden, gecorrigeerd voor het gebruik op hoogte van de gordel.¹⁹⁹ Hieruit blijkt dat op één locatie net niet voldaan wordt aan de norm.

Meetlocatie	Norm	Gemeten	Conclusie
Evenemententerrein ter hoogte Zeekant	-83dBm	-80dBm	Net binnen de norm
Strandpaviljoen Zeebries ter hoogte Zeekant	-83dBm	-83dBm	Precies op de norm
Strandopgang en duinenpartij ter hoogte Zeekant-Rivierkant	-83dBm	-84dBm	Net beneden de norm

¹⁹⁶ Testrapport C2000, Strand Hoek van Holland. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond op 26 augustus 2009

¹⁹⁷ Incident Veronica Sunset Grooves Hoek van Holland. Door Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond op 27 augustus 2009

¹⁹⁸ Testrapport C2000, Strand Hoek van Holland. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond op 26 augustus 2009

¹⁹⁹ C2000 i.r.t. incident Hoek van Holland, door Politie Rotterdam-Rijnmond, op 20 november 2009

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Bekend was dat de netwerkdekking in het centrum van Hoek van Holland onvoldoende is.²⁰³ Bij het strand Hoek van Holland speelt dit probleem niet. Er zijn vijf C2000 masten die in netwerkdekking voorzien op de evenementlocatie. Dit zijn de masten in Oostvoorne, Maassluis, Maasvlakte, Honselersdijk en Monster. Er staat een extra mast gepland in Hoek van Holland om het centrum van de gemeente van dekking te voorzien. Deze mast moet uiterlijk eerste kwartaal 2010 operationeel zijn.¹⁹⁷

In de periode vanaf 2006 tot heden is er meer malen contact geweest tussen de burgemeester van Rotterdam en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over C2000. Dit betrof onder meer de financiering van extra maatregelen en het betref het realiseren van de gewenste extra masten, onder meer in Hoek van Holland.²⁰⁰

Problemen tijdens Veronica Sunset Grooves

Verschillende betrokken politiefunctionarissen hebben gemeld dat zij geen verbinding kregen met hun portfoon. Ook is te kennen gegeven dat de geluidskwaliteit van veel gesprekken slecht was. Vanuit de commandowagen moest door de betrokken verbindingfunctionarissen regelmatig gevraagd worden om berichten te herhalen omdat het eerdere bericht onverstaaenbaar was. Ook klagen meerdere politiefunctionarissen over batterijen die snel leeg waren.

Uit onderzoek blijkt dat de belasting van het C2000 netwerk tijdens Veronica Sunset Grooves niet hoger is geweest dan 45 procent van de totale capaciteit. De normale belasting van een mast is 18-24 procent.

Locatie mast	Gemeten belasting (%)	Afstand mast tot evenemententerrein (km)
Oostvoorne	26.95 %	8.5 km
Maassluis	27.62 %	12 km
Maasvlakte	44.65 %	7.5 km
Honselersdijk	35.78 %	9 km
Monster	39.65 %	6.5 km

Er kunnen meerdere oorzaken zijn voor het niet krijgen van contact. C2000 staat geen inbreuk toe op lopende gesprekken. Wanneer meerdere gebruikers tegelijk op hetzelfde kanaal willen communiceren, zal hierdoor het gevoel ontstaan dat het netwerk overbelast is, of dat ze 'er niet doorheen komen'. Als gevolg van de beschikbaarheid van meerdere masten is de kans op roaming - wisselen van netwerk - vergroot. Op de grens van twee of meer masten zoekt de portfoon de mast met het beste signaal. Tijdens dit wisselen van netwerk kan een portfoon enkele seconden geen bereik hebben.

Roaming tussen de netwerken heeft er mogelijk voor gezorgd dat de portfoonbatterijen versnel leeg waren. Hierdoor moesten tijdens het evenement regelmatig batterijen worden gewisseld. Andere oorzaken van lege batterijen zijn: het gebruik van versleten accu's of het gebruiken van niet volledig opgeladen (reserve-)accu's.²⁰¹

Uit evaluaties van de evenementen RTL viert de Zomer en 100% NL die eerder in augustus²⁰² op het Strand Hoek van Holland plaatsvonden, is niet gebleken dat dienstdoende hulpverleners signalen hebben gegeven over verbindingproblemen met het portfoonverkeer.

Ervaringen die zijn opgedaan tijdens een grote oefening in 2006

Op 12 april 2006 is in de regio Rotterdam-Rijnmond, tijdens de oefening "Veilige haven", het nieuwe communicatienetwerk uitvoerig getest op de locaties Maasvlakte en Hoek van

²⁰⁰ Brieven van de minister van BZK aan de burgemeester van Rotterdam betreffende C2000 van 18 april 2007 en 7 september 2009.

²⁰¹ C2000 i.r.t. incident Hoek van Holland, door Politie Rotterdam-Rijnmond, op 20 november 2009.

²⁰² RTL viert de zomer vond plaats op 1 augustus 2009, 100% NL vond plaats op 15 augustus 2009.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Holland.²⁰³ De politieacademie heeft in 2008 een onderzoek gedaan naar het kennisniveau van de eindgebruikers van C2000.²⁰⁴ Tijdens de oefening "Veilige Haven" zijn de volgende bevindingen gedaan.

- Gebruikers hebben tijdens de oefening problemen ervaren met het (snel) krijgen van een spraakverbinding en tevens met het deels wegvallen van de spraakverbindingen.
- Gebruikers hebben softwarematige problemen ervaren met de microfoon van de portofoon. Deze problemen zijn vervolgens door vtsPN opgelost.
- Bij een grote drukte op het communicatienetwerk kan er sprake zijn van een verslechterde geluidskwaliteit van de spraakcommunicatie. Door waarnemers is aangegeven dat op enkele momenten de kwaliteit van het geluid verstorend minder werd. Deze waarnemingen werden gedaan op momenten dat het netwerk zwaar belast was. Vermoedelijk heeft de mindere geluidskwaliteit met deze belasting te maken.
- Tijdens het 'roamen', het wisselen van netwerk, kan de communicatie voor enkele seconden onderbroken worden. Gebleken is dat in Hoek van Holland veel gebruikers regelmatig roamden tussen de opstelpunten Maasvlakte en Oostvoorne en voor een deel ook naar het opstelpunt Monster. Het opstelpunt Maasvlakte was zwaar belast en vertoonde regelmatig congestie. Mogelijk is een oorzaak te vinden in het roamen van randapparaten naar een zwaar belast opstelpunt.²⁰⁵
- Onvoldoende kennis van het systeem bij de gebruiker kan leiden tot het ervaren van verbindingproblemen.

Het is voor de meeste gebruikers niet duidelijk hoe te handelen als ze in de C2000-wachtrij komen bij een gespreksaanvraag.

Andere oorzaak waardoor een gebruiker aangeeft dat een verbinding niet tot stand komt, kan liggen in het probleem met het radiobedieningssysteem: het geluid van het gesprek komt niet door de meldkamer en de centralist reageert daardoor niet.

Ook het 'wachten op je beurt' is voor een deel van de gebruikers nog wennen. Zeker als een gespreksgroep veel gebruikers heeft, komt niet iedereen zo snel aan bod als nodig is.

Er zijn ook waarnemingen waarbij een deelnemer een oproep deed waarop niet werd gereageerd door een pelotonscommandant of een centralist, omdat deze druk met iets anders bezig was. De oproeper kan dit ervaren als een niet tot stand gekomen verbinding.²⁰⁶

Bij de ingebruikneming van C2000 is landelijk het concept train-de-trainer gehanteerd. Een aantal mensen wordt opgeleid tot kerninstructeur. Zij hebben vervolgens de taak om de overige medewerkers in de regio op te leiden in het gebruik van C2000. Uit het onderzoek van de politieacademie blijkt dat de opleiding tot kerninstructeurs door de deelnemers inhoudelijk als onvoldoende werd ervaren om uiteindelijk de kennis te kunnen overdragen op de overige medewerkers uit de regio.²⁰⁷ De politieacademie geeft de volgende adviezen:

- Het complexe gebruik van het C2000-systeem kan door een aantal technische aanpassingen worden vereenvoudigd.
- De politieagenten moeten jaarlijks een 2-daagse opleiding volgen in het gebruik van C2000. De veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond heeft dit advies overigens niet

²⁰³ Multidisciplinair Slotscenario C2000, Eindrapportage. 8 juni 2006.

²⁰⁴ Evaluatie kennis C2000 eindgebruikers, door de Politieacademie, 2008.

²⁰⁵ Multidisciplinair Slotscenario C2000, Eindrapportage. 8 juni 2006

²⁰⁶ Multidisciplinair Slotscenario C2000, Eindrapportage. 8 juni 2006

²⁰⁷ Evaluatie kennis C2000 eindgebruikers, door de Politieacademie, 2008.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

overgenomen. De reden hiervoor is dat de politieagenten dagelijks met het systeem werken en daarom geacht worden vertrouwd te zijn met de werking van de portofoon.

Hoofdstuk 5 Profiel groep

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan wij in op de vraag wie de ordeverstoorders waren die de politie belaagden. Wij gaan onder meer in op de vraag in hoeverre leden van de harde kern van Feyenoord aanwezig waren. De analyse is gebaseerd op verschillende bronnen waaronder interviews en het raadplegen van bestaande documentatie over hooligans. Er wordt niet op individueel niveau gerapporteerd. Personen blijven dus onherkenbaar.

5.2 De informatie vooraf

Informatie ontvangen dat op zaterdag 22 augustus 2009, een grote groep van de harde kern van Feyenoord naar het feest gaat op het strand van Hoek van Holland. Er wordt gesproken om daar dan 'los te gaan'.

Bovenstaande tekst is de letterlijke weergave uit het verstrekingsrapport van de RID-RIO van de politie Rotterdam-Rijnmond op vrijdag 21 augustus 2009. In het verstrekingsbericht is verder de volgende noot opgenomen: 'Op zaterdag 22 augustus 2009, tussen 18.00 uur en 01.00 uur, wordt er op het strand van Hoek van Holland een standfeest gegeven. De naam van het feest is Veronica Sunset Grooves. De locatie Badweg/Rivierkant in Hoek van Holland en de entree is gratis'.

Op zaterdag 22 augustus wordt een tweede – mondelinge - verstrekking door RID-RIO gedaan. De tekst uit dit bericht luidt:

A: Informatie ontvangen van meerdere bronnen dat de informatie door de RID verstrekt op vrijdag 21 augustus 2009, omtrent het feest Veronica Sunset Grooves, door hen bevestigd wordt.

B: Informatie ontvangen dat een gedeelte van de genoemde groep tussen 17.00 uur en 18.00 uur zal verzamelen op diverse plekken te Rotterdam en met het openbaar vervoer richting Hoek van Holland zal afreizen. De rest van de groep zal met eigen vervoer richting Hoek van Holland afreizen.

Met dit tweede bericht wordt het bericht van vrijdag kracht bijgezet en wordt het een en ander duidelijk over de wijze waarop de harde kern van Feyenoord naar Hoek van Holland zal reizen.

5.3 Hooligans en harde kernen

Voordat we ingaan op de vraag of de harde kern van Feyenoord op het strandfeest in Hoek van Holland aanwezig was, staan wij stil bij de begrippen 'hooligans' en 'harde kernen'. Wij verstaan onder een hooligan: 'een persoon die in groepsverband actief op zoek gaat naar confrontaties met rivaliserende groepen dan wel met tegenstanders'. Als het gaat om rivaliserende groepen of tegenstanders, zijn dat meestal andere groepen hooligans of jongeren; maar het kan ook goed zijn dat de confrontatie aangegaan wordt met het gezag - de politie.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Er zijn verschillende gradaties hooligans²⁰⁸. Zo is er binnen de groepen een onderscheid te maken tussen²⁰⁹:

- toonaangevende of hardcore hooligans;
- meelopers;
- wanna-be's.

Toonaangevende of hardcore hooligans

De aantallen toonaangevende hooligans of hardcore hooligans zijn in de meeste voetbalsteden klein. Het gaat meestal om - oudere - mannen. Binnen de totale groep hooligans zijn dit de leiders, denkers en regisseurs. Er is een hiërarchie binnen de totale groep hooligans, en deze hooligans hebben status bij de anderen. Deze groep blijft tijdens rellen of openbare ordeverstoringen bijna altijd op de achtergrond. Zij zijn calculerende hooligans die weliswaar rellen organiseren en regisseren, maar zelf rondom openbare ordeverstoringen (zeker als er veel toezicht is) niet op de voorgrond treden. Het voetbalstadion is voor deze groep dus niet de arena waar zij zich schuldig maken aan voetbalcriminaliteit. Zij slaan juist toe op de momenten dat de pakkans en controle zeer gering zijn. De hardcore hooligans tolereren andere hooligans (meelopers en wanna-be's) omdat zij een goede dekmantel voor de eigen criminele activiteiten zijn. De harde kern heeft contacten met zowel rivaliserende als niet-rivaliserende sides. Om met elkaar te communiceren maken ze gebruik van moderne communicatiemiddelen zoals mobieltjes en internet, maar ze anticiperen ook op het feit dat de politie daar mogelijk 'meeluistert en kijkt'. In dat geval grijpen ze ook weer terug op oude middelen zoals *face-to-face* afspraken en briefjes in geheimtaal. In deze groepen is het excessief gebruik van alcohol en drugs (vooral softdrugs, speed en cocaïne) gewoon.

Over de mate van binding met de club bestaat geen eenduidig beeld. Sommigen zeggen dat hooligans amper of geen binding hebben met het voetbal of de club.²¹⁰ Anderen wijzen er juist op dat veel leden uit harde kernen een sterke binding met hun club hebben en dat de club voor veel jongens een belangrijk onderdeel van hun leven is. Naarmate de binding met de club minder wordt, neemt het gevaar van individuele leden uit harde kernen toe.²¹¹ De leden uit harde kernen hebben in het algemeen een groot aantal antecedenten, waarvan er veel niet aan voetbal gerelateerd zijn. Daarmee is de conclusie gerechtvaardigd dat voetbalcriminaliteit voor deze groep geen geïsoleerd fenomeen is, maar onderdeel van een bredere criminele levensstijl. In algemene zin geldt dat er geen relatie is tussen sociale achtergrond en hooliganisme. Hooligans komen uit verschillende sociale milieus.²¹²

Intermezzo: profiel van een hooligan²¹³

A. is begin dertig en al ruim vijftien jaar actief in de harde kern van Feyenoord. Op zijn schouder heeft hij een tatoeage die verwijst naar zijn club. Hij heeft de opleiding LTS-bouwkunde afgerond maar werkt nu voor een verhuisbedrijf. A. begon bij de jonge garde van Feyenoord. Door zijn deelname aan de 'Fighting Squadron' - de vechteenheid van de harde kern – en het regelen van tickets en vervoer bij uitwedstrijden heeft hij zich opgewerkt tot een van de hoofdfiguren van de 'Feyenoord derde generatie Rotterdam hooligans' (FIIR). Maar ook op festivals en dansfeesten is A. samen met zijn voetbalvrienden te vinden. Hij staat bekend als de 'regelneef' binnen de groep, hij is de man van de contacten en bovendien niet te beroerd om zelf mee te vechten. Toen hij laatst uit zijn eigen lokale voetbalvereniging getrapt werd vanwege aanhoudende overlast vond hij binnen drie kwartier dertig man bereid om het clubhuis kort en klein te slaan. Zijn gebrek

²⁰⁸ Zie onder andere Ferwerda en Gelissen, 2001 en Ferwerda en Adang, 2007.

²⁰⁹ Onderstaande indeling wijkt in terminologie iets af van degene die de VBE hanteert. Zij onderscheiden leiders, meelopers en initiatoren ('de lont in het kruitvat figuren').

²¹⁰ Kohlen, 2000.

²¹¹ Stokvis, 1991; de Vries, 1998; Ferwerda et al., 1998.

²¹² Van der Torre et al, 2003 en WRR, 2003.

²¹³ Deze persoonsbeschrijving is ter illustratie en niet gerelateerd aan een bestaand persoon en is opgenomen in: van Leiden et al, 2009.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

aan zelfbeheersing en agressie heeft de groep echter ook wel eens in diskrediet gebracht. A. behoort dan ook niet tot de topleiders van zijn groep, daar is hij te weinig strategisch voor. Hij heeft de reputatie een stevige cokegebruiker te zijn en een kort lontje te hebben. Een confrontatie met Engelse Sheffieldsupporters leverde hem onlangs een half jaar detentie en een stadionverbod tot 2010 op. Sindsdien en sinds de geboorte van zijn zoontje twee jaar terug loopt hij misschien minder voorop maar is nog steeds volop actief in de groep.

Meelopers

De groepen meelopers zijn in omvang veel groter dan de groepen hardcore hooligans. Ook de leden van deze groepen zijn veelal van het mannelijk geslacht, maar in leeftijd jonger (tussen de 15 en 25 jaar). De meelopers willen graag carrière maken binnen de groep hooligans. Dat maakt dat zij veelal vooraan staan bij vechtpartijen en rellen. Voor deze groep is het voetbal - meer dan voor de hardcore hooligans - de arena waar de zaken zich afspelen. Maar ook voor hen geldt dat ze calculeren (toezicht, controle). Ook deze groep zoekt de laatste jaren steeds vaker andere podia dan het voetbal om te rellen²¹⁴.

Bij de meelopers spelen groepsdynamische processen en de anonimiteit van de groep een heel belangrijke rol. Ze opereren veelal vanuit de gedachte dat ze 'toch niet gepakt worden' omdat ze onderdeel uitmaken van een grotere groep.²¹⁵ In de praktijk vinden ze hiervoor ook vaak bevestiging en komen ze weg met hun wetsovertredend gedrag. Ook in deze groepen worden veel alcohol en drugs gebruikt (ontremmers). Het aantal antecedenten van meelopers is lager dan van de hardcore hooligans. De antecedenten die ze hebben, zijn overigens ook niet allemaal aan voetbal gerelateerd.

Wanna-be's

De groep wanna-be's is groot (soms meer dan 100 personen) en eigenlijk 'verdienen' zij het label hooligan nog niet. Binnen de wanna-be's onderscheiden we twee subgroepen. De eerste groep is heel jong (veelal strafrechtelijk minderjarigen). In deze groep vinden we ook - kleine aantallen - meisjes. Voor deze groep, die vooral uit is op sensatie en kicks, is het voetbal de arena waar alles gebeurt.²¹⁶ Ze willen er letterlijk en figuurlijk bij zijn als 'het' gebeurt. Deze groep zorgt ervoor dat het er -optisch- op lijkt dat er veel hooligans zijn rond een wedstrijd waar rellen zijn uitgebroken.

Na de wedstrijd zoeken ze bij voorkeur de locatie op waarvandaan de supporters van bezoekende clubs - per bus of trein - vertrekken. Door de massaliteit is het een lastige groep voor de politie bij het handhaven van de openbare orde en veiligheid. De groep pleegt nauwelijks strafbare feiten en bestaat vooral uit 'kijkers' en slechts zelden uit 'gooiers'. In deze groep is er nauwelijks sprake van alcohol- en druggebruik en dergelijke jongeren hebben nauwelijks antecedenten.

De tweede groep wanna-be's bestaat uit personen van allerlei leeftijden die, onder invloed van een moment en soms onder invloed van alcohol en/of drugs, te typeren zijn als gelegenheidshooligans.²¹⁷ Soms sluiten ze aan bij ongeregelde rondom wedstrijden, maar soms duiken ze ook op als deelnemer in vechtpartijen - waarbij hooligans betrokken zijn - op andere grootschalige evenementen of in woonwijken.

²¹⁴ Er zijn ook gelegenheidshooligans die op het moment dat er een rel is, mee gaan doen met de rellen. Ook zij krijgen wel eens het label 'meeloper'.

²¹⁵ De Vries, 1998; Adang, 2000.

²¹⁶ De Vries, 1998.

²¹⁷ Van der Torre et al, 2003.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Harde kernen

Gekoppeld aan het onderscheid in typen hooligans kan er bij praktisch alle betaald voetbalorganisaties (BVO's) in ons land niet gesproken worden over dé harde kern. Bij de meeste BVO's zijn er meerdere harde kernen die zich vooral onderscheiden in leeftijd, hardheid en soms ook geografische herkomst. Bij praktisch alle BVO's in ons land zijn er jonge en oude harde kernen.

Intermezzo: SCF en FIIR

'De Sportclub Feyenoord (SCF) is de hooligangroep die zich in de jaren '80 sterk begon te ontwikkelen en wordt gezien als de eerste lichte Feyenoordhooligans, later gevolgd door onder andere de derde generatie (FIIR). Zij zijn momenteel het meest actief, terwijl de SCF het wat rustiger aan doet. De SCF bestaat uit mannen die nu eind veertig, begin vijftig zijn met een uitschieter naar in de zeventig, zoals het voorbeeld van 'Rellen Henk', die ondanks zijn hogere leeftijd altijd goed mee kan met de 'jonkies'.²¹⁸

5.4 Hooliganisme bij Feyenoord

Net als bij andere BVO's - zie ook het intermezzo over SCF en FIIR – kan er bij Feyenoord niet gesproken worden van dé harde kern. Zowel uit de dreigingsanalyse van de RIO²¹⁹ – *hooliganisme en evenementen* - als uit andere beschikbare informatie over hooligans in Rotterdam komt naar voren dat de volgende harde kernen zijn te onderscheiden²²⁰:

- *SCF (Sport Club Feyenoord)* – dit is de oudste harde kern van de Feyenoord hooligans. Veel van deze leden waren ook in 1997 aanwezig in Beverwijk waar Ajax-Hooligan Carlo Picornie om het leven kwam. De leeftijden van deze leden beginnen bij ongeveer 35 jaar, maar het leeuwendeel is veel ouder.
- *FIIR (Feyenoord derde generatie Rotterdam)* – dit is de harde kern die net onder SCF zit (de eerste generatie) en feitelijk is er geen tweede generatie hooligans. Ook in deze groep vinden we veel leden die op leeftijd zijn. De leeftijdsrange loopt van 17 – 45 jaar.
- *RJK (Rotterdam Jongeren Kern)* – dit is de derde harde kern binnen Feyenoord. De leden van deze groep zijn zoals de naam al zegt relatief jong (gemiddeld 19 á 20 jaar). Deze groep doet de laatste tijd behoorlijk van zich spreken bij ordeverstoringen rond wedstrijden en evenementen.
- *Por la Vida* – Dit is een relatief kleine groep afkomstig uit Hoogvliet. Sommige leden noemen zich ook wel de Vatos Locos ('gekke schurken/misdadigers'). Veel van deze jonge mannen zijn tevens lid van de FIIR.
- *Losse personen* – tussen de 40 tot 50 personen zijn niet rechtstreeks tot een van de voorgaande kernen te rekenen, maar zijn wel regelmatig aanwezig bij de diverse groepen. Bij rellen sluiten zij zich soms tijdelijk aan. Tot de losse personen behoort ook een aantal vrouwen, die veelal vriendin zijn van een harde kern hooligan.

Met betrekking tot het hooliganisme in het algemeen²²¹ en het Rotterdamse hooliganisme in het bijzonder zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

1. *Verplaatsing* - diverse bronnen wijzen er op dat voetbalhooliganisme zich in Rotterdam²²² meer en meer buiten de wedstrijddagen en -tijden manifesteert. Daarnaast zijn hooligans aanwezig op andere evenementen, zoals kickboksgala's en dansfeesten. De Voetbaleenheid wordt dan ook steeds vaker ingezet bij evenementen buiten het voetbal. Naast de aanwezigheid van de VBE bij Sunset

²¹⁸ www.fm-fans.nl

²¹⁹ November 2007 (vertrouwelijk).

²²⁰ We geven vanwege het openbare karakter van deze rapportage summier typering van de groepen.

Opgemerkt daarbij dient dat sommige personen onderdeel zijn van meerdere harde kernen.

²²¹ Zie ook: Van Leiden et al, 2009 en Actieplan Hooligans in Beeld II, 2009.

²²² Uit het onderzoek 'Rellen om te rellen' komt naar voren dat deze ontwikkeling ook landelijk zichtbaar is (Van Leiden et al., 2009).

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Grooves waren ze bijvoorbeeld ook actief bij de uitreiking van de TMF Awards. Hooligans zoeken meer en meer grote mensenmassa's op waarin zij op kunnen gaan en waar mogelijk gereld kan worden.

2. *Verjonging* – de omvang van de jonge harde kernen neemt toe; er is sprake van een aanzuigende werking op jongeren waardoor het aantal nieuwkomers die (nog) niet bekend zijn bij de politie toeneemt. Het is opvallend dat de oudere groep hooligans niet langer of veel minder invloed heeft op deze jongere groeperingen c.q. de jonge harde kern.
3. *Toename van alcohol- en drugsgebruik* – er is met name onder de jonge harde kernen sprake van een toename van alcohol- en vooral ook cocaïnegebruik²²³. Hierdoor wordt het gedrag onberekenbaarder en gewelddadiger.
4. *Lerend vermogen* – hooligans lijken een groeiend lerend vermogen en zelfbewustzijn te hebben met betrekking tot de werkwijze van de politie. Dit bemoeilijkt de aanpak van hooliganisme.

5.5 Aanwezigheid harde kern tijdens Veronica Sunset Grooves

In het verstrekkingsrapport van de RID-RIO wordt gewaarschuwd voor de komst van 'de harde kern van Feyenoord'. Door deskundige spotters ter plaatse (Voetbaleenheid) zijn leden van de FIIR en de jonge harde kern (RJK) gespot. Harde-kern-leden van FIIR waren klein in aantal en niet als groep aanwezig. Ze maakten enkel een praatje met elkaar en gingen vervolgens hun eigen weg. De leden van de jonge harde kern waren wel als groep aanwezig en ook zichtbaar betrokken bij incidenten gedurende Sunset Grooves. Zeker is dat een aantal leiders uit de jonge harde kern aanwezig was. Bij de ongeregelde heden op Veronica Sunset Grooves is er voor zover bekend geen georganiseerd treffen tussen groepen geweest.

Er is aanleiding om aan te nemen dat er in het circuit – onder andere via MSN - al enige tijd bekend was dat leden van de jonge harde kern met de trein vanaf Rotterdam CS naar Hoek van Holland zouden vertrekken.

In totaal zijn er op basis van herkenning door de Voetbaleenheid 26 leden van de jonge harde kern, 15 leden van de FIIR, 2 van SCF en 2 personen die niet tot een specifieke groep behoren, in Hoek van Holland gezien. De hooligans van de jonge harde kern waren volgens sleutelinformanten nauw betrokken bij de rellen in Hoek van Holland. Dit geldt niet voor de andere personen die gezien zijn. Derhalve gaan we hierna nader in op het profiel van jonge harde-kern-leden die op Sunset Grooves zijn gezien.

5.6 Analyse jonge harde kern

Hoeveel personen de groep jonge harde-kern-hooligans op dit moment precies telt, is niet bekend. Op basis van dossieranalyse van 175 bij politie bekende jonge harde-kernleden, is het niettemin goed mogelijk deze jonge harde kern te typeren. We hebben voor deze analyse gebruik gemaakt van informatie uit HKS²²⁴, van de kant van leden van de Voetbaleenheid en uit het Voetbal Volgstelsel (VVS). In het VVS wordt iedereen die is aangehouden of een proces-verbaal heeft gekregen in verband met een aan voetbal gerelateerd incident, geregistreerd.

Algemene typering van de jonge harde kern (RJK)

Alle 175 leden van de jonge harde kern zijn man en gemiddeld 20,6 jaar oud ten tijde van het incident in Hoek van Holland. Wel is er een grote spreiding in leeftijd: het jongste lid van de jonge harde kern is ten tijde van Sunset Grooves 15 jaar oud, de oudste persoon is 36 jaar. De meeste leden van de jonge harde kern zijn 19 jaar oud. Vijftien procent is

²²³ De oude harde kern gebruikte en gebruikt ook veel drugs, maar dit zijn andere drugs (vooral XTC en cannabis) die een heel andere werking hebben dan cocaïne; zeker in combinatie met alcohol.

²²⁴ In het Herkenningsdienstsysteem (HKS) worden door de politie gegevens over verdachten geregistreerd. Het systeem bevat zowel de aangiftegegevens van misdrijven als de persoonsgegevens van de verdachten daarvan.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

minderjarig en bijna de helft van de groep (45%) is jonger dan 20 jaar. Leden van de jonge harde kern wonen verspreid over de regio, maar lijken voornamelijk afkomstig uit Rotterdam, Barendrecht en Capelle aan den IJssel. De groep kent 8 leiders, 6 leiders/meelopers en 161 personen die als meeloper zijn te typeren. Binnen de groep van meelopers worden 48 personen van de huidige jonge harde kern door de politie als nieuwe aanwas beschouwd. Van 57 personen is meer bekend over werk en opleiding. Van deze personen volgt 17% een opleiding, combineren enkelen opleiding en werk, is 21% werkloos en heeft de meerderheid (58%) een betaalde baan. Vaak zijn leden van de jonge harde kern werkzaam via het uitzendbureau of werken zij in de haven; sommigen werken als militair of als verpleegkundige. Het niveau van de opleiding die leden van de jonge harde kern volgen, is gevarieerd.

Van de 175 jonge harde-kern-leden hebben er 105 (60%) tenminste één geregistreerd antecedent. Als groep hebben ze 598 antecedenten in HKS en 67 registraties in VVS opgebouwd. Bijna de helft (48%) van de 67 registraties in VVS heeft betrekking op geweldsdelicten, waarbij vooral openlijke geweldpleging in vereniging (Artikel 141 Sr) veel voorkomt. De overige registraties van de jonge harde kern in het VVS hebben betrekking op minder zware vergrijpen als vernieling, overtreding van een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) of het niet kunnen tonen van een identiteitsbewijs tijdens een voetbalwedstrijd. In enkele gevallen is sprake van overtreding van een opgelegd stadionverbod.

Ten aanzien van het percentage geweldsdelicten komt uit HKS hetzelfde beeld naar voren. Bijna de helft (46%) van de 598 antecedenten kent een geweldsaspect en wederom valt het aantal gevallen van openlijke geweldpleging in vereniging (Artikel 141 Sr) op. Tevens is het opvallend dat leden van de jonge harde kern soms ook betrokken zijn bij drugsdelicten, overtredingen ten aanzien van de Wet Wapens en Munitie (WWM) en zedendelicten. Het totaal aantal antecedenten van de jonge harde kern voor zware vergrijpen²²⁵ komt daarmee op 50% te liggen. Naast enkele overtredingen van de Wegenverkeerswet (WVW) heeft de rest van HKS-antecedenten van de jonge harde kern vooral betrekking op vermogensdelicten (18%) en overige delicten (28%) als vernieling en belediging.

Binnen de groep van 105 jonge harde kern-leden zijn er 42 personen met meer dan 5 antecedenten in HKS én het VVS. Binnen deze groep zijn er 20 personen met meer dan 10 antecedenten in HKS én het VVS. Van deze personen met meer dan 10 antecedenten zijn er 2 te typeren als leider, 3 als leider/meeloper en 15 gelden als meeloper. Twee personen van deze meelopers worden door de politie als nieuwe aanwas beschouwd.

Relatief veel leden (n=70) van de jonge harde kern hebben in het geheel geen antecedenten in HKS en het VVS. Dit wil niet zeggen dat ze geen strafbare feiten hebben gepleegd.

Samenvattend bestaat de jonge harde kern - die vooral geweldsmisdrijven pleegt - uit 175 leden. De groep bestaat voornamelijk uit personen die als meeloper te typeren zijn, en kent daarnaast een aantal personen, die gelden als leider dan wel als leider/meeloper. Bijna de helft (45%) van personen die tot de jonge harde kern gerekend worden, is jonger dan 20 jaar; zij doen hun label 'jong' dus eer aan. Twintig personen hebben meer dan 10 antecedenten in HKS én het VVS.

²²⁵ Wij rekenen gewelds-, drugs- en zedendelicten en delicten met betrekking tot de WWM tot de zware vergrijpen.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

5.7 Profiel van de leden van de jonge harde kern die op Veronica Sunset Grooves gezien zijn

De jonge harde kern is een groep die status op moet bouwen. Zij geldt als een opkomende groep. De groep is de laatste tijd erg actief rondom wedstrijden maar ook rond evenementen. Er wordt als groep geopereerd; men wijkt voor niets terug, gebruikt veel alcohol en drugs en is zeer gewelddadig. Er is een aantal leiders binnen de groep te benoemen; deze personen kennen geen grenzen, staan altijd vooraan en slepen anderen mee. Deze leiders kunnen dus als opruiers dan wel regisseurs beschouwd worden. Op basis van de herkenning van de personen uit de jonge harde kern wordt hierna een geanonimiseerd profiel gegeven. Zijn het leiders of meelopers? Wat is over de personen – op basis van harde en zachte informatie – bekend?

Van de 45 hooligans die op Veronica Sunset Grooves gezien zijn door politiefunctionarissen, behoren er 26 tot de jonge harde kern. De gemiddelde leeftijd van deze 26 personen is 19,3 jaar. Daarmee ligt de gemiddelde leeftijd van op Veronica Sunset Grooves aanwezige leden van de jonge harde kern iets lager dan de gemiddelde leeftijd van de jonge harde kern in zijn geheel. Het oudste lid van de jonge harde kern, dat aanwezig is geweest op Sunset Grooves, is 25 jaar oud. Meer dan de helft van de aanwezige jonge harde kernleden was jonger dan 20 jaar en in acht gevallen waren zij minderjarig. Leden van de aanwezige jonge harde kern zijn voornamelijk afkomstig uit Rotterdam en Capelle aan den IJssel. Van de op Veronica Sunset Grooves aanwezige jonge harde kernleden typeert de politie 5 personen als leider, 2 personen als leider/meeloper en 19 als meeloper. In totaal zijn 6 personen gespot op Veronica Sunset Grooves die binnen de meelopers als nieuwe aanwas worden beschouwd.

De op Sunset Grooves aanwezige leden van de jonge harde kern hebben in totaal 196 antecedenten in HKS en 36 registraties in het VVS opgebouwd. Dit komt overeen met ongeveer eenderde van het totaal aantal antecedenten in HKS en de helft van het totaal aantal registraties in het VVS van alle leden van de jonge harde kern. Meer dan de helft (56%) van de HKS-antecedenten van leden van de jonge harde kern die zijn gespot op Sunset Grooves heeft betrekking op geweldsdelicten. Daarbinnen komt artikel 141 Sr. vaak naar voren. Andere ernstige vergrijpen, zoals overtredingen van de WWM en drugs- en zedendelicten, komen enkele malen terug in het systeem. Eenderde van de HKS-antecedenten van de in Hoek van Holland aanwezige jonge harde-kern-leden heeft betrekking op overige delicten, zoals vernieling en belediging. Vermogensdelicten komen sporadisch voor. De helft van de registraties in het VVS van deze groep heeft betrekking op geweldsdelicten. De andere helft heeft voornamelijk betrekking op overige delicten, zoals vernieling, het negeren van een ambtelijk gegeven bevel of het overtreden van een APV. In enkele gevallen is sprake van een overtreding van het opgelegde stadionverbod.

11 van de 26 jonge harde-kern-leden die zijn gespot op Veronica Sunset Grooves, hebben meer dan 5 registraties in HKS én het VVS; zes van deze elf personen hebben meer dan 10 registraties. 11 van de 42 jonge harde-kern-leden met meer dan 5 registraties in HKS én het VVS waren aanwezig op Veronica Sunset Grooves. Van de 20 leden van de jonge harde kern met meer dan 10 registraties in HKS en het VVS, waren er 6 op Sunset Grooves aanwezig. Van deze 6 personen zijn er 2 te typeren als leider, geldt één persoon als leider/meeloper en worden 3 personen door de politie als meeloper beschouwd. Een aantal cijfers staat weergegeven in tabel 5.1.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Tabel 5.1 - De jonge harde kern vergeleken met op Sunset Grooves aanwezige jonge harde kern

	Jonge harde kern (n=175)	Aanwezig op Sunset Grooves (n=26)
Gemiddelde leeftijd	20,6	19,3
HKS-antecedenten	598	196
VVS-registraties	67	36
Percentage geweldsdelicten (HKS/VVS)	46/48	56/50
Leider	8	5
Leider/meeloper	6	2
Meeloper	161	19
Nieuwe aanwas	48	6
>5 registraties in HKS én het VVS	42	11
>10 registraties in HKS én het VVS	20	6

Uit deze tabel blijkt dat de leeftijd van de op Veronica Sunset Grooves aanwezige leden van de jonge harde kern lager ligt dan het gemiddelde van de jonge harde kern als geheel. Relatief gezien is een groot deel van de leiders en leiders/meelopers uit de jonge harde kern op Sunset Grooves aanwezig geweest. Opvallend is dat een klein deel van de jonge harde kern die aanwezig was op Veronica Sunset Grooves (15%), verantwoordelijk is voor 33% van het totaal aantal antecedenten in HKS van de totale groep jonge harde kernleden. De op Veronica Sunset Grooves aanwezige jonge harde-kern-leden zijn verantwoordelijk voor 53% van het totaal aantal registraties in het VVS. Onder het in Hoek van Holland aanwezige publiek is dus vooral het actieve en gewelddadige segment van de jonge harde kern aanwezig geweest. Daarnaast was het ook een groep die bestond uit relatief veel leiders.

5.8 Sociale netwerkanalyse van de jonge harde kern

Om aanvullend inzicht te krijgen in het sociale netwerk van de jonge harde kern is een netwerkanalyse opgesteld. De netwerkanalyse is gebaseerd op de specifiek voor dit onderzoek verzamelde informatie. Op deze wijze wordt inzichtelijk welke personen als toonaangevend subject moeten worden aangemerkt binnen het netwerk van de jonge harde kern. Tevens is nagegaan welke personen aanwezig zijn geweest op Veronica Sunset Grooves. Deze personen zijn in figuur 5.1 weergegeven als portretsymbool (aanwezig). De overige personen die - voor zover bekend²²⁶ - niet op Veronica Sunset Grooves aanwezig waren, zijn weergegeven als een figuursymbool 'niet aanwezig'. Personen van 'wie sociale relaties binnen het netwerk van de jonge harde kern niet bekend zijn, zijn uit de figuur weggelaten.

In figuur 5.1 zijn in totaal 93 personen opgenomen; 23 personen behoren tot de jonge harde kern en waren aanwezig op Veronica Sunset Grooves. De overige 70 personen zijn voor zover bekend niet op Veronica Sunset Grooves aanwezig geweest en behoren eveneens tot het netwerk van de jonge harde kern. Dit sluit niet uit dat zij tot een andere groep Feyenoord-hooligans (zoals bijvoorbeeld FIIR) gerekend kunnen of moeten worden.

²²⁶ Deze personen zijn niet gezien en niet aangehouden.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

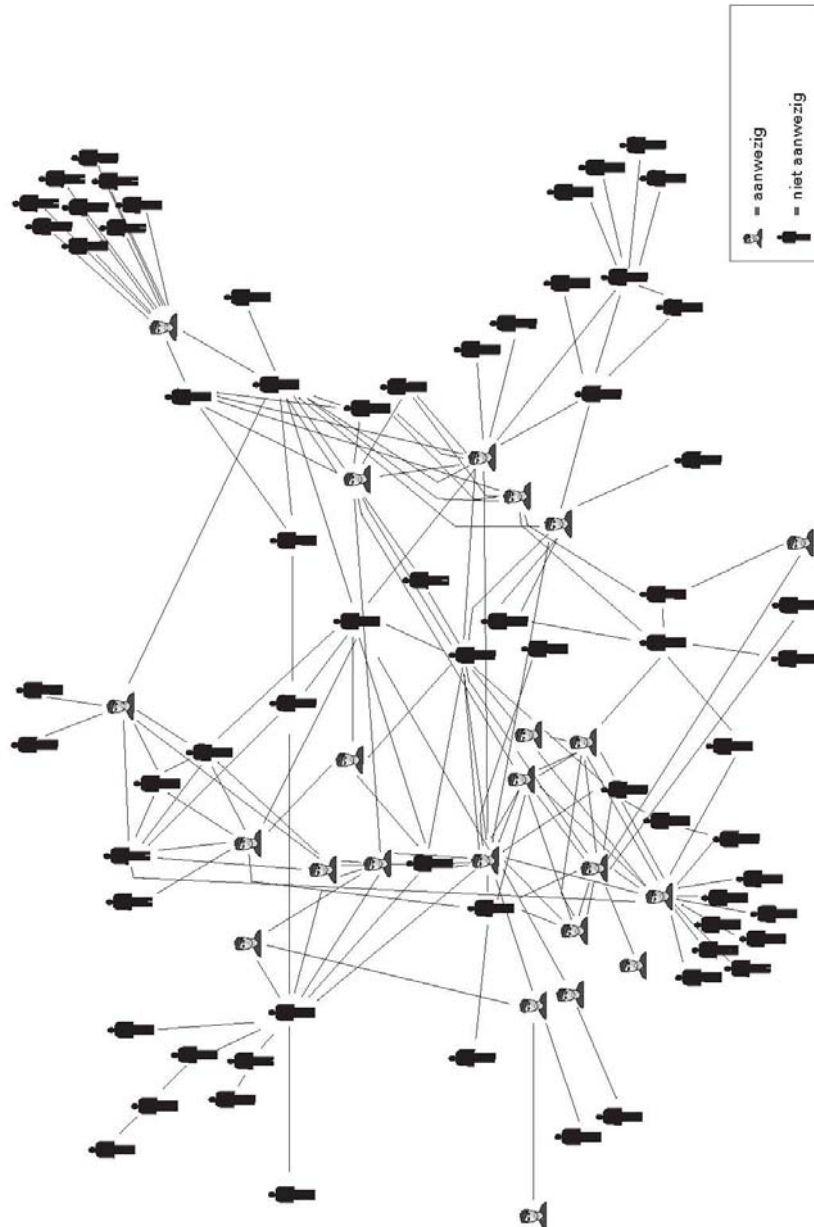
Intermezzo – toonaangevende subjecten

Toonaangevende subjecten zijn de personen die hetzij door hun relaties met anderen een centrale positie in de groep dan wel het netwerk innemen dan wel relatief veel sociale relaties met personen binnen het netwerk hebben.

In totaal onderscheiden wij op basis van het aantal bekende sociale relaties en positionering in het netwerk 21 toonaangevende subjecten. Van deze toonaangevende subjecten gelden 7 personen als leider, 2 personen als leider/meeloper en 12 personen als meeloper. Een persoon daarvan geldt als nieuwe aanwas. De gemiddelde leeftijd van deze personen is 20,6 jaar en er is sprake van een beperkte spreiding: het jongste toonaangevende subject is 16 jaar oud, de oudste is 26 jaar. Bijna de helft van deze personen is jonger dan 20 jaar. Het aantal antecedenten in HKS van deze toonaangevende subjecten ligt op 178 en het aantal VVS-registraties bedraagt 36. HKS-antecedenten van toonaangevende subjecten hebben in 66% van de gevallen betrekking op geweldsdelicten; dit is in 47% van het aantal VVS-registraties het geval.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Figuur 5.1 - Het sociale netwerk van de jonge harde kern van Feyenoord

Van de 21 toonaangevende subjecten die uit de netwerkanalyse naar voren komen, zijn 12 personen aanwezig geweest op het strand in Hoek van Holland. De negen overige personen zijn daar – voor zover bekend – niet geweest. Van deze 12 personen gelden 5 personen als leider, 1 persoon als leider/meeloper en 6 personen als meeloper. Er zijn geen personen die als nieuwe aanwas te typeren zijn. De gemiddelde leeftijd van deze personen is 20 jaar en er is sprake van een beperkte spreiding: het jongste toonaangevende subject is 16 jaar oud, de oudste is 25 jaar.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Meer dan de helft van de op Veronica Sunset Grooves aanwezige toonaangevende subjecten is jonger dan 20 jaar. Het aantal antecedenten in HKS van in Hoek van Holland aanwezige toonaangevende subjecten ligt op 136 en het aantal VVS-registraties bedraagt 27. HKS-antecedenten hebben in 67% van de gevallen betrekking op geweldsdelicten; dit is in 52% van het aantal VVS-registraties het geval. Een aantal van de in deze en voorgaande alinea genoemde cijfers staan (ter vergelijking) weergegeven in tabel 6.2.

Tabel 5.2 - Toonaangevende subjecten vergeleken met op Sunset Grooves aanwezige toonaangevende subjecten

	Toonaangevende subjecten (n=21)	Aanwezig op Sunset Grooves (n=12)
Gemiddelde leeftijd	20,6	20,0
HKS-antecedenten	178	128
VVS-registraties	36	26
Percentage geweldsdelicten (HKS/VVS)	67/47	67/52
Leider	7	5
Leider/meeloper	2	1
Meeloper	12	6
Nieuwe aanwas	1	-
>5 registraties in HKS én het VVS	12	8
>10 registraties in HKS én het VVS	6	4

Het type personen dat op basis van een netwerkanalyse als toonaangevend naar voren komt, heeft relatief veel delicten op zijn naam staan. Deze delicten hebben veelal een geweldscomponent. Deze personen zijn gemiddeld tussen de 20 en 21 jaar oud. Bij de achtergronden van de toonaangevende subjecten die eveneens op Veronica Sunset Grooves aanwezig waren, komt eenzelfde beeld naar voren. Het aantal antecedenten – zowel in HKS als het VVS - van de groep personen die aanwezig was op Veronica Sunset Grooves is in vergelijking met de groep toonaangevende subjecten in zijn geheel relatief hoog. De gemiddelde leeftijd van de personen ligt met 20 jaar iets lager.

5.9 Profiel van aangehouden verdachten

Van 34 aangehouden verdachten is een nadere analyse gemaakt.²²⁷ Daarvan behoren 13 personen tot de jonge harde kern en 1 persoon tot de FIIR. Het beeld dat door sleutelinformanten wordt geschetst - dat leden van de FIIR wel aanwezig waren op Veronica Sunset Grooves maar niet actief betrokken waren bij het incident – vindt hiermee ondersteuning. De 34 verdachten zijn gemiddeld 20 jaar oud en er is sprake van een grote spreiding binnen de groep aangehouden personen: de jongste aangehouden verdachte is 14 jaar, de oudste verdachte 42. Van de aangehouden verdachten is 74% 21 jaar of jonger.

Profiel van de aangehouden jonge harde kern leden

Van de aangehouden verdachten behoren 13 personen tot de jonge harde kern van Feyenoord hooligans; 9 daarvan zijn ook door de VBE gespot op Veronica Sunset Grooves. Vier jonge harde-kern-leden zijn dus niet gespot op Veronica Sunset Grooves, maar zijn bijvoorbeeld naar aanleiding van de vrijgegeven beelden aangehouden. De aangehouden leden van de jonge harde kern komen uit verschillende gemeenten in de

²²⁷ Er zijn meer verdachten aangehouden. Gezien de tijdspanne waarin het onderzoek is uitgevoerd kon niet alle informatie worden geraadpleegd.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

regio, maar voornamelijk uit Rotterdam. Zij zijn tussen de 16 en 26 jaar oud. Een ruime meerderheid van de aangehouden leden van de jonge harde kern heeft werk of volgt een opleiding in bijvoorbeeld de haven. Eén persoon is ten tijde van het verhoor werkloos.

Veel van de verdachten die behoren tot de jonge harde kern, beroepen zich tijdens het verhoor op hun zwijgrecht. Daardoor is er van hun kant weinig tot niets bekend over hun betrokkenheid bij het incident.

Alle leden van de jonge harde kern zijn aangehouden vanwege openlijke geweldpleging. Aan één persoon is niet alleen openlijke geweldpleging, maar ook opruiing ten laste gelegd. Tevens worden 7 van de 13 aangehouden verdachten die tot de jonge harde kern behoren, verdacht van het deelnemen aan een criminele organisatie die het plegen van geweld tot oogmerk heeft.²²⁸

Deze leden van de jonge harde kern hebben gemiddeld 11 antecedenten. Het leeuwendeel van de antecedenten (59%) heeft betrekking op geweld, waaronder openlijke geweldpleging.

Profiel van de overige aangehouden verdachten

Van de aangehouden verdachten behoren 21 personen niet tot de jonge harde kern. Eén persoon uit deze groep hoort tot de FIIR. De 20 overige personen zijn afkomstig uit verschillende gemeenten in de regio, maar komen voornamelijk uit Rotterdam, Spijkenisse en Krimpen aan den IJssel en zijn tussen de 14 en 42 jaar oud. Van 18 aangehouden verdachten is meer bekend over werk en opleiding. Vijf personen zijn momenteel werkloos, één persoon heeft een eigen bedrijf, vijf personen volgen een opleiding en vijf aangehouden verdachten hebben ten tijde van het verhoor betaald werk. De aangehouden verdachten die een opleiding volgen, volgen opleidingen op diverse niveaus: één persoon zit op de middelbare school (VWO), de ander volgt een MBO-opleiding, twee een praktijkopleiding en de laatste aangehouden verdachte volgt een academische opleiding (WO).

Vier van de overige aangehouden verdachten geven aan momenteel schulden te hebben, acht personen geven aan dit zij geen schulden hebben. Van acht personen is dit niet bekend. Alle personen die zijn aangehouden en niet tot de jonge harde kern gerekend worden zijn aangehouden vanwege openlijke geweldpleging. Geen van deze personen is deelname aan een criminele organisatie die het plegen van geweld tot oogmerk heeft ten laste gelegd.

Los van het feit dat deze jonge mannen zich niet tot de jonge harde kern rekenen of dat ze door de VBE niet tot de harde kern gerekend worden, is het de vraag of dit een andere groep is dan de groep aangehouden jonge harde-kern-leden. Een deel van de verdachten heeft niets of nauwelijks iets met Feyenoord; een iets kleiner deel van de verdachtengroep - die niet tot de jonge harde kern gerekend kan worden – heeft of had nu of in het verleden wel sympathieën voor de harde kern.

Het merendeel (13 van de 20) van deze verdachten is eerder met de politie in aanraking geweest wegens het plegen van strafbare feiten. Ze hebben gemiddeld wel minder antecedenten (3) dan de aangehouden verdachten uit de jonge harde kern (gemiddeld 11 antecedenten). Deze groep verdachten maakt zich vooral schuldig aan vermogensmisdrijven (32% van het totaal), maar ook openlijke geweldpleging (28%), vernielingen (18%) en mishandeling (11%) maken deel uit van hun criminaliteitspatroon.

²²⁸ Voor een uitgebreidere typering van de jonge harde kern verwijzen we naar 6.5 en 6.6.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Over de totale groep van 34 aangehouden verdachten nog het volgende. De verdachten die in het begin werden aangehouden door het rechercheteam op basis van beeldmateriaal en getuigenissen, zijn vooral bekenden van de politie. Zij behoren tot de jonge harde kern of zijn op een andere manier in beeld. Na verloop van tijd blijken de verdachten steeds minder bekend te zijn bij de politie en ook over minder of geen antecedenten te beschikken. De antecedenten die ze hebben, zijn ook anders van aard dan wel is er minder sprake van openlijke geweldpleging - een feit dat past bij notoire ordeverstoorers. De onbekendere verdachten hebben zich dus kennelijk laten meeslepen met en door de grote groep personen die zich bezighield met het rellen op het strand.

Hoofdstuk 6 Samenvattende bevindingen en aanbevelingen

Dit slothoofdstuk omvat:

- een normenkader dat richting geeft aan de conclusies en aanbevelingen;
- hoofdconclusies en gedetailleerde conclusies;
- specifieke aanbevelingen.

6.1 Normenkader

Voor de beoordeling van de feiten die in dit onderzoek zijn verzameld, hebben wij een aantal normen gehanteerd. Deze normen zijn gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving en op de uitgangspunten die voor de organisatie en het verloop van een veilig evenement van belang zijn.

1. Evenementen- en vergunningenbeleid

Het evenementenbeleid dient te voorzien in toereikende personele, materiële en organisatorische voorzieningen voor een veilig verloop van alle evenementen die voor een bepaalde periode (kalenderjaar) op de agenda worden gezet. De evenementlocatie dient een geschikte fysieke infrastructuur te hebben.

De vergunning dient aan duidelijke voorwaarden gebonden te zijn. Zij dient binnen een afgesproken termijn en tijdig te zijn verleend. De bij de vergunningverlening betrokken verantwoordelijke autoriteiten en diensten dienen hun inspanningen daadwerkelijk te coördineren. De primaire verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening dient in één hand te liggen. De vergunning dient gebaseerd te zijn op een expliciete, integrale risicoanalyse.

2. Voorbereidingen

Bij de voorbereidingen van een evenement dient rekening gehouden te worden met alle relevante risicofactoren. Er dient informatie te worden verzameld en te worden verwerkt in de organisatie en maatregelen. Er dient duidelijkheid te bestaan over het aantal en samenstelling van de bezoekers. Er dienen expliciete, door allen gedeelde scenario's voor mogelijke gebeurtenissen te zijn. De voorbereidingen dienen operationeel en bestuurlijk te worden goedgekeurd.

3. Organisatie

Er dienen heldere draaiboeken te zijn die doorleefd zijn door betrokkenen. De commandostructuren ten behoeve van het evenement moeten duidelijk zijn. De taakverdeling tussen betrokken diensten dient in duidelijke afspraken vastgelegd te zijn. Er dienen toereikende inhoudelijke en organisatorische maatregelen getroffen te zijn om het evenement veilig te laten verlopen. De gehele organisatie dient voortdurend alert te zijn op relevante informatie en onverwachte gebeurtenissen.

4. Informatie

Er dient doeltreffend informatie te worden verzameld en verspreid over risico's en dreigingen. Bestuurlijk, justitieel en politieel verantwoordelijken dienen tijdig ingelicht te worden in geval van dreigingsinformatie. Relevante informatie moet een rol spelen bij de voorbereidingen van het evenement.

5. Uitvoering

De betrokken diensten dienen tijdens het evenement intensief samen te werken. Er dienen een duidelijke communicatiestructuur en een toereikend communicatiesysteem te zijn. Er dient organisatorische en capacitaire opschaling plaats te kunnen vinden indien informatie dat noodzakelijk maakt. Bestuurlijk,

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

justitieel en politieel verantwoordelijken dienen meteen ingelicht te worden wanneer zich ernstige onverwachte verstoringen van het evenement voordoen. De betrokken diensten dienen voldoende veerkracht en scherpzorg aan de dag te leggen teneinde doeltreffend om te gaan met onverwachte signalen en gebeurtenissen. Beleidsbeslissingen dienen uitgevoerd te worden, op schrift vastgestelde regels dienen gehandhaafd te worden schriftelijke en mondelinge afspraken dienen nagekomen te worden.

6. Nafase

De onmiddellijke en latere nazorg en de evaluatie dienen zorgvuldig en serieus aangepakt te worden. Alle betrokkenen dienen van het succes en falen van een evenement te leren en aantoonbaar uitkomsten van eerdere evaluaties serieus te nemen.

6.2 Hoofdconclusies

1. Tijdens Veronica Sunset Grooves in Hoek van Holland hebben de belagers van de politie zich met ongekend hevige en intense gewelddadigheid misdragen. De belagers van de politie hebben in georganiseerd verband jacht gemaakt op de politie. Deze uitzonderlijke gewelddadigheid tegenover politiemensen moet krachtig en scherp worden veroordeeld.
2. Door het extreme geweld van de belagers jegens de politie hebben politiemensen zich in een levensbedreigende situatie gevoeld. Op grond van deze beoordeling hebben politiemensen waarschuwingsschoten en gerichte schoten afgevuurd. De politiemensen hebben geïmproviseerd in een situatie van uitzonderlijke gewelddadigheid tegenover politiemensen en zonder dat zij konden rekenen op omvattende commandovoering of andere vormen van ondersteuning.
3. In alle fasen van het evenementtraject was er onvoldoende scherpzorg en alertheid bij de betrokken organisaties en diensten. Dit was zichtbaar in de ongecoördineerde vergunningverlening, de routinematige voorbereiding, de onvoldoende risico-inschatting, het onvoldoende recht doen aan dreigingsinformatie, de onduidelijke commandostructuur, de verwarrende briefing voorafgaand aan het evenement, de ontoereikende reactie op incidenten en ontwikkelingen tijdens het evenement in de eerste uren, en het veel te laat inlichten van de korpsleiding, burgemeester en hoofdofficier van justitie.
4. De dreigingsinformatie die bij de politie beschikbaar was voorafgaand aan het evenement, had reden moeten zijn voor heroverweging van het laten doorgaan van het evenement en in ieder geval voor het treffen van aanvullende maatregelen: het beschikbaar hebben van de Mobiele Eenheid en het opschalen van de commandostructuren. Dit is ten onrechte niet gebeurd. Aan het begin van het evenement waren er allerlei signalen dat het mis zou kunnen gaan. Deze signalen zijn onvoldoende onderkend. Ten onrechte zijn op dat moment geen toereikende aanvullende maatregelen getroffen.
5. De burgemeester en de hoofdofficier van justitie zijn ten onrechte niet ingelicht over de voorbereidingen van het evenement, de dreigingsinformatie voorafgaand aan het evenement en de gebeurtenissen tijdens het evenement. Zij zijn veel te laat geïnformeerd over de ernstige ongeregelheden. De korpsleiding had onvoldoende zicht op de voorbereidingen van het evenement en is tevens ten onrechte niet ingelicht over de dreigingsinformatie en de gebeurtenissen. De korpsleiding, de burgemeester en de hoofdofficier van justitie hadden zeker moeten stellen dat het bestaande protocol voor informatievoorziening aan de driehoek werd nageleefd zodat zij steeds tijdig en volledig zouden worden geïnformeerd.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

6.3 Conclusies

6.3.1 Evenementen- en vergunningenbeleid

Evenementen in Hoek van Holland

1. *Deelgemeente* In Hoek van Holland heeft het dagelijks bestuur van de deelgemeente, in het bijzonder de voorzitter, veel activiteiten ondernomen om Hoek van Holland te promoten. Daartoe behoren evenementen, waaronder ook het feest Veronica Sunset Grooves. Hoewel dat wel onderwerp van overleg tussen gemeentelijke, deelgemeentelijke en politiefunctionarissen is geweest, hebben de veiligheid van de locaties en omgeving, alsmede de benodigde personele en materiële voorzieningen van de politie en hulpverleningsdiensten niet de vereiste aandacht gekregen van de deelgemeente.
2. *Geschiktheid strand* Een specifiek aandachtspunt was, is en blijft de beperkte geschiktheid van het strand van Hoek van Holland voor grootschalige evenementen, dit mede vanwege de moeilijke bereikbaarheid en de beperkingen van de infrastructuur. Deze beperkingen tasten de mogelijkheden aan om bij calamiteiten tijdig en adequaat op te treden. Dit is in het verleden onvoldoende meegewogen in de afwegingen over grootschalige evenementen in Hoek van Holland.

Vergunningverlening in Rotterdam

3. *Vergunningstraject* In Rotterdam zijn evenementen onderworpen aan een professioneel vergunningstraject. In de afgelopen jaren hebben alle betrokkenen daarmee positieve ervaringen opgedaan. Er zijn echter risico's verbonden aan het vergunningstraject voor evenementen in Rotterdam:
 - a. De evenementenagenda is overvol. Dit vergroot het risico van routinematig handelen en dus het risico van onvoldoende scherpheid en van onvoldoende alertheid op onverwachte ontwikkelingen en gebeurtenissen.
 - b. Er wordt teveel nadruk gelegd op het onderscheid tussen een beperkt aantal mega-evenementen en evenementen met een hoog risico enerzijds en de overige evenementen. Het verschil tussen risicovolle en minder risicovolle evenementen heeft met meer factoren te maken dan alleen het aantal bezoekers: onder meer de aantrekkelijkheid en reputatie van het evenement bij verschillende groepen mogelijke bezoekers; de vrije of betaalde toegang; de verwachte aanwezigheid en berichtgeving van de media; het aanvangstijdstip en de duur van het evenement. Hoewel beleidsmatige aandacht bestaat voor meer factoren, is de factor 'bezoekersaantal' ten onrechte doorslaggevend.
 - c. Een uitgewerkt kader voor de beoordeling van de veiligheid van evenementen ontbreekt.
 - d. Het Team Horeca en Evenementen heeft een coördinerende rol in het vergunningstraject, maar het kan deze rol in de praktijk slechts in beperkte mate vervullen. Het team is daarvoor te afhankelijk van de inbreng van elk van de vele betrokken diensten. Het team staat op te grote afstand van de directie Veiligheid.
 - e. De organisator van het evenement droeg de verantwoordelijkheid voor het voorzitten en bewaken van het dienstenoverleg. Dit is een te zware verantwoordelijkheid die bovendien tot spanningen kan leiden tussen de al dan niet commerciële belangen van de organisator en de veiligheidsbelangen.
 - f. De voorbereidingen en advisering van de kant van verschillende diensten hebben zogeheten multidisciplinair plaats, maar feitelijk per dienst afzonderlijk. In het overleg tussen diensten beschikken de aanwezigen niet over gezamenlijke scenario's voor het geval dat het mis gaat.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- g. De risicoanalyse van de politie blijft intern, behoudens de eventuele mondelinge toelichting tijdens het dienstenoverleg. Zij dient onderdeel uit te maken van het advies aan de gemeente.
- h. Er is geen duidelijke verantwoordelijkstoedeling voor de schouw van evenementen.
- i. Er is geen duidelijke verantwoordelijkheidstoedeling voor de naleving van vergunningsvoorwaarden. Verschillende diensten handhaven alleen op hun eigen specifieke terrein. Het ontbreekt tijdens evenementen aan integrale handhaving van de vergunningsvoorwaarden.

Vergunningverlening Veronica Sunset Grooves

- 4. *Adviezen* De betrokken diensten gaven elk voor zich kwalitatief toereikende adviezen over de vergunningaanvraag voor Veronica Sunset Grooves. De adviezen werden onvoldoende op elkaar afgestemd; er was geen regie op de advisering.
- 5. *Bezoekersaantallen* In het vergunningetraject werden verschillende type 'bezoekersaantallen' gehanteerd:
 - het maximum aantal te verwachten bezoekers op het moment dat vergunningaanvraag ingediend moet worden;
 - het aantal bezoekers dat is toegestaan in het kader van de gebruiksvergunning (brandweer);
 - het aantal te verwachten bezoekers dat wordt gehanteerd voor het bepalen van de benodigde inzet van de beveiliging;
 - het aantal verwachte bezoekers dat wordt gehanteerd bij het bepalen van de benodigde politie-inzet.
- 6. *Formele vergunning* De formele vergunning is enkele dagen voor het evenement afgegeven. Dit late tijdstip bood de mogelijkheid om lang met alle betrokkenen te spreken over wat er in de vergunning moest komen te staan, maar gaf anderen geen reële mogelijkheid om wijzigingen aan te brengen of in bezwaar te gaan tegen de vergunningverlening. De formele vergunning is daarmee te laat afgegeven.
- 7. *Voorwaarden* Zoals gebruikelijk bij dergelijke evenementen, omvatte de vergunning vele voorwaarden waaraan de organisator en andere betrokkenen moesten voldoen. Bij een groot aantal voorwaarden ging het om standaardvoorwaarden.
- 8. *Risico* Geen van de betrokkenen heeft op enig moment tijdens de voorbereiding het evenement beoordeeld als een risico-evenement. Afzonderlijk noch in onderling overleg hebben betrokkenen een volwaardige risicoanalyse verricht. Zo'n volwaardige risicoanalyse had ertoe geleid dat het evenement in een hogere risicocategorie terecht was gekomen.

6.3.2 Voorbereidingen

Routine

- 1. *Routinematig* De voorbereidingen van Veronica Sunset Grooves waren in grote trekken gelijksoortig aan die van andere evenementen. Er is vooral gekeken naar de editie 2008. Er is bezien of er nieuwe aanvullende informatie was. Geen van de betrokkenen zag vooraf reden een vergunning te weigeren of wezenlijk andere vergunningsvoorwaarden te stellen. De positieve ervaringen van 2008 hebben het doen en laten van vele betrokkenen bepaald. Veronica Sunset Grooves 2009 is onvoldoende op eigen mérites beoordeeld. De voorbereidingen van Veronica Sunset Grooves voltrokken zich routinematig.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

2. *Bevrijdingsfestival* De eerdere problemen tijdens het Bevrijdingsfestival hebben geen aanleiding gegeven tot extra alertheid bij de voorbereidingen van Veronica Sunset Grooves. Dit in tegenstelling tot bijzondere aandacht voor de veiligheid bij andere evenementen die na het Bevrijdingsfestival plaats hadden. Veronica Sunset Grooves voldeed aan de criteria die impliciet zijn gehanteerd bij het selecteren van evenementen waarbij extra maatregelen noodzakelijk waren: een gratis, vrij toegankelijke dance evenement. Geen van de bij de voorbereiding betrokken instanties en personen betrof de na het Bevrijdingsfestival benoemde lessen bij de voorbereiding van Veronica Sunset Grooves. Het risico bij Veronica Sunset Grooves was na de gebeurtenissen tijdens het Bevrijdingsfestival toegenomen. Dit toegenomen risico is onvoldoende onderkend.
3. *Einde evenementenseizoen* De voorbereidingen van Veronica Sunset Grooves werden gehinderd door het feit dat het evenement aan het eind van het evenementenseizoen plaatsvond. Velen bij de verschillende operationele diensten waren op vakantie. Een deel van de betrokkenen voelde een zekere mate van uitputting. Zij waren minder scherp dan bij een dergelijk evenement verwacht mocht worden. De voorbereidingen binnen het district hadden een sterk operationeel karakter. Ze kregen niet of nauwelijks aandacht op bestuurlijk niveau. De aandacht die er was bij de deelgemeentevoorzitter werkte op momenten verstorend.
4. *Driehoek en bestuurlijk-justiteel overleg* Zowel in de Rotterdamse gezagsdriehoek (burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpschef) en bij andere burgemeesters in de regio als in het bestuurlijk-justitieel overleg in Hoek van Holland heerste bezorgdheid over het aantal en het karakter van evenementen in Hoek van Holland. Desondanks is noch in de driehoek noch in het bestuurlijk-justitieel overleg in Hoek van Holland over Veronica Sunset Grooves gesproken. Agendering in de driehoek en het districtsoverleg had wel voor de hand gelegen.

Aantal bezoekers

5. *Aantal bezoekers* Er bestond veel onduidelijkheid over het aantal bezoekers dat werd verwacht. Deze onduidelijkheid begon bij de schattingen van het aantal bezoekers van Veronica Sunset Grooves 2008. De organisator, directie veiligheid, politie, brandweer, GHOR gingen bij Veronica Sunset Grooves 2009 elk uit van verschillende aantallen. Op geen enkel moment hebben de erbij betrokken organisaties en diensten het daadwerkelijk te verwachten aantal bezoekers geconsolideerd in één, voor elk van hen vaststaand getal. Dat leidde tijdens de voorbereiding tot onduidelijkheid en uiteenlopende verwachtingen. De erbij betrokken organisaties en diensten waren zich hiervan nauwelijks bewust. Daardoor bleven de onduidelijkheid en uiteenlopende verwachtingen onuitgesproken.
6. *Berekeningen* Mede vanwege de onduidelijkheid over het aantal bezoekers waren er verschillende berekeningen van het vereiste aantal politiemensen en particuliere beveiligers, en van de benodigde materiële middelen en voorzieningen. Dit resulteerde in verschillende uitgangspunten voor de kwantitatieve en kwalitatieve inzet van de verschillende diensten. Het is onduidelijk welke schatting van het aantal bezoekers door de politie is gebruikt. De politie schatte het aantal bezoekers in 2008 op 35.000, maar gaat in het draaiboek uit van 15.000. Uit de Beoordeling van Toestand en de bijbehorende assistentieveraanvraag blijkt niet op welke wijze de inzet is bepaald en welk aantal bezoekers als uitgangspunt is genomen. Ook is niet duidelijk op welke wijze dit is getoetst door de korpsleiding.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

6.3.3 Organisatie

1. *Draaiboeken* Het draaiboek van de politie en het veiligheidsplan van de particuliere beveiligingsorganisatie waren vooral gebaseerd op de versies van Veronica Sunset Grooves 2008. De draaiboeken van de politie en de particuliere beveiligingsorganisatie werden routinematig opgesteld. In het draaiboek van de politie en het veiligheidsplan van de particuliere beveiligingsorganisatie werden maatregelen opgenomen zonder dat voldoende gekeken was naar de mogelijkheden om ze te kunnen uitvoeren. Dit gold onder meer voor de maatregelen rond toegangscontrole: het weigeren/verwijderen van te dronken personen, het controleren op glas, drugs en wapens, honderd procent visitatie van tassen en toegangsfouillering. Naast het politiedraaiboek was er geen multidisciplinair plan waarin ook relevante punten van de kant van de brandweer, GHOR en de NS stonden.
2. *Commandostructuur* De commandostructuur van de politie was onduidelijk:
 - a. Er was geen Grootschalig Bijzonder Optreden (GBO) of Districts Grootschalig Bijzonder Optreden (DGBO) structuur. Voor deze structuren bestaan duidelijke richtlijnen en draaiboeken. De taken en verantwoordelijkheden in deze structuren zijn duidelijk. Er is inmiddels veel positieve ervaring opgedaan met deze structuren. Voor Veronica Sunset Grooves werd een bevelsstructuur geregeld onder het niveau van een DGBO. Voor deze bevelsstructuur waren er geen specifieke richtlijnen.
 - b. De bevelsstructuur bij de politie werd opgezet op districtsniveau. In het draaiboek stonden een Algemeen Commandant en een Operationeel Commandant vermeld. De gegevens en verantwoordelijkheden van de Algemeen Commandant werden niet benoemd. Onder rechtstreeks betrokkenen bestaat verschil van mening over de vraag of vooraf nu wel of niet een Algemeen Commandant was aangesteld. Het hoofd wijkpolitie van het district had piket en zou zich op die titel, indien nodig in de rol van Algemeen Commandant, met het evenement bezighouden. Er was een Operationeel Commandant voor de feitelijke operationele leiding.
 - c. Cruciale commandoposities werden toegewezen op basis van de lage risico-beoordeling aan onervaren commandanten. Degene die als Operationeel Commandant werd aangewezen, had onvoldoende opleiding voor en ervaring met grootschalig optreden. Het hoofd wijkpolitie/Algemeen Commandant had wel ervaring met grote evenementen, maar geen ervaring met grootschalige ordeverstoringen. Bij de personele bezetting van het evenement is onvoldoende rekening gehouden met de noodzaak ervaring met grootschalige ordeverstoringen in te brengen voor het geval dat het mis zou gaan.
3. *Organisator* De organisator van Veronica Sunset Grooves heeft zijn organiserende rol tijdens de voorbereiding onvoldoende waargemaakt. Het dienstenoverleg was onvoldoende georganiseerd en onvoldoende scherp. De verslaglegging van het dienstenoverleg was ontoereikend. Wijzigingen werden in een laat stadium aan betrokken diensten meegedeeld. De organisator heeft de verwarring over het aantal bezoekers niet opgelost. De particuliere beveiligingsorganisatie was niet in staat additionele capaciteit naar aanleiding van de informatie over de komst van hooligans te realiseren. Hierdoor waren er minder particuliere beveiligers dan de politie wenste.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

6.3.4 Informatie

Informatieverstrekking

1. *Informatie* Vrijdag 21 augustus beschikte de Regionale Inlichtingen Dienst (RID) over gevalideerde informatie over de mogelijke komst van een grote groep leden van de Feyenoord harde kern naar Veronica Sunset Grooves, met de intentie daar los te gaan. De Infodesk van de Regionale Informatie Organisatie gaf deze informatie terecht door aan de chef van dienst directe hulpverlening van het district en aan medewerkers van de Gedeconcentreerde Informatiedesk en de Voetbaleenheid. De Regionale Informatie Organisatie heeft zich ervan vergewist dat deze informatie ook was aangekomen. Deze handelingen waren conform het protocol van de Regionale Inlichtingen Dienst.
2. *Geen verstrekking korpsleiding* De door de Regionale Inlichtingen Dienst verstrekte informatie van vrijdag 21 augustus is ten onrechte niet toegestuurd aan de korpsleiding dan wel aan het ondersteunend bureau Beleids- en Bestuurszaken. De korpsleiding is ook niet op andere wijze, bijvoorbeeld telefonisch, geïnformeerd. Ook de directie Veiligheid, de burgemeester en het Openbaar Ministerie zijn ten onrechte niet geïnformeerd. De inhoud en ernst van de informatie hadden daar wel aanleiding toe moeten geven. Volgens het bestaande protocol van de Regionale Inlichtingen Dienst voor de informatieverstrekking had de korpsleiding geïnformeerd moeten worden. De informatie had onmiddellijk aan alle belanghebbenden ter beschikking moeten worden gesteld opdat over de voortgang en organisatie van het evenement nadere besluiten genomen hadden kunnen worden.
3. *Los gaan* De Regionale Inlichtingendienst heeft bewust gekozen voor het hanteren van de tekst 'los gaan'. De Regionale Inlichtingen Dienst ging ervan uit dat de tekst van de informatieverstrekking voor zichzelf sprak en dat de dreiging hieruit voldoende naar voren kwam. Maar de wijze waarop informatie van de Regionale Inlichtingen Dienst gelezen wordt, is sterk afhankelijk van de kennis en ervaring van de desbetreffende functionaris. De Regionale Inlichtingen Dienst heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de informatie steviger onder de aandacht te brengen. De Regionale Inlichtingen Dienst had moeten melden dat er een ernstig risico bestond dat de openbare orde in hevige mate verstoord zou worden.
4. *Routing verstrekking* De routing van de verstrekking van de Regionale Inlichtingen Dienst binnen het district was onduidelijk en kwetsbaar:
 - a. Na de eerste mondelinge verstrekking aan het district werd de informatie per email gestuurd aan de informatieorganisatie van het district.
 - b. Daarna werd de informatie gestuurd naar een van de betrokken functionarissen. Sommigen werden schriftelijk, anderen mondeling geïnformeerd. De mondelinge informatievoorziening bleek kwetsbaar. Want woorden en toon maken het verschil.
 - c. Het hoofd wijkpolitie/Algemeen Commandant heeft de informatie niet op schrift ontvangen. De Operationeel Commandant heeft deze wel ontvangen.
5. *Dreigingsanalyse hooliganisme en evenementen* De Regionale Informatieorganisatie (RIO) merkte al in 2007 in een *Dreigingsanalyse hooliganisme en evenementen* op dat hooligans (en met name de jonge harde kern) steeds vaker bij evenementen van uiteenlopende aard aanwezig waren, grote hoeveelheden drugs (met name cocaïne) en alcohol gebruikten en zich gewelddadig gedroegen tegenover anderen, onder wie de politie. Direct betrokkenen in Hoek van Holland waren niet op de hoogte van deze dreigingsanalyse uit 2007; de districtschef was wel op de hoogte van de verstrekking van de *Dreigingsanalyse*. Deze dreigingsanalyse had bij de RIO en RID aanleiding moeten zijn de informatie rond Veronica Sunset Grooves intensiever te verspreiden zodat het evenement heroverwogen kon worden en eventueel aanvullende

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

maatregelen getroffen konden worden. De bij het evenementenbeleid betrokken medewerkers van de Directie Veiligheid waren niet bekend met de *Dreigingsanalyse Hooliganisme en evenementen*. Wel was deze rapportage besproken in de beheersdriehoek en vastgesteld door het regionale college. In de jaarrapportages over evenementen is niet ingegaan op relevante veiligheidsontwikkelingen die aandacht behoeven.

Maatregelen naar aanleiding van informatieverstrekking

6. *Aanvullende maatregelen* Op grond van de informatieverstrekking van vrijdag besloot het hoofd wijkpolitie/Algemeen Commandant tot het inzetten van de Voetbaleenheid en een videoteam. Hij besloot ook opdracht te geven meer beveiligers in te zetten en meer ROG-medewerkers in te zetten. Hij besloot vooralsnog geen aanvraag voor ME te doen. Hij gaf opdracht tot het verzamelen van aanvullende informatie. Gezien de informatieverstrekking, had het hoofd wijkteampolitie/Algemeen Commandant met de districtsleiding nader overleg moeten plegen over aanvullende maatregelen.
7. *Beelden en verwachtingen* De contactpersonen bij de politie (bureaucoördinator en buurtagent) hebben de organisator en de particuliere beveiligingsorganisatie op vrijdag geïnformeerd over de mogelijke komst van hooligans. Er ontstond onduidelijkheid bij de organisator en de beveiligingsorganisatie over de maatregelen die de politie zou treffen. De organisator en beveiliging hadden na overleg met de politie op vrijdag het beeld dat de hooligans gespot en tegengehouden zouden worden, en dat flex-ME ingezet zou worden. Hierdoor ontstonden er verschillende beelden en verwachtingen over de te nemen maatregelen.
8. *Andere diensten* De politie heeft tot aan de eerste briefing op zaterdag aan andere diensten zoals de GHOR, de brandweer en de NS geen enkele mededeling gedaan over het risico dat hooligans zouden komen en los zouden gaan. Daardoor hebben die organisaties zich geen eigen oordeel kunnen vormen over de eventuele implicaties van de komst van hooligans voor de eigen voorbereidingen.
9. *Informatie onderschat* De verstrekte informatie was van dien aard dat een wezenlijk ander risicoprofiel van Veronica Sunset Grooves 2009 ontwikkeld had moeten worden. De waarde van deze informatie is onderschat. De informatieverstrekking op vrijdag had reden moeten zijn om te bezien of het evenement door had moeten gaan, en in ieder geval om uit voorzorg de politie-inzet op te schalen. Er had alsnog besloten moeten worden tot het instellen van in ieder geval een DGBO-regeling en tot het oproepen van ME. Dit had sommige hooligans hoe dan ook kunnen afschrikken. Bij ongeregelheden zou de ME politiemensen zonder beschermende kleding af kunnen schermen.

6.3.5 Uitvoering op de dag van het evenement

Aanvullende informatie

1. *Aanvullende informatie* De Regionale Inlichtingen Dienst beschikte op zaterdag over aanvullende informatie: de informatie van vrijdag was door meerdere bronnen bevestigd en er was informatie over het vermoedelijke moment van verzamelen en de wijze van vervoer. Door middel van het benoemen van een schatting van het aantal mogelijke leden van de harde kern dat naar Veronica Sunset Grooves zou komen, benadrukte de Regionale Informatie Organisatie op zaterdag de ernst van de eerder op vrijdag verstrekte informatie. Dit terwijl de instructie vanuit de Regionale Inlichtingen Dienst was om geen aantallen te noemen, gelet op het onzekere karakter ervan. De chef van dienst infodesk van de Regionale Informatie Organisatie heeft de aanvullende informatie van de Regionale Inlichtingen Dienst op zaterdag mondeling doorgegeven aan de Operationeel Commandant, op

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

verzoek van de chef van dienst directe hulpverlening van het district. De schriftelijke verstrekking volgde maandag na het evenement.

2. *Burgemeester, hoofdofficier van justitie en politie* De burgemeester, hoofdofficier van justitie, korpsleiding en districtsleiding zijn ten onrechte niet geïnformeerd over de informatie die de RID op zaterdag 22 augustus verstrekke. Ook deze aanvullende informatie had aanleiding moeten zijn tot het direct inlichten van de korpsleiding, burgemeester en hoofdofficier van justitie opdat tot heroverweging van het evenement en uitbreiding van de maatregelen gekomen had kunnen worden.

Briefings en signalen

3. *Briefings* De inhoud van de briefings door de politie voorafgaand aan het evenement was op onderdelen onduidelijk. In de beleving van een deel van de betrokkenen zijn in verschillende briefings mededelingen gedaan die niet op elkaar aansloten en niet duidelijk waren. Daardoor hadden functionarissen van de verschillende operationele diensten verschillende verwachtingen en beelden van het evenement en de inzet van diensten. Achteraf bleek er onduidelijkheid te zijn geweest over de (potentiële) aanwezigheid van de ME.
4. *Signalen* Zaterdag namiddag rond 18.00 uur was het verschillende operationele functionarissen bij politie en beveiliging duidelijk dat er veel meer mensen dan verwacht zouden komen. Ook was hen duidelijk dat de informatie over de mogelijke komst van hooligans juist was. De eerste hooligans behorend tot de harde kern werden gespot. Enige tijd later werd duidelijk dat zij ook als groep aanwezig waren en dat grote hoeveelheden alcohol en veel drugs werden gebruikt. Dit was duidelijk op het station, maar ook rond het terrein. In de loop van de avond waren er verschillende vecht- en steekpartijen waarbij ook leden van de harde kern betrokken waren. Meerdere ervaren politiefunctionarissen hadden het gevoel dat het mis zou gaan. Vóór de schietincidenten waren er al vele signalen dat het grondig mis zou kunnen gaan. Dit heeft ten onrechte geen aanleiding gegeven tot nadere maatregelen.
5. *Onvoldoende maatregelen* Geen van de operationele functionarissen vond het nodig het evenement te beëindigen, op te schalen of extra menskracht en middelen in te zetten. Wel werd er capaciteit vastgehouden in meerdere districten, dit op eigen initiatief van de chef van dienst directe hulpverlening van het district. Er zijn onvoldoende maatregelen getroffen naar aanleiding van alle beschikbare signalen dat het mis dreigde te gaan. Ondanks de aanvullende informatie op zaterdag zijn aanvullende maatregelen achterwege gebleven. De ernst van de informatie is onvoldoende doorgedrongen tot de operationeel leidinggevenden.

Particuliere beveiliging en organisator tijdens het evenement

6. *Geen additionele capaciteit particuliere beveiliging* De organisator en de particuliere beveiligingsorganisatie bleken niet in staat additionele capaciteit voor de particuliere beveiliging te realiseren ondanks de informatie over de komst van hooligans. Deze additionele capaciteit had daadwerkelijk gerealiseerd moeten zijn.
7. *Functioneren particuliere beveiliging* De particuliere beveiligingsorganisatie was onvoldoende in staat de gemaakte afspraken over visitatie, fouillering en het tellen van bezoekers na te komen. Dit gold ook de gemaakte afspraken over alcohol- en drugsgebruik en –bezit. Er was een ontoereikende toegangscontrole. Op talloze manieren konden bezoekers en anderen met verschillende spullen het terrein op. De particuliere beveiligingsorganisatie is de afspraken onvoldoende nagekomen.
8. *Aantal bezoekers* De particuliere beveiliging en de medewerkers van de organisator hadden geen goed beeld van het aantal mensen op het terrein. De schattingen van het aantal mensen, dat op het terrein aanwezig waren, lopen tot op

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

de dag van vandaag uiteen van 25.000 tot 50.000. De particuliere beveiliging heeft ten onrechte nagelaten het aantal bezoekers te tellen, hetgeen wel een van de formele afspraken was.

Verbindingen

9. *Slechte verbindingen* Tijdens het evenement, vooral gedurende de avond, had de politie te kampen met slechte verbindingen. In de commandowagen van de politie waren de gesprekken nauwelijks te volgen. Ook klagen meerdere politiefunctionarissen over batterijen die snel leeg waren. Zowel het C2000 systeem als het GSM-net functioneerde niet goed. De slechte verbindingen hinderden de onderlinge communicatie tijdens het gehele evenement, en in het bijzonder tijdens en na het schietincident.
10. *Onzekerheid en angstgevoel* Slechte ervaringen met verbindingen gedurende Veronica Sunset Grooves hebben de onzekerheid en het angstgevoel bij een deel van de belaagde politiefunctionarissen vergroot. Zij wisten niet zeker of hun noodoproepen en andere berichten door kwamen in de commandowagen. Zij konden er niet zonder meer van uitgaan dat er in reactie op berichten hulp zou komen.
11. *C2000* De masten zijn tijdens Veronica Sunset Grooves niet overbelast geweest. De maximale belasting per mast was 45 procent van de totale capaciteit. De normale belasting van een mast is 18-24 procent. Er zijn meerdere mogelijke oorzaken voor het 'geen contact krijgen'. C2000 staat geen inbreuk toe op lopende gesprekken. Wanneer meerdere gebruikers tegelijk op hetzelfde kanaal willen communiceren, zal hierdoor het gevoel ontstaan dat het netwerk overbelast is, of dat ze er 'niet doorheen komen'. Als gevolg van de beschikbaarheid van meerdere masten is de kans op roaming (wisselen van netwerk) vergroot. Op de grens van twee of meer masten zoekt de portofoon de mast met het beste signaal. Tijdens dit wisselen van netwerk kan een portofoon enkele seconden geen bereik hebben. Roaming tussen de netwerken heeft er mogelijk voor gezorgd dat de portofoonbatterijen versneld leeg waren. Hierdoor moest tijdens het evenement regelmatig batterijen worden gewisseld.

Commandovoering

12. *Informatie* Het lukte op momenten niet om vanuit de commandowagen contact te leggen met de liaison op het terrein. De aanwezige ervaringen politieleidinggevenden zijn door de Algemeen Commandant of Operationeel Commandant niet actief bevraagd op hun waarnemingen en inschattingen. Zij hebben zelf hun zorgen niet dringend genoeg aan de orde gesteld tegenover de Algemeen en Operationeel Commandant. De informatie die wel binnen kwam in de commandowagen, is onvoldoende in samenhang beoordeeld. Deze informatie had aanleiding moeten zijn de getroffen maatregelen, inclusief de benodigde inzet van personeel, te heroverwegen en te besluiten tot opschaling.
13. *Commandovoering* Tijdens hectische momenten was er geen commandovoering. In de commandowagen hadden betrokkenen geen overzicht van wat er precies aan de hand was. Dit was mede te wijten aan de slechte verstaanbaarheid van de binnenkomende berichten. De Algemeen en Operationeel Commandant hebben gedurende de avond onvoldoende maatregelen getroffen om tot een adequaat beeld van de situatie te komen.
14. *Algemeen en Operationeel Commandant* Er was geen heldere besluitvormingsstructuur in de commandowagen. De Algemeen Commandant was in burger; de formele titel waaronder hij werkte, was onhelder. De precieze verhouding tussen de Algemeen Commandant, de Operationeel Commandant en de overige betrokken leidinggevende politiefunctionarissen was daarmee

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

onduidelijk. Deze onduidelijkheid heeft de besluitvorming in de commandowagen verstoord.

15. *Regionale Ondersteunings Groep* Twee medewerkers van de Regionale Ondersteunings Groep (ROG) in burger waren actief op het terrein om te spotten en notoire onruststokers te monitoren. Dit terwijl de Algemeen Commandant en de Operationeel Commandant ervan uitgingen dat dit uitsluitend zou plaatsvinden na hun uitdrukkelijke toestemming. Deze afspraak en de gewenste afstemming met de liaison over eventuele inzet, waren bij de desbetreffende medewerkers van de Regionale Ondersteunings Groep niet als zodanig bekend. Het is niet ongebruikelijk dat de Regionale Ondersteunings Groep, al dan niet in burger, optreedt op een evenemententerrein. Echter, dit was onder de gegeven omstandigheden riskant.

Incident en geweld

16. *Incident* De leden van de ROG op het evenemententerrein werden door personen uit de groep herkend als politie. De beide ROG medewerkers werden hierop ernstig bedreigd. Deze bedreiging nam dermate ernstige vorm aan dat de leden van de ROG zich genoodzaakt voelden hun wapen te trekken en waarschuwingsschoten te lossen. Na een oproep assistentie collega schoten twee politieagenten van de VBE de twee collega's van de ROG te hulp. Hierop kwamen alle vier agenten in een uitermate bedreigende situatie terecht. Een grotere groep agenten ging vervolgens het terrein op om de collega's te ontzetten. De vier agenten konden het terrein verlaten. De hooligans gedroegen zich onverminderd gewelddadig tegenover de overige politiefunctionarissen. Een grote groep bezoekers – naar schatting meer dan 150 – bedreigde de ongeveer twintig politiefunctionarissen in de linie voor het VIP podium en later voor de bar. De belagers gebruikten verschillende vormen van extreem geweld tegen de politie: slaan, schoppen, gooien en bedreigingen. De politiemensen voelden zich ernstig bedreigd. Hierop zijn meerdere waarschuwingsschoten gelost. Verschillende hooligans telden meerdere malen af van 5 naar 0 alsof er daarna een aanval zou volgen. Agenten constateerden dat er niet of nagenoeg niet werd gereageerd op waarschuwingsschoten. Nadat de politie zich terugtrok buiten het terrein, richting de duinen, ontstond een kort moment van relatieve rust, alvorens enkelen begonnen met het neerhalen van de hekken. Hierop volgde opnieuw een grote groep die de politie bleef belagen en achtervolgde. Ondanks meerdere waarschuwingsschoten en gerichte schoten van de kant van politieagenten en de wetenschap dat verschillende personen daardoor gewond raakten – onder wie een zwaargewonde jongere die korte tijd later op weg naar het ziekenhuis overleed -, bleef een grote groep de politie belagen en bedreigen, onder meer door te gooien met bloembakken, fietsen en met zand gevulde flessen. Politie te paard heeft de groep belagers met succes uit elkaar gedreven.
17. *Geweld* De op het terrein aanwezige politiemensen hebben moeten handelen in een extreem gewelddadige, en door hen als levensbedreigend ervaren situatie zonder dat ze konden rekenen op omvattende commandovoering of andere vormen van ondersteuning. Pas na de zwaarste gewelddadigheden op het terrein brachten voornamelijk bijstandverlenende leidinggevenden in en rond de Commandowagen enige structuur aan in het optreden van de politie. De mate van geweld door de belagers tegenover de politiemensen was ongekend. De beelden van dit geweld, de verklaringen van betrokken politiemensen en documenten getuigen van geweldsgebruik van voor Nederlandse begrippen ongekende hevigheid en intensiteit.
18. *Hooligans in georganiseerd verband* Uit de beelden, vraaggesprekken en documenten valt op te maken dat de harde kernleden die zich onder de belagers bevonden, in georganiseerd verband optraden bij het testen, uitdagen en aanvallen van de politie. Incidenten eerder op de avond waren gerichte hit-en-run acties

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

bedoeld om de beveiliging en de politie uit te testen. Er zijn sterke aanwijzingen dat harde kern leden het plan hadden om in het geval dat er weinig politie zou zijn, de politie aan te vallen – dit met behulp van de tactiek van het 'tellen van koppen'.

Incidentmanagement

19. *GRIP 1* Op instigatie van de officier van dienst geneeskundig werd om 23.49 uur GRIP 1 afgekondigd. De precieze verhouding tussen de GRIP-structuur en de commandostructuur van de politie was onduidelijk. Het duurde relatief lang voordat de diensten konden werken in een duidelijke beslissingsstructuur. De eerstverantwoordelijken ter plekke hadden niet alleen tot GRIP 1 moeten besluiten maar hadden ook ten behoeve van het snel treffen van verdergaande bestuurlijke en justitiële maatregelen de burgemeester moeten adviseren tot het opschalen naar GRIP 3. Ook het regionale opschaling tot GRIP 4 had mogelijk geweest, dan wel de burgemeester uit de nabijgelegen gemeenten hadden geïnformeerd moeten worden. Dit in het licht van de reischoppers en/of gewonden die zijn vertrokken vanaf het evenement naar een op dat moment onbekende bestemming. De samenwerking in het Commando Plaats Incident is na een moeizame start – de geneeskundige hulp was druk met urgente zaken – goed verlopen.
20. *Geneeskundige hulpverlening* De geneeskundige hulpverlening moest het werk uitvoeren in een bijzonder onoverzichtelijke en lastige situatie. Een belangrijk uitgangspunt was de eigen veiligheid. Een aantal slachtoffers is op eigen gelegenheid, geholpen door derden, naar het ziekenhuis gegaan alvorens de ambulance voor hen beschikbaar was. Er is geen psychosociale hulpverlening opgestart. Het zou verstandig zijn geweest wanneer dit wel zou zijn gebeurd, zowel in Hoek van Holland als op andere stations waar mogelijk geschokte bezoekers zouden uitstappen.
21. *Afhandeling* De afhandeling van het incident door de politie in de nacht van zaterdag op zondag is adequaat ter hand genomen. Er is een plaats delict gevormd. Er is in de nacht meteen een aanvang gemaakt met opvang en nazorg.
22. *Geen andere strafbare feiten* Na het evenement zijn er geen aangiften gedaan van strafbare feiten met uitzondering van de aangiften van politiemensen over het geweld tegen hen. Er zijn geen gefundeerde signalen dat zich andere ernstige strafbare feiten hebben voorgedaan. Geruchten over aanrandingen en verkrachtingen in de duinen of plunderingen in het dorp zijn niet bevestigd.
23. *Geen financiële uitputting* Na het evenement ontstonden er geruchten dat geen ME zou zijn ingezet vanwege financiële uitputting. Deze geruchten worden niet bevestigd door de beschikbare feiten. Het aantal begrote uren voor politie-inzet bij evenementen was voor Veronica Sunset Grooves niet uitgeput.

Burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpsleiding

22. *Inlichten burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpsleiding* De burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpsleiding zijn ten onrechte pas na de afkondiging van GRIP 1 ingelicht over de gebeurtenissen. Dit had veel eerder op de avond al moeten gebeuren opdat bezien had kunnen worden of het evenement had moeten doorgaan dan wel dat aanvullende maatregelen getroffen hadden moeten worden.
23. *Driehoek* De gezagsdriehoek bestaande uit de burgemeester, de hoofdofficier van justitie en de waarnemend korpschef is zondagochtend om 8.00 uur bij elkaar gekomen. Gedurende de nacht zijn de leden van de driehoek niet bij elkaar geweest. Wel is er intensief telefonisch contact geweest tussen de burgemeester, de politie en de Directie Veiligheid, en tussen de hoofdofficier van justitie en de politie. De burgemeester en de hoofdofficier van justitie hebben in de nacht geen rechtstreeks contact gehad. De burgemeester en de hoofdofficier van justitie kregen van de politie het advies om de driehoek 's nachts niet bij elkaar te laten

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

komen. Vanwege de onzekere situatie en informatie, het veelvuldig schieten door politieagenten, het dodelijke slachtoffer en de zwaargewonden en de onduidelijkheid over de mogelijke verdere activiteiten van de relschoppers had het voor de hand gelegen dat de driehoek 's nachts wel bijeen was gekomen. De driehoekspartners hadden dan in onderlinge afstemming de situatie kunnen beoordelen en eventueel kunnen beslissen over maatregelen om verdere verstoringen te voorkomen en/of aanhoudingen en de opsporing van strafbare feiten te bevorderen.

24. *Korpschef* De korpschef – die op vakantie was - is pas zondagochtend 23 augustus rond 08.45 uur geïnformeerd over wat zich de vorige avond had voorgedaan tijdens Veronica Sunset Grooves. De aanvankelijke, hem aangereikte informatie over wat er daadwerkelijk gebeurd was, was ontoereikend. Later bereikte de korpschef informatie waaruit duidelijk werd wat er daadwerkelijk was gebeurd en hoe groot het effect van de gebeurtenissen was op betrokken politiefunctionarissen. De korpschef keerde dinsdag terug naar Rotterdam. De korpschef had eerder en beter geïnformeerd moeten worden.

6.3.6 Nafase

1. *Nazorg* Het korps heeft veel inspanningen verricht in het kader van de nazorg, onder meer vanuit de bedrijfsopvangteams en vanuit bedrijfsmaatschappelijk werk. Ook zijn er meerdere discussiebijeenkomsten geweest om te praten over wat er is gebeurd. De nazorg aan politiemensen wordt verschillend gewaardeerd, met name wat betreft de eerste dagen. Een aantal politiemensen en functionarissen van andere diensten was ontevreden over de wijze waarop de nazorg heeft plaatsgehad. Anderen prezen de vele inspanningen.
2. *Recherche-onderzoeken* De organisatie van de rechercheonderzoeken heeft enige vertraging opgelopen doordat de aanvankelijke taakverdeling tussen het OM Den Haag en het OM Rotterdam niet werkbaar bleek. Onmiddellijk na het incident begon het onderzoek van de Rijksrecherche en het OM Den Haag naar de politiemensen die gericht geschoten hadden. Dit was ook mogelijk omdat deze politiemensen onmiddellijk bekend waren. Een week na de ongeregeldheden begon het OM Rotterdam met het strafrechtelijk onderzoek naar de ordeverstoorders. Dat heeft geleid tot ongenoegen aangezien de politiemensen die gericht geschoten hadden, onmiddellijk als verdachten in het onderzoek van de Rijksrecherche aangemerkt werden; het aanmerken van politiemensen die gericht geschoten hebben, als verdachte is een standaardprocedure bij Rijksrechercheonderzoeken - dit om de betrokken politiemensen alle rechtsbescherming kunnen genieten. Vervolgens zijn er duidelijke afspraken tussen het OM Den Haag en het OM Rotterdam gemaakt en zijn beide onderzoeken voortvarend uitgevoerd.
3. *Quickscan* De korpsleiding besloot tot een quickscan van de gang van zaken op de dagen voorafgaand en tijdens Veronica Sunset Grooves teneinde snel lessen te trekken en informatie daartoe voor de gemeenteraad ter beschikking te krijgen. De quickscan heeft bij een aantal betrokkenen en buiten de kring van de direct betrokkenen de indruk gewekt dat schuldigen moesten worden aangewezen. Tegelijkertijd was er vanuit anderen uit het korps de roep om duidelijke maatregelen.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

6.3.7 *Profiel ordeverstoorders*

1. *Jonge harde kern* Vooral leden van de jonge harde kern van Feyenoord hebben deelgenomen aan de rellen. Bij Feyenoord zijn meerdere harde kernen te onderscheiden. *SCF* (Sport Club Feyenoord) is de oudste harde kern van de Feyenoord hooligans. *FIIIR* (Feyenoord derde generatie Rotterdam) is de harde kern die net onder SCF zit (de eerste generatie) en feitelijk is er geen tweede generatie hooligans. *RJK* (Rotterdam Jongeren Kern) is de derde harde kern binnen Feyenoord en de leden van deze groep zijn, zoals de naam al zegt, relatief jong (gemiddeld 19 á 20 jaar). Deze groep doet de laatste tijd behoorlijk van zich spreken als het gaat om ordeverstoringen rond wedstrijden en evenementen. *Por la Vida* is een relatief kleine groep en veel van deze jonge mannen zijn tevens lid van de FIIIR. Er is ook nog een groep *losse personen* die niet direct tot een van de voorgaande kernen te rekenen zijn, maar wel regelmatig aanwezig zijn bij de diverse groepen. Bij rellen sluiten zij zich soms tijdelijk aan.
2. *Antecedenten* Van de 175 jonge harde kern leden hebben er 105 (60%) tenminste één geregistreerd antecedent. Als groep hebben ze 598 antecedenten in het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie en hebben ze 67 registraties in het Voetbal volgsysteem (VVS). De leden uit de jonge harde kern maken zich vooral schuldig aan het plegen van geweldsmisdrijven en meer in het bijzonder aan openlijke geweldpleging in vereniging. Daarnaast hebben hun antecedenten ook betrekking op vermogensdelicten, vernielingen, belediging, drugsdelicten, overtredingen ten aanzien van de Wet Wapens en Munitie en een incidenteel zedendelict. De groep bestaat voornamelijk uit personen die als meeloper te typeren zijn, en kent daarnaast een aantal personen die gelden als leider dan wel als leider/meeloper. Bijna de helft (45%) van personen die tot de jonge harde kern gerekend worden, is jonger dan 20 jaar. Zij doen hun label 'jong' dus eer aan. Twintig personen hebben meer dan tien antecedenten in HKS én het VVS.
3. *Aanwezigheid* Van de in totaal 175 'bekende' jonge harde kern leden zijn er zeker 26 aanwezig geweest op Veronica Sunset Grooves. Deze aanwezige groep is te typeren als het – wat betreft gepleegde strafbare feiten - actieve en gewelddadige segment van de jonge harde kern. Van de in totaal 21 toonaangevende personen uit de jonge harde kern zijn er maar liefst 12 op het strand van Hoek van Holland geweest, met betrokkenheid bij incidenten en bij het belagen van de politie. Naast de jonge harde kern zijn ook 15 leden van de FIIIR, 2 leden van SCF en 2 personen die wel als hooligan bekend zijn maar niet tot een groep te rekenen zijn, tijdens Veronica Sunset Grooves gezien. Deze personen hebben op één uitzondering na – voor zover bekend - niet deelgenomen aan de ongeregelde heden.

Uit de beschikbare informatie over 34 aangehouden verdachten blijkt dat 13 van hen op dit moment onderdeel uitmaken van de jonge harde kern en één van de FIIIR. Zij zijn allen aangehouden voor openlijke geweldpleging. De overige 20 aangehouden verdachten – die betrokken zijn geweest bij incidenten tijdens Sunset Grooves - vallen uiteen in een groep die niets met Feyenoord of hooliganisme te maken heeft of wil hebben en een groep die in het verleden onderdeel is geweest van Feyenoord-hooligans dan wel die actueel sympathieën heeft voor het Rotterdamse hooliganisme.

4. *Alcohol en drugs* Op grond van meerdere bronnen is duidelijk dat onder de relschoppers veel alcohol gebruikt is, mogelijk in combinatie met cocaïne of speed. In het bijzonder dit combigebruik in deze specifieke groep maakt dat hun gedrag onberekenbaar en onvoorspelbaar wordt. Op basis van analyses van andere ordeverstoringen waarbij hooligans betrokken zijn geweest en er aantoonbaar sprake was van combigebruik, is bekend dat jonge mannen in groepsverband onder invloed van grote hoeveelheden alcohol en cocaïne geen angst meer kennen, ontremd zijn en ook nauwelijks pijn voelen.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

6.4 Aanbevelingen

6.4.1 Evenementen en vergunningenbeleid

1. *Evenementenkalender* Nader bezien dient te worden of de evenementenkalender in Rotterdam niet te vol is voor een volwaardige veiligheidszorg. Daarbij dient meer rekening gehouden te worden met de aandachts- en inspanningscurve door het jaar heen, inclusief roostering, vakanties etc
2. *Directie Veiligheid* De directie Veiligheid van de gemeente dient het vergunningentraject in Rotterdam te coördineren. Daarbij behoort de interdisciplinaire afweging van belangen en risico's. Een deel van deze veranderingen is al in gang gezet. Het Team Horeca en Evenementen moet weer integraal ondergebracht worden bij de directie Veiligheid.
3. *Strand Hoek van Holland* Het is noodzakelijk nader te bezien of en in hoeverre het strand van Hoek van Holland bestemd kan worden voor grootschalige evenementen. Daarbij dienen veiligheidsoverwegingen volwaardig in ogenschouw genomen te worden, inclusief de mogelijkheden om personen en middelen naar het strand te brengen en daarvan weg te krijgen.
4. *Risicobeoordeling* Voor elk vergunningplichtig evenement in Rotterdam dient een omvattende risicobeoordeling gemaakt te worden. Alle erbij betrokken diensten dienen een inschatting te maken van de risico's en deze gezamenlijk onder leiding van de gemeente om te zetten in een integrale risicobeoordeling.
5. *Vrij toegankelijke feesten* Vrij toegankelijke feesten moeten onder specifieke voorwaarden mogelijk blijven. Het is zaak hiervoor een specifieke risicoanalyse op te stellen. Vrije toegankelijkheid laat de vereisten van een doeltreffende toegangscontrole onverlet. Bij de risicobeoordeling dient veel meer aandacht te worden besteed aan de organisatiegraad, planning en voorbereiding (inclusief de benutting van het internet) van de kant van potentiële ordeverstoorers.
6. *Vergunningen* Vergunningen dienen daadwerkelijk zes weken voor het evenement formeel afgegeven te zijn. Hierbij moet de mogelijkheid open blijven om aanvullende eisen te stellen indien noodzakelijk voor de veiligheid, of eventueel evenementen niet door te laten gaan.

6.4.2 Voorbereidingen

1. *Alcohol en drugs* Bij de voorbereiding en de vaststelling van de kwalitatieve en kwantitatieve inzet van personeel en middelen dient veel meer dan nu het geval is rekening gehouden te worden met het effect van alcohol, harddrugs en farmaca op het gedrag van ordeverstoorers. Daartoe behoort ook aandacht voor de drempelverlagende werking van langdurig zowel als kortstondig gebruik van dergelijke middelen – tot en met het doorgaan met geweld tegenover politieke afschrikking.
2. *Routine* Ongewenste routinisering van de voorbereidingen en het opstellen van draaiboeken moet tegengegaan worden. Daartoe dienen de betrokken diensten organisatorische en personele maatregelen te treffen, onder meer door de ervaring van de een te toetsen aan de frisse blik van de ander. Cruciaal echter is dat steeds weer een kritische houding leidend is in alle aspecten van de voorbereiding.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

3. *Bestuurlijke aandacht* Vergunningen en draaiboeken voor evenementen waarbij een zeker risico bestaat op basis van de hiervoor omschreven risicobeoordeling, dienen in het bestuurlijk-justitieel (districts)overleg of in het driehoeksoverleg van burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpschef goedgekeurd te worden.
4. *Multidisciplinair draaiboek* Voor alle grote evenementen en kleine evenementen met een verhoogd risico moet een multidisciplinair draaiboek worden opgesteld.
5. *Dienstenoverleg* Het dienstenoverleg ter voorbereiding van een specifiek evenement dient te worden voorgezeten door de directie Veiligheid. Verlangens van een organisator mogen nooit doorslaggevend zijn.
6. *Aantal bezoekers* Alle betrokken diensten dienen de verwachtingen omtrent het maximaal aantal bezoekers te onderschrijven. Dit aantal moet bepaald worden op basis van objectieve gegevens. Het dient de basis te vormen voor de inzet van alle betrokken diensten. Op basis van specifieke criteria dient een eenduidige rekenmethode te worden ontwikkeld op basis waarvan de kwantitatieve en kwalitatieve inzet van personeel en middelen bij een evenement bepaald kan worden. De lijst met criteria mag niet beperkt blijven tot het aantal bezoekers en de fysieke omgeving waarin het evenement plaatsheeft.
7. *Schouw* De schouw voorafgaand aan het evenement dient niet langer door de verschillende diensten afzonderlijk verricht te worden. Er moet een schouwmeester komen die de uitkomsten van de integrale schouw in samenhang beoordeelt. Eventuele onvolkomenheden moeten door de schouwmeester gemeld worden aan de dossierhouder van de directie Veiligheid.
8. *Alertheid* Alle betrokken diensten dienen structureel alert te zijn op mogelijke gebeurtenissen voorafgaand, tijdens en na evenementen. Deze structurele alertheid komt tot gelding in het ontwikkelen van adequate scenario's, en voldoende, serieus te nemen oefening.

6.4.3 Organisatie

1. *Bevelsstructuur* De politie dient een eenduidige bevelsstructuur te hebben, ook in situaties waarin geen GBO- of DGBO-structuur opgetuigd wordt. Analoog aan deze structuren dient een structuur te worden ontwikkeld voor situaties waarin DGBO en GBO niet van toepassing is. Daarbij is volledige duidelijkheid over de commandoposities en de specifieke taken en verantwoordelijkheden van commandanten en ondercommandanten cruciaal. Op basis van een vastgesteld functieprofiel moet worden vastgesteld wie in het district de functie van Algemeen Commandant of Operationeel Commandant moet vervullen. In deze structuur moet een expliciete koppeling worden gelegd tussen informatie en operatie.
2. *Commissaris evenementen* De instelling van een commissaris evenementen is een waardevol initiatief. Het is tevens noodzakelijk een functionaris te benoemen die de coördinatie tussen alle betrokken gemeentelijke en andere diensten organiseert. Het is logisch een functionaris van de directie Veiligheid hiermee te belasten.
3. *Regionaal evenementenbureau* De bij de politie beschikbare kennis en ervaring moet worden gebundeld in een regionaal evenementenbureau. Dit evenementenbureau moet districten adviseren en ondersteunen. Voor evenementen met een verhoogd risico moet consultatie verplicht worden gesteld. Dit evenementenbureau staat onder leiding van de evenementencommissaris. Binnen dit bureau dienen deskundigen te komen die in staat zijn om openbare orde informatie te kunnen wegen en te vertalen richting een advies met betrekking tot de operationele inzet.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

4. *Coördinatie* De coördinatie tussen de NS en de verschillende gemeentelijke diensten vergt dringende en intensieve verbetering. De informatie-uitwisseling tussen de NS en gemeentelijke diensten, en een toereikende aan- en afvoer van grote groepen bezoekers zijn cruciaal voor de veiligheid bij evenementen.
5. *Driehoek* De driehoek dient duidelijkere criteria te bepalen voor de onderlinge communicatie en het fysiek bijeenkomen tijdens grootschalige ordeverstoringen. De driehoek is het aangewezen orgaan voor de onderlinge afstemming tussen de burgemeester, hoofdofficier van justitie en politie – onverlet hun eigenstandige bevoegdheden, verantwoordelijkheden en taken. In geval van grootschalige openbare ordeverstoringen is de driehoek dan ook het aangewezen orgaan voor het bepalen van onderling afgestemde beslissingen ten aanzien van de openbare ordehandhaving zowel als de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.

6.4.4 Informatie

1. *Informatieprotocol* Het informatieprotocol voor de verstrekking van informatie vanuit de Regionale Inlichtingen Dienst moet aangescherpt worden. De informatie zal eerder aan meer belanghebbenden moeten worden verstrekt opdat een integrale beslissing kan worden genomen over het al dan niet door laten gaan van het evenement en de daarbij behorende maatregelen. Een mondelinge verstrekking moeten direct worden gevolgd door een schriftelijke verstrekking. Vastgesteld moet worden wanneer en hoe RID informatie gedeeld wordt met de Veiligheidsregio.
2. *Advies* Informatie van de Regionale Inlichtingen Dienst en de Regionale Inlichtingen Organisatie over risico's en dreigingen rond evenementen moet worden voorzien van advies over te treffen maatregelen. Deze adviestaak moet worden uitgevoerd door relevante deskundigen zoals de Voetbaleenheid of bureau Conflict- en Crisisbeheersing. Daarbij is het van belang dat een scheiding blijft bestaan tussen informatieverzameling en advisering naar aanleiding van deze informatie.

6.4.5 Uitvoering

1. *Briefings* De structuur van de briefings binnen de politie dient aangescherpt te worden. De verschillende onderdelen van de risicobeoordeling en van de draaiboeken dienen veel explicieter benoemd en genoemd te worden. Tijdens de briefings moeten de tolerantiegrenzen in alle helderheid aan alle functionarissen en medewerkers bekend gemaakt worden. De belangrijkste instructies moeten samen met relevant kaartmateriaal aan alle betrokkenen worden uitgereikt in een handzaam formaat. Voorafgaand aan de briefing moeten deelnemers in de gelegenheid zijn gesteld om kennis te nemen van het draaiboek.
2. *Herkenbaarheid politiecommandanten* Indien zij operationeel actief zijn, moeten politiecommandanten in uniform als zodanig herkenbaar zijn, tenzij dit risico's met zich mee brengt voor het welslagen van de operatie en/of de eigen veiligheid.
3. *Geweldsmiddelen* Bij elke risicobeoordeling dient expliciet bepaald te worden welke geweldsmiddelen voor de politie beschikbaar zijn tijdens een evenement en welke extra geweldsmiddelen binnen welke termijn beschikbaar kunnen worden besteld.
4. *Alcohol en drugs* De snel toenemende verharding van het geweldsgebruik van de kant van verstoorders van de orde vergt vergaande overheidsmaatregelen die deze hoogst zorgwekkende ontwikkeling de kop indrukken. Dat begint met veel harder optreden tegen het vervoer en excessief gebruik van alcohol en het gebruik van

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

harddrugs en farmaca voor en tijdens evenementen. De politie dient toereikende middelen tot haar beschikking te krijgen om doeltreffend te kunnen optreden tegen ordeverstoorers, die onder invloed van alcohol en drugs, niet in de laatste plaats harddrugs, zijn. Het verdient ernstige overweging arrestatie-eenheden specifiek te trainen en in te zetten voor doeltreffende arrestaties van dergelijke ordeverstoorers. Daarnaast zullen nieuwe concepten ontwikkeld moeten worden voor grootschalig politietoedredden tegenover dronken en gedrogeerde ordeverstoorers. Daarbij zal het gaan om het inzetten van een combinatie van geweldsmiddelen die de politie ter beschikking staan.

5. *Inlichten* Er dienen veel duidelijkere afspraken gemaakt te worden over wanneer en op welke wijze de burgemeester, de hoofdofficier van justitie en de korpsleiding geïnformeerd dienen te worden over ongewenste gebeurtenissen tijdens evenementen. Daarnaast dienen garanties en back-ups te worden georganiseerd voor het geval dat de afgesproken informatielijnen onvoldoende werken. Betrokken politiecommandanten en andere, operationele functionarissen zijn gehouden zonder schroom de burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpsleiding te informeren.
6. *Bestuurlijke waarnemer* Bij grote evenementen of kleine evenementen met een verhoogd risico dient een bestuurlijke waarnemer van de directie Veiligheid aanwezig te zijn die beziet of het vanwege ongewenste gebeurtenissen noodzakelijk is om het bestuur, justitie en de top van de politie te informeren. Zij vormen een back-up voor de informatievoorziening aan bestuur, justitie en korpsleiding. Er mag geen concurrentie ontstaan tussen de bestuurlijke en de reguliere politieke informatielijn.
7. *Back-up* Ervaringen met grootschalige evenementen tonen aan dat het communicatiesysteem overbelast kan raken en ook anderszins in gebreke kan blijven. Het is dan ook zaak voor grootschalige evenementen over een volwaardig back-up communicatiesysteem te beschikken.
8. *Geen nieuwe bevoegdheden* Er is geen behoefte aan uitbreiding van de bestaande bevoegdheden van de burgemeester, de hoofdofficier van justitie en de politie om tijdens ongeregelde heden te kunnen optreden. Het gaat er veeleer om de bestaande bevoegdheden doeltreffend te gebruiken. Of aanvullende bevoegdheden noodzakelijk zijn om adequaat op te kunnen treden tegen grote groepen ordeverstoorers die onder invloed zijn van alcohol en drugs, is onderwerp van een breder fenomeenonderzoek dat midden 2010 wordt afgerond.

6.4.6 Nafase

1. *Evaluatie* Na incidenten dient zorgvuldig evaluatieonderzoek plaats te hebben. Dit behoort volgens een vast protocol te geschieden. Deze multidisciplinaire evaluatie dient gebruikt te worden bij de voorbereiding voor toekomstige evenementen.
2. *Nazorg* De ervaringen die zijn opgedaan met de grootschalige nazorg bij de politie, moeten worden benut voor het opstellen van een draaiboek grootschalige opvang en nazorg. De korpsleiding moet per situatie een coördinator aanwijzen die zorg draagt voor de afstemming tussen en monitoring van de activiteiten in de districten.

Bijlage 1 Onderzoeksprotocol

Algemeen

1. Het COT²²⁹ verricht de onderzoeken in volledige onafhankelijkheid.
2. Het COT is hoofdaannemer van de onderzoeken. Het COT kan onderaannemers verzoeken delen van de onderzoeken te verrichten onder de eindverantwoordelijkheid van het COT.
3. Het COT en de opdrachtgever wijzen contactpersonen aan voor de onderzoeken.
4. Ten tijde van de onderzoeken worden door het COT en de opdrachtgever geen mededelingen naar buiten gedaan. Voor de communicatie na afloop van de onderzoeken worden nadere afspraken gemaakt.
5. De opdrachtgevers introduceren het onderzoek en de onderzoekers bij relevante derden.

Informatie

6. Het COT krijgt alle benodigde informatie. De opdrachtgever spant zich maximaal in om deze informatie te ontsluiten en beschikbaar te stellen aan het COT.
7. Het COT verkrijgt de informatie via de contactpersonen van de opdrachtgever of degene die de opdrachtgever aanwijst.
8. Vertrouwelijke informatie wordt vertrouwelijk behandeld en gearhiveerd door het COT.
9. Vertrouwelijke informatie wordt alleen gebruikt in de rapporten na toestemming van de verstrekker. Indien de verstrekker geen toestemming geeft en het COT de vertrouwelijke informatie wenst te gebruiken in de rapporten dan wordt dit ter beslissing voorgelegd aan de begeleidingscommissie.

Rapporten

10. Het COT stelt een conceptrapport op dat wordt gevolgd door een eindrapport.
11. Het eindrapport wordt volledig openbaar.
12. De opdrachtgever krijgt een concept rapportage van het onderzoek voorgelegd ter feitelijke correctie. Geconstateerde feitelijke onjuistheden zullen door de onderzoekers worden gecorrigeerd in het definitieve rapport.

Interviews

13. Het COT heeft de mogelijkheid alle betrokkenen te interviewen.
14. De interviews worden op band vastgelegd. De opnamen van de gesprekken blijven in beheer bij het COT en worden niet ter beschikking gesteld van de opdrachtgever of andere derden. Na afloop van de onderzoeken worden de vastgelegde interviews vernietigd.
15. Van de interviews wordt een verslag gemaakt dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de respondent. De verslagen van de interviews blijven in beheer bij het COT en worden niet ter beschikking gesteld van de opdrachtgever of andere derden. De verslagen maken deel uit van het archief van de onderzoeken.
16. Wanneer de onderzoekers in hun eindrapportage gebruik willen maken van citaten worden deze eerst voorgelegd aan de betreffende respondent. Een uitzondering op het voorgaande vormen citaten afkomstig uit openbare bronnen en citaten die worden verwerkt in een lopende tekst (parafaseren).
17. In het eindrapport verwijzen de onderzoekers naar functies en niet naar namen van betrokken functionarissen.

²²⁹ Daar waar COT staat worden eveneens de door het COT ingeschakelde onderaannemers (zoals Bureau Beke) bedoeld.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Begeleidingscommissie

18. Ten behoeve van het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld. De begeleidingscommissie is de schakel tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer.
19. De leden van de begeleidingscommissie worden formeel aangesteld door de burgemeester van Rotterdam.
20. De begeleidingscommissie heeft tot taak:
 - i. het bewaken van de voortgang, uitvoering en kwaliteit van het onderzoek;
 - ii. waarnodig het geven van aanwijzingen en aanbevelingen aan de onderzoekers;
 - iii. beantwoording van de vraag of het onderzoek naar de ongeregelde heden in Hoek van Holland op adequate wijze is volbracht.
21. De conclusies en aanbevelingen van het onderzoek worden gedeeld door de begeleidingscommissie.
22. De opdrachtgever bepaalt of het COT aan zijn opdracht heeft voldaan.

Archief

23. Het archief van de onderzoeken blijft vertrouwelijk en in beheer van het COT.
24. Na afronding van het onderzoek blijft het archief 10 jaar in beheer bij het COT. Hierna wordt het archief vernietigd.

Pers/media

25. Gedurende het onderzoek zullen er door opdrachtgever en opdrachtnemer geen mededelingen gedaan worden over de inhoud van het onderzoek.
26. Over de mediacontacten na het uitbrengen van het onderzoek zullen afspraken worden gemaakt tussen het COT en de gemeente Rotterdam als opdrachtgever (in afstemming met de overige driehoeksleden).

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Bijlage 2 Documenten

Advisering Sunset Grooves 2008 & 2009

2008

- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, GGD, d.d. 25-04-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, RET, d.d. 28-04-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, Roteb, d.d. 29-04-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, Politie, d.d. 27-05-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, Deelgemeente, d.d. 16-06-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, Gemeente Rotterdam, d.d. 18-07-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, Crisisbeheersing, d.d. 05-08-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, Milieudienst Rijnmond, d.d. 05-08-2008
- Advisering 'Sunset Grooves' 2008, DS+V, d.d. 06-07-2009

2009

- Advies t.a.v. 'Sunset Grooves', Roteb d.d. 12-01-2009
- Advies 'Sunset Grooves', Havenbedrijf Rotterdam d.d. 18-12-2008
- Advies 'Sunset Grooves', RET, d.d. 20-01-2009
- Advies 'Sunset Grooves', NS d.d. 22-01-2009
- Advies 'Sunset Grooves', Wijkteam Hoek van Holland, d.d. 27-04-2009
- Advies 'Sunset Grooves', Crisisbeheersing, d.d. 25-06-2009
- Advies 'Sunset Grooves', GHOR, d.d. 05-08-2009
- Geluidsadvies 'Sunset Grooves', DCMR, d.d. 17-08-2009
- Advies Directie Ambulancezorg en GHOR aan gemeente Rotterdam, d.d. 05-08-2009
- Brief Districtschef aan Korpschef, over Hoek van Holland, d.d. 20-07-2009

C2000

- Memo algemeen directeur VRR inzake werking C2000 tijdens evenement Hoek van Holland, d.d. 28-08-2009
- Intern memo werking C2000, VRR, d.d. 27-08-2009
- Testrapport C2000, VRR, d.d. 26-08-2009
- Incident 'Veronica Sunset Grooves' Hoek van Holland
- Evaluatie GRIP totaal 'Sunset Grooves', Hoek van Holland, d.d. 22-08-2009
- Notitie C2000, t.b.v. de actualiteitenraad, d.d. 01-10-2009

Correspondentiebronnen

- Brief van de burgemeester aan de Raad over verloop 'Sunset Grooves', 24-09-2009
- Brief van de burgemeester aan de Raad over onderzoek door het COT, 02-09-2009
- Mailwisseling Helikopterlanding d.d. 18-08-2009 t/m 20-08-2009
- Mailwisseling Aanvraag verklaring van geen bezwaar helikopter, d.d. 18-08-2009
- Mailwisseling 'RTL viert de zomer, Veronica Sunset Grooves', d.d. 23-07-2009

Dienstenoverleg 'Sunset Grooves'

- Notulen dienstoverleg 'VSG', d.d. 11-03-2009
- Notulen dienstoverleg 'RTL viert de zomer' d.d. 15-04-2009
- Notulen dienstoverleg 'RTL viert de zomer' & 'Veronica Sunset Grooves', d.d. 13-05-2009
- Tussen evaluatie van 'RTL viert de Zomer Concert', d.d. 7 augustus 2009
- Tussen evaluatie van 'RTL viert de Zomer Concert', d.d. 12 augustus 2009

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- Mailwisseling dienstenoverleg 'Veronica Sunset Grooves' d.d. 19-01-2009 t/m 14-04-2009
- Briefing Politie, 'Veronica Sunset Grooves'
- Jaarplanning Dienstenoverleg 2009, versie 7 september 2009

Diverse rapporten / correspondentie / documenten

- Geanomiseerde rapportage binnengekomen reacties, d.d. 16-09-2009
- Rapport geluidsmetingen van 22-08-2009, DCMR, d.d. 24-08-2009
- Klachten, DCMR, 09-10-2009
- Geluidsmetingen, DCMR, Bijlage 1 en 2, d.d. 22-08-2009
- Mail Tridee over bezoekersaantallen Sunset Grooves, 01-09-2009
- Verslag EMS, Tridee
- Geregistreerde gezondheidsverstoringen events, EMS, 09-09-2009
- Security overzicht, Tridee.
- Rellen Hoek van Holland, informatie van Politie gericht aan Leden van het Regionaal College, d.d. 28-08-2009
- Raadvragen P. van Heemst, d.d. 18-09-2009
- Brief met antwoord Kamervragen d.d. 14-09-2009
- Beantwoording Kamervragen, BZK, d.d. 25-09-2009
- Brief aan bewoners, deelgemeente Hoek van Holland, d.d. 24-08-2009
- Behandelde reacties van burgers door Gemeente Rotterdam, d.d. 25-08-2009
- Brief rekenkamer, d.d. 17.09.09

Dossier Quickscan Politieoptreden

Driehoek district / stad

- Verslag bestuurlijk justitieel overleg, district Waterweg-Noord, d.d. 19-02-2009
- Verzameling verslagen gezagsdriehoek: (Voorafgaand, d.d. 27.01, 23.06, 29.06, 07.07, 21.07, 28.07, 04.08, 11.08, 18.08.), (achteraf; d.d. 23.08, 25.08, 26.08, 27.08, 28.08, 30.08, 31.08, 01.09, 02.09, 03.09, 08.09)
- Gespreksverslag Burgemeester A. Aboutaleb en de heer Roomer, d.d. 17-08-09

Eerdere evenementen

- Nieuwjaarsnacht 2008/2009
- Notitie Oud&Nieuw d.d. 16 december 2008
- Notulen dienstenoverleg Nationale Nieuwjaarsnacht d.d. 11-03-2009
- Bevrijdingsfestival 5-5-2009
- Bevrijdingsfestival, d.d. 5 mei 2009
- Mail van Voorlichter College m.b.t. evaluatie Bevrijdingsdag, d.d. 06-05-2009
- Your Concert/TMF Awards, 3 en 4 juli 2009
- RTL Viert de Zomer 1 augustus 2009
- Aanvulling dossier: RTL viert de Zomer, 2009.
- Dance Parade 8 augustus 2009
- Aanvulling dossier: Dance Parade, 2009.
- Notitie evaluatie Dance Parade, 2009
- Notitie Dance Parade d.d. 05.08.09
- GBO DP evaluatie Dance Parade d.d. 11-08-2009
- Aanvulling dossier: Paradie Overschie 100 % NL, d.d. 14-08-2009

Evaluatie Sunset Grooves 2008

- Evaluatie Veronica 'Sunset Grooves' 2008, Tridee, d.d. 24-09-2008
- Draaiboek 'Sunset Grooves', 2008, Tridee, versie d.d. 10-07-2008
- Draaiboek 'Sunset Grooves', Politie, 2008, versie d.d. 08-07-2008
- Verslaglegging overleggen, 'Sunset Grooves', 2008, 23-04-2008 t/m 13-06-2008
- Veiligheidsplan 'Sunset Grooves', versie 1.4, International Security Agency, 2008

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

Evenementenbeleid Rotterdam / Evenementenvergunningen Beleid

- Concept notitie maatregelen n.a.v. bevrijdingsdag, Gemeente Rotterdam, 24-08-2009
- Presentatie Driehoek, evaluatie en vervolgmaatregelen n.a.v. bevrijdingsdag 2009, 12-06-2009
- Evaluatie: opening strandseizoen, d.d. 8 juni 2009
- Nota: Evenementen vergunningen, Directie Veiligheid, Gemeente Rotterdam, d.d. juli 2009
- Protocol Evenementenvergunningen Rotterdam
- Presentatie Evenementen-vergunningbeleid, IDO, d.d. 3-12-2008
- Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam, 2008
- Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam, 2008, gecondenseerd
- Gemeentebeleid Vergunning, Wetgeving m.b.t. evenementen, Gemeente Rotterdam
- Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam, 2008, Wetstechnische informatie
- Modelformulier, Aanvraag vergunning voor grootschalige evenementen
- Kennisgevingformulier voor evenementen, oktober 2008
- Presentatie jaarrapportage en vergunningenbeleid d.d. 03-12-2009
- Reactie op uitspraak Grashoff., Gemeenteraadsfractie Rotterdam, d.d. 29-09-2009
- Informatie Rotterdam Festivals m.b.t. indienen plannen, Informatieblad, 2009
- Format contracten Rotterdam Festivals, 2009
- Advies commissie Zomerfestivals, 2009
- Mailwisseling evenementen vergunningverlening, 04-09-2009 t/m 10-09-2009
- Praktische informatie voor bezoekers, bewoners en ondernemers, www.evenementeninrotterdam.nl, seizoen 2009
- Evenementenkalender Rotterdam, 2009 + mailwisseling, 18-12-2008 t/m 23-01-2009
- Notitie evenementenkalender, 2009
- Veiligheidswijzer ten behoeve van beheersing van evenementen Rotterdam, d.d. mei 2005
- Rotterdam World Events, Rotterdam festivals, april 2009
- Verantwoordelijkheidstoedeling en alcoholbeleid bij evenementen in Rotterdam, 24-01-2001
- Verdeling binnen directie veiligheid, Evenementen, 2009

Jaarrapportages

- Jaarrapportage, Openbare orde en veiligheid, Gemeente Rotterdam, 2005
- Jaarrapportage, Openbare orde en veiligheid, Gemeente Rotterdam, 2006
- Jaarrapportage, Openbare orde en veiligheid, Gemeente Rotterdam, 2007
- Jaarrapportage, Openbare orde en veiligheid, Gemeente Rotterdam, 2008
- Gegevensvergelijking evenementen 2008-2009 binnen district Centrum, Analyse RIO, Politie Rotterdam Rijnmond, d.d. augustus 2009
- Openbare orde rondom evenementen 'RTL viert de zomer' + '100% in Hoek van Holland', Analyse RIO, Politie Rotterdam Rijnmond, September 2009
- Notitie veiligheidsstaf d.d. 26.06.2009
- Notitie 'Zomercarnaval' d.d. 24.07.2009
- Verslag evaluatievergadering evenementenseizoen 2008, d.d. 15-10-2008

Literatuur

- Adang, O. (2006). Met alle geweld leren... De strategische aanpak van risico-evenementen. Den Haag: Elsevier.
- Berlonghi, A.E. (1993). Understanding and planning for different spectator crowds. In: R.A. Smith & J.F. Dickie (eds.), *Engineering for Crowd Safety: Proceedings of the International Conference of Engineering for Crowd Safety in London on 17-18 March 1993*. Amsterdam: Elsevier Science Publishers, 13-20.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- Buitendam, A. (1997). Large event organization (LEO). Rotterdam: Erasmus Alumnibureau.
- COT. (2001). *Bossche Avonden: onderzoek naar de ongeregelheden in 's-Hertogenbosch*. Alphen aan den Rijn: Samsom.
- COT. (2001). *Openbare orde: ernstige verstoringen, ontwikkelingen, beleid*. Alphen aan den Rijn: Kluwer.
- COT. (2009). *Veilige evenementen. Ontwikkelingen, risico's en maatregelen*. Den Haag: Boom Juridische uitgevers.
- Fruijn, J.J. (1985). Crowd dynamics and the design and management of public places.
- Muller, E.R., U. Rosenthal, M.H.P. Otten, A.G.W. Ruitenbergh, H. Heerschap & R. Schellingerhout (2000). Evaluatie EK 2000 – Openbare orde en veiligheid. Den Haag/ Alphen aan den Rijn: COT/Kluwer.
- Otten, M.H.P., U Rosenthal & M. Zannoni (2005). Good practices for safe and secure sporting events. Den Haag: COT/UEFA.
- Schaap, S.D., I. Helsloot & L. Schaap (2006). Veilig evenementen organiseren op het Almeerderstrand. De balans tussen behoeften vinden. Den Haag: COT.
- Schaap, S.D., U. Rosenthal & van Duijn, M.J. 'Veilige evenementen', Deel 23 uit de reeks 'COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement', 1^e druk, 2009.
- Torre, E.J. van der, E.R. Muller, U. Rosenthal & M.J. Bezuyen (2002). Openbare orde. Ernstige verstoringen, ontwikkelingen, beleid. Den Haag/Alphen aan den Rijn: COT/Kluwer.

Literatuur over hooligans

- Adang, O. (2000). Jonge mannen in groepen; een geweldige combinatie? *Justitiële verkenningen*, 26(1): 72-80.
- COT. (1999). *Voetbal en Geweld: onderzoek naar aanleiding van rellen en plunderingen bij een huldiging in Rotterdam*. Alphen aan den Rijn. Alphen aan den Rijn: Samson.
- COT. (2003). *'Rotterdamse' hooligans. Aanwas, gelegenheidsstructuren, preventie*. Alphen aan den Rijn: Kluwer.
- Kohlen, P. (2000). Hooligans, off side! Meelopers, doeners en denkers. *Algemeen politieblad*, 6: 6-8.
- Stokvis, R. (1991). Voetbalvandalisme in Nederland. *Sociologisch Tijdschrift* 18: 165-88.
- Ferwerda, H., P. Beekman en B. Geerdink (1998). *Kwaliteit op en rondom het voetbalveld; naar een integrale aanpak van onveiligheidsproblemen*, Arnhem: Bureau Beke.
- Ferwerda, H. en L. Gelissen (2001). Voetbalcriminaliteit. Veroveren hooligans het publieke domein? *Justitiële Verkenningen*, 27(1): 84-95.
- Ferwerda, H.B. en O.M.J. Adang (2007). *Hooligans in beeld. Van informatie naar aanpak*. Den Haag: Elsevier Overheid.
- Leiden, I. van, N. Arts en H. Ferwerda (2009). *Rellen om te rellen. Een studie naar grootschalige openbare-ordeverstoringen en notoire ordeverstoorders*. Amsterdam: Reed Business.
- Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond (2007). Dreigingsanalyse (vertrouwelijk).
- Strategische Beleidsgroep Voetbal (2009). *Actieplan Hooligans in Beeld II*. Den Haag.
- Spaaij, R.F.J. (2006). *Understanding Football Hooliganism*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Torre, E.J. van der (1999). Voetbal en geweld: onderzoek naar aanleiding van rellen en plunderingen bij een huldiging in Rotterdam. Den Haag/ Alphen aan den Rijn: COT/Kluwer.
- Torre, E. van der en R. Spaaij (2003). *Rotterdamse Hooligans. Aanwas, gelegenheidsstructuren en preventie*. Alphen aan den Rijn: Kluwer.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- Vries, H. de (1998). Verklaringen van voetbalvandalisme. *Het tijdschrift voor de politie*, 5: 19-24.
- Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) (2003). *Waarden, normen en last van het gedrag*. Amsterdam.

Hooliganbeleid

- Convenant Betaald Voetbal 2008/2009
- Instituut Jeugd & Welzijn (2006). Evaluatieonderzoek Sociaal Preventief Supportersbeleid Rotterdam. Amsterdam: Vrije Universiteit.
- Notie Directie Veiligheid, 10 september 2007.
- VJAP 2010-2014 (2009). Vijfjarenactieprogramma Veilig 2010-2014 'Vertrouwen in veiligheid, meedoen in de stad.'

Meldkamer / Portofoonverkeer / inzetverslagen

- Rapportage van de communicator, samenvatting per groep, GHOR en Politie, 22-08-2009 23.52 t/m 23-08-2009 00.23
- Geluidsbanden, gesprekken Portofoonverkeer Ambulance, Politie, Brandweer van 16:00 op 22-08-09 tot 10:00 op 23-08-09
- Activiteiten overzicht, Incident 'Veronica Sunset Grooves' d.d. 22-08-2009 t/m 23-08-2009
Journaal COWA, d.d. 22-08-2009

Inzetverslagen politie

- Politiedeskundigen inzetlijst, Hoek van Holland, d.d. 22-08-2009
- Beschrijving nazorgtraject na gebeurtenissen Hoek van Holland
- Evaluatie Openbare orde rondom 'Sunset Grooves', Politie/RIO. d.d. Oktober 2009
- Informatie en besluitvorming rond Veronica Sunset Grooves, Politie, 22-08-2009
- Registraties in BVH, Uitdraai 22-08-2009, KLPD, d.d. 14-09-2009
- BlueView Registratie Export Uitdraai 22-08-2009, d.d. 14-09-2009
- Brief van KLPD m.b.t. Blueview rapport en briefing DSP, d.d. 26-10-2009

Inzetverslagen geneeskundig

- Rapportage GHOR, evaluatie, d.d. 31-08-2009
- Incidentenrapportage Hulpverlening en GHOR, d.d. 17-09-2009
- Inzet Event Medical Service, Snelrapport, d.d. 22-08-2009
- Rapport Incident Archief Spoedassistentie, 25-08-2009
- Logboek Frouke Spit, d.d. 24-08-2009
- Logboek OvD-G, d.d. 22-08-2009
- Inzetrapport, E. De Water, d.d. 23-08-2009

OM

- Ambtsbericht aan Parket Generaal inzake Hoek van Holland, d.d. 26-08-2009

Plannen, Risicoanalyses en draaiboeken

- Veiligheidsplan Veronica Sunset Grooves Versie 5.0, 2009
- Productie draaiboek Veronica Sunset Grooves 2009, versie van 24-08-2009
- Draaiboek VRR Veronica Sunset Grooves, 2009, versie 17-08-2009
- Operationeel Draaiboek Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond, 'Veronica Sunset Grooves', 2009
- Luchtfoto's, Veronica Sunset Grooves, d.d. 07-05-2009
- Draaiboek 'Veronica Sunset Grooves', veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, d.d. 2009
- Veiligheidsplan 'Veronica Sunset Grooves', 2009, versie 4.0
- Concept Veiligheidsplan 'Veronica Sunset Grooves', 2009, versie 2.0
- Verkeersplan, Kaart, 'Veronica Sunset Grooves', 2008, inclusief uitleg.
- 'Veronica Sunset Grooves' kaart afzetting te Rotterdam Concept, d.d. 05-05-2009

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- Spoorboekje, Politie, 2007
- Spoorboekje, Politie, 2008
- Spoorboekje, Politie, 2009
- Verslag Voorbereiding (Preparatie) en Uitvoering, Politie Rotterdam Rijnmond, d.d. 27-08-2009

Politieoptreden eerdere incidenten

- Piket naar aanleiding van Bevrijdingsfestival, 26-05-2009
- Inzet oud&nieuw 2008-2009, Evaluatie ME
- Inzet Danceparade 2009, Evaluatie ME
- Inzet Zomercarnaval 2009, Evaluatie ME
- Inzet GBO Koninginnedag 2009, Evaluatie ME
- Inzet GBO oud en nieuw 2008, Evaluatie ME
- 'Hooligan beleid en presentatie voetbaleenheid', Politie voetbaleenheid, d.d. 17-05-2009, 18-09-2009, dreigingsanalyse, d.d. November 2007, reactie rapport 1 september 2008, conclusies en aanbevelingen d.d. 19 juni 2008

RIO-analyse hooligans en evenementen

- Hooligans en evenementen, RIO analyse, november 2007
- Bestuurlijke tijdlijn evaluatie Hoek van Holland, RIO infoteam, uitgebreide versie
- Briefings politie
- Assistentieaanvraag evenementen, d.d. 27 april 2009
- Verstrekingsrapport RID-RIO, d.d. 21 aug. 2009
- Mailwisseling Politie voorafgaand aan 'Veronica Sunset Grooves'
- Briefing MF ruimte Bureau DSP Rotterdam, Werkplan DSP Zuidwest, d.d. 02-10-2009
- Persbericht Deelgemeente, d.d. 24-08-09
- Bespreking inzake verlening vergunningen, d.d. 28-05-2009
- Verslag driehoeksoverleg, Wijkteam, politie, deelgemeenten, d.d. 17-06-2009
- Verslag overleg met wijkpolitie, d.d. 24-06-2009

Vergunningverlening

- Vergunning 'Sunset Grooves', 2008, d.d. 04-08-2008
- Aanvraag ontheffing Drank en Horecawet, DS+V, Gemeente Rotterdam, 05-06-2009
- Reactie Aanvraag voor een Filmvlucht, DS+V, Gemeente Rotterdam, 18-08-2009
- Vergunningverlening 'Sunset Grooves' 2008, Gemeente Rotterdam
- Notitie bestuurlijk overleg, Hoek van Holland, d.d. 12-08-2009
- Checklist Schouwen GHOR, 22-08-2009
- Gebruiksvergunning: o.a. veiligheidsplan, risico-analyse, d.d. 20-08-2009
- Vergunning Veronica 'Sunset Grooves'
- Resultaten 'Quickscan vergunningverlening', Veronica Sunset Grooves
- Bronnenmateriaal 'Quickscan vergunningverlening' Veronica Sunset Grooves

Media

Persberichten

- Persbericht: Schietincident in Hoek van Holland, Politie RR, d.d. augustus 2009
- Aangepast persbericht, Politie RR, d.d. Augustus 2009.
- PIT bericht, d.d. 26-08-2009
- Reactie politiekorps Rotterdam Rijnmond op incident van Hoek van Holland, d.d. 26-08-2009
- Brief aan alle inwoners van Hoek van Holland, d.d. 24-08-2009

Kranten

- '*Strandfeest veroorzaakt lange files*', Algemeen Dagblad, 2009, aug. 22

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

- *'Ik neem de zaak hoog op (Aboutaleb)',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 22
- *'Negatief reisadvies Hoek van Holland',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 23
- *'Politie wist van komst hooligans',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 23
- *'Totale chaos rond Hoek van Holland',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 23
- *'Alleen politie schoot op strand',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Condoleanceregister voor Robby van der Leeden',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Forensisch team speurt met heli',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Hoek van Holland van slag na relnacht',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Hoek van Holland, Geen strandfeesten meer',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Hoek van Holland, Geen strandfeesten meer',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Inwoners De Hoek per brief ingelicht',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Onderzoek strand in volle gang',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Paniek beïnvloedt getuigenverklaringen',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Risicoanalyse vooraf is het belangrijkste',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *'Slachtoffer geen lid van fanclub Feyenoord',* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *Ik hoorde wel 15 schoten,* Trouw, 2009, aug. 24
- *Strandfeest eindigt in schietpartij,* Trouw, 2009, aug. 24
- *Paniek en bloed op het strand,* NRC Handelsblad, 2009, aug. 24
- *Toedracht chaos strandfeest onduidelijk,* NRC Handelsblad, 2009, aug. 24
- *Hooligans riepen Ajax- en Feyenoordleuzen,* het Parool, 2009, aug. 24
- *Drie kogels en hij wilde nog feesten,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *Paniek! Verschrikt grijp ik mijn vriend beet. ,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *Controle? Je had zelfs een zwaard kunnen meenemen,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *Bloedig einde strandfeest,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 24
- *Gratis toegang betekent steeds vaker rellen. ,* Trouw, 2009, aug. 24
- *Onlusten dancefeest staan niet op zichzelf,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Daders moeten flinke straf krijgen,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Sukkels heb je overal, ook bij verbod,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Drie jongeren willen verhaal strandfeest kwijt,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *En toen die kogel. Vreselijke pijn,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Politie wil beelden van stranddrama,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Deel strand Hoek van Holland nog afgesloten,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Robby was een doodnormale gast,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Rotterdam twijfelt over Nieuwjaarsfeest,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 25
- *Isoleer relschopper vooraf,* Trouw, 2009, aug. 25
- *Ze hadden allemaal een hekel aan de politie,* NRC Handelsblad, 2009, aug. 25
- *Geen wapens van relschoppers gevonden,* het Parool, 2009, aug. 25
- *Alleen politie schoot op strandfeest,* de Volkskrant, 2009, aug. 25
- *Geen ME bij strandfeest door bezuinigingen,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 26
- *Gesteggel over inzet ME,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 26
- *Politie ontkent bezuinigingsverhaal ME,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 26
- *Strandfeest 'Schandalig' gaat niet door,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 26
- *Veldslag na grove fouten politietop,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 26
- *Vrienden Robbie organiseren stille tocht,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 26
- *Organisatie strandfeest amateuristisch,* Trouw, 2009, aug. 26
- *Politietop doof voor smeekbedes van dienstdoende agenten,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 26
- *Ze hadden allemaal een hekel aan de politie,* NRC Handelsblad, 2009, aug. 26
- *Zelfs een waarschuwingsschot schrikt ze niet af,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 27
- *Veel belangstelling voor stille tocht,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 27
- *Verzoek om ME bereikte korpsleiding niet,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 27
- *Voor onze voeten plofte een lichaam neer,* Algemeen Dagblad, 2009, aug. 27

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

- *Strandfeest denktank*, Trouw, 2009, aug. 28
- *Ruim 20 filmpjes over rellen Hoek van Holland'*, het Parool, 2009, aug. 28
- *Strandrellen, agenten komen aangeslagen uit barbaarse strijd op het strand*, Algemeen Dagblad, 2009, aug. 28
- *Agenten: ze wilden ons bloed zuipen*, Algemeen Dagblad, 2009, aug. 28
- *Schietpartij dreunt nog na in badplaats*, Algemeen Dagblad, 2009, aug. 29
- *Aboutaleb pas getipt toen crisis al in volle gang was*, de Volkskrant, 2009, aug. 29
- *Aboutaleb 'Maak voorbereiden rellen strafbaar'*, Algemeen Dagblad, 2009, aug. 31
- *Aboutaleb moet zelf opstappen*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 3
- *'Tuig strandfeest' voor de rechter*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 3
- *Aboutaleb opent aanval op hooligans*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 3
- *Korpsleiding kreeg informatie over hooligans niet*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 3
- *Slachtoffer rellen door politiekogel gedood*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 3
- *Veiligheid niet serieus genomen*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 3
- *Politiechef faalde bij dancefeest*, Trouw, 2009, sept. 3
- *Politiekogel trof jongen op strandfeest*, NRC Handelsblad, 2009, sept. 3
- *(Aboutaleb) Ik ben razend*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 4
- *Rotterdam verklaart hooligans de oorlog*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 4
- *21 agenten schoten tijdens dancefeest*, de Volkskrant, 2009, sept. 4
- *Aboutaleb loopt schade op in debat Hoek van Holland*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 5
- *Politie slaat helemaal door*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 7
- *Waarschuwingsschot doodde Robby*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 8
- *Onervaren politiechefs ingezet bij strandrel*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 9
- *Wie belde wie voor strandrel*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 9
- *Weer twee hooligans opgepakt na strandrel*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 11
- *Voorzitter Hoekse strandreldebat was indirect bij drama betrokken*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 17
- *Korpsleiding moet prioriteiten stellen*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 17
- *Geen ME bij voetbaltopper*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 19
- *Onderzoek naar Aboutaleb*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 19
- *Nijmegen verbiedt dancefeest*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 23
- *Aboutaleb: arrestatie agenten buitengewoon zuur*, de Volkskrant, 2009, sept. 29
- *Strandfeest: vijf agenten verdacht*, de Volkskrant, 2009, sept. 29
- *Agent trekt niet zomaar zijn pistool*, de Volkskrant, 2009, sept. 30
- *Nieuwe aanhoudingen na rellen strandfeest*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 22
- *'Nog altijd problemen met C2000'*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 27
- *Twee verdachten nog maand vast*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 28
- *Brandweer Terug naar oude portofoon*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 28
- *Vijf agenten verdacht na strandrellen*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 29
- *Achtste verdachte Hoek van Holland opgepakt*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 29
- *Aboutaleb 'Buitengewoon zuur voor agenten'*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 29
- *'Politie onderschatte drukte strandfeest'*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 29
- *Agenten 'ontdaan' over verdachtenstatus na strandrellen*, Algemeen Dagblad, 2009, sept. 30
- *'Agenten hebben te weinig lef'*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 5
- *Foto's van verdachten strandfeest op televisie*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 5
- *Nieuwe aanhoudingen na dodelijke strandrel*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 6
- *Tweede verdachte strandrellen meldt zich*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 7
- *Verdachte strandfeest meldt zich na Opsporing Verzocht*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 7
- *Verdachte strandfeest aangehouden*, de Volkskrant, 2009, okt. 7
- *4 nieuwe aanhoudingen Hoek van Holland*, de Volkskrant, 2009, okt. 13
- *Opnieuw aanhoudingen Hoek van Holland*, de Volkskrant, 2009, okt. 14

Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

- *Zes reischoppers melden zich bij politie*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 7
- *Opnieuw verdachte aangehouden*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 8
- *4 nieuwe aanhoudingen in verband met strandrel*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 13
- *Opnieuw aanhoudingen Hoek van Holland*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 14
- *Strandrellen, Politie zoekt weer 10 man*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 20
- *Strandrellen, Moeder brengt zoon naar politie*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 21
- *Drie nieuwe arrestaties Hoek van Holland*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 21
- *Nog twaalf verdachten Hoek van Holland vast*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 27
- *Vier nieuwe aanhoudingen Hoek van Holland*, Algemeen Dagblad, 2009, okt. 29

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Bijlage 3 Respondenten

Bestuur en driehoek

Burgemeester Rotterdam, Korpsbeheerder Regiopolitie Rotterdam Rijnmond
Hoofdofficier van Justitie Arrondissementsparket Rotterdam
Korpschef Rotterdam Rijnmond
Deelgemeentevoorzitter Hoek van Holland
Burgemeester Westland
Algemeen Directeur Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Politie

Lid korpsleiding directeur Politie, waarnemend korpschef
Lid korpsleiding, directeur Bedrijfsvoering
Diensthoofd Zeehavenpolitie Rotterdam-Rijnmond
Hoofd Wijkpolitie, Algemeen Commandant
Plaatsvervangend Hoofd Wijkpolitie
Wijkteamchef Hoek van Holland, Operationeel Commandant
Commandant beredenen politie
Hoofd Voetbal Eenheid
Medewerker Voetbal Eenheid
Medewerker Voetbal Eenheid
Bureaucoördinator
Diensthoofd Regionale Informatie Organisatie
Informatierechercheur infodesk Waterweg Noord
Chef van Dienst Infodesk RIO 1 (vrijdagochtend en eerste deel middag 21 augustus)
Chef van Dienst Infodesk RIO 2 (vrijdagmiddag en zaterdag 22 augustus)
Chef Regionale Inlichtingen Dienst
Toenmalig Hoofd Regionale Inlichtingendienst
Inforechercheur Regionale Informatie Organisatie
Districtschef Waterweg-Noord
Operationeel Commandant / Wijkteamchef Hoek van Holland
Medewerker Bijzondere Wetten
Commandant Regionale Ondersteunings Groep
Centralist commandowagen
Meldkamer, supervisor politie
Buurtagent
Chef van Dienst Directe Hulp Verlening (vrijdag 21 augustus)
Chef van Dienst Directe Hulp Verlening (zaterdag 22 augustus middag en avond)
Infomakelaar RIO district 1
Horizontaal waarnemend Districtschef
Plaatsvervangend korpschef Midden en West Brabant
Teamcoördinator recherche (onderzoek ordeverstoorers)
Teamleider recherche (onderzoek ordeverstoorers)

Geneeskundig en brandweer

Medewerkers Centrale Post Ambulance
Regionaal Geneeskundig Functionaris
Officier van Dienst Geneeskundig
Coördinator grootschalige evenementen Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Directeur Stafdirectie Risico- en Crisisbeheersing
Hoofd Grootschalige en Bijzondere Zorg Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Eigenaar/ coördinator van Event Medical Service

Gemeente

Directeur Veiligheid

Ambtenaren OOV (voorbereiding, en voor respons):

Hoofd Afdeling Gebieden Crisis en Orde

Coördinator evenementen BSD Rotterdam

Adviseur, tevens ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid op 22/23 augustus

Medewerker Directie Veiligheid evenementen

Hoofd Team Horeca en Evenementen (DS +V):

Teamleider Team Horeca en Evenementen

Medewerker Team Horeca en Evenementen

Secretaris deelgemeente Hoek van Holland

Woordvoerder college van B&W

Woordvoerder burgemeester

Spoorwegen

Concern Veiligheid NS

Dienstdoen Operationeel Manager

Calamiteitenleider ProRail

Algemeen Leider

Lid Copi ProRail

Hoofdconducteur

Organisatie

Tridee B.V.

Beveiliging

Directeur International Security Agency

Account manager International Security Agency

Verkeersregelaars

(Verkeers) Coördinator Mobiliteit

Rotterdam Festivals

Senior Projectleider Programmteam Rotterdam Festivals

Projectleiders interne Quick scans

OM

Officier

Beleidsmedewerker OM

KLPD

Operationeel chef

DCMR

Directeur DCMR

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

Bijlage 4 Vergunning Veronica Sunset Grooves 2009

Gemeente Rotterdam
dS+V

Tridee B.V.
T.a.v. de heer B. van Breukelen
Pilotenstraat 6H
1059 CJ AMSTERDAM

Bezoekadres: Stadhuisplein 30
Postadres: Postbus 6699
3002 AR Rotterdam

Website: www.dsv.rotterdam.nl
E-mail: horeca-en-evenementen@dsv.rotterdam.nl
Fax: (010) 2244760
Afdeling: Vergunningen, team Horeca en Evenementen
Telefoon: (010) 2244750

Inlichtingen bij: R. Smith

Uw aanvraag van: 10 oktober 2009
Ons kenmerk: ev.T.0043181.2008
Betreft: verlenen vergunning

Datum: 17 augustus 2009

Geachte heer Van Breukelen,

In antwoord op uw verzoek d.d. 10 oktober 2009, deel ik u mede, dat er ingevolge artikel 2.2.3. van de Algemene Plaatselijke Verordening van Rotterdam een vergunning verleend wordt voor:

Evenement	: Veronica Sunset Grooves 2009
Datum evenement	: 22 augustus 2009
Locatie evenement	: strand Hoek van Holland (zie bijlage III)
Tijd(en) evenement	: 18.00 – 01.00 uur
Data en tijden op- en afbouw	: 20 augustus (7.00 uur) t/m 25 augustus 2008 (23.00 uur)

Voorts verleen ik u ontheffing van het bepaalde in artikel 4.1.5 eerste lid van Algemene Plaatselijke Verordening van Rotterdam om toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen, al dan niet met een voer- of vaartuig, te verrichten of te laten verrichten, waardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt.

Ik behoud mij te allen tijde het recht voor om op grond van de openbare orde en veiligheid alsnog te besluiten deze vergunning in te trekken cq. aanvullende voorschriften aan de vergunning te verbinden.

Aan deze vergunning zijn de in de bijlage opgenomen voorschriften verbonden. De in de bijlage opgenomen voorschriften laten verplichtingen van vergunninghouder voortvloeiende uit andere wet- en regelgeving onverlet.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

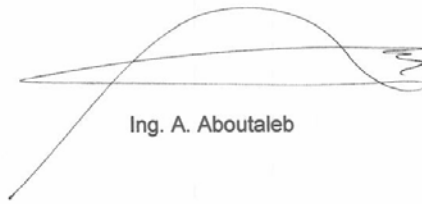
blad: 2/25

U dient, in overleg met de politie, voldoende maatregelen te nemen om de veiligheid van bezoekers en deelnemers aan het evenement te waarborgen.

Tot slot wijs ik u erop, dat u aansprakelijk bent voor alle schade die door het gebruik van deze vergunning aan eigendommen van de gemeente of van anderen mocht worden toegebracht.

De Burgemeester van Rotterdam,

Ing. A. Aboutaleb

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 3/25

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit binnen zes weken na datum van verzending ervan een bezwaarschrift indienen bij de burgemeester.

Dit bezwaarschrift moet ondertekend zijn en moet ten minste bevatten:

- naam en adres van de indiener;
- datum bezwaarschrift;
- de gronden van het bezwaar;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt.

U wordt verzocht tevens een kopie van dit besluit mee te zenden.

Het bezwaarschrift moet worden gezonden naar:

De burgemeester,

t.a.v. de Algemene Bezwaarschriftencommissie, Postbus 1011, 3000 BA te ROTTERDAM.

Faxnummer Algemene Bezwaarschriftencommissie: (010)267 6300.

U kunt, indien u een bezwaarschrift bij de burgemeester heeft ingediend, een verzoek om voorlopige voorziening (o.a. schorsing) indienen bij:

Rechtbank Rotterdam, sector Bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM te ROTTERDAM.

Voor een dergelijk verzoek is griffierecht verschuldigd.

Bijlage(n) behorende bij de evenementenvergunning

Bijlage I : voorschriften

Bijlage II : geluidsvoorschriften

Bijlage III : situatietekening

Bijlage IV : verkeersregelaars bij evenementen

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 4/25

Bijlage I; voorschriften behorende bij de evenementenvergunning van:

Organisatie	: Tridee B.V.
Adres organisatie	: Pilotenstraat 6H, 1059 CJ AMSTERDAM
Naam contactpersoon	: Brecht van Breukelen
Telefoonnummer contactpersoon	:
E-mail contactpersoon	: brecht@tridee.nl
Datum evenement	: 22 augustus 2009
Locatie evenement	: strand Hoek van Holland (zie bijlage III)
Tijd(en) evenement	: 18.00 – 01.00 uur
Data en tijden op- en afbouw	: 20 augustus (7.00 uur) t/m 25 augustus 2008 (23.00 uur)
Aantal bezoekers (bij aanvraag)	: 15.000

Algemeen

- De voorgenomen activiteiten mogen geen gevaar of hinder opleveren voor omwonenden en het verkeer.
- Een vertegenwoordiger van de organisator dient beschikbaar te zijn als aanspreekpunt voor de politie.
- De houder van deze vergunning of ontheffing is verplicht deze op eerste vordering van een ambtenaar (belast met de zorg voor de naleving van de voorschriften) ter inzage af te geven.
- Het parcours / terrein wordt aanvaard in de staat waarin het zich bevindt; de gemeente kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele gevolgen voortvloeiende uit genoemde staat.
- De politie heeft de bevoegdheid om het evenement dan wel de activiteiten voortijdig te beëindigen indien de voorschriften niet worden nageleefd.
- De organisator van een evenement is verplicht het evenement onverwijld te beëindigen indien daartoe door of namens de burgemeester een bevel gegeven wordt.
- De organisator van een grootschalig evenement is verplicht ervoor te zorgen dat, nadat een bevel het evenement te beëindigen is gegeven, geen publiek meer tot het evenement wordt toegelaten.
- Het is voor het publiek verboden aanwezig te zijn of te blijven bij een evenement ten aanzien waarvan openbaar is bekend gemaakt (bevel door of namens de burgemeester) dat het evenement beëindigd moet worden.
- Het is verboden zich bij gelegenheid van een evenement op het evenemententerrein te gedragen met het kennelijke doel om de openbare orde of veiligheid te verstoren of te bedreigen.
- Het is verboden om bij gelegenheid van een evenement - al dan niet op het evenemententerrein - op of aan de weg of op voor het publiek toegankelijke plaatsen

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 5/25

voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, te dragen of te vervoeren die kennelijk bestemd zijn om de openbare orde of veiligheid te verstoren.

- Een ieder is verplicht bij gelegenheid van een evenement alle aanwijzingen, gegeven door politie en brandweer in het belang van de openbare orde of veiligheid van personen en goederen, dan wel ter beperking van gemeen gevaar, onverwijld en stipt op te volgen.
- Het evenement en de op- en afbouw wijken niet af van de afgesproken dag(en) en tijdstip(pen).

Bereikbaarheid / verkeer

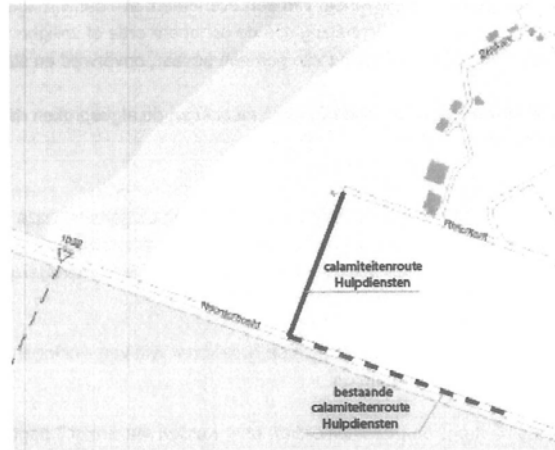
- De vrije doorgang van openbaar vervoersdiensten mag op generlei wijze worden belemmerd, tenzij hierover expliciet afspraken zijn gemaakt met de vervoersorganisatie(s). Deze afspraken dienen schriftelijk te zijn vastgelegd en bekend te zijn bij Team Horeca en Evenementen.
- Het evenement of de activiteiten mogen de bereikbaarheid van woningen, winkels of (horeca)bedrijven niet belemmeren.
- Alle verkeersmaatregelen (redactieboarden, etc.) worden maximaal 7 dagen voorafgaand aan het evenement geplaatst en uiterlijk 48 uur na afloop van het evenement verwijderd.
- De bereikbaarheid en de vrije doorgang van en naar aangrenzende straten ten behoeve van hulpdiensten dient volledig gehandhaafd te blijven.
- Er moet een rijloper van tenminste 4,5 meter breed geheel vrij van obstakels aanwezig zijn.
- De aanwezige bluswatervoorziening moeten bereikbaar blijven voor brandweervoertuigen en vrij gehouden worden van obstakels.
- De organisator is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de maatregelen gesteld in het hekken- en bordenplan.
- Er dient vooraf een vervoersplan te worden opgesteld waarin wordt aangegeven hoe de verkeersoverlast beperkt kan worden d.m.v. voorzieningen voor fietsers, overleg en afspraken met de RET en voldoende informatie terzake voor en tijdens het evenement.
- De eerste calamiteitenroute loopt van het logistiek terrein (backstage), die is gelegen aan de duinvoet, in oostelijke richting, overgaand in de Rivierkant te Hoek van Holland.
- Er zal een tweede calamiteitenroute moeten worden aangelegd voor de aan- en afvoer bij calamiteiten. Deze tweede calamiteitenroute moet lopen vanaf de achterzijde van het logistiek terrein (backstage) in zuidelijk richting naar de Noorderpier en van de Noorderpier in oostelijke richting, richting Koningin Emmaboulevard te Hoek van Holland. Daarvoor dient het hele gedeelte van het strand waarover de calamiteitenroute loopt met rijplaten te worden voorzien (ongeveer 400 meter).

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 6/25

- Tevens moet de tweede calamiteitenroute, voor wat betreft het weggedeelte van de Noorderpier te Hoek van Holland zandvrij worden gemaakt, zodat de hulp- en reddingsdiensten zonder enige hinder over deze Noorderpier kunnen rijden.

- De organisatie zorgt voor een juiste verwijzing in de treinen en op het NS Station Hoek van Holland Strand naar het evenemententerrein.
- De organisator houdt toezicht op de instroom van bezoekers.
- De organisator dient er voor te zorgen dat na afloop van het evenement alle bezoekers Hoek van Holland binnen redelijke termijn kunnen verlaten.
- De organisator dient te zorgen voor voldoende duidelijke verwijzing naar het openbaar vervoer en ziet toe op een ordelijke uitstroom van het publiek.
- De organisator zorgt voor voldoende toiletten en verlichting bij NS Station Hoek van Holland Strand.

Evenemententerrein

- Het evenemententerrein aan de zijde van de Noorderpier dient goed te worden afgesloten om te voorkomen dat het publiek op de pier gaat rondlopen. Deze pier is met name tijdens hoogwater en in het donker een gevaarlijke plek.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 7/25

- Het evenemententerrein dient te zijn ingehekkt vanaf de duinen aan de achterzijde van het podium tot aan de hoogwaterlijn. Vervolgens langs de hoogwaterlijn tot aan het verlengde van de Badweg daarna weer dwars het strand over tot aan de duinenrij naast strandpaviljoen "De Noorderpier". Het inhekken dient te geschieden met hoge hekken (niet gemakkelijk verplaatsbare). Deze hekken moeten van zodanige kwaliteit zijn, dat zij niet kunnen vallen wanneer men er tegenaan loopt, valt en/of leunt ect.ect. Deze hekken moeten direct kunnen worden verwijderd ten behoeve van hulp- en reddiensten.
- In de hekken rond het evenement dienen noodopeningen te zijn. De organisator zorgt voor bewaking van de noodopeningen zodat in geval van een calamiteit een snelle evacuatie plaats kan vinden. De noodopeningen dienen tijdens het evenement gesloten te blijven en mogen alleen in geval van een calamiteit worden geopend.
- Op de tekening staat gemarkeerd welk gedeelte van het strand wordt aangemerkt als evenemententerrein. De organisator is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid op het evenemententerrein.
- De organisator zorgt dat rond het evenemententerrein voldoende verlichting aanwezig is.
- Op het strand tussen het evenemententerrein en de hoog/laagwaterlijn houdt personeel van de reddingsbrigade toezicht. Tijdens het evenement houdt de reddingsbrigade (bij daglicht) toezicht vanaf het water.
- Op het evenemententerrein dient voldoende verlichte sanitair te worden geplaatst met duidelijke verwijzingen naar de betreffende locaties.
- Op het evenemententerrein dienen de tribunes / tenten zodanig geplaatst te zijn dat deze geen hinder bij een inzet van de hulpdiensten veroorzaken
- Alle kramen en tenten op dienen op minimaal 5,00 meter van bestaande bebouwing en luifels geplaatst te worden.
- De gebouwen / objecten op de locatie waar het evenement plaatsvindt zijn te allen tijde vanaf twee zijden voor de hulpverlenende diensten bereikbaar.

Activiteiten op het water

- Indien er op het water festiviteiten worden georganiseerd, dient dit tijdig bij de Havenmeester van Havenbedrijf Rotterdam N.V. aan te vragen. Contactgegevens: de heer G.A. Piepenbroek, Senior Adviseur DHMR Unit Scheepvaart & Infrastructuur, telefoonnummer 010-2521748 / e-mail ga.piepenbroek@portofrotterdam.com.
- Het passerende scheepvaartverkeer in de Maasmond en redegebied voor de kust van Hoek van Holland, mag geen hinder ondervinden van verblindende lichten, zoals lasershows en discoverlichting.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 8/25

Verkeersregelaars

- Ten behoeve van de tijdelijke afsluitingen van wegen en kruisingen dient de organisator voor minimaal 20 verkeersregelaars te zorgen.
- Het te volgen parcours / de locatie mag tijdelijk worden afgesloten d.m.v. het optreden van verkeersregelaars. De hiervoor benodigde verkeersregelaars dienen door de vergunninghouder te worden ingezet op de plaatsen zoals nader aangegeven in het goedgekeurde verkeerscirculatieplan.
- De verkeersregelaars moeten ingezet worden conform de eisen zoals gesteld in de "Regeling Verkeersregelaars 2009".
- De organisatie dient deze verkeersregelaars tijdig aan te melden, zodat deze krachtens een aanstellingsbesluit aangesteld kunnen worden door de Burgemeester.
- De lijst van verkeersregelaars voorzien van naam, voorletters, geboortedatum en woonadres, dient uiterlijk op dinsdag 18 augustus 2009 te worden verstrekt via het emailadres: bert.van.delden@rijnmond.politie.nl
- Voor verdere informatie zie: Bijlage IV.

Bewonersbrieven

Bewoners van nabij gelegen woningen en bedrijven worden vooraf op correcte wijze geïnformeerd over het evenement en de te organiseren activiteiten, door middel van een bewonersbrief. Deze bewonersbrief bevat tenminste de volgende informatie:

- Datum(s) en tijd(en) evenement.
- Datum(s) en tijd(en) op- en afbouw.
- Verkeersmaatregelen (locaties en tijden van o.a. afsluitingen).
- Parkeerbeperkingen (locaties en tijden).
- Regeling doorlaatbewijzen en regeling voor bewoners met parkeervergunningen.
- Consequenties voor het openbaar vervoer.
- Bereikbaarheid van het evenement per openbaar vervoer.
- P+R terreinen die voor het evenement van belang zijn.
- Internetsite waar extra informatie te vinden is: website van de organisator en verwijzing naar de website www.evenementeninrotterdam.nl
- Telefoonnummer van de organisatie waarop informatie verkrijgbaar is (ook op de dag zelf).
- Mogelijke overlast veroorzakende activiteiten of beperkingen (b.v. helikopters).
- Telefoonnummer van de Meldkamer van de DCMR Milieudienst Rijnmond (010-4733333, 24 uur per dag bereikbaar) waar contact mee kan worden gezocht bij geluidsoverlast.
- De organisatie levert uiterlijk 7 dagen van tevoren een kopie van bovengenoemde bewonersbrief (incl. de locaties waar deze brief is verspreid door middel van opgave postcodegebieden) aan Team Horeca en Evenementen (Postbus 6699, 3002 AR Rotterdam) en DCMR Milieudienst Rijnmond (t.a.v. de Meldkamer en Bureau Geluid, Postbus 843, 3100 AV Schiedam).

Communicatie

De organisator dient op haar website en op eventuele affiches voor dit evenement de

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 9/25

volgende informatie op te nemen:

- De bereikbaarheid van het evenement met het openbaar vervoer door middel van beschrijving van de ov-lijnen die gebruikt kunnen worden en minimaal de links naar de websites van de RET, de NS, 9292ov en www.bereikbaareregiorotterdam.nl.
- Over de wegwerkzaamheden in en rond Rotterdam door middel van de link www.bereikbaareregiorotterdam.nl.
- Over parkeren in de buurt van het evenement door middel van de link www.rotterdam.nl/parkeren (hierop staan betaald parkeerzones) en www.bereikbaareregiorotterdam.nl (grote parkeergarages, carpoolterreinen en P+R locaties).
- Over fietsparkeervoorzieningen in de buurt van het evenement (in verband met eventuele mobiele fietsenstallingen) en de link www.bereikbaareregiorotterdam.nl, waarop de locaties van grote bewaakte stallingen en informatie over de OV-fiets vermeld staan.
- Verwijzing naar de website www.evenementeninrotterdam.nl

Beveiliging en toezicht

- Het particulier toezicht (ook uitgangs- en toegangscontrole) / beveiligingswerkzaamheden dient te worden uitgevoerd door een beveiligingsorganisatie die in het bezit is van een vergunning volgens de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.
- De vergunninghouder dient ervoor te zorgen dat er gedurende het gehele evenement voldoende (60) particuliere beveiligingsbeambten op het evenemententerrein aanwezig zijn. Het aantal beveiligingsbeambten moet worden vastgesteld in overleg met Politie Bijzondere Wetten en het betreffende Politiedistrict.
- Alle particuliere beveiligingsbeambten dienen te voldoen aan de bepalingen bij of krachtens de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus. Volgens deze wetgeving wordt onder beveiligingswerkzaamheden verstaan: het bewaken van de veiligheid van personen en goederen of het waken tegen verstoring van de orde en rust op terreinen en in gebouwen (ook uitgangs- en toegangscontrole).
- Beveiligers dienen een blauw hesje met tekst "Security" op de rug en het logo van het beveiligingsbedrijf op de voorzijde te dragen. Voor nadere richtlijnen omtrent de kleur en materiaalnormen van deze hes kunt informeren Bijzondere Wetten afdeling EXO.
- De organisator is primair belast met en verantwoordelijk voor de handhaving van de orde op en in de onmiddellijke omgeving van het evenemententerrein.
- Er dient op toe te worden toegezien dat er geen alcoholhoudende dranken, drugs of wapens worden meegenomen binnen de hekken van het evenemententerrein.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 10/25

- De beveiliging houdt toezicht op het overmatig gebruik van alcohol en drugs. In het geval dit geconstateerd wordt, worden mensen van het terrein verwijderd of aangehouden en overgedragen aan de politie.
- Bij het aantreffen van (vuur)wapen(s) wordt de politie onmiddellijk in kennis gesteld en wordt de persoon – indien mogelijk – aangehouden en overgedragen aan de politie.
- Bij particulier toezicht moet het personeel zijn voorzien van een geldig beveiligingslegitimatiebewijs.
- Beveiligingswerkzaamheden dienen tijdig schriftelijk te worden gemeld bij Bijzondere Wetten afdeling EXO, Postbus 70023, 3000 LD Rotterdam (0900-8844) / email: bijzondere.wetten.exo@rijnmond.politie.nl.

Gebruiksvergunningen

- Voor het plaatsen en inrichten van tenten of afgesloten terreinen dient, zoals bedoeld in artikel 2.1.1. van de Brandbeveiligingsverordening der Gemeente Rotterdam, ten minste 30 dagen voordat het evenement plaatsvindt een gebruiksvergunning te worden aangevraagd. Dit geldt alleen indien aan één van de onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
 - meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zijn.
 - bedrijfsmatig de in artikel 2.2.2 bedoelde stoffen zullen worden opgeslagen.
 - aan meer dan 10 personen bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf zal worden verschaft.
 - aan meer dan 10 personen jonger dan twaalf jaar of aan meer dan tien lichamelijke en / of geestelijk gehandicapten personen dagverblijf zal worden.
- Voor de tenten en tribunes moet een gebruiksvergunning aangevraagd worden. Hiervoor kunt u contact opnemen met de heer Regionale Brandweer Rotterdam Rijnmond, afdeling Preventie van District Waterweg, de heer R. Verheul, telefoonnummer 010-4468164.

Extra inzet Brandweervoertuigen

- Om de zorgnorm te kunnen garanderen worden er ten behoeve van het evenement twee extra brandweervoertuigen ingezet t.w.
 - 1 voertuig Unimog op het strand
 - 2 Reddingseenheden van de Standwacht Hoek van Holland van de VRR
 - 1 voertuig vanuit Rotterdam ter ondersteuning in de kazerne Hoek van Holland voor herbezetting

Plaatsen van podia, tenten, kramen en andere voorwerpen

- Tenten, podia, kramen en andere voorwerpen moeten worden opgesteld conform aanvraag, bij wijzigingen in overleg met:
 - Gemeentewerken Werf Centrum, de heer S. Brouns (telefoonnummer 010-4408554 / e-mail: jmm.brouns@gw.rotterdam.nl)
 - Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, de heer P. Daman (telefoonnummer 010-4468942 / e-mail: p.daman@veiligheidsregio-rr.nl)
 - Regiopolitie Rotterdam Rijnmond Evenementenbureau Centrum (telefoonnummer 010-2744951 / e-mail: d04evenementenbureau@rijnmond.politie.nl)

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 11/25

- Alle tijdelijke bouwwerken (zoals tenten, podia, kramen, etc.) dienen vooraf te worden gekeurd door de Dienst Stedebouw en Volkshuisvesting, sector Bouwtoezicht (de heer R. van Deventer, telefoonnummer 010-4895572 / r.vandeventer@dsv.rotterdam.nl).
- Het is verboden eigendommen van de gemeente te verwijderen; alle voorwerpen dienen in principe los op de ondergrond te worden geplaatst derhalve zonder straatonderbreking; ingeval er voorwerpen op de weg worden geplaatst en/of in de grond moeten worden bevestigd dient vooraf toestemming te zijn verkregen van het Leidingenbureau, Europoint 3, kamer 714, telefoonnummer: 010-4896148.
- Aan eigendommen van de gemeente, zoals hekken, bomen, straatsyphons, keerbalieën en lantarenpalen mag niets worden bevestigd, uitgezonderd bijzondere gevallen, waarvoor door de directeur van Gemeentewerken schriftelijk is verklaard dat daartegen geen bezwaren bestaan.
- De standplaats van podia, tenten, kramen en andere voorwerpen dient zodanig te worden gekozen dat de bereikbaarheid van winkels, woningen, (horeca)bedrijven, straatverkooppunten e.d. niet wordt belemmerd en tevens zodanig dat voor voetgangers voldoende ruimte vrij blijft om te kunnen passeren; onverminderd het vorenstaande dient de standplaats zodanig te zijn dat eventueel ter plaatse aanwezige brandkranen en -putten voor de brandweer direct toegankelijk blijven.

Voorschriften voor bak- en braadapparatuur

Voor bak- en braadapparatuur gelden de volgende voorschriften:

- De apparatuur dient te worden opgesteld in de buitenlucht op een afstand van tenminste 2 meter ten opzichte van bebouwing, beplanting en andere objecten.
- De opstelling van de apparatuur mag niet onder permanent opgestelde luifels behorende bij de bebouwing.
- Niet-permanente luifels, afdaken, parasols en dergelijke mogen niet worden toegepast boven of in de nabijheid van de apparatuur.
- De apparatuur dient op een vlakke, liefst stenen, ondergrond geplaatst te worden; of anders dient de verwarmingsapparatuur te worden opgesteld op onbrandbaar en de warmte slecht geleidend materiaal.
- In bedrijf zijnde verwarmingsapparaten mogen niet verplaatst worden.
- Het hebben van open vuur ter bereiding van gerechten of voor andere verwarmingsdoeleinden, anders dan in speciaal daarvoor en vervaardigde apparatuur, is niet toegestaan.
- Nabij een bakinstallatie moeten een of meer brandbare deksels aanwezig zijn om de bak(pannen) bij het in de brand geraken van de inhoud te kunnen afdekken.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 12/25

- Bij een bakinstallatie dient een CO2-blusser met een inhoud van tenminste 6 kilo gebruiksgereed beschikbaar te zijn; de blustoestellen dienen van een rijkskeurmerk te zijn voorzien; het blustoestel dient een keer per jaar op goede werking te zijn gecontroleerd, ten bewijze waarvan bij het blusapparaat een keuringsbewijs aanwezig dient te zijn.
- Er dienen beschermende maatregelen genomen te worden voor op de diesel gestookte verwarming, bijvoorbeeld een lekbak onder de tank.
- Ten aanzien van het eventueel gebruiken van vloeibaar gas in kramen voor de verkoop van kleine eet- en drinkwaren dient het volgende in acht genomen te worden:
 - Drukhouders met vloeibaar gas moeten buiten het bereik van onbevoegden op een veilige en goed geventileerde plaats worden opgesteld.
 - De waterinhoud van de gevulde en lege druhouders gezamenlijk mag niet meer bedragen dan 110 liter.
 - De te gebruiken branders/bakinstallaties dienen door middel van een met deugdelijke slangenklemmen bevestigde goedgekeurde hogedrukslang aan de drukhouder te zijn aangesloten.

Alcohol

- Omdat er alcoholhoudende drank wordt geschonken (buiten een reguliere horeca-inrichting) dient er een ontheffing volgens artikel 35 van de Drank- en Horecawet te zijn verleend. Een dergelijke ontheffing maakt het mogelijk om bij bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard zwak alcoholische dranken te schenken.
- Omdat alcohol wordt geschonken zal de locatie waar de activiteit / festiviteit wordt gehouden als evenemententerrein worden aangemerkt.
- De verstrekking van drinkwaren zowel zwakalcoholhoudende als niet alcoholhoudende dranken, dient uitsluitend te geschieden in zachte plastic bekertjes of kartons.
- Een evenemententerrein dient duidelijk herkenbaar te zijn afgescheiden van de openbare weg. Het evenemententerrein dient derhalve te zijn ingehekkt.
- Er dient op te worden toegezien dat er geen alcoholhoudende dranken worden meegenomen naar de openbare weg buiten het evenemententerrein.
- De organisator zal om een evenemententerrein te creëren conform de gemaakte afspraken, hekken en aanduidingsborden plaatsen. De poorten die toegang geven tot het evenemententerrein zullen op de locaties conform de aangeleverde tekeningen geplaatst worden. De poorten zullen bij het betreden van dit terrein voorzien zijn van borden met de tekst: "VANAF HIER ALCOHOL TOEGESTAAN". De poorten zullen bij het verlaten van het evenemententerrein voorzien zijn van borden met de tekst: "VANAF HIER GEEN ALCOHOL TOEGESTAAN".

Gezondheid

- Op grond van de ervaringen gaat de GHOR uit van circa 30 zorgcontacten op het niveau van EHBO.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 13/25

- Gedurende het evenement zal er 1 ambulance inclusief personeel stand-by staan. Deze ambulance dient in het bezit te zijn van een vervoersvergunning voor de regio Rotterdam-Rijnmond.
- Gedurende het evenement moeten er 9 personen met het eenheidsdiploma EHBO (reanimatie gecertificeerd) aanwezig zijn. Hiervan dient 1 persoon op te treden als coördinator.
- Bij inzet van een ambulance dient deze te worden opgevangen en gedicteerd over het evenemententerrein.
- Gedurende het evenement dient er 1 EHBO-post aanwezig te zijn die moet voldoen aan de volgende criteria:
 - De EHBO-post is makkelijk bereikbaar voor ambulances.
 - Er is een goede toegankelijkheid voor brancards.
 - De EHBO-post is herkenbaar (ook op afstand)
 - Er ligt een vlakke vloer met een vlonder voor de ingang.
 - Er staat een lichtmast bij de EHBO-post in de avonduren.
 - Er is goede verlichting binnen (220 voltvoorziening).
 - Er is een koelkast aanwezig in verband met het koel houden van medicijnen en overige materialen.
 - Er moet sprake zijn van een hygiënische werkruimte.
 - De patiënten hebben privacy (afscherming ramen vanuit binnen).
 - Door middel van borden en / of vlaggenmasten is er een goede herkenbaarheid van de EHBO-post.
 - De geluidsisolatie is goed.
 - De EHBO-post is goed afsluitbaar en molestvrij in verband met veiligheid van het personeel en de patiënten.
 - Er is een sanitaire voorziening voor het EHBO personeel bij de post aanwezig.
 - In de ruimte zijn minimaal 4 stoelen en 1 tafel aanwezig.
 - Op maximaal 15 meter afstand van de EHBO-post is een stromend watervoorziening, of op de EHBO-post is drinkwater in jerrycans of flessen (in een hoeveelheid van tenminste 60 liter) beschikbaar.
- Porto-cabins zijn niet bestand tegen extra belasting op het dak (bijvoorbeeld publiek dat op het dak klimt om een beter zicht te verkrijgen). Om de veiligheid van de hulpverleners en de patiënten te garanderen moeten de porto-cabin(s) rondom afgehekt zijn.

Na het evenement dient de organisator bij de GHOR een overzicht aan te leveren van de aard en hoeveelheid van de zorgcontacten. Deze gegevens worden meegenomen in de vergunningaanvragen voor volgende evenementen. Deze gegevens dienen verzonden te worden naar ghorsecr@veiligheidsregio-rr.nl.

- *Warm weer scenario*
Bij een buitentemperatuur (ca. 20°C of hoger) kunnen zich extra risico's voordoen (o.a. hyperthermie, verhoogde kans op cardiale of ademhalingsproblemen). Op grond van de ervaringen gaat de GHOR uit van ca. 50 zorgcontacten.
Gelet hierop adviseert de GHOR om (in aanvulling op het basisscenario) de volgende

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 14/25

maatregelen te nemen:

- De organisatie dient voldoende watertappunten beschikbaar te stellen en voldoende water beschikbaar te hebben bij de verzorgingsposten.
- De organisatie zal via een website en / of flyers de festivalgangers moeten adviseren voldoende te drinken en een hoofddeksel te dragen.

• *Koud weer scenario*

Bij een buitentemperatuur van ca. 10°C of lager kunnen zich in combinatie met de windkracht en / of neerslag extra risico's voordoen (o.a. hypothermie en verergering van aandoeningen / letsels). Op grond van de ervaringen gaat de GHOR uit van 50 zorgcontacten. Er is thans geen informatie beschikbaar op basis waarvan het aantal hypothermieslachtoffers kan worden geschat. Gelet hierop adviseert de GHOR om (in aanvulling op het basisscenario) de volgende maatregelen te nemen:

- Voldoende isolatiedekens bij de verzorgingsposten.
- Voldoende zoete, warme dranken op de verzorgingsposten.
- Inzetten van een shuttledienst voor afvoer bezoekers, om eventuele onderkoeling van festivalgangers te voorkomen bij extreme weersomstandigheden.

Aanvullend advies grootschalige evenementen ten tijde van Nieuwe Influenza A (H1N1) d.d. 6 augustus 2009

Doel

Verspreiding van Nieuwe Influenza zoveel mogelijk voorkomen door:

- Hygiëneadviezen.
- Mensen met klachten passend bij het ziektebeeld Nieuwe Influenza A afzonderen van gezonde mensen.

Algemene hygiënemaatregelen

- Er dienen voldoende handenwasgelegenheden voorzien van stromend water en zeep te zijn.
- Men moet de handen op passende wijze kunnen drogen: papieren of stoffen handdoekjes voor éénmalig gebruik of een heteluchtdroger.
- Binnenruimten dienen te beschikken over goede ventilatiemogelijkheden.

Specifieke aanbevelingen

- Het team van de geneeskundige hulpverlening van het evenement moet bekend zijn met het ziektebeeld Nieuwe Influenza A (H1N1)*.
- Als een persoon met klachten passend bij Nieuwe Influenza A zich meldt bij het team van de geneeskundige hulpverlening van het evenement, wordt hij/zij verzocht het evenement te verlaten en naar huis** te gaan.
- Deze persoon reist met eigen vervoer naar huis en niet met het openbaar vervoer. Zonodig wordt de persoon opgehaald en begeleid door iemand (bij voorkeur een huisgenoot van de persoon).
- Zodra de persoon thuis is, neemt hij/zij contact op met de huisarts (handelen zoals bij 'gewone' griep).
- Indien ingeschakeld spreekt de huisarts het verdere beleid met de persoon en zijn huisgenoten af.
- Diagnostisch onderzoek op influenza en behandeling van de patiënt (met oseltamivir) zijn

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 15/25

meestal niet nodig – de richtlijnen hiervoor zijn in het OMT van 5 augustus 2009 aangepast.

- Als personen die verblijven in een groepsaccommodatie ziek worden, dienen zij afgezonderd te kunnen worden in een aparte accommodatie. De organisatie van het evenement dient hiervoor te zorgen. Deze accommodatie dient te beschikken over stromend water en toiletfaciliteiten.
- Voor alle overige gasten en medewerkers van het evenement die contact hebben gehad met deze persoon gelden geen aparte maatregelen; zij hoeven niet te worden geïnformeerd en worden niet onderzocht.
- De Handreiking geneeskundige advisering publieksevenementen (Raad van RGF'en) en de hygiënerichtlijn voor publieksevenementen (LCHV) blijven van toepassing.

* koorts ≥ 38 °C EN symptomen/ verschijnselen van acute respiratoire infectie OF een longontsteking (ernstige respiratoire aandoening)

** personen die in het buitenland wonen, worden verzocht naar hun logeeraadres (hotel, motel etc.) te gaan

Parkeren

- Eventuele parkeeroverlast als gevolg van de activiteiten moet worden voorkomen.
- Het publiek komt gefaseerd aan, maar zal in grote getale tegelijkertijd vertrekken. Om oponthoud na afloop te voorkomen is het dringende advies om men het parkeergeld van tevoren (bij aankomst) te laten betalen.
- Begeleidende voertuigen (belast met de aanvoer van het eventueel benodigde materialen) mogen op het terrein aanwezig zijn als desbetreffend voertuig actief wordt gelost of geladen.
- Voertuigen van medewerkers mogen niet op het terrein geparkeerd worden en dienen gebruik te maken van de bestaande voorzieningen zoals parkeergarages en andere parkeervoorzieningen.
- De organisator dient te zorgen voor extra verlichting op de parkeerplaats aan de Badweg te Hoek van Holland.
- Er mogen conform het RVV 1990 geen voertuigen geparkeerd worden, waar het volgens deze wet niet is toegestaan.
- Afzetten van parkeerplaatsen kan uitsluitend in overleg met de politie en de Dienst Stadstoezicht.

Afval en milieu

- Direct na afloop van de activiteiten dienen de in gebruik genomen grondoppervlakken geheel ontruimd en gezuiverd van eventueel achtergebleven afval te worden opgeleverd. indien het verwijderen van het afval niet in eigen beheer kan geschieden, dient tijdig contact met ROTEB (evenementen: telefoonnummer 0800-1545 / e-mail: evenementen@roteb.rotterdam.nl) te worden opgenomen.
- Er dient voldoende sanitair aanwezig te zijn voor bezoekers van het evenement, met de nodige borden die hiernaar verwijzen.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 16/25

- Afval moet worden verzameld in veilig opgestelde, goed af te sluiten containers van moeilijk brandbaar materiaal.
- Schade aan ondergrond van wegen en parken e.d. moet worden voorkomen; bijvoorbeeld door het neerleggen van voldoende rijplaten en drukverdelers.
- Er dienen voldoende afvalbakken aanwezig te zijn om zwerfvuil te voorkomen. De afvalbakken dienen regelmatig te worden geleegd.
- Eventueel aan het publiek uit te reiken drukwerken die ter plaatse mochten worden weggeworpen dienen door de organisatie direct van het straatoppervlak te worden verwijderd.

Energievoorziening

- De energievoorziening dient door de organisator zelf verzorgd te worden.
- Elektro-aggregaten dienen van een dusdanige kwaliteit te zijn dat, de productie van geluid en stank minimaal is, met energie zuinig wordt omgesprongen en oliekkages niet kunnen optreden.
- De te gebruiken kabels moeten op deugdelijke wijze worden bevestigd, zodanig dat niemand daarmee in aanraking kan komen dan wel erover kan struikelen.

Milieuzonering

- In het convenant Stimulering Schone Vrachtauto's en Milieuzonering dat in het voorjaar van 2006 is afgesloten, hebben overheden en bedrijfsleven afspraken gemaakt over het stimuleren van stille en schone voertuigen in per gemeente te bepalen milieuzones. De milieuzone is een gebied waar toegangsbeperkingen gelden voor oudere vrachtauto's. U als evenementen-organisator kan met deze milieuzone te maken krijgen als u voor uw evenement gebruik maakt van vrachtauto's voor bijvoorbeeld een Parade of voor het aanleveren van materialen voor uw evenement. Meer informatie over de milieuzone (welk gebied) in Rotterdam en een link naar de (incidentele) ontheffingaanvraagformulieren vindt u op www.rotterdam.nl/klimaat.

Aansprakelijkheid

- De vergunninghouder dient een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten die zowel de materiële als de letselschade dekt die voortvloeit uit het evenement waar deze vergunning voor is afgegeven. Deze polis dient een minimale dekking te hebben van € 2.500.000,00. Een eigen risico ten laste van de vergunninghouder mag ten hoogste € 2.500,00 bedragen. Een afschrift van deze polis dient, vergezeld van een kopie van het betalingsbewijs van de premie, uiterlijk 2 weken voor aanvang van het evenement ter inzage te worden gezonden aan het Bureau Schadezaken en Verzekeringen van Gemeentewerken Rotterdam, Postbus 6633, 3002 AP in Rotterdam. Het is aan de vergunninghouder om aan te tonen dat de door de gemeente gevorderde schade niet is veroorzaakt door het evenement waar de vergunning voor is verleend.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 17/25

Opstijgen / landen helikopters, (kabel)ballonnen en zeppelins

- Om in Rotterdam een helikopter, (kabel)ballon, landbouwvliegtuig of zweefvliegtuig te laten landen of opstijgen buiten een officiële landingsplaats dient u op grond van artikel 5, lid 6 van het Besluit inrichting en gebruik niet aangewezen luchtvaartterreinen van 14 oktober 1988 een separate verklaring van geen bezwaar aan te vragen bij de Burgemeester. Aan deze "verklaring van geen bezwaar" kunnen aanvullende voorschriften ten aanzien van de algemene openbare orde en veiligheid op de grond in de direct omgeving van het tijdelijke heliterrein verbinden. U kunt deze verklaring aanvragen bij:

Gemeente Rotterdam
Afdeling Vergunningen, Team Horeca en Evenementen
Postbus 6699, 3002 AR Rotterdam
Bezoekadres: Stadhuisplein 30
Tel.: (010) 2244750
Fax: (010) 2244760

Vuurwerk

Indien er tijdens het evenement vuurwerk wordt afgestoken zijn onderstaande regels van toepassing:

- De gebruiker van professioneel vuurwerk - een gespecialiseerd bedrijf - moet een toepassingvergunning hebben. Dit is een vergunning waarin in het algemeen toestemming wordt verleend voor het afsteken (en alles daaromheen) van professioneel vuurwerk. De provincie waarin de aanvrager (ook wel beziger genoemd) is gevestigd, is bevoegd om te beslissen op de vergunningaanvraag. De Milieudienst Rotterdam Rijnmond toetst deze aanvragen namens de Provincie Zuid-Holland.
- Bij het afsteken van vuurwerk van ten hoogste 10 kilogram theatervuurwerk, of ten hoogste 100 kilogram professioneel vuurwerk (gewicht onverpakt vuurwerk) volstaat een melding (uiterlijk 14 dagen voorafgaand aan het afsteken).
- Bij het afsteken van meer dan genoemde aantallen is een vergunning vereist. Zo'n aanvraag om ontbrandingstoestemming moet ruim van tevoren worden ingediend. Houd rekening met een termijn van minstens 8 weken.
- Voor toestemming voor het afsteken van vuurwerk dient de organisatie zich te wenden tot de Milieudienst Rotterdam Rijnmond (www.dcmr.nl).

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 18/25

Geluidsvoorschriften bij de evenementenvergunning voor het evenement Veronica Sunset Grooves op het strand van Hoek van Holland op 22 augustus 2009

1. Muziek en ander geluid, al dan niet mechanisch/elektronisch versterkt, mogen geen ernstige of onnodige geluidsoverlast voor de omgeving veroorzaken; indien van dergelijke geluidsoverlast mocht blijken, is de politie bevoegd de geluidsuitzending te doen onderbreken en een verminderd geluidsniveau aan te geven; dan wel – in geval van herhaling – voortijdig te doen beëindigen. Bovendien is de politie bevoegd bij overtreding van de voorschriften strafrechtelijk op te treden.
2. Het equivalente geluidsniveau gedurende 1 minuut ($L_{eq,1 min}$) veroorzaakt door de versterkte weergave van muziek en omroepberichten mag in de uren, waarvoor muziek aangevraagd is (zaterdag 22 augustus tussen 18.00 en 01.00 uur) niet meer bedragen dan:

100 dB(A) resp. 115 dB(C) op 25 meter van het podium.
3. Het meten en berekenen van de geluidsniveaus, en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999.
4. In afwijking van de Handleiding meten en rekenen industrielawaai hoeft voor de beoordeling van het equivalente geluidsniveau gedurende 1 minuut ($L_{eq,1 min}$) van muziekgeluid geen verhoging van 10 dB toegepast te worden, voordat getoetst wordt aan de normwaarde uit voorschrift 2.
5. Het geluidsniveau, dat voortgebracht wordt door de geluidsapparatuur, moet gedurende het gehele evenement door een geluidstechnicus gemonitord worden. Deze geluidstechnicus moet de aanwijzingen van de politie of van een namens de vergunningverlener controlerende instantie voor een wijziging van de instellingen van de apparatuur stipt en onmiddellijk opvolgen en tot nader order uitvoeren.
6. De geluidsapparatuur moet voorzien zijn van een equalizer. De equalizer moet zodanig ingesteld zijn, dat het weergegeven signaal **geen voelbare lage tonen** (frequenties beneden 40 Hz) bevat en dat de in voorschrift 2 gespecificeerde dB(C)-geluidsniveaus niet overschreden worden.
7. Het ten gehore brengen van muziek en ander geluid moet om **uiterlijk 01.00 uur** worden beëindigd.
8. Ter bescherming van de deelnemers en de bezoekers moet voorkomen worden dat deelnemers of bezoekers zich in de onmiddellijke nabijheid van de luidsprekers kunnen begeven. Voor het podium moet een minimum afstand van 4 meter tot de luidsprekers in acht genomen worden. Deze minimum afstand moet door middel van afzettingen afgedwongen worden.

Strandrellen in Hoek van Holland Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 19/25

9. De soundcheck (de afsluitende test van de instellingen van de geluidsapparatuur) moet tussen 14.00 en 17.00 uur plaatsvinden en mag in totaal niet meer dan 30 minuten duren.
10. De luidsprekers moeten zodanig opgesteld zijn, dat de geluidproductie zoveel mogelijk van de gevels van de dichtstbijgelegen woningen af gericht is. Tevens moeten voor zover dit redelijkerwijs te vergen is luidsprekersystemen toegepast worden, die het geluid zoveel mogelijk richten naar het bedoelde publiek.
11. Het opbouwen en het afbreken van het evenement moet zoveel mogelijk plaatsvinden in de uren gelegen tussen 09.00 en 21.00 uur. In ieder geval mogen tussen 21.00 en 09.00 uur geen overlastveroorzakende opbouw- of afbreekactiviteiten uitgevoerd worden in de nabijheid van woningen.
12. Bewoners van nabijgelegen woningen moeten tenminste een week voordat het evenement plaatsvindt schriftelijk geïnformeerd worden door de vergunninghouder over de te ondernemen activiteiten. Hierbij moeten de tijdstippen van het evenement, evenals mogelijke overlast veroorzakende activiteiten of beperkingen kenbaar gemaakt worden. Tevens moet minimaal één telefoonnummer worden vermeld, waarop aanvullende informatie te verkrijgen is.
Verder moet vermeld worden dat bij geluidsklachten contact gezocht kan worden met de Meldkamer van de DCMR Milieudienst Rijnmond, telefoonnummer 010-47 33 333 (24 uur per dag bereikbaar).
Een afschrift van de informatiebrief moet gestuurd worden naar de DCMR Milieudienst Rijnmond, t.a.v. de Meldkamer en Bureau Geluid, Postbus 843, 3100 AV Schiedam.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 20/25

TOELICHTING TOTSTANDKOMING GELUIDSVOORSCHRIFTEN

Voor de aangevraagde activiteiten zijn door bureau Geluid van de DCMR Milieudienst Rijnmond de mogelijke geluidconsequenties beschouwd. Hierbij is uitgegaan van informatie die door de organisator is verschaft betreffende de voorgenomen activiteiten. Voor wat betreft geluid vinden de meest relevante activiteiten plaats door de weergave van versterkte muziek vanaf een podium op het strand van Hoek van Holland.

De dichtstbijgelegen woningen bevinden zich op een afstand van circa 1000 meter aan de Prins Willemweg en de Strandweg.

Procedurale aspecten

Voor de verlening van evenementenvergunningen zijn geen wettelijke geluidsnormen vastgesteld. In de gemeente Rotterdam is totnogtoe geen beleid vastgesteld met betrekking tot geluidnormering bij evenementenvergunningen. Met betrekking tot de geluidsaspecten bij evenementen wordt aangehouden dat de geluidsnormen realistisch, handhaafbaar en "maatschappelijk acceptabel" moeten zijn.

Inschatting geluidsniveaus

In eerste instantie is een realistische inschatting gemaakt van de geluiduitstraling, die benodigd is voor de aangevraagde activiteiten. Hierbij zijn de metingen meegenomen, die bij de vorige editie en bij soortgelijke evenementen in het verleden zijn verricht.

Maatschappelijke acceptatie

Vanwege de relatief grote afstand naar de dichtstbijzijnde woningen zal het evenement slechts geringe geluidsniveaus en daardoor geringe overlast veroorzaken bij de omwonenden. Het evenement vindt echter gedeeltelijk plaats tijdens de nachtperiode. Hierdoor kan sprake zijn van enige nachtrustverstoring bij omwonenden. Aangezien het evenement echter op een zaterdagavond plaatsvindt, zal voor de meeste omwonenden de eindtijd van 01.00 uur geen onoverkomelijk probleem zijn.

Door de burgemeester is de uiteindelijke afweging gemaakt, dat het aangevraagde evenement als "maatschappelijk acceptabel" is ingeschat.

Doelvoorschriften

Om de overlast voor de omwonenden tot een minimum te beperken zijn een aantal beperkende voorschriften aan de evenementenvergunning verbonden. Zo zijn slechts de geluidsniveaus toegestaan, die minimaal benodigd zijn voor de beoogde evenementsactiviteiten. Hierbij is het toegestane geluidsniveau afgestemd op de te verwachten hoeveelheid bezoekers per activiteit. Tevens zijn de tijdstippen waarop de activiteiten plaats mogen vinden strikt gelimiteerd tot de in het draaiboek bij de aanvraag vermelde tijdstippen.

Voor het geval ernstige overlast optreedt, is aan de vergunning een voorschrift verbonden op grond waarvan tijdens het evenement ingegrepen kan worden (voorschrift 1, "kapstok-artikel").

Normaliter worden geluidsnormen slechts in dB(A) gespecificeerd. Lage tonen in muziek (bastonen) worden veelal als extra hinderlijk ervaren. Bij specificatie van de te toetsen waarde in dB(A) spelen lage tonen slechts een ondergeschikte rol. Om deze reden zijn in deze vergunning de geluidsnormen op enige afstand van de muziekinstallaties zowel in dB(A) als in

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 21/25

dB(C) gespecificeerd. Bij specificatie van de toetsingswaarde in dB(C) leveren lage tonen namelijk wel een belangrijke bijdrage aan de te toetsen waarde.

Monitoring

Ten behoeve van een doelmatige monitoring van de evenementsactiviteiten is een voorschrift opgenomen, waarin voorgeschreven wordt dat de vergunninghouder gedurende het gehele evenement monitoring van het geluidsniveau laat uitvoeren door een geluidstechnicus. De geluidstechnicus kan door de politie of een namens de vergunningverlener controlerende instantie verplicht worden de instellingen van de apparatuur te wijzigen. Indien deze wijzigingen niet uitgevoerd worden of op een later tijdstip weer (gedeeltelijk) ongedaan worden gemaakt, is sprake van overtreding van de voorschriften en is de politie bevoegd strafrechtelijk op te treden.

Informatieplicht omwonenden

Voor de maatschappelijke acceptatie van een evenement is het creëren van maatschappelijk draagvlak van essentieel belang. Het is daarom van belang, dat het evenement bij de omwonenden duidelijk bekend gemaakt wordt. Op deze wijze kan het draagvlak voor het evenement vergroot worden of kunnen omwonenden alternatieven zoeken. De acceptatie van overlast door het evenement zal hierdoor toenemen. Om een deugdelijke voorlichting te waarborgen is een voorschrift opgenomen, waarin een duidelijke voorlichting van de direct omwonenden voorgeschreven wordt.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

blad: 22/25

Zondagswet

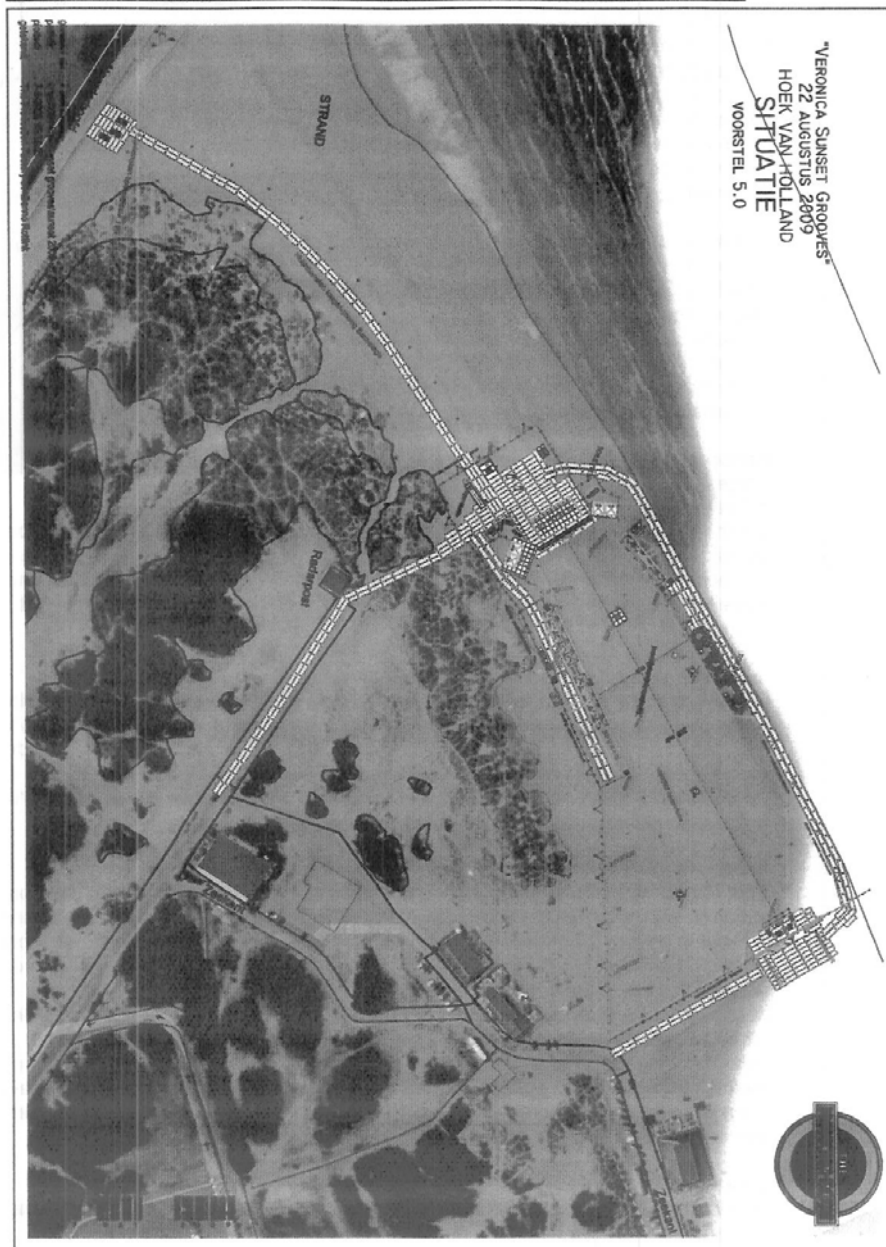
- Ingevolge de zondagswet is het niet toegestaan om voor 13.00 uur muziek c.q. geluid te produceren dat verder dan 200 meter hoorbaar is.

**Strandrellen in Hoek van Holland
Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009**

blad: 23/25

Bijlage III: situatietekening bij de evenementenvergunning voor het evenement Veronica Sunset Grooves op het strand van Hoek van Holland op 22 augustus 2009

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 24/25

Bijlage IV verkeersregelaars bij evenementen

Vaststelling van het aantal verkeersregelaars

Of en hoeveel verkeersregelaars moeten worden ingezet bij het evenement of de activiteit wordt bepaald door de vergunningverlener, in samenspraak met de politie. Het aantal is afhankelijk van de route, de locatie of de (eventuele) werkzaamheden. Dat verkeersregelaars moeten worden ingezet moet in de vergunning worden vermeld.

Wat moet de organisatie van een evenement doen

- Verkeersregelaars werven of inhuren.
- Kleding huren of aanschaffen (m.i.v. 1 maart 2009 nieuwe kleding verplicht).

De oude kleding mag de komende 5 jaar nog gedragen worden. Het werven/inhuren van verkeersregelaars is een verantwoordelijkheid van de organisatie / het bedrijf.

Aansprakelijkheid

Volgens het Burgerlijk Wetboek wordt de organisator of het bedrijf welke het evenement organiseert beschouwd als werkgever met de daaraan verbonden verantwoordelijkheden, zoals risicoaansprakelijkheid. Ook de verkeersregelaars vallen daar dan onder. Iedere organisator van een evenement wordt daarom geadviseerd zorg te dragen voor een evenementenverzekering, waarin het regelen van het verkeer door verkeersregelaars expliciet is opgenomen.

Instructie van evenementen verkeersregelaars

De verkeersregelaars per evenement (éénmalige inzet) krijgen een (korte) standaardinstructie, terwijl de evenementenregelaars die voor een langere periode (maximaal 1 jaar) worden aangesteld een theoretische instructie krijgen. Deze instructie(s) vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de korpschef van de lokale politie. De politie geeft een instructieverklaring af, waarbij voor wat betreft éénmalige evenementenregelaars kan worden volstaan met één (standaard)instructieverklaring met groslijst.

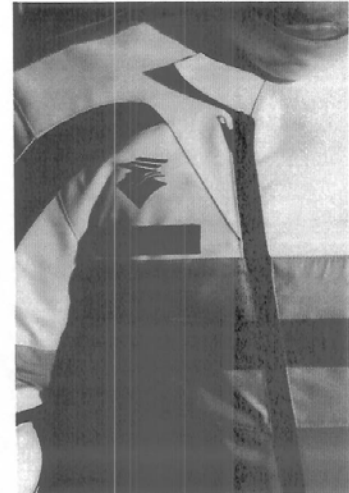
Intrekking aanstelling

Voor iedere verkeersregelaar geldt dat de aanstelling kan worden ingetrokken, onder andere indien de verkeersregelaar tijdens de activiteiten gedragingen heeft verricht waardoor het verkeer in gevaar is of kon worden gebracht, of heeft gehandeld in strijd met voorschriften, gegeven bij of krachtens de wet. De politie mag bij constatering van dergelijk gedrag, de aanstellingspas of bevoegdheid onmiddellijk intrekken. De politie moet daarover verslag doen aan degene die de aanstelling heeft verstrekt. Ook houdt de politie toezicht op de juiste uitrusting van de verkeersregelaars.

Daarnaast moeten alle evenementenregelaars voor elke inzet een specifiek daarop toegesneden instructie (de zogenaamde post- of draaiboekinstructie) hebben gevolgd. Een éénmalige evenementenregelaar die kort na elkaar wordt ingezet moet dus telkens weer de standaardinstructie en de post-/draaiboekinstructie volgen.

De aanstelling

De evenementenregelaar wordt per evenement aangesteld door de burgemeester. De burgemeester zal, op basis van de instructieverklaring, de aanstelling van de verkeersregelaars verzorgen. De burgemeester mag beperkingen in de uitoefening van de bevoegdheid opleggen. Dat betekent dat niet iedereen bijvoorbeeld een stopteken mag geven. De aanstelling geschiedt schriftelijk. Tijdens de werkzaamheden moet de verkeersregelaar of de organisator/het bedrijf de aanstelling aan de politie kunnen tonen.

Strandrellen in Hoek van Holland

Dancefestival Veronica Sunset Grooves, 22 augustus 2009

blad: 25/25

Wat mag de verkeersregelaar bij evenementen

De aangestelde evenementenregelaar mag verkeersaanwijzingen geven. Afhankelijk van de aanstelling mag soms ook een stopteken of een oprijteken worden gegeven. Het gebruik van de bevoegdheid is afhankelijk van de toegewezen plaats in de route en zal worden toegelicht tijdens de post- of draaiboekinstructie. Regelen mag alleen tijdens het evenement en op de plekken die in het verkeersplan zijn vastgelegd. Een evenementenregelaar mag geen aanwijzingen geven vanaf of vanuit een voertuig. Dus optreden kan en mag alleen stilstaand en goed zichtbaar. Van de verkeersregelaars wordt kennis van de huidige verkeersregels verwacht en dat hij / zij tijdens zijn werkzaamheden vriendelijk is en blijft.

De taak van de politie

Op de evenementenregelaars wordt toezicht gehouden door de politie. Als de verkeersregelaar schade of letsel heeft veroorzaakt of zelf heeft, moet dit verplicht aan de politie worden gemeld en moet op de plaats van het incident op de politie worden gewacht. Van het voorval moet door de politie een rapport worden gemaakt.

De beroepsverkeersregelaar

Voor de beroepsverkeersregelaar gelden qua aanstelling en bevoegdheden enkele afwijkende regels. De verkeersregelaar moet tenminste 18 jaar zijn, een diploma, een verklaring omtrent gedrag en een werkgeversverklaring hebben. Dit kan ook aangetoond worden in de vorm van een aanstelling door de Minister of een geldige aanstelling door een andere grote stad. Beroepsregelaars moeten altijd specifiek voor het evenement worden aangesteld, hetzij als beroepsregelaar hetzij als evenementenregelaar. Van een theorie-instructie kan worden afgezien maar niet van een post- of taakinstructie.

Voor informatie over verkeersregelaars neemt u contact op met mevrouw L. Werdekker op telefoonnummer: 010-2410710 / l.werdekker@dsv.rotterdam.nl)